

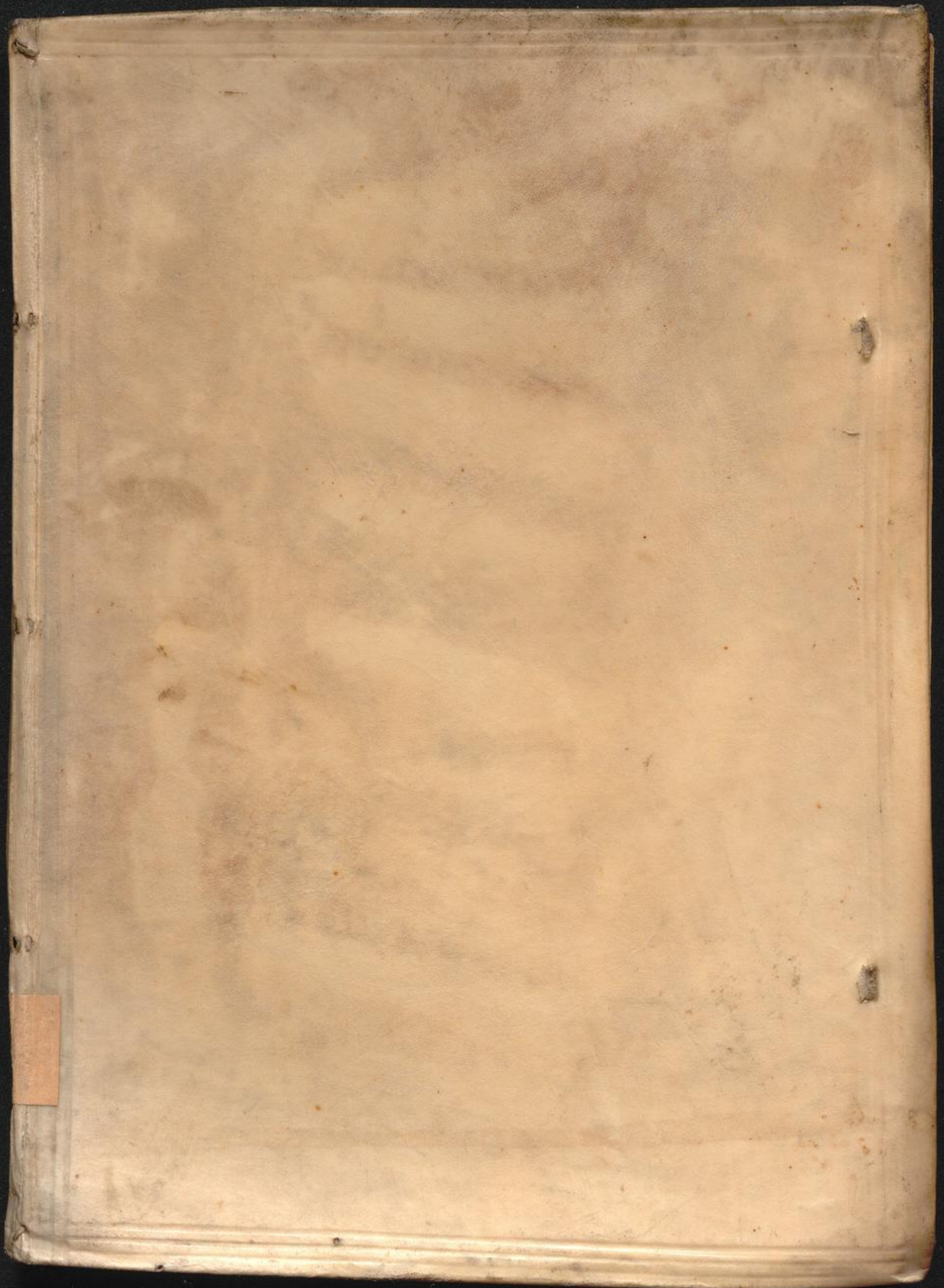
UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Hexaēmeron Hē Toi, Kosmourgia, Georgiou tou Pisidou
diakonou ...**

Georgius <Pisida>

Lutetiae, 1585

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70102](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70102)

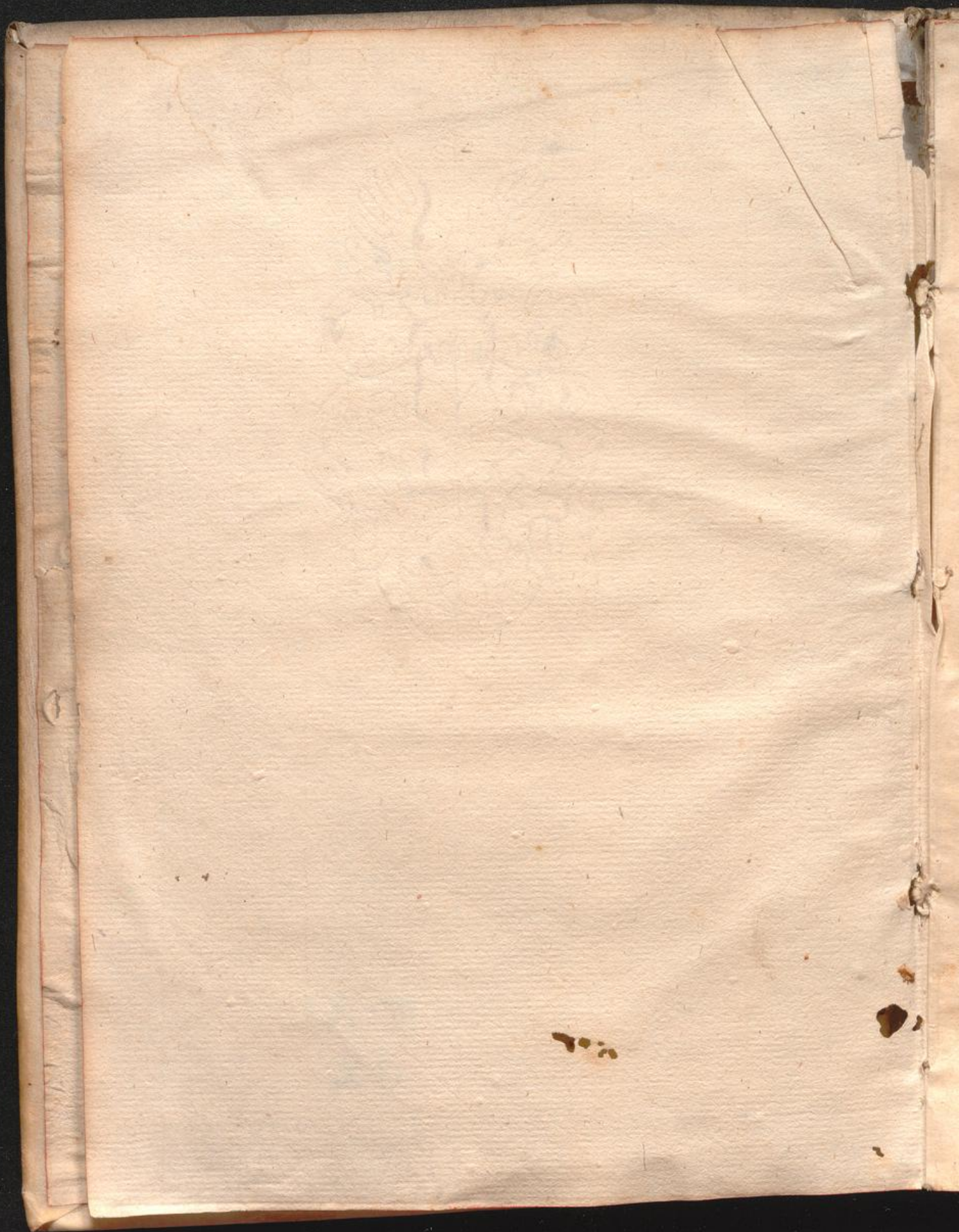

X XI. 32.

Jh. 59 57.

XI

32

ΕΞΑΗΜΕΡΟΝ

Η ΤΟΙ, ΚΟΣΜΟΥΡΓΙΑ,
ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΤΟΥ ΠΙΣΙΔΟΥ

Διακόνου ἢ χαρτοφύλακος τῆς
μεγάλης τῆς Θεοῦ
Εκκλησίας.

Τῆς αὐτῆς Ἰαμβόδα εἰς τὸν μέγαν βίον.

OPVS SEX DIERVM, SEV, MVNDI
ORIFICIVM: GEORGII PISIDÆ
Diaconi & Referendarij Constanti-
nopolitanae Ecclesiae, Poëma.

Eiusdem Senarij de Vanitate vite.

Omnia nunc primùm Græcè in lucem edita, & Latinis ve-
sibus eiusdem generis expressa, per Fed. Morellum Fede-
rici F. cum fragmentis ex Suida & alijs.

Liber Secretalis Jesu Paderbornæ 1596.

LVTETIÆ,

Apud Fed. Morellum Typographum Regium.

M. D. LXXXV.

EX PRIVILEGIO REGIS.

ΕΙΣ ΕΡΜΗΝΕΥΤΗΝ

Γεωργίου τῆ Πισίδου.

ΠΙΣΤΙΝ ἀληθείης ἐθέλοιμῃ σὺ ὄμμασι
θέσσαι,

Καὶ πρὸς τῆδε φίλου κρήγυον εἰπέμμεναι.

Οὐδὲ γὰρ σὺ σιγῇ καλῶς τετελεσμένον ἔαδλόν

Δεῖ κρύψαι, τελέσας οἶον ὑφηνε νέος

Ὀν θεὸς ἔραναίαις ἔρσαις, ὡς ἔρνῃ, ἀέξει

Ἀμφιχέων, Μουσῶν κὺ χαρίτων τρέφειμον

Ἐκ δὲ πόνων, οἱ σὺ νεότητι δίκη τε χύωνται,

Ἐλπίδα θῆκαν ἐμοὶ μείζονος βύποειης.

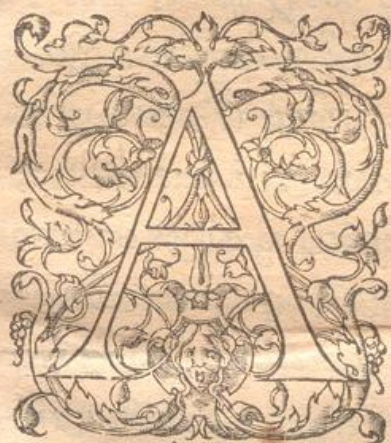
Τοῖον ἀπ' ὑσεβέος Μούσης ἄν παῖδα Μορέλλε

Ἀμφιφλέχῃ πρῶτη φέτος σὺ ἡλικίῃ.

Ν. ΓΥΛΩΝΙΟΣ.

Τ Ω,
ΑΙ Δ Ε Σ Ι Μ Ω Τ Α Τ Ω,
Κ Α Ι ΄ Ε Π Ι Φ Α Ν Ε Σ Τ Α Τ Ω,
Καρδινάλε Ι Λ Ε Ρ Μ Ω, Τ Ω,
Σ Ι Ρ Λ Η Τ Ω, Φεδερίκος ὁ
Μορέλλος ἐν Κυρίῳ
χαίρειν.

Ν Α Ξ Α Γ Ο Ρ Α Σ ὁ
Κλαζομύσιος, ὅς περὶ τοῦ
Ελλώων νοῦ Ἰπσιῆσαι
τῆ τῆ πάντες αἰτία μνη-
μονύεται, ἐροτηθεὶς ποτε
(Φίλη θεοῦ καὶ ἱερὰ κε-
φαλή) εἰς τί γελώνηται;
εἰς θεωρίαν, ἐφη, ἡλίου ἢ σελήνης ἢ οὐρανοῦ.
ὅπρ' οὐ κτ' ἅπαν ἄλλοι εἰκέναι δοκεῖ· ἔ μὲν γὰρ
ἀνθρώπος δι' ἕρανόν τε καὶ ἥλιον· ἥλιος δὲ καὶ
σελήνη, τὰ τεύρεα πάντα, τὰ τ' ἕρανός ἐσεφάνω
διὰ τ' ἀνθρώπον, εἰς τε αὐτῶν φωτισμόν, ὡρὰ τῶ
ποιητῶ ἢ πατρὸς τῶδε τῶ πάντες δεδημιούργηται.

Ἐπιστολή

ἄλλ' ἐπειδὴ τὰ Φωσφόρα τῶν ἔρασιων μάλιστα, τὸ
 θνητὸν γένος πρὸς τὴν τῶν ἄλων δημιουργοῦ
 γνώσιν χρεαζομένη, τῆς ἡδίστης καὶ ὠφελιμωτάτης
 τῆς τῶν ἀνώ δεωρίας ἔκ παντὸς ἀμνηστῆτον· μάλ-
 λον δὲ καὶ σφόδρα κοσμοπολίταις ἐπιμεληστῆτον τῆς
 ἔρασιος πατείδος, καὶ τὸ αὐτὸν φιλόσοφον· τῶν
 γὰρ δὴ ἐστὶ θεὸν καὶ ὑπαρχὴν, διδάσκαλος καὶ ὑφηγι-
 τῆς ἡμῖν γέγονεν ὁ παῖς οὐρανόθεν ἢ κόσμος, καὶ ὡς ὑὸς
 ἀναδιδάξας ἡμᾶς πρὸς τὸ πατρὸς, καὶ ὡς ἔργον πρὸς
 τῶν τεχνίτου. ἀρ' οὐκ ἄλογώτερον καὶ ὑπερβέστερον
 αὐτὸ εἶπὲν λέγειν, ὅτι ἐκ ἄλλου τοῦ χάριν ἐς τοῦτο τὸ
 φῶς ὄραζόμεθα, ἀλλ' ἢ τῶν τῶν ἀπάντων γνε-
 σουργὸν καὶ παμβασιλέα γῶναυ (ὧ) ἀνωτάτω
 θεόν, σέβειν τε καὶ ὑμνεῖν δλήκτως καὶ ἀδιαλείπτως·
 πῖνος γὰρ αὐτὸ ἄλλου ἐνεκα ὀρδία καὶ οὐρανοσκοπὸς
 ἡμῖν ἢ κεφαλὴ, φωνὴ ἐναρθεος, γλῶσσα βύλα-
 λος, εἰ μὴ πρὸς τὸ δοξολογεῖν αἰετὶ τὸ δοτῆρα καὶ
 χορηγὸν τοσούτων ἀγαθῶν; ἄλλως τε ἐπειδὴ καὶ ἡ
 τοῦ θεοῦ ἐπίγνωσις καὶ δοξολογία, ἀλέκτους ἡδο-
 ναὶ καὶ ἐαυτῶν καὶ βύφροσιώας ἐργάζει. ταύ-
 τῆς ἐργαζε δεωγνωσίας, ὡς ἐπιστήμης τῶν χριστι-
 ανισμοῦ πασῶν οἰκειοτάτης, φύσις ἐρασιος ὑπαρ-
 χων, ἀγαθῆ γὰρ τύχη, μάλλον ὅτι τῆ τοῦ θεοῦ βύδο-
 κία ἐνέτυχον Ἑστωτῶν θεοσεβείων ποιητῆ Γεωργίω
 τῶ

Περσωνήικη.

τῷ Πισίδῃ, μεγάλης πάλαι Κωνσταντινοπόλεως
 ἐκκλησίας Ἰπὶ Σεργίᾳ πατεράρχου διακόνω· ὅς-
 περ ἔκαστος τῶν νοημάτων τῆς κοσμοποιίας, ὡς
 ἐφικτὸν αἰθερόπω, ἀνυμνήσαι δοκεῖ, καὶ μονοουχί
 ἀπὸ τῆς γῆς ἀνω μετέωρος ἀρθεῖς αἰθεροβατεῖ, τὰ
 τῆς γῆς νέρθεν, καὶ τὰ ὑπερθε τοῦ οὐρανοῦ, καὶ τὸ
 Θεβαῖον, Ἰπιοκοπιῶν, ὡς μικρῶν ἅμα καὶ μεγά-
 λων φιλοθεάμων. Ὅθεν ἢ καὶ Ὀμηρίδα ἀρχον-
 ται Διὸς ἐκ περσωνήικ, καὶ γὰρ ὡσαύτως καταβο-
 λαν ἐδέξαμεν τῆς ἐμῆς σουδασιμάτων πρῶτον
 εἰ τῆδε πολυῦμνήτω θεοῦ κοσμουργία ποιητικῇ,
 ἡ ὑπερῆλαβον ἀσμεῖος ὡρὰ τῆς τελιοθήτου πα-
 τέρ μου Φεδερέκου, Φιλομαδοῦς, Φιλοπόπου καὶ
 θεοφιλοῦς τῆς μάλισσα, ζῶν καὶ τελευτῆς· αὐτῶ ἢ
 τοιοῦτο δῶρημα φίλος περ Ἑλλῶ, καλλιχεῖρος,
 ἐχαρίσατο. καὶ ἐκ τῆς παραχρημα πρᾶγμα καὶ
 ἀσολίας ὑπερτερον ἐποιήσαμιν τὸ τοιαύτω φι-
 λόσοφον καὶ ἀμυθον ποιήσαν Ρωμαῖσι τὸ ἑμαυτοῦ
 μέρος ἐρμηνεύειν αὐτῶ τῷ μέτρῳ, Φιλοποιούτων
 χαρῖν, καὶ οὐπω πτω ἑλλῶνικὴν παιδείαν εἰς ἀκρα
 ἠσκηκότων. ἤδη δέ μοι ὡρασιδουασαμῶν πρὸς
 πτω ἐγχείρησον τοιαύτω, καὶ πτω μετ' ὀλίγον ἐκ-
 δοσον, ὅμως ἐκ ἀγαπῶντι ὡραδείγματι ἐκὶ καὶ
 μόνω, καὶ ἀνῆραφα πανταχόθεν ἀλλ' ἅπτα ζητή-

Επιστολή

σάντε, Ιωάννης ὁ Σαλκίανδρεανός, ὁ λογιώτατος
 τε καὶ δισεβέστατος ἀνὴρ, δικαίερος ἔξεδωκέ μοι
 πάνυ παλαιὸν κούκ ἀπόβλητον τῶν Πισίδου εἰχῶν
 ἀντήραφον· ὃ χησοάμμος, ἔσμιπρόν πρὸς τὸ
 σαφές τῆ ἑρμηνείας σινεβάλετό μοι. Οἶδα μὲν
 οὐὲ αὐτῷ τῷ Σαλκίανδρεανῷ πολλὴν χάριν τῆς
 τε ἀφθόγου κοινωνήσεως τῆς τῆς διπλοεφτάτης αὐ-
 τοῦ βιβλιοθήκης βίβλων· καὶ δὴ καὶ μεγίστω
 οἶδα τῆς σου πριωτάτης γνωρίσεως, ἧς ἔτυχον
 ἠδέως, ἔσσι σωματικὸν χαρακτῆρα, μηδέ ποτὶ
 εἰς ὄψιν ἰόντα, τῆ μνήμη μου εἰτυπωσάμμος
 πω, ἀλλὰ τῆ ἔσω ἀνθρώπου τὸ κάλλος, ἢ τοι
 θεοσέβειαν, καλοκαγαθίαν, Φιλανθρωπίαν, σω-
 φροσύνην, πολυμαθίαν, ποικιλίαν τε καὶ δεινό-
 τίτα λόγων, καὶ πάσας, σινελόντι φάνας, ἠθικὰς
 καὶ διανοητικὰς ἀρετάς, ὧν σύ γε πρᾶδειγμα γίνῃ
 τοῖς ἀνδραγαθίαν ἀσπεῖν βελομύοις, πρᾶ τῆδε
 πάντων ἀξιοπιστάτου ἀνδρὸς διηγησοάμμου πολ-
 λάκις ἀκηκοώς· ταυτὸ δ' αὐ, ἠδισόν μοι θαῦμα
 νοεῖν, καὶ τῆς τοῦ σοι Φιλτάτης καὶ ἑλλογιμώτατου
 Μ. Αντωνίου τῆ Μουρητοῦ πρὸς ἐμέ γραμμάτων
 ὡς εἰργέσαται καταμαθῶν· ὃ πνι χάριν ἀθάνα-
 τον ὁμολογῶ, καὶ ὄλι πύτου πρὸξένου τυχῶν, πτω
 τῆς σῆς δυνοίας πρηνεπορβυσάμην πρηνθήκην,
 ἀντί

Περσφωνική.

ἀπὸ πάντος μοι γνωρίζω· ἢ δὴ καὶ ὅτι αὐτοῦ
 ὡσπερὶ Μέντορος φρονιμώτατα φρασεῖς, πλὴν δὲ
 διγλωττον τῆς Πισίδου κοσμουργίαν, κατὰ πρὸς πᾶ
 τῆς ἀγάπης δωροφορίαν, σοῦ τῆ μεγαλοφροσύνη
 πρὸς ἀγῶν, ἐπεφῆμισα· δόσις δ' ὀλίγητε φίλητε·
 Ιαμβικῶν γὰρ ἐνθάδε Πισίδης ὁδὲ τῶ μέτρῳ χρω-
 μδρος, ὡσπερ ὀχήματι, πλὴν ὑψηλῶ τού πάντος
 διακόσμησιν ἢ πλὴν τῆς θεοῦ κτισμάτων καλ-
 λοντῶ δὴλητῶν τοῖς σωετοῖς, διὰ τῆς ἁρμοσίας ἢ
 τῆς τῆς ποιητικῆς χρείτων, ἐποίησε· μιμησάμε-
 νος τ' ἱεροψάλτην Δαβὶδ, ὅς τ' ἐκ τῆς μελωδίας
 τῆς πνόν τοῖς δόγμασιν ἐγκατέμιξεν, ἵνα τῶ πρὸς
 σινεῖ ἢ τῶ λείῳ τῆς ἀκοῆς τ' ἐκ τῆς λόγων ὠφέ-
 λιμον λαμβάνοντες ὑποδέξωμεθα. ἢ μὲν ἕτερόν τι
 τῆ αὐτοῦ Ιαμβογράφου ποιημάτων (ψ) εἰς μάταιον
 εἶον, ἐλλιπέστερον, ἢ τ' ἄλλο ἐμοὶ δόξαν ἕξαήμερου
 ἢ κοσμουργίας ἀποσπασμάτων (ψ), πρὸς ἀθήκα μδρ
 ὡς Ἰπσοφράγμα χρησίμον τοῖς πολλοῖς, ἢ ἐν
 αἰνιφαρμάκου μοίρα καὶ τοῦ κενού καὶ ἀνοήτου
 τύφου, πολλῶν ἄλλων κακῶν δημιουργῶν, ἢ δα-
 ρυφορουμδρῶν ὑπὸ τῆς πλείστου γήνοισ τ' δόξομα-
 ταισόφων, οἷσις πρὸς Ἰπσομέδα τῆς θυμασῆ σου
 φιλεπεικεία ἢ ἀτυφία μάλις ἐν ὀργῇ (εἶ)· ἢ γὰρ
 δοκεῖν ἀρεστος, ἀλλ' (εἶ) θέλεις· Οἶμα ποιητοῦ

Επιστολή παροσφωνητική.

Φιλόχριστον τόνδε καὶ Φιλόχρηστον ποιητήν, εἶπερ ὄν-
τως ἀναβίωη, περὶ χαρῶν ὅτι ἐπεφώνηθη τὰ
σωζόμενα τῆς διανοίας αὐτοῦ τέκνα τῶ τῶν δρ-
χερέων θεφία καὶ σωέσθ' ἐπιφανεσάτω, καὶ ὄχι-
εφτάτω τῆς ὀρθοδόξου πίστεως, ἢ γ' οὐδὲν περ-
μητέον, ἐρείσματι· καὶ ἐκ αὐτῆς τούτου τῆς ἐμῆς
γνώμης διαφωτισαί· ἐπειδὴ τοῦτου τετυχηκῶς
ἀναδόχου, ἐκ ἄλλης ποτὲ βοηθείας καὶ τῶν φιλε-
πίμητῶν δέησαι· ἀν· μάλλον δ' ἐν ἀγαθῇ γ'
ἐλπίδι εἶη, τ' ἄλλα τῶν ἑαυτοῦ πονημάτων λείψα-
να, πάση μὲν ἐπιμελείᾳ σου ἐπιτάλλοντος, θεοῦ
δὲ θέλοντος, ἀνακαλυφθήσεσθαι· ἐμοὶ λοιπὸν ἢ
βίχῃ, ἢ σὲ περὶ τῶν καὶ φιλοφρόνως δέχεσθαι
τὰ δὲ τῆς ἐμῆς πρὸς σε φιλοσόφου διαθέσεως
ἐνέχουσα· οἱ δὲ πολλάκις γῆνοιτο σιωδοξάσαι ἢ
μεγαλεῖον τῆς δόξης τοῦ παντοκράτορος θεοῦ τῶ
κοινῶν τ' ἐκκλησίας· ἐρρωμένως καὶ μακαρίως
διαβιώης, θαυμασιώτατε καὶ θεῶν κεχαρισμένε
ΣΙΡΛΗΤΕ. Ἐκ Παρισίων μητροπόλεως,
Μαιμακτηριῶνος ἢ Οκτωβρίου μηνὸς
τέττη ἰσαμῆνου· ἔτει δ' ἀπὸ τ' ἐνσάρκου
οἰκονομίας ὀγδοηκοστῶ τέτάρτῳ ἐπὶ
τοῖς χιλίοις καὶ πεν-
τακοσίοις.

I N
GEORGII PISIDÆ MVNDVM A
FED. MORELLO PARIENSI
Latinis versibus expressum.

H GREGIE PISIDES Mundum descri-
pserat: vnum
Deerat adhuc, quia dimidio patefecerat
Orbi,

Spectandum cunctis quod erat mortalibus: arctis
Quippe metris Mundum Graiis incluserat: illum
Altera pars orbis numquam vidisset: at olim
Conspiciet, Latis oris monstrante MORELLO:
Vt PISIDÆ Mundus toto spectetur ab Orbe.

R. PINCÆVS Senator Paris. F.

IN IDEM GEORGII PISIDÆ
Opus sex dierum.

Q VICQVID creauit artifex rerum Deus,
Numero creauit omnia:
Numeróque gaudet impari diuinitas,
Impar quod impartibile est.
Et quicquid impar est & impartibile,
Mortis secantis cætera

Immune, Græcis vnde dicitur *μῆγος*,
Ab æuo in æuum permanet.
Sed quia perenne nil, nisi summus Deus,
Et Conditori condita
Se se nec æquant, forte nec gaudent pari,
Numerum creata per parem.
Sunt sex dierum. Quæ diebus & omnia
Sunt sex creata, tot quoque
Millia per æui sunt itura ad terminum,
Sex per dies, sex secula:
Nisi Legis autor, legis exfors sed Deus,
Breuiarit ipse tempora:
Pios ab impiorum vt afferat iugo,
Quos Antichristus opprimet.
Hoc sex dierum opus P I S I D E S tam pia
Describit arte, potus vt
Fonte videatur, non equi volatilis
Quem fodit anceps vngula,
Sed qui supremo mânat è throno Dei:
Manifesta res vt approbat:
M O R E L L V S at eodem rigatus riuulo,
Non labra tantùm, sed iecur,
Scripta senioris iunior G E O R G I I,
Quæ Græca fuerant, exprimit
Sermone Latio, tam eleganter, tam piè,
Aliena vt efficiat sua.

*Jo. Auratus poëta &
interpres Regius.*

INTERPRETIS PROTHEORIA

ad ornatissimum atque eruditissimum virum

IOANNEM A S. ANDREA,

Aedis D. MARIE apud

Parisienses Canonicum

religiosiss.

PRIMI parentes litterarum & artium,
Vates, poëtae primo ab ævo principes,
Flamma calefcentes beati Numinis,
Laudes canebant Conditoris omnium:
Et ore, scriptis, barbitoque & carmine
Miranda celebrabant opera, Terram, Polum,
Quæcunque sensibus patent, & quæ latent:
Tum dona, quæ Parens benignus contulit,
Atque in dies confert in humanum genus,
Quod ut creavit, maximopere diligit,
Ac protegit mirabili clementia:
Quippe eius ergo condidit res cæteras.
Adest vocatus, nec vocatus, omnibus:
Et pollicita cultoribus præstat suis:
Purâsque mentes imbuit mysteriis,
Tandemque ad altas ætheris sedes vocat.

Hæc meta erat dictorum & actorum omnium
In gente prisca & aurea mortalium,
Hymnos perennes caelorum æmulantium.

Hocque institutum cum sit antiquissimum,
Lex certa nobis esse virtutis potest,
Et norma doctrinae, sequantur quam pij.

Quid praedicabit os, nisi opificem suum?
Quem praferent oculi datori luminum?
Quid mens capit maius parente mentium?
Quid fonte vitae suavius viventibus?
Vox omnis ergo, cantus omnis, & lyra,
Musa omnis alium praedicet semper Deum.

His institit GEORGIVS vestigiis,
Electus aris administer inclytis:
Nam studia Musasque vnico dicauerat
Deo, suosque Numini sacrauerat
Versus, cothurno non Sophocleo impares.

His conditus qua Mundus arte sit docet,
Et quattuor primordia orbis maximi,
Tellurem, & vndam & aërem, ignem & lucidum,
Exponit & Phoebum nitentem, & Cynthiam:
Et lucis & noctis vicissitudines:
Quaecunque Tellus è sinu parit suo,
Animantium genera, lapillorum decus:
Mortalis vllus ne dubitet imposterum
Quin praesit Orbi conditor ter maximus,
Tantique moderator operis vel muneris:
Cui vera laus, & vera pietas perplacet,
At gloriae fastus inanis displicet.

Hoc Heraclio Principi gratissimum
Opus, piis item omnibus gratum fore
Spero, quibus placere mihi palmarium est:

Namque

Namq; esse quæstum induxi in animum maximum,
Quando hæc tenebris eruta in lucem darem,
Et Græca redderem Latinis vocibus,
Quammaximè seruire eorum commodis,
Qui rebus anteferunt Dei cultum omnibus.

Ast vt venustius veniret in virum
Manus poëma tam pium & castum, tua
S A N C T A N D R E A N E liberalitas facit:
Dum prisca nobis tradis exemplaria
E Bibliothecæ diuitis penetralibus,
Cuius volumina sunt negata nemini,
Qui sibi simul prodesse velit & publico.
Te ergo duce ô S A N C T A N D R E A N E, & auspice
Te, qui excolis summis genus virtutibus,
Audentiùs nos hoc Theatrum pandimus
Oris in Italis, in oris Atticis:
Freti bona spe, dummodo placeat Viro
Qui moribus sanctis Galeri purpuram
Et erudita mente decorat maximè,
Multis vt auctum redeat ad nos partibus,
Acceptiùsque Christianorum choro,
Qui versibus libenter applaudit sacris.
Mordacium nihil moror dicteria:
Procul prophana turba, vana, liuida,

QUID in istius novi Poëmatûs Græci editione, & eius Latina interpretatione præstiterim (Lector cædidissime) abs re esset, opinor, monere te: cum res ipsa pro me loquatur. Annotationes in locos explanationis egentes, quas affectas apud me viderunt amici, in aliud tempus distuli. Varias lectiones & notas non superuacaneas ad oram libri adscripsi. Enimvero, quia melius omnino reor, cum D. Hieronymo, etiam proprium errorem reprehendere, & delictum vertere, quam defendere, & in ipso persistere: à te maximo peto & quaeso, ne hic offendaris aliquot maculis, quas aut incuria fudit, Aut humana parum cavit natura: ne ve præfractè mecum agas, quin erranti comiter monstres viam obsecro: me certè numquam pudebit tam præuè, ut nescire malim, quam discere. Sed quò alacrius hanc mihi des veniam, (adolescenti, quem identidem, vel ipso huius libri editionis tempore, cura rei domestica & Typographica prouincia à studiis auocauit) finge te in eadem ista naui fuisse: tum, ve æquus rerum aestimator, si quid nouisti rectius istis, Candidus imperti: si non, hu vtere mecum. Interim porrectiore fronte nostrum hoc spicilegium accipito. Vale.

- Fol. 2. Versu 20. lege, Opaca curarum fugauit nubila.
 Ver. 43. legi potest. At plurimæ venæ abditorum fluminum. ex felici coniectura Io. Passeratij, viri eruditiss. facta permutatione prioris syllabæ ὀμιότων in κρυότων, vel κρυότων.
- Fol. 8. Ver. 50. Sophista Procle fabularum inanium.
 Ver. 201. Coniunctus in disp. vel. Fit vnus in.
 Ver. 216. Lucisque fontes orbe concitos. vel apertius, Lucisque fontes, qui cient orbem, tenet. Hic emenda obiter numeros pag. 9. & 11. Ver. 306. In quis leuia quamplurima inuolucra sunt, Ne vel grauetur.
 Ver. 322. Tu quadriugi currus modo aptas quattuor Elementa: cursus ast habenis fust.
- Fol. 14. Ver. 344. Lunam quis, almum lumen aut Solis videns.
 Ver. 454. Nam sponte is arcipotens aberrat à scopo.
- Fol. 18. Ver. 462. Lucretor animorum ac op. f. v.
 Ver. 489. Qualémve fundum. (si manus fundum esse mase. quam

- Fol. 22. *quàm neutri generis.* Ver. 582. Et nubila horr.
Ver. 601. Nec term. transf. antiquissimos,
- Fol. 32. Ver. 876. Ob quem ista, post quem tanta curr. sed.
Ver. 886. Non te antè odoratur magis quàm balsamum.
- Fol. 36. Ver. 956. Hostis fugâ s. s. v. 970. Quæ non modò his d. f. i.
- Fol. 42. Ver. 1166. Materiem initium non habere. n. c.
- Fol. 44. Ver. 1177. Edat tubæ vt sonum? vel inimitabili
Ver. 1225. Vt nubilum telum sagittari abditum.
- Fol. 46. Ver. 1257. Quàm iungeret subtile opus tantis bonis.
Ver. 1265. Iam qualis est lex sericis quæ vermibus.
Ver. 1271. Bombycis indumentum amictusque fragilis.
- Fol. 48. Ver. 1288. Et intuentur id, nisi ita conniueant,
Incredulam at mentem gerunt pro credula?
- Fol. 50. Ver. 1381. Ex prælio quo congregi hæc secum autum.
Ver. 1386. Præfens nisi hæc p. v. n.
- Fol. 56. Ver. 1556. Albas notas delebis: at melle illitam
Folio, 57. p. 1. *In ora libri, ἐπιπλέων.*
- Fol. 58. Ver. 1566. Fluxus vetat, qui sponte non euenerint.
Ver. 1580. Agitante iam agro. vel, Fundente.
- Fol. 60. Ver. 1636. Nullo initio ordiens n. t. Ver. 1649. Instans, futurum, tum quod i. e. s. Ver. 1652. In indicantem, perpetuum,
- Fol. 62. optantè modum. v. 1696. Quem carpere hîc malim rac. nef.
Ver. 1711. Iungens initio, vllum videns n. t.
Ver. 1715. Ad humum reflecto, limus, ego, cursum meum:
- Fol. 64. Ver. 1755. Adoptionis finis ante secula.
Ver. 1759. Vnguentum initiatorum, & almam gratiam.
- Fol. 66. Ver. 1804. Lumen paternum, antiquius Phœbo iubar.
Ver. 1817. Omnem gubernet subditam Soli plagam.
- Fol. 70. Ver. 7. Motus in animo turbulentos sentiens.
- Fol. 72. Ver. 97. Et quispiam ex iis pr. v. 1.
- Fol. 74. Ver. 133. Intensionem soluat, animi copulam.
- Fol. 76. Ver. 200. Cumulus pecuniæ q. d. d.
Ver. 202. Optabilis plerisque prima dignitas.
Ver. 210. Nullis honestos dedecus pati probris.
- Fol. 78. Ver. 219. Ac porrigit se modò, modò at se contrahit.
Ver. 224. Prorepat omnis æui cursus hoc modo.

AD LIBRVM.

NONDVM murice tinctus, asperoque
Morsu pumicis aridi politus,
SIRLETVM properas, Liber, videre,
Hunc quem purpureus tegit Galerus,
Prudentemque, piūmque, & eruditum:
Quo pulcherrima Roma nunc potitur.
Ꝙ quò te faciat venustiore,
Et doctisq; probisq; gratiorem.
Quàm vellem Pisida sequi libellum!

Ἐξάστιχον εἰς Ἐξαήμερον Πισίδου.

⊖ **ΑΥΜΑ** μικρὸν βροτὸς ἔστι, μικρὸς γὰρ κόσμος
ἀκούει.

Καὶ μέγα θαῦμα Θεοῦ κόσμος ὃδ' ἔστι μέγας·
Πάντων δ' αὖ Θεὸς ἔστιν ἡσπέρτατα θαῦμα μέγιστον,
Οἱ σὺν γε θαυμάζων, δοξολόγησον αἰεὶ.
Ὅφρα δὲ δοξολογῆς ζῆρετήν, σοφίην τε, θεοῖο,
Θαυμασιόιο δέχθαι πῶν δὲ βιβλῶν Πισίδου.

Φεδ. τῆ Μορέλλου.

EK

ΕΚ ΤΩΝ ΤΟΥ ΣΟΥΙΔΑ.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Διάκονος τῆς μεγάλης ἐκκλησίας, καὶ
 Χαρθύλαξ, τὸ ὀπίκην Πισίδης † ἑξαήμερον δι' ἰάμβων, λείπει τὸ
 εἰς ἑπτὰ τριτάλια. εἰς Ηρακλίον τὸν βασιλέα, ἔειπεν ἑξήρατον.
 καὶ τὸν Περσῶν πόλεμον ἐπὶ τῇ Αβαρικῇ καὶ Αλαλαδῶν. ἐγκώμιον
 εἰς τὸν Μάρτυρα Αναστάσιον.

EX SVIDÆ COMMENTARIIS.

GEORGIVS Diaconus magnæ Ecclesiæ, &
 Chartularius, cognomento Pisides, Opus v. l.
 dierum, tribus versuum Iambicorum millibus ex-
 pressit. Idem scripsit de Heraclio Imperatore, de
 Persico bello: itémque Abarica, soluta oratione: ad
 hæc laudationem Martyris Anastasij literis confi-
 gnauit.

A

ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΤΟΥ ΠΙΣΙΔΟΥ

Εξαήμερον ἢ Κοσμουργία.

Γεομίμον
πρὸς Σέρ-
γιον πα-
τριάρχην.

ΠΑΝΤΟΣ ἔργου καὶ θεηγόρου λόγου
Καὶ γλῶσσαι καὶ νοῦς καὶ βροχή ἔκ καρδία,
Τὰ ρεῖθρα τῶν ὑδροπόρων λόγων
Εἰς πλεῖν ἀνίκμων ἐμβαλῶ μου καρδίαν·
Αυχμῶ γὰρ ἦδη τῶ καταρρόσος ζῶφθ
Αφωνον εἶχον ἐξ ἀνάγκης τὸ σῶμα,
Τῆς τῶ λῶθ σάλπιγος ἐμπροσθαγμένης.

Οὐδὲν γὰρ ἔτι ως ἀθυμίας νέφος
Χέμῳνα γενναῖ καὶ νοσημάτων ζάλην,
Καὶ συσκιάζῃ τῶ λῶθ τὸν ἥλιον,
Καὶ νύκτα πρὸς γνωστικῆς ἀδελφίας,
Καὶ τῶ λοσιμοῦ στωϊκοῖ τοῖς ἀστέρας·
Ἐθὼ δὲ πᾶσθμ τὴν ἀχλιῶ τῶ φρονίδων,
Καὶ τὴν ὀμίχλην τῶ φρενῶν * ἐπιστρέφθ,
Καὶ τῆς διόπτρας τὴν ὀπὴν * αἰλιτρέφθ,
Δι' ἧς τὰ * μικρὰ τῶ λῶθ κινήματα
Ο νοῖς θεωρεῖ γνωστικῶν ἐξ ὀργάνων.
Ἐπεὶ δὲ τῆ σῆ φώλοχόσμο λαμπάδι
Γαρήλην ἢ νύξ, ἔκ τὸ πνέμα σε φθάσθμ
Τῶ * τῶ λοσιμῶ αἰεφύσπσεν νέφθ,
Ἐλαμψε δ' ἡμῖν τὸ πρὸς εἰρήνην σέλας·
Ἡκω φέρων σὶ τῆς ἐρήμου καρδίας

γρ. ἀπο-
τρέφθ.

γρ. ἀπο-
φρέφθ.

γρ. μα-
χεθ.

γρ. τὰ τῆς
μερίμνης
αἰτεφυσθ-
θλιω νέφθ.

10

20

Καρποῖ

GEORGII PISIDÆ, OPVS SEX
DIERV, SIVE MVNDI OPIFICIVM.

OMNIS operis verbique celebratis Deum,
O lingua, mensque, pabulumque & corculum,
Fluenta sermonum polos penetrantium
Infunde in aridum meum pectusculum:

Præfatio
ad Sergium
Patriarcham
Constanti-
nopolita-
num.

Squalore nam caliginis, quæ me obruit,
Os vocis expers redditum planè mihi est,
Orationis flexili obducta tuba.

Ac nil perinde ut anxij animi nubilum
Imbres ciet fluctusque mentibus graues,
10 Occultat & Solem eloquentiæ aureum,
Noctemque gignit mentis ignorantia,
Rationis etiam turbat astra lucida:

Ast intus omnem mentis animique horridam
Nubem, profundas ac tenebras contrahit.
Agitque retro rimulam dioptricam,
Qua perspicit Rationis alta mens graues
Commotiones, organis scientiæ.

At lampade tua illuminante orbem vndique
Cum pulsa nox est, spiritus tuus celer
20 Obscura curarum reflauit nubila,
Nobis refulsit interim pacis iubar:

En cordis inculci offero fructus tibi,

A ij

PISIDÆ, MVNDI OPIFICIVM.

Piarū pre-
cum vis.

Fructus tui roris rigatos flumine:
Nec fas rubis vt obsoletus sordidis
Animus feracem maximè segetem colat:
Nisi antè spinarum notas auelleres,
Aut amputares, ense vel rigidissimo
Precationis feruidæ rescinderes.

Matth. 3.

O cultor alme rupiūmque & sentium:
Nam feminas in saxa perlæpè aspera,
Silicésque duros parere cogis liberos,
Dumósque syluestres iubes fructum edere:
Nec ales vlla semen hoc sanctum tuum
Rapiens volatu præpeti depascitur:
Nos irrigato lachrymarum flumine,
Tum fortè prolem denuò sterilis dabit,
Gignéntque fructum infructuosa pectora.
Sed quando laudes turpia vt fugis probra,
Iam metam ad ipsam dirigo nutum meum,
Tuis sagittis fretus omnino sacris.

Malim,
carminū.

Versus in-
tercalaris,
epiphone-
maticus, è
psalmo 103
cuius totū
istud Poë-
ma, Para-
phrasis est
amplissi-
ma.

Orationis est quidem fons vnicus,
At plurimæ venæ abditorum * luminum,
Per quas rigat Propheta mentes regius,
Huiusce stillans scriptionis flumina:
O† quāta quāmq; ampla est tuorū operū, DEVS,
Industria opifex omnium, mundi parens!
O diuitum ingens notionum abyssus, hæc
Haurire cupidis verba dia personans,
Quantum valent vt hauriant, non quantum habes.
Sophista Procle vocum humi serpentium,
Multūm

30

40

50

Καρποὺς γεωργηθέντας ἐκ τῆς οἴης δρόσου
 Οὐκ ἦν γὰρ εἶχός τὴν * βάτων πεφυρμένην
 Ψυχὴν γεωργεῖν δύφορώτατον εἶχον,
 Εἰ μὴ φθάσας σὺ τὰς ἀκαθάρτους ῥύποις
 Ανεῖλες ἢ κατεῖλες, ἢ ἑμοφάτω
 Τῆς οἴης παροδύχης ἄξεχέρουσας ξίφει.

γρ. βάτων.

30 Αλλ' ὦ γεωργὲ τῆν πέτρων ἐ τῆν βάτων
 Σπεῖρς γὰρ αὐτὸς κτ' * πέτρας πολλακίς,

γρ. πετρῶν.

Καὶ τεκνοποιήν ἐκβιάζῃ τοὺς λίθους,
 Φύει τε * καρποὺς ἀξιοῖς καὶ τὰς βάτους.
 Καὶ πτηνὸν ἔδεν τὸν σὸν ἐνθεον ἀσέρον
 Ἐκ τῆν ἀδήλων βόσκε) πετασματάων.

γρ. καρ-
 πόν.

Ἀρδύσον ἡμαῖς τῆ ροῆ τῆν δακρυῶν,
 Ἰσὺς * ἡμοιοτε τέκνον ἐκ γείρας πάλιν,
 Καὶ καρπὸς * ἐμφρων ἄξε ἀκέρπου καρδίας.
 Ἐπεὶ δὲ φύχης τοὺς ἐπαίνας * καὶ ψήσεις,
 Γρὸς τὸν σκαπὸν τὸ νύμα σιωτείνας ἔχου,

γρ. ὅπως
 ἡγήται.
 γρ. ἐμφρων
 γρ. ὡς.

40 Τοῖς σοῖς πεποητάς μυστικοῖς ἀκρήλοισ.

Πηγὴ μὲν ἔν πέφυκε τῶ λόγου μία,
 Φλέβες δὲ πολλαὶ τῆν ἀδήλων * ὀμματάων,
 Δι' ὧν ὁ Δαβὶδ πᾶσαν ἀρδύει φρένα,
 Ταύτης τὰ ρεῖθρα τῆς γεαφῆς ἀναβρύων,

ἰ. ἀσμίχ.

Ὡς ἐμεγαλιώθη * τῆν σοφῶν σου κλισματάων

ἀήως, τῶ
 θεοῦ τῶν
 κλισμῶν.

Ἡ δημιουργὸς καὶ ἑσὴ πάλαιουργία.

Ὡ πλοσίων ἀβυσσος ὀνοματάων,

Βοάσα τοῖς θέλουσιν ἀλλήλοισι λόγους,

Ὅσους λαβὴν χωρεῖσιν, ἔχ' ὅσοις * ἔχης.

γρ. ἔχης.

50 Αλλ' ὦ ἑσὴ Γεφισὰ Γεφίλλε τῆν κατὰ λόγων,

ΠΙΣΙΔΟΥ ΚΟΣΜΟΥΡΓΙΑ.

Ο πολλά βροχῶν ἐκ νεφῶν λαξοδρόμων,
 Ο πλωχόκοπος τῶν νοημάτων σάλος,
 Ο πολλά πολυφῶν εἰς αἰετὸν κέλευσιν,
 Αχουε μικρῶν συλλαβῶν κράτος μέγα.
 Καὶ πρὶν σε γὰρ λέγουσι ταῦτα θαυμάσαι,
 γρ. ἐκθλί- Τοῖς ὡσὶν * ἐκθλίψαται τοῖς λόγοις μόνον.
 ψόφῳ. Τὸ τῶν νοημάτων γὰρ ἐκφράσαι βάθος,
 Εἰπῶν, ἀπειπῶν, ἀσατῶν ἀνεστράπης,
 Θάλπων τὸν ὄγκον εἰς κενὰς ὑποσχέσεις.
 Οὐκ ἠγνόεις γὰρ δένος ὦν λογιζογράφος,
 Ως εἶγε κτῆ καίνωπα Τολμήσης φράσαι,
 Αὐτὸς σε νύξας ἐκφοδῆση, σαλπίσσας.
 Καὶ μηδὲν ἡμῖν ὡς ἀκόμποις κερπάσσης.
 Εἰ ταῦτα φράξῃ Πρέκλος ὀκνῆ καὶ τρέμει,
 Πίστις ᾗ θαρρῆ καὶ λαλῆ καὶ συλφεύφει.
 Αλλ', ὦ Γρηγοῖα τῆν ξενοσπύρων λόγων,
 Αχουε Πρέκλε, μηδὲ κερπάσσης, ὅτι
 Σοὺ τὴν ἀφορμὴν τῆ σκεπτοῦ δεδωκέως
 Σιγῶσι Πρέκλοι ἔλαλοισιν ἀγρόται.
 Ω τὴν ἀνεξέδρητον ἢν ἔχῃς φῖσιν
 Κρύψας ὀμίχλη καὶ φριγεύσας γνόφω,
 Οπως μάθοιμι πῶς αἰεὶ κεκρυμμένη
 Ἐκ τῆς ἑαυτῆς φαίνεται ποιημάτων.
 Ω τὴν ἀφκίνητον ἕρανοῦ τέρην
 Ταῖ σφαιρομορφῶ τῆν ἄφωδον εἰλημάτων
 Ὑψὲ πλατυῶας, καὶ ἰσοκύτη σιωπῆσιν
 Βάθρον τεθηκῶς μηδαμοῦ πεπηλῶσιν.
 Ω δέρριν ὡσπερ ἐξαπλώσας τὸν πόλον

60

70

Ο σός

Multùm intonans è flexuosis nubibus:
 O notationum pauperum & tumentium
 Procella, in æternam creaturam procax,
 Exilium audi syllabarum quanta vis:
 Namque ante dicunt ista miratum esse te,
 Tantùm prementem dictiones auribus:
 Nam cogitatorum altitudinem eloqui,
 Aiens, negans, animo vacillans, abnuis,
 Fouens tumorem inanibus dictis tuum.
 60 Nec nescius es, ô scriptor astutissime,
 Vt si modò ausis de culice quid dicere,
 65 Hic ipse te pungendo terreret fremens:
 Nobis superbè que haud superbis nil feras.
 Si tale quid dicat Proclus, cunctans tremit,
 Fides at audet scribere & firmè loqui.
 Tu qui peregrinos temerè fundis sonos,
 Attende Procle: ne insolenter dictites,
 Dum tu assequendi occasionem das scopi,
 Silere Proclos, rusticanos at loqui.

70 Natura cunctis, summe DEVS, incognita,
 Quam nube cæca condis & caligine,
 Vt hinc sciamus, cùm vsque sit recondita,
 Tamen patere operationibus suis.

Tv mobilem semper poli concham ardui
 Cælestium pulchrè rotundata orbium
 Extendis altitudine, atque eiusmodi
 Intensione stabilis haud sedem grauem.

Tv pellis instar explicauisti polum:

In Proclū,
 siue Ioan.
 Philopo-
 nū, impiū
 ritheitē,
 Procli no-
 mine inue-
 hitur.

De admi-
 rabilitate
 Dei, ope-
 rūque ei⁹.
 Iob. 12.
 Rom. 1.
 Decælo &
 cælestibus
 globis, in
 genere.

Pf. 103.
Esa. 40.
Hier. 51.
Iob. 38.

Namque tuus Orpheus fila contrectans lyræ
Deum canentis, nuncupat pellem polum:

80

Quòd longa porrecta in spatia profundaque
Subtilitas sit corporum cœlestium:

Quamquam asserat speciem hunc habere fumidam

*Turbatur
scilicet vi-
sus ob rei
aspectabilis
distantiam.*

Acuta perspicacis animaduersio,

Dum luminum conuersio per inania

Obiectum obit spectationis abdita.

Siue hunc bipartitum globum instar fornicis

Sursum eleuatum aut eminentem prædicet,

Seu versus ipsum orbem infimum labi putet:

Namque ex volutionibus notis suprâ,

90

Spectatur altera inferiùs abscondita:

Firmamen vt habeat basim quæ in te sita est,

Pf. 74. 92.

In sede, fixo quæ caret fundamine.

Consurgit vt suprâ, premitur infrâ polus,

Porrigiturque ad latitudinis cauum:

At circulo pares habet distantias,

Ac stans fugit, saliensque firmus permanet,

Et motionem ceu quietem, mirùm, habet.

Contrario motu cietur quàm orbis hic,

100

Ne occursum iste complicatorum orbium

Contentioso dissipetur impetu:

Nam cursibus contrariis par maximè est,

Velocitatis nutus vbi renititur,

Obsistat vt reuolutionum vinculum:

Ne deferatur motionis magna vis

Per inanitatem circulorum obeuntium:

Sed

Ὁ σὸς γὰρ Ὀρφεὺς πῶς θεόφθογον λυγρὸν
Κροῦων ὁ Δαβίδ', δέξριν εἶπε τὸν πόλον.

80 Ὡς ἐκλαθείσῃσιν πρὸς τὰ μῆκη ἐβάθη
Τῆς ἀπλότητος τῆς ἐν ὑψὶ θεμάτων.

Εἰ ἐκάρπου ἢ τῆτον ἐμφάσῃς ἔχῃ
Προβλεπτική τις εἶπεν ὄξυδερχία,

Κεμεβατούσης τῆς φορῆς τῆς ὀμμάτων
Πρὸς τὴν ἀμυδρὰν τῆς ῥοπῆς θεωρεῖται.

Ἡ σφᾶραξ ἠμίμηλον ἀψίδος δίχην

Υψουμένη ἀνωθεν, ἢ κυρτουμένη,

Ἡ καὶ πρὸς αὐτὴν τὴν κάτω φορουμένη.

90 Ἐκ τῆς ἀνω γὰρ γνωστικῶν κυλισμάτων,

Κάτωθεν δὲ φαίνεται * κεκυρτωμένη,

Ὅπως * ἔχει σῆμα τὴν ἐν σοὶ βάσιν,

Εἰς βάθρον ἀσθεμελὸν * ἐσημεμένη.

Ἄνω γὰρ ἦρται καὶ βαθύεται κάτω,

Ἐκτείνεσθαι ἢ πρὸς τὸ χάσμα τῶν πλάτους,

Ἰσας δὲ κύκλῳ τὰς ἀποστάσεις ἔχει,

Ἐξῆς ἢ φθῆξαι, καὶ ἀφάτων πρῶτον ἐκτείνεσθαι

Στάσιν ἢ τὴν κίνησιν ἀρρήτως ἔχει.

Τρέχει δὲ τὰ συμπόρην τὴν ἐναίλιαν

100 Μήπως τὸ συγκίνημα τῆς ἐλασιμάτων

Ὡθημα πάγων ἐκτραγῆ τῆ σιωπᾶς.

Ἐν τοῖς ἐναίλοις γὰρ εἰκότως δρόμοις,

Ἡ τῶν πάγων σώνευσίς ἀνωθεν ἔχεται

Παρακράξ τὸ σφίγμα τῆς κυλισμάτων,

Μήπως καταρῆ τῆς φορῆς ἢ σφοδρότης

Ἐν τῇ κενώσῃ τῆς πομῆν κατὰ δρόμον,

γρ. κυρτου
μένη.

γρ. ὁμως.

γρ. ἐσηρι-

γμένος.

ΠΙΣΙΔΟΥ ΚΟΣΜΟΥΡΓΙΑ.

Αλλ' ὡς ἄρ' εἰς σὺνδεσμον αἰτεσφιδμῶν
 Τοῖς ἀηελισμοῖς συκρετεῖται τῶν Τάχης,
 Βάσι περὶ χούση ἔφ' ἔφ' πεπηγμένη.
 Ἐστὶ δὲ πᾶσῶν ἀκροτήτων ἀκρότης,
 Οὐρανὸς ἢ πύτων ἐστὶ τῶν ὀλισμάτων.
 Αφίσταται δὲ τῶν ἀφελῶν ὄλων,
 γρ. πύτων. Οὐδὲν δὲ τούτου μέτρον ὡς ἀμετρία.
 Ἐντεῦθεν αὐτὸν ἐκπλαγῆτες ὡς μέγαν,
 Ὡς βύριον, ὡς ἀπειρον, ὡς ἐπηρμῶν,
 Μύθοις ἐπλαττον, ὡς ἀτλαντικοῖς πόντοις,
 Μακρὰν ὑποσπείσμα κίονων ἔχῃ.
 Ἰσὺς τὰ μακρὰ τῆς ἀδηλίας βάλῃ
 Στύλων ἀβάθεσσι ἐκτυπωῦντες ἐμφάσει.
 Μέγας γὰρ ἔστιν ὡς θεοῦ μικρὸς θεῖνος.
 Ἡβᾶ δὲ γηρᾶν, καὶ παρακμὴν ἔκ' ἔχῃ,
 Ἐως ὃ πηγὴν αὐτὴν εἰλίξῃ λόγος.
 Σπολίξεται ἢ τὸν χιτᾶνα τὸν μέγαν,
 Τὸν ἀέρα κλωθέντα κερκίδι ξέτη.
 Χυτὸν, διαυγῆ, λεπτὸν, ἠραμῶν,
 Εἰς πᾶσιν εἰσδιώοντα θυμαίργια.
 Περὶ ἔρχεται δὲ νυμφικῶς ἐσεμῶν,
 Λαβῶν διαυγῆς μαργαρίτας ἀτέρας.
 Ἐχῃ δὲ πᾶσι τὰ σέρνα λυγίτην ἕνα,
 Ὡς πῦρ ἀποσβέσσοντα πᾶσι τὴν ἡμέραν.
 Ἄλλον ἢ λυγέπυρρον ὡς πᾶσι τοῖς πόδας,
 Δφενώτα λυγὴν πύμαχον τὴν ἑσπέραν.
 Φεσφῆ δὲ πᾶσιν, ὡς εἰρήνη τὴν φύσιν.
 Τῆρῃ ἢ τὰ σοιχεῖα φεσφῆστας ὄλα.

110

120

130

Κόλπος

Sed hæreat, quasi vinculo adstrictus, polus,
 Pernicitatis inuolutionibus,
 Basi vaganti, & lationi immobili.
 110 Polus omnium est extremitatum summitas,
 Ac terminorum terminus planè omnium:
 Abscedit à cunctis procul distantibus,
 Immensitasque sola mensura illius.
 Hinc obstupentes plurimi, ingentem velut,
 Et latum & immensum, eleuatúmque altius,
 Finxêre vt hic Atlanticis laboribus
 Ingentium fulcrum columnarum occupet:
 Obscuritatis forsitan voragine
 Sub talium expressa columnarum typo.
 120 Ingens enim est, velut Dei paruus thronus:
 Pubes senescenti est, vigor nec deficit,
 Dum sermo pollens hunc ciet qui condidit.
 Velatus ille est maximo velamine,
 Nempe Aeris, radio nouo qui textus est.
 Hic fusilis, tenuis, refulgens, rarus est,
 Penetrans in omnem corporum molem illicò.
 Procedit ergo splendida ornatus toga,
 Vt margaritas clara gestans sidera:
 At pectori adiunctum vnicum lychnitem habet,
 130 Vt flamma, splendentem diurna ad tempora:
 Candore fulgentem alterum, quasi ad pedes,
 Vbique candidum indicantem vesperum.
 Vt carcere omne continet rerum genus:
 Elementa seruat cuncta, cingitque aggere:

Arist. 2. de
 celo, cap. 1.
 Atlâtis alle-
 goria expli-
 catur.

Aer.

Stellæ.

Sol.

Luna.

PISIDÆ, MVNDI OPIFICIVM.

Sinúsque motu præditorum est omnium,
 Anteuenit omnem cuncta motum concitans,
 Punctique tellurem instar in medio gerit:
 Nullaque firma in sede stabilitus, tamen
 Cinctum orbe centrum parte ab omni sustinet:
 Conuoluit idem abyssum, vt in cunabulis:
 Circundat omnem, rete ceu quodam, plagam. 140
 Coërcet omnia, quæ, Deus, solus regis:
 Tantamque molem arcens suis amplexibus,
 Arctatur extra, latitudo quâ patet:
 Immensitas namque orbium cælestium
 Dimensa tecum, est punctum in angusto situm.

De Situ or-
 bis terrarû.

Summe artifex multiplicis adeò tegminis,
 Naturam enim describis omnem, ceu libet,
 Tua dioptra, contegisque infra abditos,
 Atque accolas, hoc subdiali vmbraculo: 150
 Cremas quidem vrisque ignibus clarum æthera,
 At minimè consumis calore condita,
 Imò vt placet rem quamque ritè collocas.

De Angelo-
 rum figuris
 & hymnis.

Tu perbeatas Angelorum essentias,
 Vel spiritum indicas, vel ora flammea,
 Vim feruidam pingens acutamque his datam:
 Vel quadriformæ imaginis fingis nota,
 Dum robur ac diuersitatem harum exprimis.
 Aut luminum expãdis numerum in his maximum,
 Lucem vt tuam possint videre apertiùs,
 Et lateat ipsas quod cietur hîc nihil. 160

Nam hymnos canunt tibi, Imperatori suo,
 Cherubim,

Κόλπος δὲ παντὸς γίνεται κινεμένη,
Φθάνει δὲ πᾶν κίνημα, συσκινῶν ὄλα,
Σίσμην δὲ τὴν γῆν ὡσαύτ' ἐν μέσῳ φέρει.

140 Ἐπ' ἕθενός δὲ πῆλματος πεπηγμένος,
Τὸ κρυσμαγωγὸν ἀντερείδει κενεῖον
Σιωδεῖ δὲ τὴν ἀβυσσον ὡς ἐν σπαργάνῳ

Κυκλοῖ δὲ τὴν σύμπασαν, ὡς ἐν δικτύῳ
Σφίθει δὲ πάντα σοὶ μόνῳ κρατύμῳ.

Καὶ τὸν ποσῦτον * ὄσκον ἐγκλείσας ἔσω,

Ἐξωθεν αὖθις τὰς πλάτει συσφίθεται

Μετρεμένη γὰρ οὐρανῶν ἀμετρία,

Ὡς πρὸς σε σίσμη γίνετ' ἑνουμένη.

Ὡ μηχανουργὲ τῆς πολυτρόφου φύσεως,

Διαγράφεις γὰρ πᾶσαν ὡς θέλεις φύσιν

Τῇ σὴ δρόπῳ, καὶ τεράζεις τὰς κέτω,

150 Καὶ τὰς προίκους, εἰς ὑπαίθριον * σκέπειω.

Διαφλέγων μὲν καὶ πυρῶν τὸν αἰθέρα,

154 Ἦν μὴ φλοεῖζον τῇ πυρώσει τὴν κτίσιν,

Ἀλλ' ὡς δοκεῖ σοὶ πᾶσαν ἀρμόζων φύσιν.

Ὡ τὰς ἀδήλας ἕστας τὰν ἀπέλων

Ἡ πνύμα δεικνύς ἢ πνεύσμον φλόγα,

Τὸ θερμὸν αὐτὰν καὶ τὸ μὲν διαγράφων

Ἡ τετραμόρφω σχηματίζων εἰχόνι,

Τὸ θερρὸν αὐτὰν ζωγράφων καὶ ποικίλων

Ἡ πλήθος αὐτὰν ἕξανοίσων ὀμμάτων,

160 Ὡς καὶ τὸ σὸν φῶς ἐμφανέτερον βλέπειν,

Καὶ μὴ λαθεῖν τι τῶν κέτω κινουμένων.

Σοὶ γὰρ φέρουσιν ὕμνον, ὡς νικηφόρα,

γρ. κόσμον

γρ.
σκέπεις.

ΠΙΣΙΔΟΥ ΚΟΣΜΟΥΡΓΙΑ.

Χερσίδιμ, ἀρχαί, καὶ θρόνων κρατεύματα,
 Καὶ πᾶς Σεραφίμ εἰς ἀκίνητον ἄλγος
 Ἐφῶς πλεῖσται, καὶ πεπηγμένος τρέχῃ.
 Καὶ ταῖς δυοῖ μὲν τῷ πωροσώπου τὴν θέαν
 Σκέπτει πτέρυξι, ταῖς δυοῖ δὲ τοῖς πόδας,
 Καὶ ταῖς δυοῖ πωρὸς ὕψος ἵπταται μέγα.

ἰσ. τριφθεγγές.
 γρ. μέλος.
 γρ. σέλας.

Καὶ τὸ * τριφθεγγές τῆς ἀγίας * σέλας
 Εἰς ἓν στωαρμύζουσι κύριον * σέβας.

170

Δεικνύοντες δισκύοπλα τῇ Διαφύσει,
 Καὶ τῇ σιωῆξει τῷ θεορρύτῃ λόγῳ,
 Διαφρετῶς μὲν τὰς ὑποστάσεις σέβειν,
 Ηνωμένως δὲ πωροσκωφῶν τὴν ἕσταν,

γρ. ἐμφαντι-
 κην τῶν ὁρθο-
 δόξων.

Ἐκφαντικῇ * τρανοῦντες ὀρθοδόξια,

γρ. τ. ἀπίστη-
 τα.

Τὴν ἴσότητα τῷ λόγῳ σαρκουμύθην,

Εἰς ἀμόφυλον μὴ ρυῖναι τετραδά,

Ἀλλ' ἓν πωροσώπον καὶ θεαρχίαν μίαν,

Πρὸ σαρκὸς ὑμνεῖν καὶ μὲν * σαρκὸς λόγον,

γρ. σάρκωσιν.

Τὸν αὐτὸν ἀνθρώπον τε καὶ θεὸν φύσει,

180

Μὴ πωροστέσει χυθέντα, μὴ Διαφύσει

Τομὴν παθόντα, μὴ τραπέντα συγχύσει,

Διπλοῦν τ' ἀπλοῦν, μηδαμοῦ πεφυρμένον.

γρ. κτισμά-
 των.

Ὡ πωρὸς ὁ κάλλος τῶν ἐν ὕψει * σωματίων

Λειμῶνα πολλῶν ἐμφυτεύσας ἀγέρων,

Καὶ νύκτα κοσμῶν, καὶ σολίζων ἡμέραν

Καὶ φῶς κατάρων, καὶ μελαίνων ἐσπέραν,

Καὶ πῦρ γεωργῶν, καὶ κατασπείρων ὕδαρ,

Τὰ κοινὰ τοῖς χηρῶσι θησαυρίσματα.

Ὡ λεπτόσωμον ἐκχέων τὸν ἀέρα

190

Πρὸς

Cherubim, Potestates, Thronorum exercitus,
 Seraphimque cunctus celeritate immobili
 Stans aduolat, fixusque pernix cursitat:
 Binis & alis velat aspectum suum,
 Alisque geminis protegit pedes suos,
 At alteris binis in altum tollitur.

170 † Aprantque Numinis iubar ter lucidum
 Ad vnicam venerationem principem.
 Sicque euidenter indicant, dum diuidunt
 Iunguntque verbum, quod fuit diuinitus,
 Hypostasés diuiduè honorandas quidem,
 Substantiam at solùm esse adorandam vnicam:
 Plana docentes, recta & in Deum fide,
 In carne Filium editum, Verbum sacrum,
 Extraneam haud quaternionem admittere,
 Personam at vnam, principatum vnum Dei,
 Verbum ante carnem colere, post carnem quoque;
 180 Simul Dei naturâ & hominis præditum:
 Non auctione fusum, & indiuisum ea
 Partitione, à mixtione liberum:
 Idem est duplex, simplexque, purum maximè.

Tu pulchritudine orbium cælestium,
 Quamplurimorum siderum pratum seris,
 Ornas tenebras, & diem velo induis,
 Lucemque lustras, vesperumque atrum facis,
 Ignem excolis, seménque in vndas coniicis,
 Opes egenis quas recondis omnibus.

190 Subtile corpus, Aërem, tu dissipas,

† vide an leg.
 Sanctumque
 Numinis me-
 los ter cõci-
 nunt.

De Mundi
 toti* ornatu.

De Aere
denuò.

Ad hunc enim reuertor ipse identidem,
 Quem dum loquor respiro nunc vel maximè,
 Qui cùm se vbique fundat, est fixus tamen:
 Spiraminisque libripens iustissimus:
 Fluxus perennis, munus argento haud datum.
 Non diues, aut quantumlibet princeps potens,
 Auræ amplioris percipere tractum queat.
 Effundit in cunctos suam æquè gratiam:
 Tum singulis simplex pater, tum multiplex,
 Recisus integer est, fluitat haud turbidè:
 Vnitus in dispertiendis flatibus:
 Concretus & stans, vndiquaque profluit.

200

De Sole &
suis proprie-
tibus, vt
psal. 18.

Titana Solem tu creasti maximum:
 Nam me iuuat cum Sole rursus colloqui,
 Auidè intuens notisque signans hoc iubar:
 Commune lumen, perudentem omnia oculum.
 Hic altor ignis omnium, qui vesperum
 Cùm subter est terram facit, supra at diem.
 Hic orbis est speculum, vel è contrario,
 Scintilla visus, splendor vnde luminum,
 Vel fulgor emicans procul, peregrina vel
 Vtcunque res inducta, visum perficit.
 Nil motioni est illius reconditum,
 Estque omnibus sua lampas irradians satis.
 Et ad profundum extremitatum præuenit,
 Lucisque fontes orbe concitas habet.
 Communis est hortator opificum omnium:
 Versatur at cursu polo contrario,

210

Oculi qua
ratione illu-
strentur: vide
Arist. de Sef.
c. 2. & lib. 2.
de Aio. c. 7.

Immotus

Πρὸς γὰρ τὸ αὐτὸν ἀνανέρχομαι πάλιν,
 Καὶ μᾶλλον αὐτὸν νῦν λαλῶν ἀναπνέω,
 Τὸν παλαιᾶν ῥέοντα, καὶ πεπημένον,
 Τὸν δὲ πάλαιον τὸ πνοῆς ζυγισάτην,
 Τὸν ἀφθονον ῥοῦν, τὴν ἀνάργυρον δόσιν.

Οὐ πλάσιος γὰρ, ἢ διωάσης ἀρπάσει
 Πνοῆς ὡρετῆς ὄξ ἐκείνου Κυρμάδα,
 Ἀλλ' εἰς ὅλους ὡρεῖσι τὴν ἴσιν χάειν,
 Καὶ πᾶσιν ἀπλοῖς φαίνε) καὶ ποικίλος,

200 Τομαῖς ἀτμήτοις, εἰσεραῖς ἀσυλχῆτοις
 Ἐν τῷ μελίξει τὰς πνοὰς ἠνωμένους,
 Ἐν τῷ ὡρεχέϊαζ παλαιᾶν * σευημενός.

Ὡ τὸν γήραϊα τῶτον ἥλιον κλίσας
 Σφίξω * γὰρ αὐτῷ ὡρελαλήσαι καὶ πάλιν,
 Βλέπων ἀπλήτως καὶ γράφων τὸν ἥλιον,
 Τὸ κρινὸν ὄμμα, τὴν πανοπρία κέρην
 Τὸ πάνθερον πῦρ, τὸν ὑπὸ γῆς μὲν ἔσφαας,

Υπὸ δὲ τὴν γῆν ἐργάτην τῆς ἡμέρας
 Τὸ κοσμικὸν κελσπλεον, ἢ τὸ πωανλίον

210 Τὸν ὀπλιχὸν σπιθήρα, τὴν τῶν ὀμμάτων
 Ἐκλαμψιν ἢ τὸ ὡρεσλαμψιν, ἢ ξένην φύσιν

Ἐν εἰσαγαλαῖς * ἐκδοχὰς ποικιλιῶν.

Οὐδὲν γὰρ αὐτῆς τῆς φορεῆς ἀπεκρύβη,

Ἀρκεῖ δὲ πᾶσι τῇ ῥοπή τῆς * ἀκλίνας

Φθάνει δὲ μέγχι τῷ τὸ βάθος τῶν τερμάτων

Φωτὸς δὲ πηγὰς κοσμοκινήτους ἔχει.

Ἐσι δὲ κρινὸς ἐργαπεύκτης τῶν κέτω.

Τρέχει δὲ τῷ σύμπαντι τὴν ἐναλίαν

γρ. σπυνημέ-
 νος.

γρ. φείτω.

γρ. ὡρεσλαε-
 ψιν, ἢ ξένην
 λύσιν.

γρ. ἐκδοχῶν.

γρ. ἀκλίνας.

γρ. βυθῶ.

ΠΙΣΙΔΟΥ ΚΟΣΜΟΥΡΓΙΑ.

Ὅπως ἀκλινὴς τῆς Φορέως ἢ σφοδρότης,
 Ἐξ ἀνυπλάθρων σφίγγε) καταδεσμῶν·
 Καὶ μὴ ῥαγῆ ὁ σφίγμα τῶν κυλισμάτων,

220

γρ. κυλισμά-
 των, ἢ ἐλλυ-
 σμάτων, καὶ
 ἑλυμάτων.

Ἐν τῇ καὶ βίῳ τῶν ἑλασμάτων πάσῃ·
 Ἀλλ' ὡσαύτ' εἰς σῶδεσμον ἀντεσφίγγυός,
 Τοῖς ἀντελυμοῖς συγκερατεῖται τῶ τάχους,
 Βάσει περὶ ῥοσὶ καὶ φορέῃ πεπηγμένη·
 Εἰ μὴ γὰρ ἦν ἔντακτος, ἀλλ' ἔξετραπῆ,
 Τὸν κόσμον εἴχεν ἐν ῥοπήν καὶ ἀφλέγειν.

Ὡ τὴν ἀμυδρὰν τῆς ἑλήνης λαμπάδα

γρ. λευκόν.

Ἐκ τῶ πυραυρῶν ζωπυρώσας ἠλίας·
 Κιχρᾶ γὰρ αὐτῇ γλαυκὸν ἐξ αὐτοῦ σέλας·
 Οὐκ οἶδα πῶς λέρουσι, ἀλλ' ὄμφορ πάχα,
 Οὐχ ὡς δεητὴς φαύσεως ἀλλοτείας,
 (Τὸ φῶς γὰρ αὐτὸ καὶ παρ' ἠλίας ἑρῶς)
 Ἀλλ' ὡσεὶ ῥυθμὸν ἐντεθῆναι τῇ κήτει
 Καλῆς ἀνάγκης καὶ ἑφῆς ἐξοσίας·

130

γρ. τῇ πρῶσ-
 χύσι.

Καὶ τὴν μὲν ἔσαν ἐνδεῆ τῆς λαμπάδος,
 Τὰς ὑγραποῖς ἀνιλήψαι εἰσάχην·
 Δεῖται γὰρ ὑγραῖς συμπλοκῆς ἢ θερμότης·
 Τὸν δὲ ζέοντα, τῆς φλογὸς διεκχύσῃ
 Τὰς ἐντεθείσας ἐκνοτήζην ἰκμάδας·
 Ὅπως γέννηται μίξις ὡσαύτ' ἐν γάμῳ,
 Καὶ συζυγέλιον παρὸς ὁ τίκτειν τῶν δύο,
 Εὐτεκνα δεῖξει τῶν παρέντων τῶ βρέφει,
 Λαβοῦσα θερμὸν ἢ ἑλήνη νυμφίον.

240

Ὡ μηδὲν ἐρῶν, μηδὲ παρὸς μάχην κίσεας,
 Ἀλλ' ὡς ἀδελφὰς οἰκοδεσποῦτος πατήρ,

Εἰρηνοποιῶν

Immotus vt sic lationis impetus
 220 Decursibus prematur aduersis sibi:
 Ne vinculum volutionum corruat
 Intensione, quæ fit in rectum, orbium.
 Sed ceu implicatus colligante vinculo,
 Pernicitatis stringitur retinaculis,
 Basi vagante, motione non vaga:
 Nam nisi maneret stabilis, at diuerneret,
 Incendio flagraret orbis illicò.

Tu Lunæ opacam lampada orbe in infimo
 Accendis, instaurásque Solis ignibus:
 230 Nam commodat Sol lumen huic radijs suis,
 Nec fat scio quî id asserant, forsan tamen,
 Non tanquam egeres mutuato lumine:
 (Siquidem ante Solem lumen infundis tuum)
 Sed conditis vt rebus hunc modulum inderes
 Pulchræ necessitatis, & docti imperî.
 Vt indiga almæ lampadis Phœbi soror
 Induceret perceptiones humidas:
 (Humore namque gaudet adiuncto calor)
 At feruidus vigore Phœbus aureo
 240 Expromat insitos vapores illius:
 Vt mixtio hæc par sit iugali vinculo,
 Cùm copulantur duo creandi gratia,
 Fœtusque pulchros edat è lætis satis,
 Sponsum calentem Luna coniungens sibi.

Hostile nil, pugnâxve condidit Deus:
 Sed quasi sorores genitor, & rector domus,

Luna, qui
 radijs Solis
 accendatur.

Elementorū
 4. vinculum,

PISIDÆ, MVNDI OPIFICIVM.

Concordia ligat, repugnant quæ sibi,
Quaternionis ordinem edens disparis:

Malim,
Quatuor co-
lumnarum
instar infra-
ctus foret.

Vt vniuersus mundus hic, magna vt domus,
† Quatuor arietum perstet infractus modo:

250

Firmamine assumpto, quod vndique nititur.
Res iungis ita, natura quarum dissidet,
Suades & illas domicilia coniungere,
Hoc prælio aspirante nutum ad vnicum,
Vt reliqua communis sit his concursio:

Aër.

Et hæc quidem contexat aëreum hoc opus,
Subtile stamen, vitæ ad alnum spiritum.

Ignis.

At ignis hæc natura fila valida net,
Tunicamque conficit fouenda ad corpora.

Aqua.

Producere aliâ imbres solet largos aquæ,
Feruore nimio ne crementur cætera.

260

Terra.

Ac terra demum ædes decoras efficit,
Et in dies nobis parat conuiuia.

Discordia
concors.

Sic altiùs quàm mens capiat, essentias
Pugnare quæ videntur, vnâ colligas.

De quatuor
anni tēpe-
statum vi-
cissitudine.
Xenophon
lib. 6. Cyri
instituit.
Hor. lib. 4.
od. 7.

Æstatis etenim flammeus vigor suum
Feruorem in hiemem frigidam haud mutat citò,
(Nam summitates, cùm repentinæ, nocent)

Sed temperatum ad tempus, autumnum & grauem,
Sensim rigorem nutritat dulcedine.

270

Nec frigore à duro, calorem ad feruidum,
At floridum ver primum adit, placidè amouens
Brumam rigentem, vt mox calores ingerat.

Atque hæc vicissim agunt reciproca via,

Instar

Ειρηνοποιῶν τὰς ἐναντίας φύσεις,
 Τάξιν τε δεικνύς τῆς ἀτάκτου τετραάδου.

250 Ὅπως ὁ κόσμος ἔστος, ὡς οἶκος μέγας,
 Ἀρρηκτὸς ἔσται τετάρων ἑκρίων δίκην,
 Λαβῶν ὑποσφραῖζιν ἀνωδομηθῆν.

ἴσ. κίονων.

Οὕτως στωάπταις τὰς ἀσυμβάτους φύσεις,
 Γεῖθεις ἢ ταύτας ἐν στωοικίᾳ μύθῃ,
 Εἰς ἐν θέλημα συμπνεούσης τῆς μάχης,
 Ὡς λοιπὸν αὐταῖς κρινὸν εἶ) τὸν δρόμον
 Καὶ τὴν μὲν ἔργων ἀερόσημον πλέκειν,
 Ὑφασμα λεπτὸν εἰς ἀραπνοὴν * βίβ.

χ. μίαν.

Τὴν δ' αὖ πρὸς νήθουσαν ἀρραδαῖς μίττας,
 Χιτῶνα ποιεῖν εἰς ὃ θάλλπει τὴν φύσιν.

260 Τὴν δ' αὖ φέρειν ἔνομβρον ἐξ ἔθους ὕδαρ,
 Μὴ πως τὸ θερμὸν φαρτικῶς * ὑποβροχῆς.

χ. ὑποβροχῆς
 σφ.

Τὴν γῆν δὲ ποιεῖν ὑπερεπῆ τὴν οἰκίαν,
 Καὶ πάντας ἡμᾶς ἐστῆν καθ' ἡμέραν.

Οὕτως ὑπὸ νοῦν εἰργάσω τὰς ὕσας,
 Ἐν τῇ δικήσῃ τῆς μάχης, ἠνωμυίας.

Καὶ τῶ θεροῖς μὲν ἢ φλογώδης ἀκρότης,
 Οὐκ ἄβιός εἰς χειμῶνα ἢ θερμὴν τρέπει,

(Αἱ γὰρ μεταρσεις βλαπτικαὶ * τῶν ἀδρότων)
 Ἀλλ' εἰς τὸ μετόπωρόν τε καὶ κροῖον μέσσην,

χ. τῶν σφ
 μάτω.

270 Τῶ μαλθακῶ τὴν φύσιν ἠρέμα τρέφει.

Κάντῶθεν εὐθείς ἔστω ἄκρατον ζέσσην,

Ἀλλ' εἰς ἕαρ μέττεισι, καὶ λεληθότως

Τὸν κρυμὸν ὠθεῖ, καὶ ὃ καῦμα συλλέγει.

Καὶ ταῦτα δρῶσιν ἐξ ἀμοιβαίης δρόμου,

ΠΙΣΙΔΟΥ ΚΟΣΜΟΥΡΓΙΑ

Κόρυς ὁμοίως συγχορδύσασαι ἄμα,
 Καὶ συμβαλῶσαι τῆς ἑαυτῶν δακτύλους,
 Ὅπως χροὸν πλέξωσιν ὀρθῶν βίβ.

Ὡς ἐμεγαλιώθη τῶν θεῶν σου κτισμάτων

Ἡ παιδοποιὸς ἐμφανῶς ἔξοσια.

Χειμῶνος ὥρα, καὶ τὰ δένδρα στυπώμεν

Ἐκ τῆς πυράγρας τῆ κρύου μεραίνεσθαι,

Φθίνῃ τὸ κάλλος, ἀσθενοῦσιν οἱ κλάδοι,

Ἐκρεῖ τὸ φύλλον, ὡσπερ ἐν νεκροῦ τείχεσ.

Καὶ μικρὸν ἔπω τὴν φθορὰν ἀποξέει,

κ. φύ.

Καὶ κάλλος αὐτῆς, καὶ νέας τείχας * φέρει,

Βλαστῶν τὸ κάλλος, καὶ τὰ φύλλα τὰς τείχας,

Καὶ τῶν ἀδήλων ἔξεγείρεται τάφων,

Πρὸς τὴν σωτήρι τῆ γένεσ ἀνάσσειν.

Θέρμεν ὁ χειρὸς, οὐκ ἔχω λέγειν ὅπως

Ἐκεῖνος οὗτος ὁ φλογώδης ἥλιος,

Ἐν ταυτοτητὴ τῆ χρόνῃ καὶ τῆ ἔπου,

Πῆ μὲν μεραίνει τὰς χρόας ὑποφλέγων,

Γῆ δ' αὖ γε λάκκα δεικνύει τὰ σώματα.

Καὶ ξηρὰ μὲν δρῶ τῶν ἀπαρέντων τὰ βρέφη,

Υγραὶ δὲ ποιῆ τῶν ὀπῶν τὰς ἰκμάδας,

γρ. αὐτόν.

Κιρῶ γὰρ * αὐτὰς τῶ πρὸς ἀέρα δρόμο.

γρ. ὀδοιπόρον.

Καὶ θερμὸν ὑγρῶ συμπλέκει * ὀδοιπόρον,

Ὅπως κερκοθῆ τῆ μεσαζύση χροῦ

Ἡ τῶν ἐν αὐτοῖς ποιοτήτων ἀκρότης

Καὶ μήτε φλέξει δρασιτικῶς ἢ θερμότης,

Υγραὶ ἐν αὐτῇ μὴ πύρρῃσιν ἰκμάδος

Μήτε πρὸς ἄκραν ἔξολιθώση χύσιν,

280

290

300

Τῆς

Instar puellarum choros agitantium,
Digitosque conferentium inter se suos,
Vitæ decoræ vt choream agant pulcherrimam.

Comparatio
temporum
vicissitudinis
cum chorea.
Theod. Cyr^o
in amic. exul.

O quanta, quamq; ampla est, tuorū operū, DEVS,
Opifex potestas hæc, palàm oculisque omnium!

280 Bruma vigente, arbusta stirpésque ocyùs
Penetrabili vstæ frigore, arescunt: decor
Recedit, infirmi labascunt ramuli,
Cadunt folia, tanquam cadaueri pili.
Post paululum labem eluunt istam arbores,
Reddunt venustatem, comas gignunt nouas,
Baccis decus inest, folia sunt velut comæ,
Hæc abditis quasi è sepulchris prodeunt,
Generis sui assuetam ad reuiuiscenciam.

Brumæ &
veris descri-
ptio.

Æstatis ecce tempus instat, nec scio
290 Quonam modo Sol ille flammis lucidus,
Momento eadem temporis, cursu & pari,
Hic inficit nigrore vultus quos cremat,
Idem alibi rursus alba corpora indicat:
Idem aridi fœtus satorum vt sint facit,
Reddit liquorum idem vapores humidos,
Hos namque miscet cursibus per aërem.
Viæque comes vdo calens adiungitur,
Vt temperatum misceatur in modum,
Hæc qualitatū summitas, quæ ipsis inest:

De Æstate &
Solis effectū.

300 Ne rapidè adurat omnia immodicus calor,
Cùm nullus adsit intus vuidus vapor:
Neu humoribus redundet iste neutiquam

Hic locus
est suspect^o.

PISIDÆ, MVNDI OPIIFICIVM.

Cursus liquore destitutus humido.
 At veluti bini ad vnicum artifices opus:
 Vapor quidem humectat, paritque gramina,
 Et gignit Autumnus asperos foetus grauis:
 Inque his leuia multa integumenta explicat,
 Ne sic grauetur tener & infirmus liquor,
 Nimis aut prematur arctiore vinculo,
 Atque inde pomi succus omnis excidat.
 Nam gramen est concretionis indigens,
 At mollitudinis liquorum firmitas.
 Ergo duobus vnus occurrens calor,
 Laxans & astringens modo dictu nouo,
 Quod deficit, donis replet contrarijs:
 Herbae quidem radicem adhaerentem creat,
 Feruore mox tenui liquores condiens,
 Vt carneum suauem cibum rore apparat.

310

Comparatio
 insignis.

Vt accidit cum cordibus durissimis
 Scintilla Solis mentium superuenit,
 Quae fouet & emollit, alit & corroborat,
 Ex sterilitate fructum amœnumque inserit.

320

Elementorū
 & temporis
 cum Curru
 similitudo.

Tv quadriugi currus modo quatuor locas
 Elementa, cursusque habenis sustines,
 Septem dierum conuolutis orbibus:
 Vitæ sed axem vertis humanæ citum
 Mensura eadem, fluctuante nec rota.
 Repagulorum limites seruas ratos,
 Excurrat vt ne vehiculum orbitam suam,
 Lacerumque fiat, turbet aut spectaculum,

Aut

Τῆς ὑγρῆτος ἢ φορῆ μονομήνη.
 Ἀλλ' ὡσαύτ' εἰς ἓν ἔργον ἔργαται δύο,
 Τέτλει μὲν ἰκμάς, καὶ παροβάλλει τὴν πόαν,
 Καὶ τῆς ὀπίρας ὡμὰ τίκει τὰ βρέφη,
 Ἐν οἷς τὰ πολλὰ λεπτὰ τείνει σπαρρία,
 Μὴ πως βαρυνθῆ τῶν ὀπῶν ἢ χυμότης,
 Καὶ θλίψιν ἔξει τῇ δέσει τῆ σφίγματος,
 Καντεύθεν ἰκμάς τῆς ὀπίρας ἐκπέση.

310 Ἐπεὶ δὲ δεῖται πῆξεως μὲν ἢ χλοῆ,
 Χυμώσεως δὲ τῶν ὀπῶν ἢ φερρότης·
 Θέρμη σωματήσασα ταῖς δυοῖς μία,
 Χυμώουσα καὶ σφίγασα τῷ ξένῳ λόφῳ,
 Πληροῖ τὸ λείπον δωρεαῖς ἐναντίαις.
 Καὶ τῇ χλοῇ μὲν ρίζαν ἐδραῖαν φύει
 Λεπτῇ δὲ * χυλώσασα τὸς ὀπούς ζέσει,
 Τὴν βρώσιν ὡς ἐν ἄρκον ἄρτυει * δρόσῳ.

χ. χυμώου-
 σα.
 χ. δέσσην.

Ὡς καὶ πῆρ' ἡμῖν ὠμότησα καρδίας,
 Σπυγῆρ νοητῷ παροβαλλότος ἡλίας,
 320 Θάλλει, μαλάττει, καὶ πεπαίνει καὶ βέφει,
 Καὶ καρπὸν ἐπιήθεισιν ἕξ ἀκαρπίας.

Ὡ τετραπόλον ὡσαύτ' ἄρματος γέσιν,
 Στοιχεῖα πάτων ἠνοχῶν * δὲ τὸς χρόνους,
 Ἐν ἐπιακύχλοισ ἡμερῶν * παροδρομοῖς·
 Διεξάγων δὲ τῆ βίβη τ' ἄξονα,
 Ρυμῶ * σωήθει, καὶ ἔσχω βεβηκῆσι
 Καὶ συμφυλάτων τὰς σωματικὰς ἴσρας,
 Μὴ πως ὄχημα τῆ σωήθους ἐκδράμη,
 Καὶ σκύλα πέμψη, καὶ παρὰξη τὴν ἴαν,

χ. λυγρῶν
 δὲ δέσμοις.
 χ. παροδρομοῖς.

χ. ρυμῶ.
 Hanclektionē,
 si germana est,
 sequat, inter-
 pretando,
 Temone cō-
 suero, & rota
 firmissima,

D

ΠΙΣΙΔΟΥ ΚΟΣΜΟΥΡΓΙΑ.

330
 340
 350
 350
 350

33. φύσιν, κὶ φείσιν. Δημοφθόρου τε * λύσιν ἐμβάλη μάχης
 Ἀλλ' ὥστε πάντων τακτὸν εἶ) τὸν δρόμον,
 Καὶ μηδὲν ἡμαῖς αὐτοδέσποτον βλέπειν
 33. πῶ κί. Κοινῶ δὲ δούλην πᾶσαν εἶ) σα. * κτίσιν
 Καὶ μήτε στωδεθεῖσαι εἰς λύσιν τρέχῃν,
 Μηδ' αὖ πῦρ λθεῖν τὰς πεπηγμένους ὄρας,
 (Εἰ μὴ μόνος σὺ πῶ τροπὴν ἀπεργάσῃ,
 Καὶ γὰρ στωεῖδες παροσκοπῶν τὸ (ὠμφέρον).
 Τῶν σῶν μεγίστων ἐργαχείρων τὴν κτίσιν
 Μὴ τε τρέπεσθαι πᾶν γῆμος, καὶ συγχύσεις
 33. ἐπιστάζην. Ταῖς κοσμολέθροισ ἐκτροπαῖς πῦρ εισάζην,
 Μηδ' αὖ μῦθιν ἀτρέπτον, ὃν ἔχειν ὄρας
 Τρεπῆς ἀνάγκης, μὴ λαθῆσα τὰς χροῖνας.
 Θεὸς νομιᾷ τοῖς ὄρωσιν ἢ κτίσις.
 33. ἐκ- λείψως. Τίς γὰρ σελεύων ἢ τὸν ἥλιον βλέπων,
 Ὄφθαλμιαίντας ἢ παρὸς ἐκκλίψιν νότος,
 Οὐκ εὐθεὶς ἐγὼ τῇ διδασκάλῳ φύσιν,
 Ὡς ἔκ δὲ ἠλλάξαι το φωτῆρος νότον,
 Εἰ μὴ παθηταῖς ἐξοφοδῆτο λαμπάσι;
 Ἡ τίς τ' αὐτὸν ὀστυώσῃως ἀγέρο,
 33. ἐκ- λείψως. Καὶ φωσφόρον γνοῖς, καὶ σκοπήσας ἔσπερον,
 33. ἐκ- λείψως. Οὐκ οἶδεν αὐτὸν ἐργάτῳ διπλοδρόμων,
 Κήρυκα νυκτός, καὶ παροφῆσιν ἡμέρας;
 33. ἐκ- λείψως. Τίς τ' μέγιστον ἔρανον τοῦτον βλέπων,
 33. ἐκ- λείψως. Καὶ τ' ἀκίνητον αὐτὸν ἔχει βίαν,
 Ταῖν ἀγέρων τε τοῖς στωεκλικατάτοις,
 Νὸν μὲν βορείας, νῦν δ' ἐκινήσας νότου,
 Εἰ ἐκδρομῇ ποικίλτας, ἢ μεταστάσας.

H 7

330 Aut concitet pugnae asperae cladem horridam:

At cursus omnium ordinatus ritè sit,
Et nil sub aspectum cadat iuris sui:

Naturaque omnis condita vni seruiat,
Nec, vinceta, solui vinculis possit suis:

Neu transfiliat vnquam datos fines sibi,
(Nisi tu ipse commutationis autor es,

Nam quid iuuent offensiones, prospicis)

Manuum tuarum opus, quae opifices † maximae:

Nè ve omne mutari genus, & inducere

340 Turbas ruinis orbis ingentes queat:

Nec rursus immotum maneat, at limites

Necessitatis occupet, ne temporis

Lapsu aestimetur res creata quis Deus.

Lunae quis almam, Solis aut stellam videns

Defectionis subijci laboribus,

Natura ab optima magistra haud percipit,

His luminibus vllas tenebras non fore,

Ni inducerent eas patibiles lampades?

Quis ve vnum & idem sidus acri lumine,

350 Modò Phosphorum, modò Vesperum, si perspicit,

Hoc nesciat, binorum opificem cursum,

Lucis prophetam, noctis esse nuncium?

Quis maximū hunc caeli ambitum circumspicit,

Rapidissimam conuersionemque illius,

Tum siderum quaeque ampliora lumina,

Cum nunc ad Aquilonem, iam ad Australem plagam

Excursione, aut transitu, flectunt iter:

Philo Iud.
lib. de x.
praec. Dei.

Manus Dei
opifices ma-
ximas appel-
lat, vt pro-
pheta regius
psal. 8. opera
digitorum
Dei caelos
vocat.

De Solis &
Lunae de-
fectu.

De Veneris
stella, Lucife-
ro & vespero,
cui Arist. 5.
Eth. iustitiam
comparat.

De caeli
conuersione.
psal. 18. 88.
135.

D ij

PISIDÆ, MVNDI OPIFICIVM.

Aut aëris perfusi abyssum maximam,
 Hic frigore gelidam, calore hic torridam,
 Incurfionibus & coactis subditam,
 Essentiam immutabilem animo cogitans,
 Quod semper immutatur, haud seruum æstimet?

360

Quidquid
 mouetur
 magis pēdet
 è vi mouēte,
 quàm cōtrā.

Quis grādinem, aut æstum, vel atrum nubilum,
 Ignēsve iaculatos, fauillāmve humidam,
 Terram trementem, mox remissāmve intuens,
 Ignoret esse subditum tam agibile?

De Mari.

Quis tot procellis concitum Mare aspicit,
 Nec cernit illud, more fugitiui viri,
 Extra refugiens, ac retentum intra alucum?

Pfal. 95.
 Basil. hom. 4
 in Hexaem.

Hoc, sapius feruore adustum frigido,
 Ac turbulentis fluctuum concursibus,
 Quasi Mænas insana & furens, toto impetu
 Circumfluum allidit solo, iraque æstuans,
 Audentiùs dilatat os vasti æquoris,
 Et miscet vndas murmure, & spumam exspuit,
 Labrisque circumfunditur viridi salo:

370

Ac fluminum plerasque scatebras hauriens,
 Salsuginem crudam è profundo proijcit:
 Turbatum at ingluuie suæ temulentiaë
 Effringere obices tentat, atque excurrere,

380

Pfal. 32. &
 88.

Sed truditur, sistitque percussum metu:
 Nec vda verò transit vndarum ostia,
 At labitur retrò supinis fluctibus,
 Vt famula quæ suis retrahitur crinibus:
 Si quidem est coërcitio creaturæ utilis,

Quò

Η τ' ἄβυσσον τῆ χυτίνος ἀέρος,
 Ψυχρομύτην νῦν, καὶ πάλιν πυρομύτην,
 360 Καὶ πρῶτον πάροσον ἰωάνθησιν ἀμύρας,
 Οὐ τ' ἀΐρετον ἐνοήσας οἰσίδου,
 Δούλιον νομίξῃ τ' ἀείρετον * κλίσιν;
 Τίς βροσιμὸν ἢ * χάλασαν, ἢ χύσιν ζῶφας,
 Η πῦρ καταρτέν, ἢ βροχίσσον αἰθάλην,
 Η γλῶ τρέμουσον καὶ παρμύτην βλέπων,
 Οὐκ οἶδε δούλην τ' κλοισμύτην κλίσιν;
 Τίς πλὴν θάλασσαν ἀσαύουσαν πρῶτον βλέπων,
 Οὐκ οἶδεν αὐτ' δραπέτη πινὸς δίκην,
 Φύλοισι ἔξω, καὶ κρατομύτην ἔσθ;
 370 Η πολλάκις ζῶσα τῆ ψυχρᾷ ζῶσθ,
 Καὶ πᾶσι ἀτάκτοις πρῶτον πρῶτον ῥέουσι,
 Οὐκ εἰ αὐτ' οἶα μανθᾶς ἀγρία,
 Τῆ γῆ * πρῶτον ἔσθ, καὶ θυρομύτην,
 Θεοσιμῶν μύτην, καὶ πλάσμιον τὸ σῶμα,
 Καὶ πολλά κράξῃ, καὶ τ' ἀφρον ἐκπύσθ,
 Καὶ συμπεφυρῶν πρῶτον πρῶτον ἔσθ.
 Κροισμῶν δὲ πολλῶν ἐκπύσθ ῥέουσι,
 Απεσθον ὄμιλον ἐκ βάθου ἐρεύγε).
 Τῆ πληρομοῆ δὲ τ' μέθης ἀρσῆται,
 380 Ρῆξαι τὸ τᾶς κλίσθ, καὶ * ἀφρομύτην γέλιθ.
 Αὐτῶν δὲ, καὶ φοβῆται, καὶ μύθθ,
 Καὶ τᾶς ἐνύδροισι οὐ * παρέρχεται θύρας,
 Ἀλλ' ἔσθ εἰ αὐτ' ὑπὸ πῶν ἀνατρέχθ,
 Ὡς οἶα δούλη δὲ τειχῶν κρατομύτην.
 Μασίξθ γὰρ συμφροσῆται ἢ κλίσθ.

γρ. οἰσίν.
 γρ. θάλασσαν

πρῶτον θά-
 λασης.

γρ. σφικλί-
 σασθ.

γρ. ἐκπύσα-
 σθ.

γρ. διαδρα-
 ναι.

γρ. σφίβηθ.

ΠΙΣΙΔΟΥ ΚΟΣΜΟΥΡΓΙΑ.

Ὅπως ἀπλήγω φρονησῶ μιν φόβω
 Φηδοῖ παρνοίας τῶ τεχνίτη τῶ ὄλων
 Καὶ συζαλαῶ μιν, ὡς φοβήτην παῖδια,
 Ἡ καὶ τὰ μικρὰ εἴν κινῶν ἰετυμυρία,
 Τὸ τῶν λεόντων φρονήζουσι δράσας.

390

Ὡ μέγρι πάλυτος ἐνδιδύς ὑποφθέσεις
 Ταῖς ἐκπερθεσίμοις τῶν χρεῶν περθεσίμοις.
 Οδοσατῶν δὲ πῶ ἀμύρτιαν φόβω,
 Βίας τε ποικῶν ἕς τὸ σῶσαι τὸν βίον,
 Καὶ μὴ δικάζων * σιωτῶμας, ὀππίνια
 Σφαλῶ μιν ἡμῆς, ἢ κλίσις δὲ ἰύπε),
 Γοινὰς ἰε πάχῃ εἴν ἐμῶν ἐγκλημῶν,
 Ἀλλοτεία μάλωπι τραυματουμυρία.

28. ἐννόμως.

28. μεταβέ-
 σι.

28. νομῶν.

Ὡς ἐν * μέτρωσῃ λειμικῆς ἀρρωσίας,
 Ἄλλων ἐχόντων τῶ * τομῆν εἴν τραυμάτων,
 Ὁ τῶ πάθος κίνδυνος ἕς ὄμους πέχῃ.

400

Καὶ γίνωμαι νῦν τῶ φρενῶν ἐν ἐκαστῃ,
 Πᾶς ὁ κριτῆς δίκαια θεασίτων ὄλοις,
 Περσωποληπιδῆ, καὶ φιλανθεφῆ πα γῆσῃ,
 Ἄλλῃ σφαιμέντος, δῆλον ἔλκεῃ περὸς δίκην.
 Καὶ πᾶς ὁ κρίνων τοῖς δικάζουσι κρίσιν,
 Ἡ δῶρα λαμβάνουσιν ἐγκαλῶν μετὰ,
 Αὐτὸς ὃ δῶρα λαμβάνειν ἐπείγεται,
 Γτωχοῖς ὑποουργεῖς ἀξιοχρεοῖς ἔχων.

28. μυστικῆς.

28. ἢ κλίσις.

(Ὡς εἴ τις εἶποι * πιστικῆς δομεικῆς)
 Ἐξ ἂν ἀπαγτῆ καὶ περδοδῶναι * τῶ δίκην.
 Σφύξῃ δὲ αὐτοῖς, μὴ φοβέμενος ψόρον.
 Καὶ λαμβανῆ θέλημα χρεοῖς πλέον.

410

Ἀρτω

Quò verberibus absque instruamur territi:
(Quæ prouidentia venia opificis Dei est.)

Et cohibeamur pueri vt à larua solent,
Seu verberati paruuli flagro canes

390 Audaciam feram leonum comprimunt.

Tv das moras longissimas ad debiti

Solutionem præstituto tempori:

Obsistis omni crimini formidine,

Incolumis vt sit vita, vim fieri finis:

Nec iudicas rigidè, quibuscunque accidit

Errare nos horis: opus sed conditum

Patitur, meorum & criminum pœnas luit,

Dum vulneratur vulnere alieno graui.

Vt pestilentis cùm viget morbi lues,

400 Quamuis in alijs vlcerum est summus dolor,

Contagio grassatur eadem ad cæteros.

Nunc rapior extra me, stupétque mens mihi,

Vti ille iudex, qui statuit æqua omnibus,

Acceptor est personæ, & hominum gratiâ,

Cùm peccet vnus, plectat alium eius loco.

Quóve is modo qui iudicantes iudicat,

Acerriméque punit auidos munerum,

Festinet ipse oblata dona sumere,

Cui creditores sunt ministri pauperes,

410 (Vt quis domesticos fideles dixerit:)

Poscítque vt illi iúsque fásque negligant:

Exultat inde, nec veretur dedecus:

Auro voluntatem æstimat contrà bonam:

Dei infinita
bonitas, &
clementia.
Lact. lib. 2.
diu. inst. c. 18.

Similitudo
apra.

Admiratio
immense Dei
misericordiae
cum iustitia
coniuncta.
Psal. 100.
Exodi. 23.
Deut. 16.

Hic est suspi-
cio mendii in
Graeco cod.

Panisque frustra legibus vim infert suis:
 Attrahitur & suspirijs, si acceperit:

Marci 9. &
 12.

Lenitur vndæ frigidoque poculo,
 Vectigal etiam lacrymæ calidæ capit:
 Persæpe ad vsque rem pusillam deuenit,
 Occasionem, fallat vt jus, quæritans:

Luc 16.

Plerasque scindit syngraphas obnoxias:
 Chirographorum mille confundit tomos,

420

D. Aug. 1.
 Conf. 1. 3.
 donas debita,
 nihil perdens.

Et liberatis cautionem amplam notat:

Iustissimorum pacta certa pignorum
 Facit irrita illicò, notatque sedulò,
 Ac ipse per se statuit vt decreta vult:

Infringit ac leges, timere quas nequit:

Et omnium soluit reorum vincula,

Furésque iustificat, placidus est impijs,

Ezech. 18. &
 ad Rom. 4.

Scorta alloquitur, & publicanos diligit:

Quin regius quod Cantor hymnis concinit,

430

Puros & infontes, vel homicidas, facit:

Idémque diluit nefanda crimina,

Constituit improbos, probos inter viros.

Non atro enim liquore iudex maximus,

Cruore tingens at suos digitos rubro,

Exarat isto regias notas modo.

De summa
 Dei paciétia
 & sera pu-
 nitione, ex
 ps. 7. Arcum
 suum retrédit
 & parauit
 illum.

Tv intendis arcum sæpè, quò ferias malos,

Ast impetum teli volantis sustines:

Nam intensionem dum paras arcus tui,

Tardus sagittarius es, vbi iactu est opus.

Rursus frequenter tendis arcus cornua,

440

Tum

Ἀρτῶ ὃ μικρῶ τοῖς νόμοις βιά(εῖ).
 Ὑφέλκε) δὲ καὶ γενναίμοις, ἢ λαβοῖ
 Ψυχρὰ δὲ παθεῖς ἡλγεῖ) ποτηρίῳ,
 Καὶ λήμμα θερμῶ δακρύα ποεί(εῖ).
 Καὶ μέγρι λεπτῶ πολλάκις κἀέρχε),
 Ζητήν ἀφορμὴν εἰς τὸ κλέψαι τὴν δίκην.
 420 Σχίζ(εῖ) δὲ πολλὰς συβροφὰς ὑπαίθιοις,
 Τόμοις δὲ ἄθεοι μείων χροσγράφων,
 Τοῖς * ἀφροσίμοις δαψιλῶς ὑπογράφ(εῖ),
 Τὰς * ὑποθήκας, καὶ περ ἔσας ἐνδίκους,
 Γοργῶς ἀκροῖ, καὶ χροσγράψ(εῖ) σωτόμοις,
 Αὐτὸς καθ' αὐτὸν ὡς ἡλέφ ψηφί(εῖ).
 Νόμοις σαλεύ(εῖ), μὴ φοβούμηνος νόμοις.
 Λύφ(εῖ) δεσμὰ ἔν ὑποευθύνων ὄλων.
 Ληστὰς δικοῖ, ἀπένδε) κα(α)κρίτοις †.
 Πόρναις ὁμιλ(εῖ), τοῖς τελώναις συμμυθ(εῖ).
 430 Εἰ ὃ παρχειῶ(εῖ) ψαλμὸν ἐκ Δαβὶδ μάθοι,
 Εἴωθε ποιῆν καὶ φονῆς ἀναπήτας.
 Καὶ * ἀγαλύσ(εῖ)ς ἔν κακῶ ἐκκλημῆ(εῖ),
 Εἰ καὶ παρδανόμοις, ἐνόμοις οὐκ(εῖ).
 Οὐκ ἐκ βαφῆς γὰρ ὁ κριτῆς μὲγαλόχου,
 Ἀλλ' αἱματώ(εῖ)ς τοῖς ἐαυτῶ δακτύλοις,
 Βαφαῖς ἐρυθραῖς βασιλικῶς ὑπογράφ(εῖ).

Ω Τόξα γείνων εἰς τὸ πλῆξαι πολλάκις,
 Πειραταῖν † δὲ τὴν βολὴν ὑποσημύων.
 Τῶ γὰρ βέλους μὲν ὀτρυνά(εῖ)ς τὴν αἰσῶν,
 440 Ἀργὸς δὲ γίν(εῖ) παρὸς τὸ βάλλειν τοξότης,
 Καὶ πολλάκις τὸ τόξον ὀφθαίνας, πόθ(εῖ)

ἴσ. καὶ τοῖς ἀρ.
 δα. ὑπογρά-
 φων.

Ἄλλως, καὶ τὰς
 ἀδίκους δι-
 κηνοῖ, εἰ εὐρεῖ
 λάβην.

ἴσ. καὶ τὰς δι.
 Ἡς ἡ παρνοῖ
 conueteram,
 Ingentium
 solutiones
 criminum,
 Ut sint ini-
 quas, sicut æ-
 quas appro-
 bat.

παρὸ ἀνο-
 χῆς.
 χ. παρνοῖ-
 τῶν δὲ τὸ βό.
 ὑποσημύων.

E

ΠΙΣΙΔΟΥ ΚΟΣΜΟΥΡΓΙΑ.

Χαλαῖς δ' κέντρον, καὶ μετέλκεις τὸν ἴονον·
 Καὶ τῇ δοκῇσιν ἡμαλίζεις τὸν φόβον,
 Καὶ τ' ἀπέλῃς ζωγραφῆς πλὴν εἰκόνα·
 Ἐως φοβηθεῖς πρὸς τὸ πλῆκτον ὁ βλέπων·
 Κλίμη τὰ νῶτα, καὶ παροκύνει εἰς γόνυ,
 Καὶ δ' φόβω δ' σῶμα συτείλας ὄλον,
 Φύγη τὸ πρᾶγμα τῆς βολῆς κινουμένης·
 εἰ μὴ δοκῆ γὰρ τ' βολαῖς ἀνυβλέπην·
 Ἐπιμέτρων γινέ) τὰ ἑξότη.
 εἰ δ' αὖ μετὰ τῆ κακῶ μετὰ χιμῆς,
 (Μεταίχμιον ἢ τῆς μάχης ἀμύλια)
 Γαροπρέπῃ τὸ πλῆκτον ἕς ἑωανθίου.
 Θέλει γὰρ ἕτος ἀσοχῆν ὁ ἑξότης.
 Καὶ πλάττει) μὴ δ' δοκῆν τὸν ὄργλον·
 Απαξ ἢ * πλήτῃ, καὶ πρᾶνθ' πολλὰ κίς,
 Φόβοις, ἀπειλαῖς, ὀρθοπαῖς, ὀνυπνίοις.
 Στοργῇ κολάζων, δὲ γὰρ εἶ) τῇ φύσῃ.
 Καὶ τ' ἀπειλιῶ τῆ τῆσ' ἑσθιείδου,
 Ὅς πρὸς δ' σῶζῃ μηχανά) * ποικίλα,
 Καὶ ψυχοκερδῆς γινέ) * πλῆστο πρᾶνθ' τῆς,
 Καὶ τοῖς λαβεῖν τέλοισιν, ἕρανο πρᾶνθ' τῆς.
 Καὶ μαργαρίτας βύδου κεῖ πρᾶνθ' τῆς.
 Οὐς ἔκ ἀπώστρακωσαν ἰνδικοὶ * λίθοι,
 Ἀλλ' αἱ πενιχρὰ τῆ βίᾳ πρᾶνθ' τῆς.
 Φρυκτοὶ * δὲ σοὶ δείκνυσιν ἀνδραχας τέλοισ·
 εἴωρ λαλοῦσιν ὄντες ἠνδρακωμῆνοι·
 Στικτοὶ, ἐρυθροὶ, ὡς τὸ πῦρ ἕξ ημυδύας,
 Τὸ φῶς ἑωαυγάζοντας ὅκ τῆ πρᾶνθ' τῆς.

κ. πῆλξ.

κ. πεκίλωσ.

κ. παντο-
πρᾶνθ' τῆς.

κ. πρὶ τ' ἑσθῆς
τόσθ.

κ. σῶλοι.

κ. φεικίλους.

450

460

Τιμῆς

Tum spiculum laxas, retrahis & missile.

Opinione, infers superuacuos metus,

Minitationis exprimisque imaginem:

Donec metu exanimatus hoc telum videns,

Sua terga vertat, prouolutus ad genu,

Ac præ timore comprimens artus suos,

Declinet ictum concitatae cuspidis.

Auersa nam tela intueri si lubet,

450 Paratus ad vulnus sagittifero tum erit:

Sin cautus à media recesserit via,

(Peccatum at interstitium habetur praelij)

Auertit in contrarium iaculum leue.

Namque arciger volens aberrat à scopo,

Ac simulat, vt credatur ira concitus:

Sed percutit semel, monetque sæpius

Terroribus, minis, pudore, insomnijs.

Amore castigans: minas etenim Dei

Par est salubres esse natura sua:

460 Dum multa molitur, salutem vt conferat,

Lucrator animorum, opum fit venditor,

Venditque cælum comparare optantibus.

Quin margaritas huic placet proponere,

Non quas procellæ concreant concha Indicæ,

Angusta vitæ sed ferunt discrimina.

Truces, loquacésque indicat carbunculos:

(Si quidem loquuntur, igne cùm sint torridi)

Punctis rubentes, igneos, ac flammeos,

Lumine cicatricum micantes aureo:

Dei monita,
& commina-
tiones.

Græcam in-
scriptionē,
Demorbo Sacro
non capio.
malim,
De certamini-
bus & premiis
Martyrum
Christi.

Basil. orat.
7. Hexam.
D. Ambros.
l. 5. Hex.
c. 11. ostreis
pretiosissimā
margaritam
natura in-
fixit.

D. Basil. de Mart. Barl. D. Hieronymus in epit. Paulæ ad Eustochium, Afflictio in seculo, materia premiorum est.
 Pretij lapillos parui, & immensi tamen,
 Planè paratos ad corollarum decus:
 Queis tabidi artus, æstibusque feruidi,
 Multò magis quàm flamma prunarum nitent,
 Regnum ad Thronorum perpetim viuentium,
 Vbi confident qui tempserint mortalia,
 Vultum tyranni nec feri trepidauerint.

470

Epiphonema.
 Prudens flagellum: immensitas ô copix:
 Bonitas inexhausta: vnica ex formidine
 Hos purgat, atque tempus ante iudicî
 In morbum, vt ignem in expiantem, coniicit:
 Castigat at nos hoc magistro miserix,
 † Mercedem & ex morbi dolore præparat:
Vel hoc modo, Stipendium & morbitribuit angonibus.
 Sic quæ putatur mulcta vitæ, pœnâque,
 Vt causa sit, præstat, salutis publicæ.

480

De Terræ basi.
 Fundamen vndas tu rotundasti soli,
 Variabili at fulcro grauatum sustines:
 Et fundis in firmaminis locum aëra,
 Aut me latet quamnam alteram statuas basim,
 Aut quale fundum moliaris ponderi,
 Vt non opus sit præter hoc fundo altero.
 Vel potius ignotis cathenis pensilem,
 Reddis vehendis commodam nauem omnibus.
 (Nam nauis est Tellus supernatans aquis,
 Et stans, & orbis domicilia secum vehens.)
 Ripis arenam congregas, muros Maris,
 Obstaculum infirmum procellis dans sali.
Ames 4.
 Tonitru creas, clarumque statuis fulgetrum

490

Fomiti-

470 Τιμῆς βασιλείας, τῆς ὑπερφάνου λίθου,
 Ολας ἐθίμους εἰς παρθένου φεμμάτων.
 Ὡν αἱ ἀκεῖσαι τῆ μελαν ἀκαρδέσσης,
 Σπύλλουσι μάλλον ἢ ὅ πῦρ ἐξ ἀμυδράκων,
 εἰς * βασιλείου τῆ ἀειζῶων θρόνων,
 Τῶν μήτε θνητῶν ἐκκοπῶν † δεδοικῶτων,
 Μήτε θρασυῶν ὑβρινον ἐπισημῶτων.

ἰσ. εἰς † βασ.
 χ. ἐγκοπήν.

Ὡ τῆ Γῆς μάστιγος, ὦ πλῆθι βαθός!

Ὡ χρισθῆος ἀπληστος! ἐξ ἑνός φόβου,
 Τῆς μὲν κατάρχει, καὶ παρὰ χαρῆ τῆς δίκης

480 Καθαρικὸν πῦρ ἐμβαλῶσα, τῆ νόθου.
 Ἡμᾶς δὲ νύττει συμφορᾶ * διδασκάλω,
 Καὶ μάθην ἡμῖν ἐκ νόθου τεχνά(ε).
 Καὶ τίω δοκοδοτῶ τῆ εἰς ὑμφορῶτων,
 Κοινῶ ἀφορμῶν ἐκτελεῖ σῶμειας.

χ. συμφορῶτων

Ὡ Γῆς ὑποσθειγμα πορνῶτων ὕδαρ,
 Ἰσῶν δὲ τῆ βελουσαμ ἀσάτω βάσση.

πρὸ γῆς.

Ἡ βάθου αὐτῆ παρθέων τῆ ἀέρα,
 Ουκ οἶδα ποῖον * ἐδράζων ἄγιω βάσση,
 Ποῖον δὲ πάντη δημιουργῶν πυθμῶτων,

ἰσ. ἰδρῶτων.

490 Ὡς μὴ δεηθῆ ἔ μετ' αὐτῶν πυθμῶτων.
 Σειρᾶς δὲ μάλλον ἠγνομηδῶτων ὄλοις,
 Ποιᾶν κρεμασῶν τῆ πῶρμον ὄλαιδα.
 Ἡ γῆ γὰ ὄλαις ὅστιν εἰς ὕδαρ τῶ χα,
 Εσῶτα *, καὶ φέρῶτα τίω οἰκουμῶτων.

χ. Ἰσῶτα.

χ. Ἀμμῶ τῆ.

Ψάμμον * δὲ τῆ τῆ θαλάσση συλλέγων,
 Καὶ λεπτὸν ἀνιφραγμα τῆ ζῆλη πλέκων.

Καί τῶν δὲ βροτῶν, ἀτραπῆν ὅ τῆ σπῆρας,

ΠΙΣΙΔΟΥ ΚΟΣΜΟΥΡΓΙΑ.

γσ. ἐνόμβρων. Εκ τῶν ἐνύχρων ἐκβέχην πυρεκβάλων.
 πει ἀνε- Ω τὰς ἀνεμόδης ἑσπίας θηλευίας,
 μων. Εκ τῶν ἀδήλων ὡς ἔπίστασθαι πόρων
 γσ. ἐκβέχων. Αὐτῆς ἢ ταύτας * ἐκχέων ἐν ἐξόδοι,
 Οταν γαίρη τὰς πνοαίς τῆς οἰκέτας.
 πει κε- Ω τῷ κεραιμοῦ πλὴν ὁδὸν παειτρέπων,
 ραιωθ. Ανατρέφων * δὲ πλὴν ἄνω φορεθὴν κέτω,
 γσ. ἐπίστρε- Χέων δὲ τὴν ἀβυσσον ἐκ βάθους ἄνω,
 φων. Οταν παρόδοι τῆς ἀναγκάης φόβος,
 Καὶ ὅφ φόβω δρᾶς ἐκκοπιὼ ἀμύβιας.
 πει χα- Ω πῦρ φλογίζον τῇ χαλκῆ συμπλέκων,
 λείης. Οταν ξενουργῆς συμφορῆς Αἰγυπτίοις
 Καὶ μήτε πυρσοῖς ἐξαμίζων τῷ δρόσον,
 Μὴ δ' αὖγε τεφρᾶν τῇ χαλκῆ πλὴν φλόγα
 Αλλ' ὡς βραβυτῆς, καὶ σιωάπλων πλὴν πάλην,
 Καὶ πνέμα πέμπων, καὶ μεσάζων τῷ μάχην.
 πει νε- Ω τὰς ἐπαύξας ὄν νεφρᾶν, καὶ τὰς λόφοις,
 φων. Κρεμῆν ἐν ὑψί, καὶ μετέλκων ἐν βάθῃ,
 Καὶ πῆ μὲν ἐκ γῆς, ἢ θέλεις, μετάρσιον
 ὕδωρ ἀνύκων, πῆ δὲ δηλώσαν πόντον
 γσ. δεσίζων καὶ πορίζων. Τὴν γλῶσσίαν, καὶ δροσίζων διτότως
 Τὴν ξηρότητα τῆς ἐνύχρου ἰκμάσι,
 Μὴ πως ὑποκλάσασθαι τῇ ξηρᾷ ζέσει,
 Στῆρα παρῆθη παρὲς γόνην τῶν περμῆ.
 πει χιόνος καὶ χα- Ω τὰς ῥεῖθρας ὡς κελθῆς ἐκχύσεθ,
 λείης. Ποιᾶν ὁμίας τῆς ἀποκλήρου λίθοις,
 καὶ χείνος. Ἀς ἔτε χιμῶν, ἔτε κέυματος * ζέσις,
 Εἶργα τυπούαθ παρὲς τὸ ἴδι δεδογμένον,

500

510

520

Πῆ μὲν

Fomitibus ignis humidis excurrere.

T v flaminum condis leues essentias,

500

Et promis ex absconditis meatibus:

Effundis auras rursus, vt docet Exodus,

Illas ministris largiens vltro tuis.

De ventis &
Dei miracu-
lis.

Exod. 14.

Cursum retorques fulminis in aliam plagam,

Sursumque tendentem impetum, deorsum trahis:

Extollis à profundo abyssum alta ad loca:

Quando vbi necesse est territas pauoribus,

Flagitium vt omne comprimas formidine.

T v grandini perfundis ignem flammeum,

Dum Ægyptijs clades nouas das cladibus:

510

Nec facibus exhauris vaporem rosidum,

Nec grandinis vi torridam flammam obruis:

Sed vt arbiter pugnae, vices qui temperat,

Es pacis idem medius & certaminis.

De grandine
igni permix-
ta, Exo. c. 9.
& 15.

Ps. 104.

Exod. 15.

Moses in cæ-

Deut. 32.

Esaiz 4.

T v nubium turres & altos aggeres

Appendis in sublimi, & infra deijcis:

Nunc si velis, tellure ab infima trahis

Excelsam aquam: nunc aridam terram rigas

Humore largo, commodis valde imbribus:

Vt siccitas vndis lique scat humidis,

520

Ne ardore fracta, & sterilis illa reddita,

Ad seminum conceptionem prodeat.

T v, cum imperas, effusiones imbrium

Pares silicibus efficis durissimis:

Quas nulla hiems, nec feruor æstus maximi

Fingi vetat nutum ad voluntatis tuæ:

De Nubibus
& pluuia.

De niuis &
grandinis vi
ac natura.

PISIDÆ, MVNDI OPIFICIVM.

Nam mox aquas vt gelida saxa frigore

Ezech. 38.
Ios. 21.

Ignaua bruma indurat, æstas at modò
Lapides rigentes grandinis iacit horridæ.

Causas sacrorum oraculorum ritè quis

Examinauit in hoc opere lapidario?

Aristotelicā
grādinis de-
finitionem
exagitat, quæ
traditur l. 1.
Meteor. c. 12.
Quid. 9 Met.
Pōtanus l. 1.
Meteor. c. 10

Audacius quale os Stagiritæ sōphi

De grandinis vi orationes euomit:

Vt Sol vaporem ad se humidum cūm traxerit,

Et concauis in nubium meatibus

Frigus pruinofum inferens, totam obtegit

Rigoris expirationem in infimo,

In saxa molle vertit, induratque rem,

Hinc grando rigidi marmoris vires habens,

Diffunditur veluti cylindri saxei.

Iam frigoris contensione hiems fera,

Torpore fluminis indito compagini,

Non, rarefactum, fluere tunc illud sinit,

At contrahens stringensque concretum indicat.

O labricos
discursuum
fluctus nim.
Hor. 2. Ser.
Tib. 1. 2. cl. 1.

† O syllogismorum vagos fluctus nimis!

Structura inanis ludicrorum infantium,

Dum colligunt paleas, vt ædificent casas.

O bulla saliens, & tumore turgida,

Quæ spiritu ampullata verba inflat leui:

Hanc veluti rem fragilem caducamque illico

Effingit vna stilla, guttæque disijcit.

Si frigus astringit gelata hæc marmora,

Idemque sicca præstat æstatis calor,

Quæso vnde ad vnicam actionem dispares,

Ac

530

540

550

Γῆ μὲν γὰρ αὐτὰς, οἷα πετραῖας πάγους,
 Χθμὸν ἀπεσκήρισε, πῆ δὲ καὶ ἥρας
 Στερροῖς * ἀφῆκε τ' χαλκῆς τοῖς λίθοις.

γρ. σερραὶς
 τὰς λίθους.

530 Τῆς τὰς ἀφορμαῖς τῶν ἀπορρήτων λόγων,
 Ταύτης ἀπικρίβωσε τ' λειτουργίας;
 Ποῖον δρασωθέν τῷ Σπαχλείτῃ σόμα
 Τῆς τῆς χαλκῆς ἄξερον (ἔ) λόγους·
 Ὡς ἥλιος μὲν ὑγρὸν ἀρπάσας πάγους,
 Καὶ πρὸς τὰ κοῖλα τ' νεφῶν ὀρύγματα,
 Τὴν φύξιν ἐνθεῖς, καὶ * πεισεύειας ὅλην
 Τῆς ψυχρότητος ἐν βάθει τ' ἰκμάδα,
 Λίθοι τὸ χαῦνον, καὶ παχυνὴ τὴν φύξιν,
 Καὶ λείθεν ἢ χαλκῆς μαρμάρου μύνη,
 Λύσις * κυλίνδρων γίνε) λιθοδρόμων.

γρ. ἀφικλῆ-
 σαι.

γρ. χύψις.

540 Ο δ' αἶνε χθμῶν ψυχρότητος ἐκτασθ,
 Νάρκωσιν ἐνθεῖς τ' ῥοῆς τῆς συστάς,
 Χεῖρ μὲν αὐτ' ὄσκι εἰς χθμῶν μύνη,
 Σφίγγων τ' καὶ αἰῶν δεικνύει πεπηγμύνην.

Ὡς συλλογισμῶν δὲ ὀλιγα κύματα,
 Καὶ κλισμα χαῦνον παιδικῶν ἀθυμῶν,
 Τὰ λεπτὰ κέρφη συλλεγόντων εἰς τέρην.
 Ὡς πομφόλυξ σφύζουσα καὶ φυσωμύνη,
 Καὶ πνέουσα τοῖς ἐνογκάδης * λόγους,
 Ἦν ὡς ἄβαθρον καὶ ἀφάρυτον κλισίον,

γρ. ἐν ὀγκώ-
 σαι.

550 Ὑεχρὸς σκωισα, καὶ σαγῶν ἀνατρέψι.
 Εἰ συσρέφει γὰρ τοῖς πάγους ἢ ψυχρότητος,
 Καὶ τῶν ποιῶν τ' ἥρας ἢ θερμότητος,
 Γόθεν σκωῆλλον εἰς * σκωέρηδον μύνην.

γρ. ἐνέργειαν.

ΠΙΣΙΔΟΥ ΚΟΣΜΟΥΡΓΙΑ.

Εναντίας ἔχοντες ἐργάται δύο;
 Γοῖαι δὲ γῶναι, καὶ κυλίεσθαι καὶ εὐρόφοι,
 Τὴν φύξιν ἐσφαίρωσθαι εἰς ῥυτίω λίθον;
 Πότεν δὲ καὶ φλόξ τῆ βροχῆ μεμιγμένη,
 Καὶ τῆ φιλέθροισ συσφραῖς εἰλαμένη,
 Αλωσιν ἢ πέπονθεν ἀμνησφθόρον;

Εἰ δὲ αὖτις ἢ νοῦν ὄξυκίνητον εὐρέφων,
χ. ἀνάφυξιν. Ἡ πνύμα λεπτόν εἰς ἀνάπτυξιν * λόγου,

Εἰπὴν ἢ πῖσόν ὦν ἀποκρύφω μᾶθοι,
 Καὶ τῆ τῆς σῆς δέσποτα παρμηθείας
 Ὡς μὴ τὸ μῆκος ἢ τὸ κάλλος τῆ πλατοῖς,
 Μόνον σκοπήσας ἐκπλαγῆ, τῆ κλισμῆ,
 Ἀλλ' ὡς τε μᾶλλον τῆ νοήσῃ τῆ βάθοις
 Πρὸς ἕφος ἀρτεῖς, γινώσκῃς σε θαυμάσι.

Ἀλλ' ἔπειτα λοιπὸν ὦ Σπαρτιάτη Πλάτων,
 Καὶ τῆ μαθητῆ πείσον, ἢ πείσεις λέγων,
 Ἐκ τῆ ἀνω κέτελε, καὶ γὰρ κέτω,
 Μὴ πως ἐπαρθεῖς τῶ μέγαρόν σου δρόσῃ,
 Ὡς τῆ νεοτῆς αἰετῆ, καὶ μὴ γέλων,
 Αὖτις κελύθης, μὴ φέρων τῆ ἥλιον.

Ἀλλ' ὦ πῆρ ἡμῖν ἐμφανῶς κεκρυμμένον
χ. κελοικῶν. Καὶ φῶς * μὲν οἰκῆν, τοῖς ὃ τῆ σὴν εἰσάδῃ,
 Ζητῆσαι, πολλῶν ἀντιπέμπων ἐσφάδῃ,
 Ὡς συγκαλύπτων ἢ μόνον τῆ σὴν φύσιν,
 Ἐν συσολῆ δὲ δεικνύων καὶ τὴν κλισίαν.
 Ὅπως ἐδύ τις ἄξερονῆσθαι λόγῳ.
 Τὴν σὴν ἀνεξέδρητον εἰσάδῃ γέλη,
 Πρῶτον γὰρ οἱ κελυμμοῦ τὴν σὴν κλισίαν,

Καὶ

560

570

580

Ac sibi repugnantes opifices currerent?
 Quæ infundibula, quæ machinæ versatiles,
 Frigus rotundarent in vdim scrupulum?
 Et vnde flamma mixta madidis imbribus,
 Atque inuolucris acta tam discordibus,
 Non patitur inde euerfionem mutuan?

De igne ful-
 guris, nubi-
 bus incluso.

560 SIN rursus aciem mentis intendens suæ,
 Arguto & ingenio explicans sententiam,
 Proferre discat credibile quid in abditis,
 Sanè hoc tuæ opus est Providentiæ, ô Deus:
 Ut neutiquam longique latique hoc decus
 Rerum stupefcat conditarum cogitans,
 Magis at magisque intelligens profunda, te,
 Euectus ad summa, agnitum mirans colat.

Redit ad
 inuestigato-
 rem naturæ.

Suggere quod est reliquum Stagiritæ Plato,
 Et hoc alumno, si potes, persuadeas,
 570 Descende ab altis, & loquere summissius,
 Ne audacia elatus superbæ mentis, vt
 Aquilæ ferocis pullus, inuitus quoque
 Labaris infra denuò, Solem haud ferens.

Locus in
 Platonem.

At tu qui apud nos & lates, clarè & pates,
 Lumen quidem habitas, sed tuam quærentibus
 Essentiam, caliginem cæcam inijcis,
 Cùm non tegas modò tui vim numinis,
 Angustè at ostendas creatum quicquid est:
 Vt si quis indagare ratione audeat

Dei Mun-
 dique cogni-
 tio ardua.

580 A nemine inuentam tuam substantiam,
 Velum creati sumat operis antea,

PISIDÆ, MVNDI OPIFICIVM.

Et nubilum horrescens, retrò mox comnect.

Tv effabilem nulli obtines præstantiam,

Téque velut in speculo indicas re in condita,

Via quæ du-
cirad Theo-
gnosiam.

Vt quisque discendi avidior mortalium

Tui per ipsam imagines, quantum licet,

Non altiores mente rationes petat:

Sed traditus puer vt magistello suo,

Ad litterarum primulas currit notas:

Institutionis
puerilis cum
hominis di-
uina institu-
tione com-
paratio.

Hæc interim doctus rudimenta infima,

Sese applicet studio creatorum omnium:

Ac syllabas solerter, vt substantias,

In se inuicem perdiscat annexas probè:

At Solis & Lunæ positiones, quasi

Distincta ritè puncta signet temporum.

Et quando doctrinæ hæc sciet primordia,

Communiores ac tenebit regulas,

Eritque mens affixa particulis in his

Sermonis, oratoriè ac res exprimet:

Legúmque Mundi euadat hinc peritior:

Nec terminos transfiliat antiquitus datos,

Nouisque studeat constitutis legibus:

Tum multa peragens, ac progressus longiùs,

Speculationi altæ viam faciat sibi:

Atque ordinem concipiat animo eius loci,

Hunc maximarum ceu magistrum rerum habens:

Perfectiùs cognoscat inde & pleniùs,

Nil antè cæcam præter vmbra nolle se:

Duntaxat ita, tanquam ex mera ignorantia,

590

600

Sc

Καὶ τὴν ὁμίχλην ἐκπλαγείς ὑποσρέφοι.

Ὡς τὴν ἀνερμηνύτων ὄξοχὴν ἔχων,

Δεικνὺς δὲ σαυτὸν ἐν καλοπύρρῳ τῇ κλίσει,

Ὅπως ἕκαστος ἐκμαθῆν ἠπειγνυμένος,

Τὰς σὰς δι' αὐτῆς, ὡς ἐφικτὸν, ἐμφάσεις,

Μὴ τοὺς ὑπὸ νῦν δι' ἑσέως ζητεῖ λόγους·

Ἀλλ' ὡς νέος τις ἐκδοθεὶς διδασκάλῳ,

Καὶ πρὸς τὰ περὶ ταῦτ' ἑγράμματα τρέχων,

590 Τέως τυπωθῆν τοὺς κάτω μαθήμασι,

Προσκαρτερήσας τῇ σχολῇ, ὧν κλισμῶν.

Καὶ συλλαβὰς μὲν ἐμφρόνως τὰς οὐσίας,

Τὰς εἰς ἑαυτὰς σιωπηθεύσας ἐκμάθῃ·

Τὰς ἡλίου ἢ καὶ σελήνης ἐκκλίσεις,

Ὡς τῶν χρόνων * εὐστύχῃ σημα, ἕξοση.

Ὅταν δὲ παύσῃ τὴν προπαίδειαν μάθῃ,

Καὶ ταῖς καθολικαῖς ἐκτελεθῆν προσημείαις,

Γήξῃ τε τὴν νῦν εἰς τὰ τῶν λόγων μέρη,

Καὶ ῥητορῶν ἐκφράσῃ τὰ κλισμάτα,

600 Τοῖς κοσμικοῖς ἢ πᾶσιν ἐντύχῃ νόμοις,

Καὶ τὰς παλαιὰς μὴ πῦρατέπων * ὄρους,

εἰς * ἀφ' ἑσέως ἀποληθῆν τὰς νέας·

Καὶ πολλὰ * πρὸς ἑσέως, καὶ πρὸς ἑσέως εἰσβάλοι,

Ταῖς εἰσαγωγαῖς τὴν ἀνω θεωρίας,

Καὶ τὴν ἐκείναις σὺνταξιν εἰς φρένας λάβοι,

Τὴν τῶν μεγάλων πραγμάτων παιδευτείαν.

Τότε πρὸς βαλῶν ἐντελέστερον μάθῃ,

Ὡς ἔδεν ἔγνω πλὴν * σκιάς κεκρυμμένης,

Οὕτω τε λοιπὸν * εἴπερ ὄξ' ἀγνωσίας,

γρ. ἀκλίση.

γρ. παρ-
σέχων.
ἴσ. εἰς τὰς δι
γρ. πρὸς ἑσέως.

γρ. σκιάν κε-
κεκρυμμένην.

ἴσ. ὡσαύτ.

ΠΙΣΙΔΟΥ ΚΟΣΜΟΥΡΓΙΑ.

Τὸ, γῶθι σαυτὸν, ἕς ἀφ' ὅκεν λαβῶν,
 Καὶ τῆ κατ' ἡμᾶς ἐν ἀφ' ὅκεν φύσει,
 Τέως ἐαυτῷ συλλαλήσει, καὶ μάθοι

καὶ δὲ
 πλάσεως
 τῶ ἀνθρώ-
 που.
 γρ. ὀργάνων.

Π ὅθεν παρήχη, μηδὲν ἂν παρὰ τοῦ βίου,
 Καὶ πῶς τὰ μικρὰ ἔσ' ἀπόρου παρολήματα
 Ἐν τοῖς μειομοῖς ἂν πούτων ὀργάνων

Γαρεντετέντα; πῆ μὲν ὀμυτῶ * γέσης,
 Πῆ ὃ φλέβας τίκτοι, πῆ δὲ στυδέσης
 Τῶν ἐντέρων πλέκουσι, καὶ χεῖρας πάλιν
 Φύοισι, καὶ ἀπείροισι τοῖς ποσὶ βάσιν;
 Καὶ πῶς μεριδέν εἰς νομάς πολυέσποις,

γρ. ποικιλό-
 τροπον.

Τὸ ἔσ' ἀπόρου σύστημα ποικίλων ἔστω
 Μίδω κατὰ τῶν μελῶν ἔστω;
 Πόθεν ὃ πηγὰς αἱμῶν ἐπεισάγη,
 Τάσιν δὲ νέβρων * ἐμφύει ἔστωμα,
 Κεῖθ' δὲ πλυραῖς, ὡραῖθ' δὲ πείρας,
 Σφίγθ' δὲ τερσοῖς, καὶ μείθ' δακτύλοισι.
 Χαινοῖ δὲ γλωτῆαν ἕς τὸ συσπρέφην λόγους,
 Καὶ πλῆκθ' ἐῖ τῶ λαουῶντος ὀργάνου.

γρ. συμφύει.

γρ. πῆς ἀφ' ἑ-
 σφοδῆς.

Γαρεντετέντα δὲ ἀπονδύλοισι τὸν αἰχένα,
 Μὴ πως ὀλίσθον * τῆ παροστροφῆ πάθοι.
 Ρίζοι δὲ πυκνὰς τῶ ὀδόντων τὰς μύλας,
 Οπως ἀγεαθῆ παρὰ τῶ φιλῶ τὰ σίλια.

γρ. καὶ πῶ
 μέσθ'.

Καὶ πῶς φυτουργαί τῆ πυρώδη καρδίαν,
 Σπινθῆρος ἔνδον μηδενὸς πεφυκτότος,
 Ἦν ἐν μέσθ' ἐτήκεν, ὡσπερ οἱ ἔστω
 Πηλνώτες, ἀνὰ πλευρα βάλλοισι ξύλα,
 Ἐκείθεν ἔνθεν, ἕς τὸ σῶσαι τὸ σκάφος.

Πόθεν

610 Se noscat ipsum, mentis & spectet bona,
 Nostræque naturæ immorans mortalium,
 Secum loquatur, cogitétque talia:

PRODUCTUS vnde est, qui ante vitam nil erat?
 Quî verò iactus tam pusilli seminis
 Est insitus tot artuum compagibus?
 Vbinam duorum luminum sedes sita est?
 Quonam modo gignuntur hinc venæ, tot &
 Connexiones viscerum, atque ambæ manus
 Nascuntur: hoc fatu, vt pedum fulcra edita?

620 Quî distributa plurima in loca seminis
 Natura visque, vltro & citro, varijs modis
 Compingit vnicam artuum substantiam?
 Quâ rupe fontes elicit tot sanguinis,
 Molémque fœtum inserit per corpora,
 Costasque fingit, & capillis dat decus,
 Talosque constringit, manum in digitos fecat:
 Linguam relaxat, quò sonos contorqueat
 Orationis, garruli vt plectrum organi:
 At vertebris cervicis onus hoc sustinet,
 630 Conuersione quò minùs lapsum ferat.
 Densas & ori dentium stabilit molas,
 Vt nutrientia conterantur tritica?

Quive igneum præcordijs cor conferit,
 Intus fauilla nulla quamuis emicet?
 Hócque indidit medio, carinam figere
 Vt qui volunt, hi transtra lignea astruunt
 Hinc inde, quò seruetur incolumis ratis.

De procrea-
 tione homi-
 nis & fabrica
 corporis hu-
 mani.

PISIDÆ, MVNDI OPIIFICIYM.

Ast vnde formæ imaginem pulchram exprimit,
Et pulchritudinem dat informi priùs?

Qualés ve maternos sinus indagat, vt
Modò his figuram fœminæ effingat, modò
Robusta fundat masculorum corpora:
Et vnde fontes irrigandis fœtibus,
Et vnde dulcis riuulos lactis trahit?

640

Hominis
cum stirpiũ
natura com-
paratio.

Vel, Lanu-
gine & vul-
tum facit a-
mœnissimũ.

Et quí fit vt pariter calor plantis datus
Impuberum molem organorum adaugeat,
Accretiones corporis dans partibus:

Florésque puberibus pilorum addit loco:
† Et gramine aspectum virescente decorat,
Feruorque fructus cogitur profundere.

650

Donec vigorem ætas senilis auferat,
Hæc quæ iuuentutis citò autumnum terit:
Flaccescit iste nam calor velocius.

Arista canos at senescentum induit,
Caput labascit, nutat atque flectitur,
Inclinat & humi, prægrauante pondere,
Appetere messis prospicit dum tempora.

Si sumat istam carneam nostram lyram,

Verti potest,
Et artuum

Et † carminum cognoscat & numerum & modos,
Ac deserens mutum suum silentium

660

Redit ad
femini vim
& naturam.

Enunciet nostram infimam melodiam:
Quo feminis vis fluxa concreseat modo,
Carnemque generet, duraque euadat iterum,
Neruosque iungat, ossaque annectat simul.
Aut quantulum memoria cellulam occupet,

Conseruat

Πόθεν δὲ μορφοῖ καὶ τυποῖ τ' ἴχθυνα,
 Καὶ κέλλος ἐνέθησιν ἐξ ἀμορφίας;

640 Ποῖος δὲ κέλποις μητρικοῖς ἰσοτρέχων,

Γῆ μὲν ἔσθ' ἔνλυ γημαλίξῃ τῇ πλάσῃ,

Γῆ δ' ἰσοβάλλει θεμετώσῃς ἀρρένων;

Πόθεν δὲ πηγὰς τοῖς κυήμασι βρέφ,

Καὶ ἔσθ' ἀγακτος τοῖς ἀγωγοῖς ἴσάγει;

Καὶ πῶς ὁμοίως τοῖς φυτοῖς ἢ θερμότης

Αυξήσῃ τὸ σῶμα ἔν' ἀνήθων ὀργάνων,

Καὶ τὰς ὀπιδοσὲς τῶν μολῶν ἐργάζεσθαι.

Αἴθη δ' ἐβλάψῃ τοῖς ἐνήθοις τὰς τεύχας,

Καὶ τ' ἰσοσσοφίῃ ἀραίξῃ τῇ χλόῃ,

650 Οργὰ δὲ καρποῖς ἐξενεγκέσθαι ἢ ζέοις.

Ἔως αἰετὸν τ' ἰσοβακμῆς ὁ χρόνος,

Ὁ πῶς ὀπώραν ἐκπιέζων τ' νέων.

Μαροῖν δὲ τὸ βιθέως ἢ θερμότης.

Λευκαίνε δὲ ἔν' ἰσόντων ὁ σάχης.

Καρηβαρὸς δὲ, καὶ δοκὸς κεκυφέναι,

Τῆ γῆ δὲ ἰσοσπένδουκε, καὶ βέλῃ καίτω,

Τὸν γὰρ θεοσμὸν γαττιῶντα ἰσοσβλέπει.

Εἰ πῶς κατ' ἡμᾶς ἄρκετὸν λάβοι λύραι,

Καὶ γὰρ τὸν ἴσμον ἔν' ἰσῶν καὶ τοῖς ἴσμοις,

660 Καὶ τ' ἀήχον ἐκφυγῶν ἀφωνίδου,

Εἰπερὶν διωκθῆναι τ' καίτω μολῶν δῖαν.

Καὶ πῶς ἔσθ' ἰσοσπένδου παχυῶν,

Καὶ σάρκα πειρῆ*, καὶ πῶς ἰσοσπένδου,

Καὶ νέου καὶ συμπηξῆναι ὁσώδη πλέκει.

Ἡ πηλίκον δοχεῖον ἢ μήμη φέρει,

G

ΠΙΣΙΔΟΥ ΚΟΣΜΟΥΡΓΙΑ.

Εν ᾧ φυλάτῃ τὰς δοχὰς τῆς παρασκευῆς.

Εἴποι ὅπως ἐμπαρκὸς ἡ φύσις τέχῃ

Πρὸς τὰς ἐν ἡμῖν θρεπτικὰς λειτουργίας.

Ὡς δὲ δὲ ἕως δέσπονα τῆς οἰκουμένης,

Κινῆ πρὸς ἔργα τοῖς ἑαυτῶν * ἐργάτας,

Καὶ τοῖς ὀρεκτικῶν μὲν ὀξυῶν πόρους,

Τῶν ἡλικικῶν δὲ πάντας ἰθιῶν ἕνοις

Βάσει ὅτι κληῖρα τῆς κατασκευαίης πύλαις,

Ἐως λαβῶσα κατὰ ἄνοιαν,

Ἐξαματώσῃ τὰς ἑσφὰς ἢ θερμότης,

Καὶ τὴν ἀποκρίνωσιν ὡθήσῃ θύραν,

Καὶ πᾶν περὶ τὸν ἐκφορῶσιν φορτῶν.

Ἡ πᾶς ἐνεργεῖς ἀντιλήψῃς εἰσαγῆ,

Πρὸς τὰς ἐν ἡμῖν ποικίλας ἀφαιρέσεις,

Ἀφῆν, ἀκουσμα, γῶσιν, ὄσφρησιν, γέλυ.

Καὶ τῆς ἀφῆς μὲν ὅτι δικαστῆ δακτύλῳ,

Ζυγισατῆ ὅτι χεῖρον ἐκ * πῶμα δυνάμει.

Στενάς ὅτι ποιῆς τῆς ἀκοῆς εἰσόδους,

Καὶ κεχλοειδῆς τὰς θύρας ἐργάζεται,

Ὡς αὐτὴ καθ' εἰρμὸν ἑσρέωσιν οἱ κλύποι,

Καὶ μὴ καταπλήξωσι τοῖς ἑσω πόροις,

Ἡχοῖς ἀτάκτοις ἐμπεσόντες οἱ ψόφοι.

Σαρκῶν ὅτι καὶ τῆς γλώτταν ἡσυχιαμῶν.

Δέον γὰρ αὐτὴ δέρμα σμυφῶδες γ' ἔχειν,

Πρὸς τὰς ἀνακλάσεις τε τῆς ἐδεσμάτων,

Καὶ τὰς ἐπίμοις ἀνιλήψῃς τῆς πόρων,

Δι' ὧν λαβῶσα τὰς ἑσφὰς ἢ χεῖνότης,

Πρὸς πᾶν τὸ ῥύπον ἀνιλήψῃς μῦθι.

Πῶθεν

670

680

690

Conseruat vbi, quas percipit, rerum notas.

TVM referat vt natura currit sedula

Ad apta nobis nutriendis munia.

Matrona veluti, quæ familiæ præsidet,

670 Vrget ministros officia quosque ad sua:

Partim appetentes hæc meatus incitat,

Partim attrahentes dirigit cunctos tonos:

Adhibetque portis claustra deducentibus,

Donec, cibi mutationis tempore,

Feruor alimenta mutet ipsa in sanguinem,

Simul atque portam excretionis truserit,

Onus & superuacuum foras proiecerit.

Perceptiones quæ efficaces inferat,

Ad sensuum tot iudicia nostris data

680 Neruisque & oculis, naribus, linguæ, auribus.

Hinc tactibus, digito quidem æquo iudice,

Examinat molle à suo contrario.

Auditionis transitus arctos facit,

Et flexuosas machinatur ianuas,

Fluant in aures ordinis serie, vt soni,

Ne fortè lædantur meatus intimi,

Si pulsibus grauissimis soni irruant.

Et spongiosa carne linguam contegit:

Nam pelle molli præditam esse oportuit,

690 Refractionem ad esculentorum omnium,

Atque vt meatus apprehendant commodè,

Fungosa per quos laxitas capiens cibos,

Dijudicat pulchrè liquores quoslibet.

G ij

De hac alédi
vi & reliquis
Arist. lib. 2.
de An. c. 4.

De sensibus
& eorum in-
strumentis.

Tactus.

Auditus.

Gustatus.

PISIDÆ, MVNDI OPIFICIVM.

Odoratus. Ast vnde tam amplas fistulas hoc obtinet
 Vehiculum odoratus, meat quâ spiritus
 Vitalis auræ: morbo & illis si accidat
 Ut obstruantur, ceu laqueo animal angitur,
 Aut cogitur animam per os effundere.

Vifus. Imitata cæli hæc vis fitus, hos luminum
 Orbes duos obiecit instar siderum,
 Possimus eiaculatione vt orbium
 Aëre repercusso, sagittantes velut,
 Haurire lucem è luce, vt ignem ex torribus.

Oculorum
 molitio. AT capitis à neruis duobus extimis,
 Facto canalis in modum foramine,
 Transmittit hoc lucis meatu spiritum:
 Tunicisque vestit pupulas mollissimis,
 Ac si domi quis virgines custodiat.
 Foramen angustum aperit at meatui,
 Ut spiritus qui è riuulis effunditur
 Non comprimatur, si via huic præclusa sit:
 Neu obnubilet, visus hebetet aut lucidos,
 Aut lumina obducat nigra caligine:
 Neu turbet aciem flatus hic, aut inquinet,
 Effusus impetu, via latissima.

Epiphone-
 ma, de la-
 chrymarum
 vi ad eluēda
 peccata. O quanta, quâmq; ampla est tuorū operū, D E V S,
 Notitia inexplicabilis, sermonibus
 Quæ non notatis prædicat nubem sacram:
 Et nunc datum vt caliginosis cordibus
 Hæc luminum vis præferat claram facem:
 Sedenim per oculos cùm notas turpēs trahat,

Rursus

700

710

720

Γ' ὅθεν δὲ καὶ σύεικας ὑπόρουσ ἐχθ,
 Οσοφραυλικῆς ὄχημα, καὶ βιοβέφω
 Πνοῆς ἀγωγρεῖς, ὧν φραγέτων ἐκ πάθοις,
 Αγωνιά τὸ ζῶον, ὡς ἐν ἀγχόνη,
 Ἡ καὶ ἀειπνῆ * ἐκβιάζῃ τὸ εἶμα.

ὡς ὅσ-
 φρήσιος.

γ. παρ-
 πτείν.

Μιμουμένη ἢ τὰς ἐν ἔρεινῳ θεοῖς,
 700 Φωστῆρας ἀντέθηκεν ὀφθαλμοῖς δύο,
 Ὅπως ἔχοιμην τῆ βολαῖς τῶν ὀμμάτων,
 Τὸν ἀέρα πλήθοντες, ὡς οἱ ποξόται,
 Φῶς φῶλι σὺρῆν, ὡς τὸ πῦρ δὲ ἀνδράκων.

ὡς ὅ-
 ψεως.

Ἐκ τῆ δῦω ἢ τῆς κεφαλῆς ἀκροτέγων,
 Νύρων ἀφαιρήσασα θρῆνος δίκην,
 Καὶ πνῦμα φωτὸς ἐμβαλῶσα ὡ πόρω,
 Τοῖς μὲν χιτῶσι συγκαλύπτῃ τὰς κέρας,
 Ὡς εἰ πρὸ οἴκοι συμφυλάτῃ πρῆθνοιοι.

Ὅπιω ἢ μικρὰν ἔξαοίτῃ ὡ πόρω,
 710 Ὅπως τὸ πνῦμα τῆ ὀχετῶν ἀφαιρέχων,
 Μήτε γενωθῆ, τῆ ὀδοῦ πεφραγμένης,
 Καὶ πνῦματώση, καὶ σκατώση τῆ θεαν,
 Καὶ τὰς ἔπιχύσῃς παροσπλάση ταῖς ὀψεσι
 Μὴ δὲ αὐτὰς τρεφῆξῃ, καὶ θολώση τὰς κέρας,
 Ορμαῖς ἀπλήσοις ἐκχυτὲν παρὲς τὸ πλάτος.

Ὡς ἐμεγθυμένη τῆ θφάν σου κλισμῆ
 Ἡ γῶσις ἢ δύσφρατος, ἢ τοῖς ἀγχαφοῖς
 Λόγοις ἀπατέλλασα τὸν θεῖον γόφον.

ὡς δακρύων.

Καὶ νῦν ἐφῆται τῆ ζοφώδοις καρδίαις,
 720 Δαδῦχον εἶ) τῆ ὀπῆν ὧν ὀμμάτων,
 Εἴπωρ δι' αὐτῶν ἐμβολοῦσα τοῖς ῥύποις,

ΠΙΣΙΔΟΥ ΚΟΣΜΟΥΡΓΙΑ.

Γ' ἄλιν δι' αὐτ' ἐκβάλλη τὰ δάκρυα,
 Τὰς εἰσόδους πλωάσα τῆς διεξόδου.

Εἰ τοὺς λαβυρίνθους δὲ τ' ἄλιν φράσῃ,

18. *πρὸς τὴν* Ο τῶν ἀδύλων οὐσιῶν ζυγισάτης,
 Καὶ πῶς ὁ νῆς σωῆσι πηλίνω βάρῃ,
 Καὶ πνεῦμα πηλῶ καρτερῆ σιωπημυθίον·
 Καὶ πῶς ἐν ὕλῃ τ' αὐλίαν ἔχῃ,
 Εἰ μηδὲν αὐτὸν ὑλικὸν περὶ γράφει.

28. *νέμεφ.* Η πῶς μέγιστον ὄμμα τ' ψυχῆς ἔφυ,
 Καὶ τ' ἀδύλων ὀπλικούς ἔχῃ πρόθεσι·

38. *ἀέρα.* Καὶ κῶ μὲν εἰς γλῶ τ' ἐνεργείας * μύθει,
 Νιῶ τ' ἄρα αὐτὸν ἄμεινον αἰτέρα *.

Καὶ πηλὸς ἄρθεῖς, καὶ τ' ἥλιον φθάσας,
 Τὰς τ' ἄνω τε καὶ κάτω ζῆσι φύσας·
 Καὶ τ' μὲν ἄρα τ' ἀστέρας, τὰς δ' ἐπιμέτρως βλέπει,

48. *ἐφίκε).* Τῶν δὲ σοφισμοῖς ἑνοῦ τὰς εἰκόνας.
 Καὶ τ' ὄρεξιν μηδαμῶς ἔπασσεν ἑλῶν,

58. *ἴσως, ἐφίκε).* Εφέλκε) * μὲν τ' ἀπάντων αἰτίας,
 Καὶ τ' ἐκείνης γῶσιν ἀφῆσσι τέλει·

68. *μύθ.* Καὶ πολλὰ κάμῃ, καὶ τὸν ἔχατον πόλον
 Δοκῆ περὶ λθῆν, ἀμ' ἐκεί * μύθει μόνον,
 Εἰ καὶ διαυγῆς βύπορθεσ καρδίας.

730

Ὅταν δὲ τούτοις τοὺς πολυπλόκοις μίτοις
 Λύση χολαζῶν, καὶ βαθιῶν, καὶ φρεσῶν,
 Ὅπως ὁ κρυπτός ὦν φρεσῶν ὁδοσάτης,
 Ὁ ψυχοκλέπτης, ὁ φθορεὶς τῆς καρδίας,
 Ἡ τῶ σκότεις ἑπάρσις, ὁ πρῶτος δράκων,
 Εξώθεν ἔνδον ἠδονὰς παρεισάγῃ.

740

Σπείρων

Σπείρων

Rursus per ipsos lachrymas fundit pias,
Egressione vt eluat quæ ingressa sunt.

Si porrò labyrinthos latentes explicet
Oraculorum, essentiarum libripens
Subtilium: quî mens lutofo ponderi
Adhæreat, cœnóque iunctus spiritus:
Quî liber à concretione in mole sit,
Si nulla materies eum complectitur.

730 Quî ve oculus animi maximus sit insitus,
Vt eius acies penetret abditissima:
At nunc humi est affixus actionibus,
Tollens modò se salit in oras ætheris:
Præpetibus ac pennis volans Solem anteit,
Indagat & superas & imas quasque res:
His sufficit sanè, has mediocriter videt,
Ac cæterarum imagines signis capit.
Et appetitum sistere haud vsquam volens,
Attrahitur ad causam omnium excelsissimam,
740 Atque illius notitiam habere percupit:
Multum laborat, ac poli altum verticem
Prætergredi putat: sed ibi perstringitur,
Sit perspicaci corde quamuis præditus.

AST inuoluta hæc quando fila soluerit,
Vnum hoc studens, scrutatus altè, & dixerit
Abstrusus vt grassator ille mentium,
Prædoque animorum, cordis humani lues,
Elatio caliginis, primus Draco,
Intrò ferat ductas voluptates foris:

De mēte &
intelligētia.

De astu &
præstigiis
sempiterni
hostis gene-
ris humani.

PISIDÆ, MVNDI OPIIFICIVM.

Et cogitatus serit, vt hinc culpam creet.
Iridem tyrannum se gerens, hominem trahit

750

*D. Basil. or.
10. in Hexae.
in extrema.
D. Chrysto.
in psal. 48.
Boet. lib. 4.
de phil. consol.*

Affectionum ad seruitutem, vt belluam.

Hic mobiles mentes videri aues facit,

Sues adulteros, rapaces vt lupos,

Vespasque violentos, furentes pardalos,

Et sanniones mutat in fœdos canes,

Qui blandientes impetunt morsu aspero:

At luridos ex liuidis angues parit:

Fundens venenum fictione pessima.

Acutque acerba tela fastus turgidi:

*Nisi arideat
cōiectura no-
stra legendum,
Nā lædit a-
nimū inflāte
mētes phar.*

Nam tingit † illa inflante mentes pharmaco,

760

Lapsu eleuato, honore valde ignobili,

Humili tumore, gloriâque ingloria,

*Fastus, de
quo fufius in
pœm. de va-
nit. vitæ.*

Ridente luctu ludicri vmbram tam leuem.

Idololatriam auri auaris inserit,

Originem primam malorum & cladum:

Auaritia.

Satiata quæ affatim, satietatem haud capit:

Tabescit at libidinum tota æstibus:

Expletione & auctione alens sitim,

Temulentiaë flammam aureæ accendit magis.

770

TVM quî sit hac vi præditus, lapsus polo,

Vt non modò istud corpus, hostem vt barbarum,

*Corporis
cum spiritu
prælium à
dæmone est.*

Cum spiritu committat aduerso agmine:

At dirus alma mancipet præcordia,

In seruitutem liberam naturam agat,

Mentésque, iuris quæ sui, subigat sibi,

Captiuitate affligat ac miserrima:

Hinc

750 Σπείρων λογισμοὺς ἔς γονὴν ἀμύρπας,
 Ἡ πῶς τυραννὴς καὶ μετάρθ' ἔφύσιν,
 εἰς * ὧδ' αὖ φύσιν ἔπαθ' ἄν κληνωδίαν.
 Καὶ πηλὰ μὲν δεικνύσι τὰς κούφας φρένας,
 Σύας δὲ πόρνοις, καὶ λύκοις τοὺς ἄρπαγας,
 Σφῆκας δὲ πλῆκτας, θυμικεὶς ἔπαρδ' ἄγας.
 Ποιῶν δὲ τοὺς εἴρωνας ἀθλίους κούφας,
 Σαύρην δοκουῦσας, καὶ δάκρυον ἠπειγυμύους.
 Οφθαλμοὺς δὲ πικροὺς ἐκτελεῖ τὸς βασιλικοὺς,
 Τὸν ἰὸν εἰθεὶς τῇ κακῇ * ὡσεὶ πλάσθ'.

ἴσ. ἔς τ' πα.

760 Θήγας δὲ πικρὰ καὶ τὰ τ' τύφου βέλη,
 Βλάπτει * γὰρ αὐτ' ψυχρόμπα φαρμάκων,
 Τιμῆς ἀλλοῦ, πλώσεως ἐπηρμύνης.
 Ογκοῦ τ' ἀπηνού, δυσκλεῖς ἀδοξίας,
 Θρήνη γῆϊν' ἔσκιαν τῶ παρῆν.
 Εἰδωλολατεῖαν ἢ τοὺς φιλαργύους,
 Τὴν ῥίζαν ἐνέλησι τ' κακῶν ὄλων.
 Ἡ καὶ κορεσθῆ μῶμον, ἔκ' ἔχ' ἔχρον,
 Ἀλλ' ἔς ὀρέξας τήκε' καὶ φλεγμοναῖς,
 Τῇ πλησμονῇ διψῶσα, καὶ τῇ παρορεῖσσι,
 770 Τὸν βροσμὸν ἄεθ' ἀπλουτᾷ τ' χρυσῆς μέτης.

γρ. παρ-
 πλάσθ'.
 ἴσ. Βάπτει
 γὰρ αὐτὰ ψο.

Ἡ πῶς ὑσούτοι καὶ πεσῶν ἔχ' κεῖλος,
 Ως μὴ μόνον τὸ σῶμα βαρβαροῦ δίκην,
 Ἀντιεραϊδῶν παρὸς μάχην ἔπιβ' μακρῶς.
 Ἡδὴ ἢ καυλῆς ἀπλεται τῆς καρδίας,
 Καὶ δουραγωγῆς τ' ἐλδ' ἄγραι φύσιν,
 Καὶ τὰς ἐν ἡμῖν ἀλβ' δεασσοῖσι φρένας
 Ἐν αἰχμηδῶνται συμφορᾷ ὡσεὶ τρέπῃ.

H

ΠΙΣΙΔΟΥ ΚΟΣΜΟΥΡΓΙΑ.

Πείθει τε πολλά καὶ τὰ λοιπὰ συμπνέει,
 Ελίαν δ' ἰσοδοῦς, ὡς ὄφιν,
 Ἔστι δ' ἰσοδοῦς ἐν φρονήσει θεῶν.
 Σπυροδοῦς δὲ τὴν κατὰ φορὰν τρέχων.
 Κεχρημένος γὰρ ὡς ποσὶ τῆ χειλῶν,
 Λείχων δ' ἴσον χροῦ τοῖς λύκων τείχεσσι,
 Καὶ γαστριμαργῶ τ' ἴσον ἰσχυροῦ,
 Κινῆ δ' ἰσοπέλασμα τῆς ἀμαρτίας,
 Πρὸς ἡμῶν ἕκαστος γέυσιν ἠδέως τρέχει.
 Καὶ συγκεραυνῆς ἠδονῆς τ' ἰσοκρίαν,
 Μελικράτω φτεροῦ με δηλητηρία.
 Σύμβουλος ἑστὸς, καὶ κατήγεος φίλος,
 Σφαγῆς παροισιῶν, ἔφονοις στωερλάτης,
 Γραῦν ὀδηγός, βίβλῆς ὀδοσάτης,
 Αἰσωνδός, βίβλῆς δεκτός, βίβλῆς δράκων
 Θέλει γὰρ ἡμᾶς, μηδενὸς παροισιῶν,
 Κάλλος παροισιῶν, μηδενὸς κινουμένων.
 Πρὸσωπα μορφοῦ, ζωγραφῆς ἀγαπλάσης,
 Τὸν ἴσον ἐρδονῆς, ψηλαφῆς τοῖς δακτύλοις,
 Γέλῶνα πειθῆς, συμβιβάζει τὸ σῶμα.
 Καὶ τῆ δοκίμῃ δὲ ἀφανοῦς ἀμαρτίας,
 Εμπροσθεν ὀδῶνισε τὴν ἀμαρτίαν.

Οὐκ ἀγνοῶν γὰρ ἴσον ἐκείνης φασμῆς
 Τὸ δυσαπείθῃ φρόνημα, καὶ τῆτο πλέον
 Θλίβει με καὶ δάκνῃ με καρκίνα δίκην.
 Φεύγοντα καὶ παροισιῶν τὴν ἀμαρτίαν.
 Πλὴν τὸν γρόνον αὐτοῦτον ἀρρήτως ὄφιν,
 Τὸ δ' ἴσον κατόπτρον, ἡ θεία κρίσις

Πρόσθηκεν

780

790

800

Hinc suadet aggredi facinora pleraque:

780 Nam tortuosa, ceu Draco, irrepit via,

Draconis
Satanae mini-
stri illecebrae

Ingreditur & solo, infimum carpens iter:

Alui ministerio pedum loco vtitur,

Lingens luporum more fueto pulverem:

Plin. l. 8. c. 22.

Intemperante affectionum incendio

Studet facinus ad vmbilicum ducere,

Ad quem cibum avidus quisque cursitat libens.

Miscetque amarorem voluptati asperum,

Mulso venenoso parans mihi necem.

Patronus infestus, benignus proditor,

Antitheses
aptissima ad

790 Iugulum petens blandè, enecans quos adiuuat,

vaframenta
Dæmonis

Dux in via fallens, beneuolus ac latro,

declaranda.

Et perfidus, gratúsque & eloquens Draco:

Namque allicit nos, præmio nullo dato,

Formæ exhibet decus, nec vlla mota res,

Larvas figurat, spectra fingit inania,

Scrutatur animum, tangit & digitos manus,

Spectrorum
illusiones.

Risum excitat, labellaque oris comprimit:

Et opinione delitentis criminis,

Crimen reapse noxium mox parturit.

800 I A M illusionum Dæmonis non nescium,

Querimonia
de fragilitate
humana.

Propositi iniqui ac pessimi, tantò magis

Me pungit ac mordet, rubens Cancer velut,

Quòd flagitium & auerfer, & præstem tamen.

Nisi si vetustum anguem hunc inaudito modo,

Caliginis speculum, Dei sententia

Nobis ob oculos posuit, vt, si quidem notas
 Ad imaginem sacram editas non tollimus,
 Habeamus ipsum ludibrū tanquam loco,
 Anguēmq̄ue ludamus, licet hiatus paret.
 Plerique enim mentem superbam & asperam,
 In præliōque inuulnerabilem illius
 Vim molis expertem, grauati his artubus
 Ac terreo contemperati puluere,
 Retudēre gnauiter, perinde ac si scuta
 Repellerent humi sagittas irritas.

Psal. 105.

Martyrum
 & Sanctorū
 lucta cum
 principe te-
 nebrarum.

810

Cōsideratio
 stupēdorū
 Dei miracu-
 lorum.

Esai. c. 6.

Reg. 4. c. 2. 6.

Gen. 15.

3. Reg. 18.

Exo. 22.

Num. 11. 16.

3. Reg. 13.

De fornace

Dan. 3.

Exod. 47.

Esai. 23.

Exod. 23.

24.

Si singula hæc spectanda proponat sibi,
 Et vilium ac vulgarium mortalibus
 Victoria habita, notionem prædicet:
 Vel promouens gradum, organum capiat sacrum,
 Vox clamitantis cordis in vastis locis:
 Aut forcipi si se Cherubinæ admouens,
 Sermonis almi sumat hinc carbunculum:
 Aut flammeum currum, igneosque equos trahens,
 Iter polorum currere arduum volet,
 Equesque vita appareat sublimior,
 Carne hunc deorsum dimouere nescia:
 Deducat ignem, rorem & appendat suprâ:
 Cunctas trahens, vel distrahens, mutans ve res.
 Obturet ac fide os Leonum audacium,
 Rorem esse monstret ignem in ardenti pyra:
 Nilūm ve feriat, sanguine immutans aquas,
 Et suadeat fulgēre Solem in nubilo:
 Ac diuidat abyssum in stupendam semitam:

820

830

Ignis

- Γέουθηκεν ἡμῖν, εἴ γε τοῖς κατ' εἰκόνα
 Γεοφέντας ἡμῖν μὴ χαράξομεν τύποις,
 Ὅπως ἔχωμεν αὐτὸν ἀντὶ παρρησίας,
 Παύζοντες ἕς δράκοντα, καὶ χάτη μέγα.
 810 Πολλοὶ γὰρ αὐτὸν ἔπιπυρρῶν φρένα,
 Καὶ τὸ ἀφύκτον ἐν μάχαις αὐλίας,
 Ὑλιν ἔχοντες ἄρκικῶν βαρημῶν,
 Καὶ τῆ γεώδη συμπεφυρῶν κόνει,
 Ημβλιωαι, ἀπέσρεψαν, ὡσπερ ἀσπίδες
 Τὰ θάρρα πρὸς γῆν ἀνιπέμποντες βέλη.
 εἰ τοῦτο πρῶτα πρὸς ἀφύκτον λάβοι,
 Καὶ τῶν δοκωῶτων ἐντελῶν καὶ σιῶθ' ἔφρων,
 Τὸν σφυγμὸν ὄρων, ἢ ἀφύκτον φράσοι.
 Η καὶ πρὸς ἄρκικον ὄρον ὄργανον λάβοι,
 820 Φωνὴ βοῶντος εἰς ἐρήμους καρδίας.
 Η τῆ πυρρῶν τοῦ χερσὶν ἐπίστας,
 Λάβοι παρ' αὐτὸν τὸ λόγον τὸ ἀνδραγα.
 Η τὸ πυραυγῆ δίφρον, ἢ τὸς ἐμφλόγους.
 Ἰπποῖς ἡαῦνων, ἔρετων ὄδον δράμοι,
 Ἰπποῖς ἢ δέξῃ ἢ βίῃ μετάρσιος,
 Τῆς ἄρκος αὐτὸν μὴ κατὰ σπῆος κέτω.
 Η πῦρ κατὰξί εἰς κρεμάσει τὸ δρόσον,
 Ελκων, μετέλκων, ἀνιδομῶν τὰς φύσας.
 Φράξῃ ἢ πῆξῃ τῶν λεόντων τὸ σῶμα,
 830 Δρόσον ἢ δείξει τὸ καμῖνα τὸ φλόγα.
 Η καὶ πατάξει κέρον ἕς αἶμα τρέπων,
 Πείσει δὲ λάμπειν ἐν ἔφω τὸ ἥλιον,
 Σχίσῃ ἢ τὴν ἀβυσσον εἰς τρέπον ξένιω,

H iij

ΠΙΣΙΔΟΥ ΚΟΣΜΟΥΡΓΙΑ.

28. πύρις. Στύλον ὃ δείξει * νυκτὸς ἔμπυρον σέλας,
 Ἀρβύς δὲ σίτου μὴ παροκειμένους πλάσῃ,
 Λιμὸν δὲ θάλασσαν τῆ βροχῆ τῶν ὀρνέων,
 Πηγάς δὲ πέτρων ἐκβαλῆν ἀναγκάσῃ.
 Τείνοι δὲ χέρας ἕς Ἑσπῆν ἐναντίων,
 Τῷ σαυροφίδι συμβόλῃσι πῶ ἔχονα.
 Ἰδοὶ δὲ πυρῶ μὴ φλογισθεῖσθαι βάτον,
 Τὰ κρυπτά ἔμμελλοντος ἔκονισμα.
 28. ἐν φόβῳ. Τότε παροκύνῃς, ὡς ὁ Μωϋσῆς, * ἐμφόβως,
 Καὶ καπνὸν θυρῶν ἐν θυέλλῃ καὶ γνόφῳ,
 Καὶ παρὲς τὸ νύγμα τ' ὅπῃς ἀφίγημένους,
 Μόλις τὰ κρυπτά τῷ ὀπιθίων μέρει
 Θεοῦ σκοπήσῃ, καὶ πλέον μηδὲν βλέπων,
 Πλέον ποθήσῃ τ' κεκρυμμένον πόθον.
 28. ἐξ ὧ των. Ἀργὸν γὰρ εἶσι τῷ ἐρώνταν οἱ πόθοι,
 εἰ σωθῶμεν τύχῃσι τῷ ποτουμῆς.
 Καὶ πᾶς ἐρῶντων τῷ θεοῦ τ' εἶσαι,
 Ὄσον θεωρῆς, παρὲς ἑσθῆτον συμμύς.
 εἰ γὰρ τις ἕς ἀβυσσον, ἀπλήσις χέρας,
 Ἡ καὶ πυραυγῆ δίσχον ἠλίας βλέπων,
 28. ἀπενίξῃ. Ὄσον * θεωρῆς, τὰς χέρας ἀμβλυώει.
 28. εὐπορήσῃ. Ποῖος παρόπτης δι' ἰσθμῶν * νῆς βλέπειν,
 Τὸν τῷ κατ' ἡμᾶς ἠλίας φώτος πόθον;
 28. βύχῃ. Ἀλλ' ὦ παρῶν πόρρωθεν ἐδραῖω τάχῃ,
 Ὅ πᾶσι γνωστὸς καὶ δυσθύρετος μύμων,
 Καὶ πᾶσι ληωτός, καὶ κρατέας μὴ τέλων.
 Γᾶσι γὰρ ὦν ἀγνωστος, ἐγνωσθῆς ὅλοις
 28. τοῖς ὃ πάντες σε. Ἐξ ὧν ἐνεργῆς, * εἰς τὸ πάντας σε βλέπειν.

840

850

860

ΟΘ

Præstet columnam noctis igneam facem,
Panémque fingat frugibus nullis datis:
Compescat & famem imbre demisso alitum:

Num. 11.

Exod. 17.
Num. 20.

Ac flumen vndæ fluere cogat è petra.
Intendat aut palmas ad hostium fugam,
Imaginem exprimens salutaris crucis:

840

Cernátque magno incendio haud vstum rubum:
Abstrusa signa euentuum prænuncia:

Tandem procumbens præ metu, Mosis modo,
Cùm inuenerit fumum in procella nubéque,

Exod. 3. 4.
19. 33.

Et ad foraminis profectus terminum,
Latentia ægrè posterarum partium
Dei intuebitur, nihilque vltra videns,
Desiderabit cupidiùs quod abditum est:
Nam amantium sunt languidi cupidines,
Quando citò optatis frui conceditur.

850

I A M quisquis ipsam essentiam quærit Dei,
Quantò acrius spectet, magis conuiueat.

Proinde, si spectator auidus lumina
Dum iactat in voraginem, aut Solis iubar,
Quanto inspicit magis, hoc magis perstringitur:
Quæ perspicacissima videre mens queat
Solaris huius luminis fontem abditum?

Diuinæ natura
cum a-
byssò & So-
lari lumine
comparatio.
Plato in phæd.
Cic. 1. Tusc.
D. Ambros.
Hex. l. 4. c. 1.
D. Dionysius
Eccl. Hier. c. 2.

T V qui eminus præsto es celeritate stabili,
Et cognitus cunctis, & inuentu arduus,
Qui percipi à cunctis potes, nec vis capi:

Precatio
accingētis se
ad operum
diuinorum
descriptio-
nem.

860

Nam nemini perceptus, omnibus agnitus
Tuis operibus, quæis vbique cerneris:

NOTA

PISIDÆ, MVNDI OPIFICIVM.

Nam quanta magnitudo naturæ tuæ est,
 Quæ incomprehensa arctatur excellentia,
 Huc vsque nobis actionem cernere
 Tuam finis: nec angelis solùm in tuis,
 Quæis igneas substantias indens, facis
 Materiem ab omni mole mirè liberam.
 Sed si quis ordo essentiis sublimior
 Globis in æthereis polisque nos latet,
 In quaque mundi parte, qui nunc cernitur,
 Quæ ve antè fuerat, postque erit, si sic voles.

870

Operatio
 diuina quàm
 latè pateat.

Namq; exit in flammam atque aquam, tum in aërem,
 Terramque, in astris, stirpibusque, aibusque, inest:
 Itque in natantium & genus repentium.
 In omne gramen: denique in hominem magis,
 Ob quem ista, post quem ve tanta currunt sedulo.

Radius tuus sedenim, locus quem non capit,
 Peruadit omnia, nec premitur angustijs:
 Neque maximarum est artifex rerum modo,
 At cuncta simul amplectitur firmissimè:

880

Trãsitio cum
 inuocatione.

Nos dirige isto, quò tui opificij licet
 Orbis figuras sciscitari splendidas.

De natura
 & proprietate
 stirpium,
 atq; arboru.

NAM ecquis, videt dum poma, pictas vel rosas,
 Non illicò agnoscit coloris opificem?

Quis suaue olens dum nare ducit Balsamum,
 Non antè odoratur te, vt ipso quid amplius?

Cedrum quis attollit, quis eius porrigit
 Baccas, & vnguentum acre ligno conijcit?

Quis Nardum inungit, delibuto & gramine

Aroma

Οσον γδ ἐν σοὶ τὸ μέγεθος τ' ἕστας,
 Ἐν ἀκαταλήτοις * ἔξοχαῖς σιωεσάλη,
 Τοσοῦτον ἡμῖν τ' ἐνέργειον βλέπην,
 Τίω σὴν ἐφῆκας, οὐκ ἐν ἀπέλοις μόνον,
 Οἷς τὰς πυραυγὰς ἐμφυτεύσας ἕστας,
 Ὑλην αὐλον μυστικῶς ἀπέφραζο.
 Ἀλλ' εἴ τις ἱμαῖς ἕσταν ἕσπτερα,
 Λέληθε τὰξίς ἕσταν, ἐν αἰθερί,
 870 Ἐν πύρρι κόσμῳ, ὅ τε νῦν ὄρω μύρω,
 Καὶ ὅ παρ' αὐτῶν, καὶ μετ' αὐτῶν ἔστέλεις.
 Χωρὴ γδ ἔσ πῦρ, εἰς ὕδωρ, εἰς ἀέρα,
 Εἰς γῆν, ἐν ἄστροις, ἐν φυτοῖς, ἐν ὀρνέοις,
 Εἰς πῶν * τὸ νηκτόν, εἰς τὸν ἔρποντα σόλον,
 Εἰς πάντα χόρτον, ἔσ τὸν ἀνδροσποιν πλέον,
 Δι' ὃν ποσαῦτα καὶ μετ' ὃν ὡρα τρέχει.

ἴσ. εὐκαταλήτοις.

ἴσ. εἰς πῶν κινήτων.

Ἡ σὴ γδ ἀκλῆς μηδαμῶς χωρομύθη,
 Εἰς πάντα χωρὴ, μηδαμῶς σενεμύθη.
 Οὐ τῶ μεγάλων ἔσ τεχνίτης μόνον,
 880 Ὀμοῦ δὲ πάντων ἀγέτως δεδραγμύθη.
 Ἰθῶν ἱμαῖς, ἔνθα τ' κοσμοουργίας
 Τῆς σῆς ἐνεσιν ἰσορῆν τὰς ἐμφάσας.

ΤΙΣ γδ θεωρῶν μῆλον ἢ βαφὴν εἶδον,
 Οὐκ ὄρθυς ἐγνώ τ' βαφῆς τὸν ἐργάτην;
 Ἡ ποῖος ἔσ ὄσφρησιν ἤταν βαλοσάμου,
 Οὐ σὲ ὡρα σέπνυσε βαλοσάμου πλέον;
 Τίς κέδρον ὕψοι, καὶ πλατυφῆ τρεῖς κλάδοις,
 Καὶ πικρὸν ἐνέθησι ὅ ξύλω μύρον;
 Τίς νάρδον ἐψεί, καὶ μυρίζων τ' ἔπει,

Μῆλον καὶ ῥόδον.

Βαλοσάμου.

Κέδρος.

Νάρδος.

I

ΠΙΣΙΔΟΥ ΚΟΣΜΟΥΡΓΙΑ.

- Φοίνιξ. Αρωματίζην ἐκβιάζῃ τὸν σάχχον;
 Ποθεν δὲ φοίνιξ ἐν κἀλαξήροισι ἔπιποι,
 Καρποὺς μὲν γούργῃ δὴν ἐνίκμων βοτρυῶν;
 Κίτρα. Τίς καὶ κίτρα τῆ ἀκαμάτης ὀπλίσας,
 Σιωπήφεν αὐτοῖς αὐτοχάλκευτα ξίφη;
 ἄλλω. Τίς σπαρηδροῖ καὶ τέκνα τῆ φυτῶν * ὄλα;
 Καὶ τοῖς μὲν ἐνέθησιν ὁσώδη βίασιν,
 Οἷς ἔστιν ἐκτὸς ἀσθενῆς ἢ γυμνότης,
 Τοῖς δὲ παροδῆσιν τεττόν ἐξώθεν δέρας,
 Οἷς ἔστιν ἐκτὸς ἀπαθῆς ἢ γυμνότης.
 Τίς δὲ λέοντι θάρσος, ἢ τῆ δορκάδι
 Λέων. Δρόμοις ἐπῆκεν ἀντιφάρμακον φόβος;
 Δορκάς. Τίς ταῦρον ἐκράπτωεν ὡπερ ἐργάτιον,
 Ταῦρος. Αεσπειαν μέλλοιτα; τίς τῆ ὀρνέων
 Ορνίθων Τὴν γλώτταν ἐσόμωσεν ὀργάνῃς δίκην;
 γλώττα. Ὡς καὶ νομίζῃ τοῖς κενοῖς μυθογράφας,
 εἶναι παρ' αὐτοῖς γνωστικὴν ὀμιλίαν.
 Γρύψ. Ποθεν δὲ καὶ γρύψ ἀσθενῆς λαβῶν κρατῆρος,
 Καὶ βοῶν ἀνασπῶν ἐξ εἰμίμων ἀρπάγων,
 Καὶ πηνὸς ἥρ), καὶ βαδίξ τετραπόιος;
 καμήλος. Τίς καὶ καμήλοισι καὶ περ οὔσας ὀργίλοισι,
 Επέσει μὴ εἶς μὴ μαίνεαδ γάμων;
 Καὶ κλῆνος ἔτω βράζον ἢς λαγῶν πάθος,
 Γρὸς τῆ ἀθεσμον μίξιν ἐγκεατὲς λῆμον,
 Πέρσας ἕσθῃ καὶ τοῖς θολοκωῶτας τῆ βιον.
 Τετάρτος. Ποῖος ὀρισμοὺς ἐκμαθῶν Ἰπποκράτους,
 Τετρωλῆμος δίκταμον ἐμφαγῶν πείρας,
 Τὸν ἰὸν ὄθει τῆ βελῶν ἀποπνύξ;

890

900

910

Ποῖος

- 890 Aroma spicam cogit almam fundere?
 Ast vnde Palma arentibus nata in plagis,
 Mel fundit in fructus racemósque vuidos?
 Quis mala citria muniens tot spiculis,
 Aptavit ipsis arma naturalia?
 Quis stirpium fœtus recentes obtegit?
 Ac his quidem indit nuclei basim osseam,
 Queis nuditas extra imbecilla est scilicet:
 Aliisq; duram opponit exteriùs cutem,
 Queis intus est mollitia delicatior.
- 900 Ecquis Leoni audaciam, timido at damæ
 Cursus timoris remedium tutum exhibet?
 Tauro quis vt opifici dedit robur, solum
 Vertat vt aratro? quis ve linguam garrulis
 Velut organum formavit aibus tinnulum?
 Vt inde rentur fabulatores noui
 Ipsas habere cognitos vocum sonos.
 Ast vnde quæso maximis Gryps viribus
 Bouem vnguibus rapidissimis altè eleuans,
 Alésque volat, & quadrupes gressus mouet?
- 910 Quisnam Camelos, æstuent irâ licet,
 Persuasit vt parentis haud se polluant
 Contactibus? libidinosum ergo hoc pecus,
 Dum temperat constanter à venere impia,
 Persas nefandæ impuritatis arguit.
 Decreta quænam didicit à Coò sene,
 Vt saucius caper ferus Dictamnum edat,
 Et sic sagittarum venenum respuat?

Nardi spica.
Plin. c. 2. l. 13.

Palma.
Plin. l. 13. c.

Mala citria,
 seu Assyria.
Plin. l. 12. c. 3.

Fructuum in-
 tegumentis, &
 nuclei.

Animalium
 proprietates.
 Leo.
 Dama.
 Taurus.

Auium lin-
 gua.
*Plin. 7. 19.
 cap. 12.*

Gryphus.
Plin. l. 7. c. 2.

Cameli.
*Aristot. lib.
 de mirab. aud.*

De animalis
 remedis
 De capro seu
 Capris feris:
*Aristot. l. 9.
 hist. Anim. c. 6
 Dioscor. l. 3.*

PISIDÆ, MVNDI OPIIFICIVM.

Accipitris
medicina.

Ecquis Galenus Accipitrum vulnera
Lactuæ amaris purgat è liquoribus,
Caliginosam luminum his nubem auferens?

Pardalis.

At Pardalis feræ cruorem haurit capræ
Vexata morbo: sic medetur & sibi.

Cameli.

Sed vuidis quercus sacratæ frondibus,
Vstos Camelus mox sapores euomit.

Canis.

At viride gramen si canis gustauerit,
Depellit atræ bilis ægritudinem.

Lupi.

Leporis.

Leonis.

Cygni.

Hædi.

Raui at lupi terram, lepúsque cantharos,
Leoque simias: olor ranunculos,

Hædique difficilem cum edunt Scammoniam,
Cibo hoc dolores cruditatis leniunt.

Ciconiæ.

Et absque falso numine Aesculapij,
Angues vorando sana fit Ciconia.

Catoblepas.

De hac fera

Ælia. Var.

hyst. l. 7. c. 5.

Plinius vero

l. 8. c. 21.

Athenæus. l. 5.

Pompon. Mel.

l. 3. c. 10.

Vnde at Catoblepas anhelans vim igneam,
A nare flatum torrida emittens ferum,

Incendij flumen solum versus iacit,

Iaculatur ac telum procul, tanquam arciger,
Ætneam vt ardere rapidam flammam putes,

Fulminibus & pares vaporum turbines?

Vt nisi iuberetur gerere pronum caput,

Flammæque feruidos ciere infra globos,

Terram cadaueribus premi contingeret.

Animantibus

formidolosa

Iam qui genera præstantiora animalium

Terrentur à re viliori qualibet?

Equo.

Tauro.

Formidat omnis equus flagelli verbera,

Oestroque percussus fugam taurus capit:

Terret.

220

230

240

Ποῖος Γαληνός ἱεράκων ἤ νόσον
 Οπῶ καθάρη πιχροφύλλων ῥιδαίων,
 920 Ἀχλιῶ δὲ αὐτῆ ὀπλικήν ἀποξέων;
 Καὶ πάρδολις μὲν λύθρον αἶγρος ἀγεία
 Γίνῃ νοσοῦσα, καὶ καθάρη ἤ νόσον.
 Ὑγρῆς δὲ φύλλοις ἐκ δρυὸς καθαροῦ,
 Χυμῶς κάμηλος ὄξεμψ̄ κεκαυμῶος.
 Χλωρῶν δὲ ἢ ἀγρωσίν ἢ φάγῃ κύων,
 Χολῆς μελαίνης ὄξεμψ̄ γέ) πάθος.
 Λύκοι ἢ τὴν γλῶ, οἱ λαγοὶ δὲ χυθάρεις,
 Λέων πιθήκεις, οἱ δὲ κύκνοι βατράχοι,
 Τροχῆρι δὲ ἢ ἀπεπλον ἀσκαμμοῖδιν
 930 Δειπνοῦντες, ἐκωλύοισι ἢ ἀπεψίδιν.
 Ἀσκληπιῶ δὲ ἢ νόσου θεῶ δῖχα,
 Τρώων πελαργός, οὐ νοσήσῃ, θεῶς ὄφει.
 Πόθεν κατώβλεψ̄ πυρσὸν ἐμφυτον πνέων,
 Ἐκ εἰνός ἐμφύσημα πυρφορομῶος,
 Κάτω θ̄ ῥόμα ἢ πυρῆς ἀνιστρέφῃ.
 Πόρρω δὲ πέμπῃ ἢ φορῶν, ὡς Ἰξότης,
 Αἰναιῶν ὡσπερ καὶ καθάρησον φλόγα,
 Δίκην κεραιῶν * πυρσοβολῶν * ἀλμίδα.
 Εἰ μὴ δὲ θεσμὸν εἶχε συγκεκυφέναι,
 940 Καὶ τῆς φλογὸς ἢ θεσμός̄ συγκίνῃ κάτω,
 Τὴν γλῶ βαρυῶν εἶχεν αἰ ποῖς λειψάνοις.
 Πόθεν δὲ τὰ πρῶτον ἔχον τῆν ζώων γλῶ,
 Ἐκ ὧν δοκῶντων μετείων φαυλίξῃ;
 Καὶ πᾶς μὲν ἵππος σφρομάστιγα τρέμει,
 Οἴσρα δὲ φθῆγῃ τῶος ἐπισημῶος.

Ἱεράκες.

πάρδολις.

κάμηλος.

κύων.

Λύκος.

Λέων.

Κύκνος.

Τροχῆρις.

πελαργός.

Κατώ-
βλεψ̄.

ἢ κεραιῶν
ἢ τὴν ἀλμ.

ΠΙΣΙΔΟΥ ΚΟΣΜΟΥΡΓΙΑ.

Φοβῆ ἢ τ' λέοντα τυπήθεις κύων.
 Ημᾶς δὲ κείνων ὕπελθ' ἀφ' ἑστέφει,
 Δάκνων, περσαυλῶν, δ' ἐυπνίζων πολλάκις.
 Καὶ τῶν ἑφάπτων ἐκφοβοῦσι τὸ κείνος,
 Τὰ μικρὰ χυλλίζοντα τῆν' χοίρων βρέφη.

Υλλος.

Καὶ μικρὸς ὕλλος ὑπερχέρω θηεῖα
 Φθόρῃν ἐφιστᾷ τῇ τομῇ ὧν ἠπάτων.
 Λάδρα γὰρ αὐτῷ περσοβαλῶν κεχηνόει,
 Διατρέχ' ἅσ' ἀσπλάγχα σαλιῦος δίκην,
 Τεμνὸν δὲ χρυπλὴν δ' ἐσπιαδὶς θύσεν,
 Φοινῆς ἀφ' ἑστέφει οἴχ' ἑσσοσμάδος.

950

Ἐσχίλος.

Ἄλλη δὲ ἕως πέφυκεν ὀρνέας φύσις,
 Ἡ τοῖς ὀδόντας βόσκει τῶ θηεῖα,
 Καὶ τοῖς περσιτοῖς ἐστᾷ λήψαμοῖς.
 Σποργὴν ἢ δεικνύσασα γυναικὸς φίλα,
 Καὶ τ' περσέλης τ' Ἐσφὴν ἀμδουμνῆ,
 Ὅταν τ' ὕλλον χητιανῆα περσοβλέπη,
 Κράζει, πλεροῦν, τοῖς ποσὶ περσέχ' ἅσ'
 Κνήθῃ δὲ τοῖς ὀνυξί, καὶ περσὶ τ' φόνος,
 Κήρυξ ὀλέθρου γίνε' ἕσσοφορος.

960

καὶ συμπο-
 νοῦντας.

Καὶ τ' περσιζῶν ἐξελέγχ' ἑσσοφίλοις,
 Μὴ συμμαχούσας * εἰς ἀνάγκην τοῖς φίλοις.
 Ἐχέω γὰρ οἶμα, τὰς ἐν ὀγκώσῃ φύσιν,
 Ἐκ ὧν ἀμυδρῶν συμμαχάσ' ἑσσομάτων,
 Ὡς μὴ τις αὐτῶν τὰς ἐπάρσιν περσοβλέπων,
 Γάθοι λεληθῶς δυασέβης ἑσσοφίας.
 Ὅχι πέποιθεν ἢ κατ' Αἴγυπτον μέθῃ,
 Οὐ τοῖς μεγίστοις ἠπατημνῆ μόνον,

970

Αμ'

Terret Leonem verberatus & canis.

At nos culex vilissimus torquet malè,

Mordens strepénsque, sæpius somno excitans:

Sicut Elephantum territant ferociam

950 Ipsi pusilli grunnientes porculi.

At paruus hyllus terræ alumnae & fluminis

Necem struit, feruensque concidit iecur:

Nam clanculum irrepens in os eius patens,

Per viscera excurrit cavi tubi modo,

Findensque posticum latenter ostium,

Cæsor fugâ suæ salutis consulit.

Est alia item natura avis percallida,

Quæ in dentibus depascitur monstri istius,

Ex reliquiis epulans optimis belluæ:

960 Et certi amici quis sit affectus docens,

Mensæque honorem & gratiam tribuens cibus,

Quando intuetur Hyllum adesse proximè,

Clangit, strepítque alis, pedibus & profilit,

Et vnguibus corradit, antèque impetum

Præco necis, salutis idémque author est:

Sicque arguit mensarum opipararum assecclas,

Non adiuuantes, cum necessitas iubet.

Namque, arbitror, decebat immanes feras

Exilia hæc corpuscula sibi adsciscere,

970 Ne fortè quis, dum immanitatem harum videt,

In notiones incidat sensim impias:

Ægyptiorum ut accidit temulentia,

Quæ non modò delusa fuit ingentibus,

Leoni.

Homini.

Elephanto.

Hylli, id est
Ichneumo-
nis, bellum
cum Croco-
dilo.

Plin. l. 8. c. 24.

De Trochilo
seu Regulo.
Plin. ar. lib.
de soler. anim.

PISIDÆ, MVNDI OPIIFICIVM.

Sed vilibus reptilibus, ac fœdis feris:

Ezech. 23. Totum salum impietatis horrendæ ebibens:

Ab hisque docta Hebræa gens malo suo,

Vitæ studens vitia æmulari pessimæ,

Orca & cete. Res consecrauit muscam ad vnam conditas.

ORCAS quis, hæc portenta maris, alta vt iuga,

In vastitate immensi abyssi continet:

Ne si impetu ferrentur in latas vias,

Naues morarentur, vel aliò truderent?

De Remora. Quis ve Remoram piscem pusillum in æquore

Arist. hist. animal. l. 2. c. 14. Statuit carinis obuium currentibus?

Plin. l. 9. c. 25. Hic classi in altum vela danti opponitur,

c. 1. l. 32. Spirantibusque auris resistit gnauiter:

Plutar. Sympos. 2. Prob. 7. Si quidem ala media parte pectoris sita,

Oppi. l. 1. Hælient. Hunc versat, & quasi cymbalum circumplicat,

Quam nauibus quando obiicit currentibus,

Arcet aquilones, fluctuum & cursum impedit,

Spumamque collidit procellis turgidam:

Mucronibus donec nouaculisque cum

Peritus vrinator incautum secet,

Et salibus iniectum vaporibus priuet:

Remedium conuulsionis vteri in grauidis. Hinc fit medela matribus, quas vellicat

Infans in aluo contineri qui nequit,

Sed prosilire vult, ruensque illabitur.

Turtur & Purpureo. Vnde at secundas, veluti turtur nuptias,

Natura Purpureonis odit maximè:

Vt si quam apud nos hic Lupam conspexerit,

Corpus suum inedia sinat tabescere?

Meretricis

980

990

1000

Ἄλλ' ἄξει φαύλων ἔρπετ' ἔχ' καὶ θηρίων,
 Τῆς δυασθείας ἐκπιόσα ὄν σαλον
 Οἷς καὶ μαθητεύσαντες Ἐβραῖοι πάλαι,
 Τὸν αὖθ' ἐξήλωσαν ἐν κακοῖς βίον,
 Καὶ μέγρι μῆας ἐκθευῶντες πλὴν κήσιν.

980 Τίς καὶ τὰ κήτη τ' θαλάσσης τοῖς λόφοις,
 Ἐν τ' ἔρήμοις τ' ἀβύσσου συλλέξαι;
 Μήπως ἐπεισφρήσονται τῆς λεωφόρου
 990 Οδοσατήσῃ καὶ παραξί τὰ σκάφη.

Καὶ τίς τὸν ἰχθυῶν τὸν βραχὺν τὸν ναυκράτιον
 Ποῖς πτερουσῶν ὀλκείων ἀντιτάτιον,
 Καὶ πλωτῶν δόλιασθον ἀνταίρη σόλον,
 Καὶ τῆς * πνεύσας ἀνιτάτῃται βίαις
 Γτέρυξ γ' * αὖθ' ὡρὸς τὰ τ' ἔρνον μέλα,
 Κυκλοῖ παειπύξασα κυμβόλου δίκην,
 Ἦν τ' θεούσας ἀντερείδων ὀλκείσιν,

ναυκράτης
 ἢ ἐχενίς.

γ. πλεούσας
 γ. αὐτῶ.

990 Ἰσαὶ τὸ πνύμα, καὶ τὸ ῥόδιμα, καὶ τὴν πρέχην,
 Καὶ κυρτὸν ἀφρον ἀντεπικαῖ, ὡ σόλην,
 Ἐως μαχαίρας ἢ ξυροῖς τεχνιτῶν,
 Τέμη τὸν ἰχθυῶν τεχνικὸς βυθοδρόμοις,
 Ἄλσι τε τ' ἔτον ἐμβόλων ἐξικμάσει,
 Καὶ γίνεται κλείς μητεικῶν ἀπαρταμίχ,
 Οτε σφραδάξ καὶ παρηπιδῆσαι θέλει,
 Καὶ τοῖς ὀλίοις ἐκτραγῆναι τὸ βρέφος.

1000 Γόθεν δὲ διττοῖς, ὡσπερ ἢ φυγῶν, γάμοις,
 Τοῦ πορφυρίωνος ἢ φύσις βδελύπεται.
 Ο'ς καὶ π' ἰμῖν εἰ σκοπήσοι μαχαίρα,
 Λιμῶ τὸ σῶμα τήκεται τεθλιμμένοσ.

φυγῶν.

K

ΠΙΣΙΔΟΥ ΚΟΣΜΟΥΡΓΙΑ.

Θύων δὲ πόρνης, μηδὲ τιῷ γέλυ βλέπειν,
 Λάλω σιωπῇ σαφροσύνῃ τὸν βίον.

ἔγχελις.

Τίς τεκνοποιεῖν δεικνύει τιῷ ἔγχελιω,
 Ἀμύξον οὐδὲν καὶ ἀπορῆς ἀήσοτείαν,
 Ἡ τῷ ἑαυτῆς ἀντιπλάθρων ἔυσμυξ,
 Τὰ ἱμήματα ἀπείρου πετραίοις πάτρης,
 Φύει τὰ τέκνα τῇ κυήσῃ τῇ ξένη,

χ. πλευρομή-
 τωρ.

Καὶ πλωρομήτρα * γῆ θαλαπῆια *

Καὶ μὴ λαθοῦσα δογματίζῃ τῇ φύσει,

χ. ἠγρόσσε.

Ὡς σσδέν * ζήτησθε Μωσῆς, εἰ λέγει

Πλάθρῳ γνέσθαι τῷ βίου λοχευτείδαν

“ Οὐ συγχύσθεις γὰρ ἔκκαλῃν ἀσυμφόροις,

“ Τῷ σιωτελεσῇ τῷ ἀμυξάων γέμισ *

Υμνητέον δὲ μάλλον ἄλθον, ἠνίκα

Ἐκ τῶν πῶσθ φύσιν δημιουργεῖ τιῷ φύσει

Καὶ πῶσο ποιεῖ δῆγμα τῆ ἔξοισίας,

Ἀύλος ὦν ἔνυλον εἰ κήσθ φύσιν,

Καὶ τρεπτός σὸκ ὦν τρεπτόν εἰ ποιεῖ βίον.

χελώνη.

Τίς ἐνδιδύσκει τιῷ χελώνῳ ὄσρακω,

χ. φευσε-
 μέλιω *

Καὶ τιῷ ταπεινόσωμον ἐφερασμένην

λάμπυ-

Δείκνυσιν ἐντὸς οἰκίας * φορομυδύω;

ρος.

Τίς ἐμφυτεύσας ὅτῃ διαυγῇ λαμπύρω,

χ. λευκῶ

Σπιυθῆρα * λυκόν, ἐρπετόν ποιεῖ σέλας,

ἔρπετῶ *

Τὸν ἄλθον ἔρπειν καὶ πλεροῦσθαι θεασίας;

σαλα-

Ποίαις δὲ πηγαῖς, ἢ βυθοῖς κεχυμυδύοις,

μυδύρη.

Δρα * σαλαμύδρα τὰς καμίνοις αἰτάλιω;

χ. Ποιῖ.

Τίς ἐντέθηκε τοῖς πύρεκχῆς φρένας,

πύρεκχῆ-

Διάκρισίν τε τῷ μαθεῖν ὅσιν ἀμφέρον;

να.

Ἐκ δ

1010

1020

Meretricis hic dum vitat aspectum quoque,
Docto instruit vitam suo silentio.

QVIS procreare lubricam anguillam docet
Matricis expertem, & carentem semine?
Quæ proximorum scrupulorum lateribus
Strigmenta duris inserit dum cautibus,
Natos satu & conceptu inaudito creat,
Et latere gignens in mari producitur.

Anguilla
ortus.
Plin. l. 9. c. 51.
Plutarch. 2.
Symp. qu. 3.

1010 Sic vel tacens, naturam eo facto admonet,
Magnum nihil Moysen aberrasse, hoc cum ait,
Vitæ esse costam procreatricem viri.

De costa
Adami.

• Namque impares confusiones carpere,
• In arduarum rerum opifice, esset nefas:
Hunc laudibus celebrare sed magis decet,
Cum perficit naturam ab aduersis ei;
Ac præbet hoc potentia specimen suæ,
Simplèxque naturam creat non simplicem,
Vitam & fouet mutabilem immutabilis.

Dei potentia
admirabilior
in iis que præ-
ter naturam
sunt.

1020 Testudinem quis hac caua concha induit,
Et corpore exili admodum circumdatam,
Intra domum ostendit vagare propriam?

Testudo.

Quis noctilucæ splendida clara insita
Scintillula, volaticam lucem efficit,
Præstans idem animal reptile ac volatile?

vel, latere.

Cincindela
siue nocti-
luca.
Plin. l. 11. c. 18.
C l. 28. c. 26.

Quæis fontibus, vel abditis recessibus,
Vertit caminos Salamandra in puluerem?

Salamandra

Quis flammæ alumnis indidit vim mentis hanc,
Peritiâque iudicandi quid iuuet?

Pyrecgona.
Arist. l. 5. hist.
an. c. 18. § 19.

PISIDÆ, MVNDI OPIFICIVM.

Nam prodeunt ex fornacibus,
 Pulli vt recentes aduolant flammæ igneæ,
 Pro mamma habentes & cibo accensam facem,
 Atque obstetricem torridum focum expetunt:
 Ignis voracisque, omne quod consumit, os,
 In his modò altor fit parénsque animalculis.

De Cantharis
 siue Scabris.

Arist. l. 5. hist.
 anim. c. 19.

Plin. l. 30. c. 11.

Fœcunditatem Cantharorum quis docet,
 Desint vt instrumenta proli his commoda?

Qui colligentes stercus abiectissimum,

Illud rotundant, quando sol radios iacit,

Quo vsque globus accenditur cylindricus,

In sterquilinò concipitque semina:

Proinde sic, fœtu sine parente edito,

Prolem creant vteri dolore liberi.

Quæ præteriit is fabulator maximus,

In Porphyrium.

(Nam Porphyrio acuta est quidem lingua oppidò,

Ast eius ingenium minimè constat sibi)

Ad fabulas accurrit instructas dolo,

Et prata nactus asperos merit rubos:

Mirari at ipsum talia æquius fuit,

Laudando summam numinis potentiam,

Extrema quòd pertingat ad fastigia:

At non Dei simulachra temerè dicere

Hos stercore infectos, olentes cantharos,

In quo videntur pedibus incuruis suis

Stercus globosum vltro citroque voluere,

Superiorum obire & orbium negotium,

Et fingere athereos globos de stercore.

O mens

1030 Εκ δ' ἰσότητος γὰρ τῆς πύρεθς πῆρην ἰσότητος,
 Πειριπέχουσι, ὡς νεότησι, πλὴν φλόγα
 1031 Θηλυκῶν ἔχοντες, ἔθ' Ἐσφίω πλὴν λαμπάδα,
 Καὶ πλὴν ἑαυτῶν πυρφόρον μαυροτείδην
 Αἰεὶ ποθοῦσι· καὶ τὸ παμφάρον σῶμα
 Μόνον πῆρ' αὐτοῖς γίνεται ζωοτρόφον.

Τίς τεκνοποιούς δὲ κινύει τοῖς χανθάρουσι,
 Τῶν πύρεθς δ' ἴσκειν οὐχ' ἑσπώντων ὀργάνων;
 Οἱ συλλεγύτες κέπασθ' ἠμυρομαυρῶν,
 Σφαμερδοῖν αὐτῶν * εἰςδρόντος ἡλίου,
 1040 Ἐως πυρῶν τῆν κυλίνδρων ὀφρόφως,
 Ἐκυμονήσθ' πλὴν ἀσπασθῆν τῆ κοσμία.
 Οὕτω δ' λοιπὸν ἔξ ἀμύροθς τάχην,
 1041 Γονίω * νεοργήσουσιν ὠδίνος ξένω.

Ἄσπ' * πῆρην ὁ δραστὺς μυρομαυρῶν
 Τῶν πορφυροῦ γλῶσσα μὲν τετηγμένη,
 Γνώμης δὲ φύσις ἀσατεῖν εἰσισομένη·
 Μύθοις ἐπεσκήρτησεν ἠπατημαυροῖς,
 Ληλυθῆσθ' ἑσπῶν, καὶ θεῖων τὰς βάταις·
 Ἐρχῆν γὰρ αὐτὸν τῶν μάλλον θαυμάσαι,
 1050 Καὶ παλκερατὲς δ' ἑσπῶν ὑμνήσαι κέφατος,
 Πῶς ἔθ' αὐτῶν ἔρχεται τῆν ἑσπῶτων,
 Καὶ μὴ θεοῦ μίμημα πολυήσαι λέγειν,
 Τοῖς κωπερομάροθς καὶ δυσώδης χανθάρουσι,
 Ἐφ' * οἷς δοχεύουσι ἐκ ποδῶν ἀνπερῶφων,
 Τῶν σφαμερδοῦ κέπασθ' ἀνπερῶφων,
 Καὶ πύρεθμα ποῖν τῆν ἄνω κυλισμάτων,
 Καὶ χηματοργεῖν οὐρονοῖς ἐκ κοσμίας.

χανθάρουσι.

χ. ἐμβολόντος.

χ. μωργήσουσιν.

χ. λεληθῆσθ'.

χ. ἐφ' ἑσπῶ.

ΠΙΣΙΔΟΥ ΚΟΣΜΟΥΡΓΙΑ.

Ω νοῖς ἀμύδρος, ὦ θρασύτομος βία!
 εἰ δὲ θεῶν μὴ εἰς ὑφ' ἑσθῆκει πόλος,
 τῶ χαυτάρῳ δὲ γῆ κατ' ἡμέραν.

1060

γύψ.
 Τίς ἀσπὲρ ποῖς γῆρας ἔξ' ἀγῆ τόκῳ,
 Φυλῆς περ' αὐτίς οὐχ ὑπεύσης ἀρρένος,
 Σκιὰν παρθενίης * γνωστικῆς ἀφ' ἑγξίας;
 Οἱ τῷ γάλακτος ἐμφραγῆτων τῆς πόρων
 Μόνοι γὰρ ἐκβλίζουσιν ὀρήθων γάλα·
 Τὸν μηρὸν ἐκτέμνοντες ἡματωμύοις
 Γόλακτος ὀλκῆς ζωπυροδοὶ τὰ βρέφη.
 Καὶ μοι δοκεῖ τὸν γῆρα σεμνυῖναι πλέον,
 Τῆ συμπαθείᾳ τ' ἰσθμῆς τελευτημύον,
 Ἡ τὸν μέγιστον εἰς ἀσελγῆαν Δία,
 Τμηθέντα μὲν εἰς γονῶν ὀλεθρίων.

1070

πελεκάν.
 Τίς τῆ πελεκάνων ἀπὶ λῶσῆς τὸ σῶμα,
 Ζένοισι διωργάνωσε μακραχρητίσι,
 Καὶ χάσμα τούτοις ἔξ' ἀνοίγῃ παμφάρον
 Ρεῖς τὰς ἀπλήσοις ἀρπασὰς τῆς ἰχθύων;
 Ποία δὲ δεινότητι τὰς κλέχας ἔτρω
 Ἐν τοῖς ἑαυτῶν συσαλάσιν ὀσπρέοις,
 Τέχνη θηρατέλλουσι ἠκριβομύνη;
 Σιωπημύνας γὰρ τὰς πτυχὰς τῆς ὀσπράκων,
 Ἀμηχόμως ἔχοντες εἰς λύσιν φέρειν,
 Χολάσιν αὐτὰς εἰς τὸ πῦρ τῆς ἐντέρων,
 Λύσιν δὲ πάσῃ τῆς ὀσυχῶν ἠερότης,
 Τῆ θερμότητι τῆς ἔσω χωνουμύνη,
 Θάπτον τ' αὐτὰς ὀσιν ἔξ' ἐμοιῶτες σκυδέσφς,
 Γυμνῆ θηραπάροισι τὰς σάρκας μάχη,

1080

Τίω

O mens tenebricosa, osque plenum audaciæ!
 Si quidem Deo sedes polorum est vnica,
 1060 At scarabeo noua in dies fit singulos.

Quis semine educit sine vllō vultures,
 Queis masculam natura prolem non dedit,
 Vmbram docentis indicans silentij?

Hi porrò lacteis opertis fontibus,
 (Soli alituum enim lac feruntur fundere)

Crus dissecantes, sanguine aspersis suo
 E tractibus lactis suum reparant genus.

Hinc autumo venerabilem magè vulturem,
 Dum prolis affectu suæ se dissecat,

1070 Quàm maximum istorum Iouem in libidinem,
 Dum prolem ad impiam sibi exscidit femur.

Quis lanceę instar ora Pelicanis dedit
 Instructa miris maximisque spiculis:

Atque his hiatum pandit omniuorum, vtilem
 Ad tot rapinas piscium quos glutiant?

Iam quali acumine præditi hi sunt alites,
 Dum comprimunt conchas simul cum tegmine,
 Dein arte subtilissima illas diuidunt?

At enim cohærentes sibi testas benè,

1080 Cùm nesciant solutione frangere,
 Conchas relaxant in calorem viscerum:

Sic concoquendo dura testa soluitur,
 Feruore mollitis repentè carnibus:

Ac protinùs nexus solutos euomunt,
 Prædantur & nudo esculenta prælio.

Vultures.
 Arist. c. 11. l.
 9. hist. Anim.
 Plin. l. 10. 6.

Pelicanus si-
 ue Platea si-
 ue Platalea.

Conchayum
 venatiss. Arist.
 l. 9. c. 10. hist.
 anim. Cic. 2.
 de nat. Deorū.

PISIDÆ, MVNDI OPIIFICIVM.

Testacei scuti priuata tegmine.

Gallus gal-
linaceus.

Quis lucis alitem sonantem intra domum
Persuasit horas noctis vt subduceret :

Et præuideret Sole nondum orto iubar,
Somno sepultos opifices vt suscitet?

1090

de Phœnicie,
Plin. l. 20. c. 2.

Quis porrò Homeri è fictionibus Deus
Phœnicis abradit senectam vsti rogo,
Atque arido condens senem busto alitem
Viuas sepulchri reliquias mox exhibet?

Apostrophe
ad Græcos.

Graij inde Graijs cedite ergò fabulis,
Piè & reuiuifcentiam modò credite.

Prædictionum quis auibus dedit modos?

De auspiciis,
& prælagiis
auium.

Diuinat imbres tempore in sudo humidos
Cornicis os, viridis senecta cui diu est.

Et antequàm aura spiret, eius præscia est
Densum fulica dum curuat alarum sinum.

1100

Ibis. de qua
Herodot. l. 2.
Plinius l. 8. c.
27.

Quales at Ibis nigra doctores habet?

Quæ ipso Galeno in hoc videtur doctior,

Quòd clausus est quoties meatus infimus,

Incerta quo pacto referat hanc ianuam,

Oblongum in obliquum latus collum exerit,

Siphunculi in modum suum rostrum struens,

Salsumque fundens visceri succum intimo

Ita arida his fluxis onera trudit foras.

De vulturū
partu, & Vir-
gine Dei-
para.

D. Basil. Hom.
8. Hexæe. D.
Ambros. l. 5.
Hex. c. 20.

Quis semine edidit sine vlllo vultures,

Vbi feminae omnes, masculum nullum genus?

Hi Virginem nostram gerentem lampada

Præ se ferunt, quantum alitis natura quit.

1110

Oportuit

Τὴν ὄσρακάδῃ μὴ φορῦσαις ἀαπίδα.

Τίς τὸν μεγιστόφωνον ἔνδον ἔφείγης;

Ἐπεισεν ὄρνιν ὠρολογεῖν τὴν θύφροβίλιν.

Καὶ μὴ πρὸντα παρβλέπειν τὸν ἥλιον.

1190 Καὶ τοῖς ἐνύπνοις δξυπνίζῃν ἐργάτας;

Θεὸς δὲ ποῖος τῷ Ὀμήρου πλασμῆς;

Γῆρας ξέφ φοίνικος ἐκπυρομύθου;

* Λυτρωθῆ δὲ τὸν ῥόντα τεφρώσας πύφα;

Ζῶντα παρβδμή τῷ τάφου τὰ λείψονα;

Ἐλληνικοῖς Ἕλληνες εἰξαντες λόχοις;

Γείαθητε λοιπὸν τὴν ἀνάσασιν σέβην.

Τίς μαρτυκοῖς δίδωσι τοῖς πηνοῖς ὄσους;

Μαυτεύεται γὰρ ἕβουῖς ἐν ἀθρία;

Τῆς μακρογῆρου ἔκωρώνης τὸ σῶμα.

1100 Πρὸ τοῦ δὲ πνύσαι, τὰς πνοαῖς παρβδκνή;

Αἶθθα κελπύσασα τὸ πτωὸν νέφος;

Ἰοῖς δὲ ποῖων εὐπορῆ διδασκαλῶν;

Καὶ τῷ Γόληνδ δείκνυται σφωτέρα;

Τῆς γὰρ κείταθεν ἐμφραγείσης ἔξόδου;

Ἀμηχμοδοσα πῶς ἀυοίξῃ τὴν θύραν;

Τὸν μακρὸν * ἐκτείνασθαι λοξῶς αὐχένα;

Σίφωνα γρηρὸν τεκλονθῆ τὸ σῶμα;

Καὶ χυλὸν ὄγμης ἐμβδομοδοσα τοῖς ἔσθ;

Τὰ ξηρὰ ῥύσασθαι ἔξεφορτωσεν βάρη.

1110 Τίς ἀσπύρα τοῖς γῦπας δξάγῃ ῥάκω;

Φυλῆς πρὸ αὐτοῖς οὐχ ὑπούσης ἀρρένος;

Οἱ τὴν κατῷ ἡμαῖς πυρφοροδοσα πρὸντον;

Δεικνυότες αὐτὴν ὡς ἐφικτὸν ὄρνθα;

ΠΙΣΙΔΟΥ ΚΟΣΜΟΥΡΓΙΑ Π

Εδὴ γὰρ οἶμα τῷ ποσούτου θαύματος

Ἐχθρὸν ἀμυδρὰς ἐμφάσης καὶ πλὴν φύσιν,

Ὡς μήτε δόξῃ χαμηλομειῖσθαι τόκω,

Μήτε πρὸς ἄκρον ἰσορροπία τὰ τῷ ἴσθου,

Οὐ γὰρ μόνουσι ὡς ἐκείνη πρῶτον,

Ὅταν τὸ τετρὸν εἰς διέξοδον δράμῃ,

Ρήξῃ τὰ κλάσθρα καὶ πρὸ ἑλθῇ τὰς θύρας.

Εἰ δ' αὖ γε τὸ ἄκτουσι ὀρήτων χῆν,

Ἐκκυμονοῦντα τῇ φορᾷ τῷ πνύματι,

Ραῖς οὐχὶ μᾶλλον ἢ τεκοῦσα πρῶτον,

Τὸ πικρὸν ἐξῆ τ' ἰσθῆς τ' ἀσπέρου,

Ἐκ ζωοποιῶν πνύματος πληρομυθῆ;

Ποῖος δὲ φοῖβος μδρυκῶν τειπέρι

μῦς.

Τὸν μῦν διδάσκει τὸν τυφλόν, τὸν παμφάγον,

Ἐν τοῖς λαβυρίθοις ὄντα τῶν ὀρυγμάτων,

Φεάτην πρὸς χερσὶ τ' φορᾷ τῶν πνύματων

Τὰς ἀνιπλόξους τῶν ὀπῶν διεξόδους,

Ἄλλας δὲ ποῖς ὀρῶν τελευτήτοις, ἴπου

Τὸ χῶμα τ' ἰσθῆς τὰς πνοὰς ἀποκρύβοι.

ἐχίνος.

Ποῖος ὁ Νηρεὺς τοῖς ἐχίνοις * ἐιστάλοις

χ. τῆς ἀλός

Προβλεπτικὰς δίδωσι ἐν βυθῶν χέρας,

χ. τὰ ζάλης

Ὅπως φυγόντες * πρὸς ζάλης, τὰ τ' ζάλης,

πρὸς τῆς ζά-

Εἰς πλὴν γαλήνῃ πρὸς οὐρασι τῶν λίθων,

λῆς.

Τίς πλὴν μδρῆταν πλὴν σοφίῃ, πλὴν ἐργάτιν,

μδρῆματα.

Γεωμέτρῃν ἔπεισε, καὶ τειωρόφοτος

Οἴκοις ἐγείρειν ἐξαγώνων κτισμάτων

Ποῖον δὲ τὰς σύεικας οὐκ ἐπ' ὀρήτας

Γραμμῆς διδιδύουσαν, ἀλλ' ἐκταροῖται,

Μήπως

ΠΙΠ

ΠΙΠΘ

ΠΙΠΘ

Oportuit sedenim istius miraculi
 Naturam imagines habere absconditas,
 Ut nec nouata appareat partu hoc, neque
 Arcana prorsus detegat partus facris.
 Nam virgines intactæ, vt illa, non manent,
 Foetusque maturo meandi tempore
 1120 Sua claustra confringit, forésque transilit.
 At si parere sic constat istos alites,
 1125 Vterumque ferre flamine Euri percitos.
 Cur non magis quæ Virgo partum pepererit,
 Faciet fidem nullo editæ prolis sacro,
 Vitalis auræ plena cum esset spiritu.
 Agedum tripes quis fatidicus Apollinis
 Murem edocet luminibus orbum, famelicum
 Cum latitat in labyrinthiis meatibus,
 1130 Occludere, antequam irruat ventis impetibus.
 Foraminum cubilis obliquas vias,
 1135 Aliasque construere serobes contrarias,
 Telluris agger flamina vt coerceat.
 Quis verò Echinis pelagicis Nereus dedit
 In fece præscias futuri pupulas,
 Vti antè turbinem procellæ agili fuga,
 Rapiant lapillos, pondere vt stent firmissime
 Quis mellis opifici liquentis optima
 Geometriam exercere suast, ac domos
 Tectis tribus, sexangulares condere
 1140 Et fistulas non lineis dirigere
 Rectis, at obliqua via, flexos ordine

de mysterio
conceptus &
ortus Christi.

De mure,
nitela, vel
potius Eri-
nacio,
ex Arist. l. 9.
hist. anim.

c. 6. Plusar.
de sol. anim.
D. Basil. hom.
9. Hex.

Echini.
Plin. l. 9. c. 31.
c. l. 19. c. ult.
D. Basil. hom.
7. hex. D.
Ambros. l. 5. c.
9. Hex.

Apes.
Plin. l. 11. c. 27.
D. Basil. of. d.
8. hex. Amb.
l. 6. hex. c. 4.

PISIDÆ, MVNDI OPIFICIIVM.

Ne fortè labantur pedes vsquam infimi

Ex sarcinis superis, quibus pondus graue est:

Sed paribus vt spatiis locari limites

Sint fornicatarum ædium stabilimina:

Quò, cæla stet firmata rectis arcibus,

Et nectaris nil dulcis excidat foras.

Apum Geometria.

Geometriam tractans vide Euclide hoc opus,

Nullam at figuram linearem detrahas,

Ne aculeus magistræ, apis doctissimæ

Te pungat, addiscas vt inuitus licet.

De Araneis. Cic. 2. de Nat. De. Pisp. 1. 11. c. 24.

Quis araneos subtilibus digitis creat,

Et nere docet, & fila ad opificium suum

Ex viscerum recessibus refundere?

Qua linearivè arte firmas ad bases

Fundamina iaciunt, struuntque vincula:

Mediòque puncto dirigentes itamina,

Industria edunt circulos mirabili;

Et interordinio hoc inanis tramitis

Contrarias sibi columnas comparant:

Subtilis operis pulchra ne molitio

Ab araneo fabricata tandem corruat,

Qui ex vnico duplex opus filo efficit,

Ac veluti rete fila sunt, tectum & domus.

Hunc erubescat, temerè quisquis dictitat

De Materia aduersus eos qui negant eam a Deo creatam.

Materiem initio carentem: nam carens

Si vermis hac, texit, secundam certè eam,

Æuo at priores dicere est araneos,

Filorum opifices materia inhaerentium.

ii

Quo

Μήπως ὀλιθήθῃσιν οἱ κατὰ πόδες
 Εκ τῆς αἰώθεν φορικῆς βαρημίας.
 Εἶναι δὲ μάλλον τὰς * ἀσφαλῆλους θέσης,
 Τῶν ἀπιδόξων κτισμάτων ἐρείσματ'α.
 Ὡς καὶ τὸν οἶκον ἐστάναι βεβηκέντα,
 Καὶ μηδὲν ὑγρὸν ἐκπιεσῆν τῆς ἰκμάδος.
 Γεωμετρῶν ἐντεθέν Εὐκλείδῃ σέπει,
 Καὶ γῆμα μηδὲν γραμμικὸν * ἀεξίσης,
 1150 Μήπου σε κέντρῳ τ' σοφῆς διδασκάλου,
 Πλήξῃ μὲνίτης, καὶ μαθεῖν ἀναγκάση.
 Τίς τοὺς δ'ράχνας λεπτοδακτύλους πλάσας,
 Νήην διδάσκει, ἔπειθ' ἔργα τοὺς μύθους
 Εκ τῆς πρὸ αὐτοῖς ἐντέρων ἀναπλήψης.
 Γοῖα δὲ τέχῃ γραμμικῇ πρὸς τὰς βάσεις
 Βαθύοισιν δ'ράχνας, ἔπειθ' ἐπινοοῖσι δέσφης,
 Μέσω δὲ κέντρῳ τὰς ἐπάρσφης τῆς μίτων.
 Κύκλους ἀπ' ἑξῆς ἠκριβωμένους.
 Καὶ τῇ μεταξὺ τῶ κενοῦ δ'ραχάσφης,
 1160 Στύλοις * ἰφαρμόζοισιν ἀνισωτέροις.
 Ὅπως τὸ μηχάνημα τ' λεπτοουργίας
 Ὡς ἐξ δ'ράχνου σιωτεθέν μὴ συμπέσῃ,
 Ὅς διπλὸν ἔργον ἐξ εἰὸς ποιῆ μίτου,
 Λίνα πρὸς ἀγρῶν, καὶ πρὸς οἴκησιν ἐγλυ.
 Ὅν ἐνβραβῶτα πᾶς ἕως ἀφ' ἑνὸς λέγων
 Ὑλιν ἀναρῶν. εἰ γὰρ ἕλιν ὅσα ἔχον
 Σκαλίξ ἰφαρῆ, πλὴν μὲν ἕλιν δ' ἀντίρῶν,
 Πρῶτοχρόνοις δὲ τοὺς δ'ράχνας λεπτῶν,
 Ὡς τῆς ἐνύλων δ'ραχάσφης μίτων.

γ. πρὸς ἀγρῶν
 λους.

γ. πρὸς ἀξίσης.

δ'ράχνης.

γ. ἀφαρμάζουσι.

ΠΙΣΙΔΟΥ ΚΟΣΜΟΥΡΓΙΑ. Π

κύκνος.

Κύκνον ὃ ποῖος ὄξεπαίδουσε ἔπος
Εἰς αὔραν ἤγειν μουσικῆς ὠρυθμίας;
Ὁς τὴν πτερωτὴν ἔξαπλώσας πυκλῖδα,
Τερπνὴν ξενουργεῖ ταῖς προαῖς μελωδίας.
Καὶ τῶτον οἶδα θαυμάσαι πολλῶν πλέον
Ἡ γ' Ὀρφέα κρούοντα μετὰ δὴ λύραν.

1170

κάνωφ.

Ποῖς δὲ κάνωφ ὑπορήσας ὄργανα,
Φωνῶν ἔχθ' ὀσάλπιγος; ἢ ποῖα λόγων
Ἐν σμικρότητι σωτερεῖς ἀμυχανῶν,
Μόρφωσιν ἔχθ' ἔπερσύνδμος φέρει,
Στόμα, τράχηλον, ὄμμα, κοιλίαν, πόδας,
Καὶ τὰς ἀδήλους τῆν ἔσω διαπλάσσει,
Ἄς οἶα * ἀφῆκε ψηλαφᾶν ἠλεπίοτης;

25. ἔρε

28. ἔφῆκε

1180

1180

μῦρμηξ.

Οὐ γὰρ ποσοῦτον τῆν μεγίστων ἢ φύσις,
Ὅσον τὰ μικρὰ τῶν ἀμυχανῶν,
Τὴν πτερωτῆν δείκνυσι μετὰ μουργίαν.
Προῆλθε μῦρμηξ οἴτοκκλήτης, ἐργάτης,
Τὸν κόκκον ἠμίτμητον ἐγκλείων κάτα,
Μήπως νοποθῆ κ' σαπῆ τῶν ἰκμάσι,
Καὶ φαρτικὴν κάταθεν ἀνθήσῃ χλόην.
Ὅταν ὃ πυκναὶ τῆν νεφᾶν αἰσυγχύσει
Τοῖς ἐργασμοῖσι ἀντιπνέσωσιν πόνοις.
Γόθεν σε μάλιν τῆ Ζαμόλιδος πλέον
Ἐκαστος οἶδεν ὀστωσπῆως ἀρετής;
Ὅτε παροδφκνὸς ἀφρίδα πεπημιένω,
Τὸν οἶτον ἀπλοῖ ὄξ' ἐνύχρον πυθμῶνος,
Εἰς ἄξυλον πῦρ, εἰς τὸν ἥλιον φέρων,
Ὅπως πυρωθεῖς τ' βολαῖς ταῖς ἐμφλόγαις.

1190

III

Ως

1170 Quo more Cygnus institutus est nouo
Venire ad auram musici modulaminis?
Hic dum tabellam aligeram in aëra explicat,
Latum per ipsum perficit mirè melos.
Mirabilior hinc mi videtur Orpheo,
Qui fabulosam concrepat testudinem.

Cygnus.
Philostrat. in
Phaeth.

Quale at culex est nactus organum sibi,
Edat tubæ vt sonum? vel incredibili
In paruitate compositus, aliquam tamen
Formam obtineat, & aliger cuncta hæc gerat,
1180 Os, collum & oculos, viscera, & citos pedes,
Formasque inaspectabiles intrinsecus,
Quas tenuitas mira haud sinit contingere.

Culex.
Plin. l. 11. c. 2.
in
Phaeth.

Proinde non tam maximarum quamlibet
Natura rerum, quàm pusillarum, docet
Industriæ molitionem maximæ.

Accede iam huc formica frumenti rapax,
Operaria, abscondens humi grana in duo
Partita, ne quam viginem aut cariem trahant,
Aut noxium à radice gramen pullulet:

Formica.
Prou. 6. Plin.
l. 11. c. 3.
D. Basil. hom.
9. Hex. & in
Epist. ad
Eunom.

1190 At quando cælo densa nubium agmina
Aduersa tantis imminent laboribus,
Vnde melius quàm ipsi Zamolxidis Magi
Vir rusticanus quisque nouit te indice?
Quumque indicas serena certò tempora,
Frumentaque expromis cauis ex vuidis,
Ignem ad carentem sudibus, ad solis facem:
Quo accensa radiis grana sparsa feruidis,

PISIDÆ, MVNDI OPIIFICIVM.

Ceu triticum frictum, parata & tosta sint:

Nam mentis haud formica tantæ erat capax,

Vt præuidendi modulum haberet cognitum:

Ni præuidens quæ mens foret, sibi vt minùs

Præsumerent qui sidera alta examinant,

Mirentur at formicam, vti animal tantulum

Æstatis ac brumæ asperæ prænuncium est.

Quorū def-
criptio.

Plin. l. 10. 59.

Quis disparem ovis præbuit naturam, & his

In paruulis Elementa monstrauit typis?

Membranam eis tenuem inferens, tanquam aëra,

Vitellum vt ignem, album liquorem, veluti aquam:

Vt terra quod durum est: facit natura enim

Extra quod est, telluris vt medium globum:

Foris vt resolui septa firma non queant,

Neque rursus obtundi meatus intimi.

Nam intra vitellum semen & matrix inest,

Sanguinea quædam gutta semper palpitans:

Cuius ope membra eduntur istic pleraque,

Carnesque & alæ, & ossium compagines.

De Pauone.

Plin. l. 10. c. 20

Cic. 3. de Fin.

Agellius l. 7. c.

17. Colum l. 8.

c. 11. Athenens

l. 9. Deipno.

Pauone viso quis parum mirabitur

Sapphirum in auro innexum, & in gemmantibus

Alis, smaragdo purpuram viridi insitam:

Varios colores seminatos vndique,

Mixtos citra confusionem splendide?

De locustis,

Exod. 10,

Quis nam in aciem educit locustarum agmina

Aligera, collecta in neces Ægyptias:

Vt nubilum telum abditi sagittari,

Iaculum paratum, hastamque motam vi sua:

Denfam

1200

1210

1220

1200 Ὡς ἄρτος ὀπλὸς ἄρα θῆ πεφρυγμένος
 Οὐ γὰρ ποσαύτης ἰῶ ὁ μύρμηξ φροντίδος,
 Ὡς ῥυθμὸν ἄρα γινωστικῆς παροβλεψίας,
 Εἰ μὴ τις ἰῶ παρόνοια μὴ φρονὴν μέγα
 Τοῖς τῆς ἐν ἄεροις αἰπῶν ζυγασίας,
 Ἀλλ' ὥστε ἔ μύρμηκα θαυμάζην, ὅπως
 Χειρῶν δα δηλοῖ καὶ παρμηνὴς ἔργος.
 Τίς ποικίλλω δίδωσι τοῖς ὡῖς φύσιν,
 Μικροῖς ἢ τὰ στοιχεῖα δεκνὴς τύποις,
 Τὸ λεπτὸν αὐτοῖς ἐμβόλων ὡς ἀέρα,
 Τὸ ξανθὸν ὡς πῦρ, καὶ τὸ λευκὸν ὡς ὕδωρ.
 1210 Τὸ σκληρὸν ὡς γλῦ, ἀπογαμοῖ * γὰρ ἡ φύσις
 Ἐξώθεν αὐτῶ, γῆς μεσοκλήρου δίκην,
 Ὡς μήτε τοῖς ἐξώθεν ἐκλύσαι ῥόνοις.
 Μὴ δ' αὖτε τοῖς ἐξώθεν ἀμβλυῶναι πόροις.
 Ἐθ' γὰρ αὐτοῖς αἰτὴ μήτρας καὶ ἀπόρου,
 Σπῆμῃ τις ἐμπέφυκεν * ἡματωμένη,
 Δι' ἧς * ἐκίσε σωματὶ τὰ ποικίλα,
 Εἰς σάρκα, εἰς ὄστωσιν, εἰς πτερῶν χύσιν.
 † Ὡ πῶς ἰδὼν τις τὸν ταῶν μὴ θαυμάσει
 Τὸν χρυσὸν ὡς σάπφειρον ἐμπεπλεγμένον,
 1220 Καὶ τὴν πτερωτὴν ἐν σμαραγδῶ πορφύραν,
 Τὰς πολυμόρφους σιωτέας τῆς χρωμάτων,
 1221 Ὅλας ἀσυχύται τε ἔ μεμψιδύας;
 Τίς ἐκτρατεῖ * παλκετὴ τὴν ἀκρίδα;
 Ἐθνος πτερωτὸν εἰς φθορὰν Αἰγυπτίων,
 Βέλος * νεφάδες ἐξ ἀδήλου τοξότου,
 Λόγχην ἐποίμην, αὐτοκίνητον ἄρου,

καὶ ὡς

χ. αἱματου
 μέν.
 χ. ἐκείνα
 Ταῶν.
 χ. ὡς εἴ τις
 ἰδοὶ τὰ ταῶν,
 ἢ θαυμάσει.

καὶ ἀκρί
 δων.
 χ. παγγενῆ.
 χ. ζοφῶδες.

M

ΠΙΣΙΔΟΥ ΚΟΣΜΟΥΡΓΙΑ.

Πυκνὴν Φόγαλᾶ, μυειόσομον Ξίφος,
 Πηδητικὴν ἑπαλξίν ἀσάτου μέγισ·
 Οὐχ ἴσα γάρ, ἀλλὰ πλήθη, καὶ βέχῃ,
 Ερπου(α πορτεῖ, καὶ κλονεῖ πτερομύθη,
 Δοκεῖ δὲ φύλῃν ἔ παλίνδρομος μύθη,
 Φθείρει πρὸς κροσσὸν, καὶ τείρεῖ πρὸς χροσσόν,
 Τήκει τὰ δένδρα, καὶ μύθει τὴν πόαν,
 Ωμύθῃ ἀμύθη τῆν ὀπᾶν τὴν ἰμαδά,
 Τρυγᾶ τὰ φύλλα, τὴν βύθῃν ὃ βόσκε·
 Καὶ συλλέγει τὰ κάλα, ἔ τείνει πάλιν,
 Ὡς πρὸς τὰ ἰδύρα τῆν βελάν οἱ φξόται·
 Καὶ τραυματῶν ὃ σῶμα τῆν ἐνδύτων,
 Τοῖς ἀντιόξοις τῆν * σιγᾶν ἀκοντίοις.

1230

25. βελάν.

Καὶ μὴ τις ἱμαῖς κερπορήμων φαυλίσοι,
 Ὡς πρὸς τὰ μικρά, ἔ χροσσὸν τέμνημύθη,
 Κινοῦσας εἰκῆ τῆν λόγον τὴν ἀξίονα.

1240

25. ἰγλασ-
μύθον.

Εἰ γάρ τις οἶκον * ὠρεῖσμένον βλέπων
 Μορφᾶς ἀπαφράσσιοντα κερχουσαμύθας,
 Ἡρμωσμένον δὲ ἔ σιδήρω καὶ ξύλοις,
 Καὶ τῆν πευχεῖ συμπλοκῆ τῆν ὀφράκων,
 Σιὴ τοῖς μεγίστοις καὶ τὰ μικρά θαυμάσι,
 Στέργων ἀπὸ τῆν, ἔ κροσσὸν τὸν ἐργάτιον.

Πᾶς οὐχὶ μάλλον ἔ πρὸς ἐργάτου λόγον,
 Μύθῃ καὶ κᾶνωπα καὶ τὴν ἀκρίδα,
 Τὰ πᾶντα θαυμάσιον ἔργα σιὴ φόβῃ;
 Πᾶς ἢ χαμερπῆς καὶ ἰσαύτη σμικρότης
 Τυχῆν ἰσαύτης ἠξιώθη φροσίδος,
 Ὡς ἔ φροσῖνοι ἐντεθῆναι καὶ κροσσός.

1250

1250

M

Densam cateruam, centicipitèmq; gladium,
Saliensq; præsidium inquieti prælij:

D. Basil. hom. 1
8. Hex. Plin.
7. 11. c. 28.

Locusta enim non stat, feritque & cursitat,

1230 Vastatque repens, peruolitat omnia loca,

Fugasque simulat, reciproca & sistit via:

Ac perimit antè tempus, antè diem metit:

Arbusta marcere, & rigere herbas facit:

Crudum liquorum exsugit humorem omnium:

Vindemiat folia, at vorat vindemiam:

Cadauera modò congregat, modò dissipat,

Nervos sagittarum vt sagittipotens solet:

Et hostium corpus suorum vulnerat,

Hastilibus crurum recuruorum horridis.

1240 Nec vllus ideò nos blatero derideat,

Quòd ad minuta hæc, maximèque exilia,

Sermonis axem inaniter conuertimus.

Si quispiam domum superbam viderit,

Imagines in qua renident aureæ,

Ferròque constructam, trabibus & ligneis,

Ac paupere laterum applicata fabrica,

Mirabitur minuta cum magnis simul,

Et cuncta laudans, opifici applaudet bono:

At quanto magis is verbi opificis omnium

1250 In culice, formica & locusta paruula,

Suspiciet opera tanta cum formidine?

Quo pacto humi quæ abiecta serpit paruitas

Honorata tanta prouidentia Dei est,

Vt inderetur robur & prudentia

Occupatio,
Et elegans
comparatio
adificij cum
opificio Dei.

PISIDÆ, MVNDI OPIFICIVM.

Gracili, pusillæ, arctæque molis bestia?

Et quî Dei vis non remisit se priùs,
Quàm adiungeret subtile tantis opificium?

De Pauone
iterum.

Ast vnde procedit iterum Pauo elegans,

Ales micans, stellâsque naturâ gerens,

Amictus aliger rubente purpura:

1260

Pandit superbus mira qua spectacula,

Ac solus inter alites cunctos salit:

Hinc illaborata figuræ & insitæ

Miscent colorum varietatem plurimam.

De bõbyce
Indiæ vermi-
culo.

Arist. hist. ani.
5. Plin. l. II. c.
24. D. Basil.
hom. 8. Ambr.
l. 5. c. 23. hex.

Iam qualis est lex Serico quæ bombyci

Præclara suadet vellera hæc contexere,

Quæ si colore tincta fuerint purpuræ,

Cohibent tumorem callidè omnem principum?

Nam memoria ipsis suggerit, mentem & subit,

Quòd antè vestis huius ornatus fuit

1270

Vermiculi amictus, fragile tegmen bombycis.

Hic quoque reuiuiscentiæ fidem facit,

Dum mortem obit suo in sepulchro conditus,

Idem domicilium eligens tumulum sibi:

Ac fermè iam toto suo corpusculo

Putri, fluente, & tabe consumpto mala,

Vocante ab Orco suscitatur tempore:

Tum pristinam (mirùm) sibi formam parit

In paruulis sui reliquiis corporis,

Membrorum & effigiem priori habet parem.

1280

Sic plurimos errore captos arguit,

Vita & fruens conuincit infidum genus,

Si qui-

Ι γῆν, ταπεινῆ καὶ γενῆ Διφπλάσῃ;
 Καὶ πῶς τὸ φεικλὸν οὐχ' ἕπεσάλη κροῖτος
 Εργοῖς ποσάτοισι πρεσβύτην λεπτούργαν;
 Πόθεν ταῶς πρεσβύτην ὠραίος πάλιν,
 Ορμῆς Διφρυγῆς καὶ κείρατος φύσῃ,
 1260 Τίω πορφύρεαν πτερωτὸς ἠμφισμένος
 Εξ ἧς ὀμαζῶν καὶ τυφώδης τίω θεῶν,
 Μόνος Διφρυγῆς τῆν ἀπύρτων ὀρνίθων
 Ἡ γ' εἰς ἀμύρτων συμπλακείσα πλασματῆ,
 Πολλῶν χροῖν ἐμίξεν αὐτῶν χρωμάτων.
 Γοῖος δὲ εἰς σκώληκα Σπεικῶν νόμος,
 Πείθῃ τὰ λαμπερόχλωσα τήματα πλέκῃν,
 Α τῆ βαφῆ χρωθέντα τ' ὀλουργίδος,
 Χαινοῖ τὸν ὄσκον τῆν κροτωνῶν ἐμφροῦτος;
 Μνήμη γὰρ αὐτοῖς θύλακας ἕπεσάλη,
 1270 Οπὶ πρεσβύτων τ' εὐλοῖς ἢ λαμπερότης,
 Σκώληκος ἕνδυμα, καὶ φθαρτὴ σκέπη.
 Ος τῆ κατ' ἱμάς μῦρτυρῶν ἀναστάσῃ,
 Θνήσκῃ μὲν ἔνδον τῆν ἑαυτῶν μνημάτων,
 Τὸν αὐτὸν οἶκον εἰς παφίω δεδεμένους
 Σχεδὸν δὲ πύρρος τῶ κατ' αὐτὸν ἄρκιου
 Σαπέντος ἢ ρυέντος ἢ τετημένους,
 Χρόνου κροδοῖτος εἰς φθορῆς ἕπεσάλη,
 Καὶ τίω πάλαι μύρφωσιν ἀρρήτως φύσῃ,
 Ενταῦς πρεσβύτων μικρῶν λήψατο,
 1280 Γρεῖς τίω ἀπὶ δρυῆς σωματοῦ μῦθος πλασίν.
 Κατηγρηθῆ δὲ πυκνὰ τῆν πλαουμύρων
 Καὶ ζῶν ἕλεγχῃ τίω πικρῶν ἀπιστῶν,

πρεσβύ-
 τος πάλιν.

πρεσβύ-
 τος πάλιν.
 μετὰ το-
 ποῖσιν ὀ-
 ληκος.

ΠΙΣΙΔΟΥ ΚΟΣΜΟΥΡΓΙΑ.

Εἰ μὴδὲ τοῖς σκώληξιν ὡς διδασκάλοις,
Πηθεῖσα λοιπὸν τιῶ ἀνάστασιν σέβει.

28. πίας

* Ποῖς γὰρ αὐτὴν τύχῃσι συνήνομις λόγῳ
Οἱ τοῖς ἑαυτῶν ψηλαφῶντες δακτύλοις
Σκάληκα νεκρὸν ἐκ ταφῆς ὀδοιπόρου,
Βλέποντες ἢ μύοντες εἰς ἀβλεψίαν,
Τιῶ πῖσιν ἀντίφρασην εἰς ἀπίσταν;

29. χελιδόνος.

Πόθεν χελιδῶν ἐξ ἀομμαίου θεῆας;

1290

Τετήμερος πρῶτον ὀμμαφυμένη,
Πόθεν πρῶταιψασα τῆ χέρις μίαν;
Ἦν οὐκ ἀκρόφως καὶ χελιδόνιον λέγειν,
Κεῖται παλαιῶν δομάτων ἐγκασισθῆν,
Τιῶ ἀξίαν λαβοῦσθαι ἐκ τῆς παραστάτων.
Καὶ τῶν θέρῃ μὲν ὡς λύρα ρυθμίζεται,
Οὐδὲν ὃ χιμὸν εἰσδύει συφέλλεται,
Καὶ δένδρον θύρην οἰκίαν τεχνάζεται,
Καὶ απαργυροῦται στυτελεῖσα τῶ ξύλων,
Καὶ τιῶ πτερωτῶν * ἐκιδύσεται σκέπην,

30. ἐκιδύσεται

Αὐτῆς ὃ τῶντιν ἀμφιένθηται νέαν,

1300

31. ἀνηλεῶς

Ὡς οἷα νεκρὸς ἐκ ταφῆς * ἀνηλεῶς.

Ἐαρ γὰρ αὐτῇ τιῶ ἀνάστασιν φέρει.
Καὶ πολλὰ κέρει, ἔλαλθῃ κατ' ἡμέραν.
Εἶπὲρ τίς ὅστις ἔπαρ ὀρνέοις λόγος.

„ Ἀνδρῶν τε πᾶν τιῶ ἀνάστασιν μάθε,

„ Λάλλον θεῶν ἐκ ταφῆς χελιδόνα.

32. οἴτου. Τίς τὸν ἀπαρέντα οἶτον ἐκ τῆς ἐκείτων

οἴτου. Τῆς γῆς ἀνίστα, ἔπαρ ὡς πᾶρ ἐν πάφῳ

Φθαρέντα κέκλον μυνεόσασιν φέρει;

Οἰ

Si quidem minus, vel vermibus doctoribus,
 Credat colendam sibi reuiuiscenciam.
 Quem consequi veniæ queant illi modum,
 Qui propriis tangunt suæ digitis manus
 Demortuum vermem, è sepulchro qui redit:
 Et intuentur id, nisi oculis niueant,
 Incredulam ac mentem gerant pro credula.

1290 Et vnde hirundo oculis priuata lucidis,
 Tribus diebus prodit oculis prædita?
 Herbam exprimendo singularem pupulis:
 Eam Chelidoniam, neque absurde, iubent
 Veteres vocari, iudices qui † dogmatum,
 Ex rebus æstimationem quæ capit:
 Æstate certè hæc, ceu lyrae sonum refert,
 Bruma at recurrente premitur, tectum subit,
 Et arbore inuenta sibi fabricat domum,
 Ac fasciata sternitur ligni assulis,
 Tandemque velamen leue alarum exuit,
 1300 Rursusque amicitur nouo isto tegmine,
 Quasi mortua è busto reducta, & postuma:
 (Ver namque vt ad vitam redeat illa efficit.)
 Garritque multum, dictitans totos dies,
 (Sermonis vsus si quis est volucris)
 » Mortalis homo colas reuiuiscenciam,
 » Qui cernis à tumulo loquacem hirundinem.
 Frugem satam quis intimo terræ è sinu
 Educit, & quasi in sepulchro conditum
 Et putre granum mille spicis ampliat?

De hirudine.

Chelidonia,
 de qua Plinius
 lib. 8. c. 17.
 & l. 25. c. 8.
 Basil. hom. 8.
 hex.
 † nomenclaturæ.

De frugibus.
Iean. 11.

M iij

PISIDÆ, MVNDI OPIIFICIVM.

Non vt Sophistæ fabulatores ferunt
 Vnius ortum, alterius obitum existere:
 Nec ceu arbitrantur ex equi cadauere
 Vespas oriri, at ex asello cantharos:
 Apemque nasci de iuueno sedulam:
 Nam forma non mutata generis permanet:
 At semen eius quod prius humi putruit,
 Essentiam ad primam reuertitur suam.

*De Procrea-
 tionc.*

Quis feminum, cùm liberis datur opera,
 Corruptionem in ossium vertit struem?
 Putrescat & nisi semen hoc mortaliū,
 Exanime corpus vt tumulo vteri abditum,
 Conceptione infantulus non fingitur,
 His cum organis, nervis, & ornatu cutis.

1320

*Resurrectionis
 fides à vulne-
 rum curatione
 comprobatur.*

Quis robur ergò conditoris non timet,
 Cùm primum id exemplum, hoc & alterū quoque,
 Nos doceat à corruptione viuere?
 Nobis at insignes imagines licet,
 In mortuorum erectione lucida,
 Præferre, nostrâque indicare vulnera:
 Testesque vibices ibi producere,
 Vocaliores vel tuba clarissima:
 Nam quando sanies putris interlabitur,
 Et fistulam parit igneo de pabulo,
 Haud possit vllus inuenire tabidi
 Membri redintegrationem viuidam,
 Ni fluxerit primum & vietum corruat,
 Planèque mortifica peresum tabe sit,

1330

Ac pror-

1310 Οὐ τοῖς σοφισαῖς ὡς δοκεῖ τῶν πλασμαίων,
 Υπερξεν δήλου πῶ φθορᾶν δήλου λέξαν
 Οὐδ' ὡς λέρουσι ἐκ μὲν ἵππου σήφειας,
 Σφηκῶν κήσιν, εἰς οἴου ἢ χαυτάρων,
 Βοός δὲ πῶ μῆλαιον πῶ φιλεργάτην
 Ἡ τῶ ἄλλοις γὰρ ταυτότης οὐκ ἠλλάγη,
 Ἀλλ' αὐτὸς οὗτος τῶ φθαρέντος ὁ ἀσέβης,
 Πρὸς ἑωυτῶν εἶχεν οὐσίην ἀνασρέφει.

Τίς τῶ περὶ ἡμῖν τεκνοποιῶν σπερμάτων
 Τῶ σπῆν ἐς σύμπηξιν ὁσώδη πλέκει;
 1320 Εἰ μὴ σαπῆ γὰρ καὶ περὶ ἡμῖν ὁ ἀσέβης,
 Ὡς σῶμα νεκρὸν εἰσάφεις τῆ κοιλία,
 Οὐ σωματῶται τῆ κήσιν τὸ βρέφος,
 Εἰς δέρμα καὶ νάρωσιν ὀργανοῦ μόνον.

Τίς οὖν τὸ τοῦ κλισήματος οὐ φείθη κείνους,
 Εἰ καὶ τὸ πρῶτον καὶ πάλιν τὸ δεύτερον
 Δείκνυσιν ἡμάς ἐκ φθορᾶς ζώοντες,
 Ἀλλ' ἔστιν ἡμάς δυσωπτοῖς εἰκόνας,
 Τῆ φάταγωγῶ τῶ νεκρῶν ἀνάστασι,
 Καὶ μέγρι δεῖξαι τῶ περὶ ἡμῖν θαυμάτων

1330 Στήσαι τε ποῖς μέλωπας ἀπὸ μῆτρων,
 Ἡχητικῆς σάλπιγγος δυσωπτοῖς
 Οτὸν γὰρ ἰχθὺρ σπληνὸς περὶ πύση,
 Σύνειθα πικτῶν ἐκ νομῆς α πυροσφῆ,
 Οὐκ αἰ τις δέρι τὸ σπληνὸς μῆσιν
 Τῶ ὡσπερ εἰπεῖν ἐκ μέσσις ἀνάστασιν,
 Εἰ μὴ ρυῆ τὰ πρῶτα ἐ λύσιν πάτη,
 Ἡ πορτελῆ σῶτηξιν ἐκ φθορᾶς λάβη,

α ποιοβόφου
 καὶ πυροσφῆ.

β σύμπηξιν
 εἰς φθορᾶν

N

ΠΙΣΙΔΟΥ ΚΟΣΜΟΥΡΓΙΑ.

Τῆς ἔνδον αὐτῆς ἄρχῆς ἠφανισμένης·
 Οὕτω γὰρ αὐτῆς γίνεται σεσωσμένος,
 Γυεὶ σομωθεὶς ἢ διαγρεθεὶς ξίφος,
 Ἡ καὶ μὴ κεράτω τε, καὶ πινι δρόσω,
 Γρεθὸς πλὴν ἰαβόλουσθῳ ἀρρήτως κρίσιν,
 Στύφουσθῳ ἢ ψύχουσθῳ ἢ καθαροῖαν,
 Εὐρών ἐκείνου τῆς μῆρις ἀνάστασιν;
 Πῶς οὖν μὴ κεράτων τε ἔπῳρ καὶ ξίφος,
 Καὶ μὴν ὅπως καὶ ρίζα, ἔχῃ καὶ δρόσος,
 Εἶργῃ τὸ ῥόυμα, ἔθ' δὲ δέρμα συλλέγῃ,
 Ἡ πλὴν παλαιῶν σάρκα παροκαλούμενα,
 Ἡ σῶμα παροπλασθέντα τῶν παλαιῶν νέον;
 Οὐδὲ πλάσας δὲ σῶμα μὴ σωμαρμόσθ
 Ρυέντ' ὁ σῶμα, καὶ σαπῆ κεχωσμένον,
 Ἡ πλὴν παλαιῶν δερματώσας οὐσίαν,
 Ἡ τῶν φθαρέντι καὶ σαπέντι ἄρχῆσιν,
 Χιτῶνα λεπτόν ἢ ἐμβόλων ἀφθαροῖας;
 Γοῖας δὲ καὶ τύχων δὲ δελπισίας,
 Εἰ ποῖς ἰαβῶ τῆς γεώδους ἄρχῆσιν.
 Ἀγῆν ἐῶμεν καὶ φέρῃ τὰ σώματα,
 Ως αὖν δοκῶσι, καὶ δοκῶσι χροῖνος,
 Μηδὲν δὲ δῶμεν τῶν Γόηλων τῆς ὄλων,
 Ψυχῶν ἰαβῶ, παρὸς φιλῶν δεσποῖν τέλος
 Τῶν σῶμα νεκρώσθῳ τῆς ἀμύρῆσιν,
 Ὑπνωτικὸν δὲ φάρμακον δεδακῶσι,
 Ὅπως δὲ ῥόυσθῳ τῆς φθορῆσιν ἀποξέσας
 Ἀρρόυσθῳ ἰαβῶν ἐξεγείρη πλὴν φύσιν;
 Ἡ πῶς ὁ τῶν Μάεντος ἐμματαὶς λόγος

1340

1350

1360

Λυτῆ

α παροκα
207

Ac prorsus intus putrefacta eius caro:

Sic sanitati restituitur pristinae,

1340 Igne solidatus vel recisus cuspide,

Mulsive succo, vel liquore rosido:

Pro vi medendi abscondita istis insita,

Quæ purget, astringat, vel etiam frigeret:

Nanciscitur membri reuiuiscientiam.

At quo modo ignis, mucro, vel mulsu & liquor,

Radicula aut puluis, vel humor rosidus,

Fluxum coercent, vel cutem conglutinât,

Ascita veteri cùm caro est carni recens,

Aut corpus effæctum virens fit ac nouum?

1350 Et fictor ille corporis, quare minus

Connectet ipsum putre & aggestum solo,

Seu pristinam pelle induat substantiam,

Seu marcido vel flaccido corpusculo

Aeternitatis donet exilem togam?

Quâ præditi igitur nos sumus fiducia,

Si terreo hoc medentibus corpusculo,

Artus agendos & ferendos tradimus

Quocunque libitum est, si vel in peius velint:

At nil Galeno demus illi maximo,

1360 Qui curat animos, atque amore in nos suo

Peccato amicum corpus emori sinit,

Et pharmacum nobis soporiferum exhibet:

Mortalitatis fluxum vt abradens genus,

Quæ non fluat pereatve naturam excitet?

Iam quî Manetis sermo furibundi viri

N ij

*Deo maior
quàm Medicis
fiducia ha-
benda.*

Manet Ma-
nicheorū he-
resarchā exa-
gitat, cuiusque
nomini à ma-
nia deducto
alludit, ut
Nicephorus
lib. 6. c. 31.

Exercet in nos rabiem, & infit talibus,
Si corpus istud denuo excitabitur,
Idemque rursus fata mortis sentiet,
Cum felle, phlegma, prælij modumque, habens:

Quamquam intuetur priorum vulnerum 1370

Hanc fistulam putrem, liquores corporis

Tanquam ad aciem instructam cientem maximè,

Cholera nigra, flavaque dimicantibus,

Fusaque pituita cruore cum rubro.

Labantibus cunctisque congestis simul,

Pugnam videt, non exitum certaminis:

Vibicibus nec statuit ipsis fidere,

Vt putrefactis tabe cunctis artubus

Recens cutis renascitur, non putrida:

Et copulantur scissa quæ prius, inuicem, 1380

Ex prælio quo congregi secum hæc autumat.

Aut quæ probaretur, ratio quod dicitur,

Est omnium consensus & confluxio,

Discordia cou-
cors.

Si pugna discors fuerit hæc concordia?

Quæ fluxa res concreta mox evaderet,

Præfens nisi pugnae urgeat necessitas,

Bilis calore phlegma cum fouet suo:

Aut ni iste feruor temperetur frigore,

Vel siccitas humoribus bellum inferat?

Non ergo verè prælium est hoc prælium, 1390

Sed congregandi potius illud vim obtinet,

Quàm disgregandi ritè quæ connexa sunt:

Concretionem arcens, quoad ligamina

111

Λυτῆα καθ' ἡμέρην, ἢ λαλῆ πεφυρμένα,
 Ὡς εἴηε τῶν ὄξευ γέρεται πάλιν
 Τὸ σῶμα τοῦτο, καὶ φθαρῆσεται πάλιν,
 Χολῆν ἔχον ἔφλέγμα, καὶ λύσιν μάχης·

1370 Καὶ φθαρῶν τῶν ἑαυτῶν τσαυμάτων
 Τῶν σπληνικῆν σύριγγα τοῖς χυμοῖς ὄλοις
 Ὡς πρὸς μάχην θήξουσιν αἴθρα πλισμένους,
 Χολῆς μωχάρης ἔχου ξανθοπλόκου,
 Καὶ φλέγματος πρὸς αἶμα συμπεπλεγμένου·
 Καὶ σφύρηντων καὶ πεφυρμένων ὄλων
 Μάχην θεωρῶν, μὴ θεωρῶν τῶν λύσιν,
 Καὶ μηδὲ τοῖς μάλωσι πεισθῆναι θέλων,
 Ὡς καὶ σαπέντων ἐκ φθορῆς τῶν ὀργάνων,
 Ασπίον αὐτοῖς ἀντεγείρεται δέρας,

1380 Καὶ συμβιβασμὸς γίνεσθαι τῶν χρισμάτων
 Ἐκ τῶν πρὸ αὐτοῖς ὡς νομίζεται μάχης;
 Ἡ πῶς φυλαχθῆ τὸ λογικῶς εἰρημόρον,
 Σύμπνοια καὶ σφύρῃα τῶν ὄλων μία,
 Εἴφθ τὸ συμπνοῶν χρίσμα γίνεσθαι μάχης;
 Ἡ πῶς τὸ ῥέυσον ὄρεθῆ πεπηγημένον,
 Εἰ μὴ πρὸς τῆς ἀναγκῆς μάχης,
 Θάλασσαν δὲ φλέγμα τῶν χολῆς ἢ θερμότης,
 Ἡ συκκεραθῆ, θερμότητι ψυχρότης,
 Ἡ ξηρότης ἢ βύκμον ἀρπάσθαι μάχην;

1390 Οὐ κρείως οὖν ὅστιν ἢ μάχη μάχης,
 Σωκεπικὴ δὲ μάλλον, ἢ τὸν κρείων
 Χωριστικὴ πέφυκε τῶν ἠρμόσμενων
 Σφίγγουσα τῶν συμπηξῶν, ἀγχι τῶν δέσιν

α. ἔνυχον ἀε-
 μύσσει.

ΠΙΣΙΔΟΥ ΚΟΣΜΟΥΡΓΙΑ.

Λύση τὸ τοῦ σφίγγατος ἀρρήτον κρέατος.

α πῆξι
β λύσει

Ὡς γὰρ τις οἶκον δημιουργῆσαι θέλων,
καὶ σφῆνα α πῆξας σφαιροσφύτου τέγης,
οἶδεν μόνος ὃ σφίγμα, καὶ β λύσει μόνος·
οὕτως ὁ πλὴν ἐνθάκην οὐσίῳ κλίματι,
ὅταν δέοι τὸν οἶκον ἤθεῖν εἰς λύσειν,
οὐ φλέγμα κινῆ ἔχολω πρὸς πλὴν λύσειν,
Ὡς ἐνδεὴς ὦν ὑλικὸς παρεργάτου.

1409

ἀλλ' ἐκβόλων τὴν σφῆνα τὸν ψυχοκράτην,
Ὡς οἶδεν, ὡς ἔσφιγγε, ἔχολω μόνος.

Ὅταν δὲ πλὴν συμπῆξιν ἀρμόσαι θέλη,
κτίσαι γὰρ αὐτὸς βούλεται πλὴν οἰκίαν,
Γτῶσιν παροῦσαν ἄξ ἀδύλων πνυμμάτων
εἰ καὶ χολω καὶ φλέγμα καὶ πνύμα λάβοι,
ἀσβεστον ὡσαυτὸ συμβαλῶν ὀφράκω·
χυλοὶ γὰρ εἰσι καὶ μέρη τοῦ κλίματος·
τὸν σφῆνα πῆξας, ὥστε λύσαι μηκέτι,
ἀφθαρτον λιμῆν ἔξεγείρη πλὴν φύσιν.

1410

Πλὴν τῶν πρὸς Μανέντα τὸν μεμνηότα,
γ ἐν ἀλλαγῇ
Ἡμεῖς γὰρ ἴσμεν ὡς γ ἐνδηγῶν δέον
τὸ θνήσκον λιμῆν τῆτο πρὸς λαβὴν δέρας,
Ὁ ἀπείρεται μὲν ἐν φθορᾷ τεταμμένον,
ἀνίσταται δὲ τῆς φθορᾶς ἀπτερόφως,
ἀφθαρτον, ὡς ἔδοξε ἔχολω πρὸς τεργάτη.
οὕτως ὁ πλάσῃς καὶ τε χυλῶσαι θέλη
τὸ σῶμα τῆτο, καὶ τε λεπτῶσαι πλέον,
Ὅμως ἀσπῆλον τῆν σαπέντων πλὴν φύσιν,
Ὡς τσαῦμα νεκρὸν, δερματῶν ἔχολω συλλέγη.

1420

Ἀρχεῖ

Isthæc ligantis robur ingens dissipet.

Vt architectari domum si quis velit,
Ille cuneum testudini tecti inferens,
Nexum tenetque solus, & soluit vbi vult:
Sic carnis hanc qui condidit substantiam,
Cùm destrui totam necesse sit domum,

*Dei cum Ar-
chitecto com-
paratio.*

1400 Non phlegma nec bilem ciet soluens opus,
Vt artificis opera & manu cuiusdam egens:
Sed amouens cuneum, animi retinaculum,
Vt nouit, vt ligauit, idem diruit.

At cùm coagmentata vult componere,
(Nam denuo ædificare libet istam domum,
Quæ corruiat vi flaminum latentium)

Si spiritum, bilem atque pituitam capit,
Calcem quasi addat fabricæ testaceæ:

1410 Atenim sapores conditi operis membra sunt:
Ita cuneum infigans vt haud solui queat,
Nostram excitat naturam, & æternam facit.

Hæc in Manetem mente captum dixero:

Nam scimus immutationem consequi
Mortale nostrum corpus, & nostram cutim,

*Maneti mæ-
tiam arguit.*

Quæ seminatur morte in atra condita,
Resurgit at contrario morti modo,
Aeterna, vt opifici omnium visum est Deo.

Sic conditor, seu corpus humore hoc velit
Exuberare, aut tenue, graciléque reddere,

1420 Non iam caducam fragilium naturam, vti
Emortuam plagam, cute obducens tegit:

N. iij

PISIDÆ, MVNDI OPIIFICIVM.

Nam illi fat est verbum, creetur vt caro,
 Qui viscera indagat soli, fluctus videt,
 Et sparsa membra congregat iacentium:
 Seu piscis artus hominis & crudos rapit,
 Ac rusticanus postea piscem vorat,
 Atque vsus illum, tum canes hanc belluam,
 Et vultur hos, sepulchra verò vultures:
 Tandémque in omne permeet rerum genus,
 Iactatus in tot fluxiones exteras,
 Intra suos tamen moratur terminos,
 Signo notatus conditoris & manu.

*Absurdorum
 solutio.
 Athenagoras
 de Resurrect.*

*Similitudo per
 familiaris.*

Iam si quis infirmissima vel dextera,
 In quinque ramos explicans digitos suos,
 Far, ordeum, milium capiat, aut triticum,
 Leguminúmve multitudinem omnium,
 Discernere ac diuidere nouit optimè
 Hoc istud, & sociare naturas pares,
 Adponit & genus ad genus facillimè:

Cur non lapideum cor potest comprehendere

Ezech. xi. 37.

Vt Conditoris in manu locatum opus
 Concurrat ad nostram reuiuiscenciam,
 Et colligat, ceu quæstor æs tributáque,
 Hinc inde particulas reliquiarum leues,
 Arterias, neruósque, carnem & sanguinem,
 Et omne membri quod latebat frustulum:
 Adducat & partes residuas singulis,
 Sunt namque signatæ notis vsque ad pilum:
 Naturam & omnem deferat scriptam suam

Ad

1430

1440

Αρχεῖ γὰρ αὐτὰς πρὸς τὸ ἄρκασαι λόγους,
 Τῶν γὰρ ἐρδανῶν, ἔτ' αὖ κύματα βλέπων,
 Καὶ συλλέγων τὰ κῶλα τῶν κοιμομένων.
 Καὶ κῆντις ὠμόταρον ἀνδρόπου κρέας
 Ἰχθὺς ἀπαρξάει, καὶ τὸν ἰχθὺν ἀγρότης,
 Καὶ ποδῶν ἄρκος, ἔτ' ὁ θηρίον κύνες,
 Γῦπες δὲ πύβεις, τοῖς δὲ γύπας οἱ τάφοι,
 Καὶ πᾶσιν ἀπλῶς ἀψυποδράμοι φύσιν,
 1430 Εἰς ἄλλοφύλοις ἀντικλώμαρος φύσης,
 Οἷως ἔσω πέφυκε τῶν ὀρεισμάτων,
 Τῇ χεὶ τῷ κλισμῶντος ἐσφραγισμένος.

Οὐκ οὖν εἰς ἡς χεὶς ὀπτελεσάτης
 Τοῖς πενταχόρδοις ὄξαπλώσας δακτύλους,
 Κεῖται, ὀλύρας, κέχρον ἢ σίτον λαβοῖ,
 Ἡ πλῆθος ἀπλῶς ὀσσεῖων πεφυρμένων
 Οἶδεν διαρῆν καὶ μείξιν ὀψήτως.

α Ἐκεῖνο, τοῦτο, καὶ σιωπήσει τὰς φύσας,
 Καὶ ῥᾶσα σιωπήσει πρὸς ἄλλος ἄλλος.

1440 Πᾶς καὶ λιθάδης ὀ σιωπῆσῃ καρδία
 Ἐν χεὶ τῷ κλισμῶντος οὐδὲν πῶν κλισίον,
 Ἐν τῇ κατ' ἰμαῶν σιωδραμεῖν ὀσσεῖσας,
 Καὶ συγκομίζιν ὀσσερ β ἄλλος τοῖς φόρεσι,
 Ἐκεῖθεν ἔνθεν τὰς φόρας τῶν λαβῶντων,
 Ἀρτηρίας καὶ νῆρα, σάρκα καὶ φλέβας,
 Καὶ πῶντος ἄρδου συλλογῶν κεκρυμμένου
 Συμψάγειν δὲ τὰς ἐκάστου λοιπάδας.
 Εἰσὶ γὰρ ἄλλοι ἔτ' ὀσσεῖς γέγραμμένοιαι.
 Φέρειν τε πᾶσιν πῶν ἑναπόζησαν φύσιν.

α Ἐκεῖνο
 τῆτω.

β ἄλλοι.

ΠΙΣΙΔΟΥ ΚΟΣΜΟΥΡΓΙΑ.

Τῆ παρὲς ἔν αὐτ' δεασόντιω παείσασθ,
 Οπως ὑφέξῃ τοῖς ἐπέκτασις ἀγγέλοις
 α. τὸν τίκοις Τοῖς συλλογισμοῖς τῆς χρεῶν καὶ τῆς ἰσχύος,
 Καὶ τὰς ἀπέρχας τῆς γλώσσας καρδίας,
 Σπόρου τε καρπὸν ἔσσορῶς ἀκαρπία,
 Ζυγρὸν τε λήμμα καὶ ῥοπήν ὄραθμίαν,
 Καὶ πᾶσιν ἀπλάς ψυχικὴν λήτουργίαν.

1450

Οὕτως ἔαστον τῆ ἐνεργείας ἔθου
 Γνωσὸν περ' ἡμῖν καὶ τὸν ὠν κεκρυμμένους
 Οἷον γὰρ ἡμάς τῆς ὑπερτέρων νόων
 Ὑπερβέβηκεν ἡ θεόπνοια ἀκρότης,
 Τοῦδ' ἔστιν αὐτὰς αἰ μέσαι, καὶ τὰς μέσας
 Τεῖτη ἡς ἄλλη τὰς δὲ χηκωτέρας,
 Ἡ μάλλον ἐμπέφυκε τῆ πᾶρομιάτω,
 Καὶ τῆ πλερωτῆ τὸ πᾶρσις ἐπέκτασθ,
 Ἡ παρὲς τὸ θεῖον ἀγγιγείτων ἀκρότης
 Οἷον γὰρ ἐγγύοις, τὰς ἀποστάσθ
 Ποιοδοὶ μείζους, καὶ ξενόθεπῶ λόγῳ
 Τὰς παροστάσθ ἐχρῶσι ὡς ἀφαρέσθ.

1460

Εἰ γὰρ τὸ τῆ γῆς ποδὸν πῦρ ὁ παροστέπτον,
 Γόρρω μὲν ἔσθως θελγεται παρὲς τὴν θέαν,
 Αφίσταται δὲ τῆ φλογὶ παροσγιόσας

1470

β. ἀφειγξίας Πᾶς παρὲς τὸ πῦρ ὀκνην τῆ β. ἀφειγξίας,
 Ο μάλλον ἐπίς, καὶ πᾶρκεν ἀφειγξίας,
 Μὴ μάλλον ὀκνη καὶ ἀφειγξίας τὰ φλόγα,
 γ. ὡς Ἐν ὑπερσοφεγγεί καὶ θεοκρυφῆ γνόφῳ,
 Αφειγξίας ὄραθμίαν ἔσθ πῦρ καὶ τὴν φλόγα,
 Ἐνθεύτεν ὡς ἔοικεν ἐγγύοις πλέον

Η τῆς

1450 Ad principem, cùm venit opportunitas:
 Vt instigantibus angelis respondeat,
 De debitorum & fœnoris rationibus,
 Cordisq̄ue primitias ferat ficti ex humo,
 Et feminis fructum, sterilitatem & sati,
 Libræq̄ue defectum, æquitatem & ponderis,
 Et omne planè munus animi & ingenî.

Sic temetipsum operationibus tuis
 Prodis, licet sis abditus mortalibus:

Quantum anteit sedenim altiorum mentium
 Nos eminens diuinâq̄ue excellentia:

Hierarchia
 cœlestis.

1460 Tantùm hasce mentes mediæ, & in medio sitas
 Ordo superior tertius, qui dignior,
 Magisq̄ue adhæret ordini oculatissimo:

Cherubin,
 Ezech. 10.
 De Legib.

Et aliti velocitate prædito,
 Vicina numini supremo summitas:

Nam quò propiùs absunt, suas distantias
 Remotiores indicant, more & nouo
 Accessionem vt deminutionem habent.

Etenim procul si terreum qui ignem aspicit
 Exhilarat aspectu illius oculos suos,

1470 Vicinus at flammæ recedit ocyus:
 Quî tandem ab igne non cremante Numinis,

Quò abesse propiùs angelus quiuis solet,
 Non hoc magis stupefcet attonitus metu,
 In fulgida & sacra Deo caligine

Non lucidum ignem nactus & flammam simul?
 Accedit illuc, vt videtur, proximè

PISIDÆ, MVNDI OPIFICIVM.

Natura plena oculis Cherubin plurimis,
 Dum cernit, & coniuuet intuens nimis.
 Nam conditæ rei horridum incussit metum 1480
 Qui primus excidit à polo istuc Lucifer,
 Et plus videndi, nil videns pœnas luit.

Vt sit relictum & prorsus abiectum nihil,
 Inspectione aut destitutum prouida,
 Latè & patente, mundi opificis optimi:
 Ast cuncta quendam finem ad vtilem data,
 Ipsùmque fœnum, arbusta, belluæ quoque,
 Mutique pisces qui Salaciæ incolæ,
 Volucrèsque eodem gurgite enatæ maris:
 Quin rigida saxa præuenit summi Dei 1490
 Compendiarium, elegans, subtile opus.

De Lapidib. Nam morbus aliquo lapide tristis pellitur,
 Ast alius ad se pertrahit ferrum lapis:
 Alique silices ignis accendunt faces,
 Quî ve vndé ve excitas foris planè haud scio:
 At fulgurum frangit lapis quidam impetum:
 Exstinguit ignem appensus externum lapis.

Parænesis. Nec vi id lapis præstat sua, discas at hinc
 Prodesse lapides cùm Deus vult maximè,
 Nos propter ipsos hoc verentes dedecus 1500
 Iuuare discamus, pares saxis licet.

Alia salubria
 passim obuia.
 D. Ambros. l.
 3. c. 8.
 Esai. 4. 1.

Iam gleba sistit sputa fœda sanguinis:
 Argilla remedium est salubre torminum:
 Fœniquè flos sparsus dolores mitigat:
 Radicis at succus vim habet cathartici:

Et gut-

Η τῷ χειροῦμι ὀμματόπλουτος φύσις,
 Βλέπουσα, καὶ μύουσα τὸ βλέπειν πλέον
 1480 Φεκτὸν γὰρ ἐντέλλετ' ἡ κτίσι φόβον
 Ὁ πρῶτος εἰς γὰρ ἐκπεσῶν ἑωσφόρος,
 Βλέπων ἀμέφως, ἔπαθ' ὅ μὴ βλέπειν.
 Ως μηδὲν εἶ) πρῶτελῶς ἀμφημόν,
 Η τ' α πρῶταροῖς ἔσφης ἐποφίας
 Τοῦ δημιουργήσαντος ἔξηρημόν,
 Εἶνα δὲ πρῶτα πρῶς τι χησίμην τέλος,
 Καὶ μέγρι χόρτου, καὶ φυτῶ καὶ θηρίων,
 Καὶ τῷ ἀφῶνων τ' θαλάσσης ἰχθύων,
 Καὶ τῷ ἀπ' αὐτ' ἐκφνέντων ὀρνέων
 1490 Φθάσαι ὃ μέγρι ἔν σποκρότων λίθων,
 Τῷ β σῖντομουργῶν τῷ θεοῦ λεπτομουργῶν.
 Εἶπαρ νότος μὲν ἔξελαίνεταί λίθων,
 Ἄλλος δὲ τ' σῖντορον αἰτέλικῆ λίθος,
 Ἄλλοι ὃ πυρσοῖς αἰτέλικῆ λίθοι,
 Οὐκ οἶδά πως ἔσαν ἔξελαίνεταί.
 Καὶ τοῖς κερανοῖς ἀπὸ ἀμβλυῶ λίθος,
 Καὶ πῦρ νότον σβέννισιν ἔξηρημάτος.
 Οὐχ ὡς λίθος δρῶν, ἀλλ' ὅπως μάθης, ὅτι
 Θεοῦ θέλοντος ὠφελοῦσι καὶ λίθοι,
 1500 Καὶ πῶ δὲ αὐτοῖς ἐν ἔσπην δεδοκότες
 Πρῶτῶν λίθοι ὠφελῶν καὶ ὡς λίθοι.
 Εἶργῃ δὲ βῶλος αἰματόπλουτος χύσιν,
 Πηλὸς δὲ σωτήρ γίνεται δυσεντέροισι.
 Ἄνθος δὲ χόρτου πάσμα γίνεται πάθοισι
 Ὅπως δὲ ρίζης φάρμακον καθαροῦ

α καὶ τῆς παρ-
αλλοῖς

β σωτομουργ-
ῶν.
πρῶ λί-
θων.

ΡΙΣΙΔΟΥ ΚΟΣΜΟΥΡΓΙΑ.

Σπαγών δὲ κέδρου κησιμονίῳ ἄποξέοι.
 Επωφελὴς δὲ πικρότης ἀψιθίας,
 Υδρογλυκάζον εἰς πείρασι μῆλι.
 Καὶ τῶν βάτων δὲ τῶν ἀκέρπων οἱ κλάδοι,
 Αποκίλοις φύοσι τοῖς Ἰπποκράτους,
 Καὶ τοῖς ἀκέρποις μὴ φοβουμένη νόμους
 Εκ τῶν ἀκαθῶν γίνεται σωτηρία.

1510

Καὶ τέτρα καὶ χοῖς ὠφελοδοὶ καὶ τείχεσ'

α Καὶ τοῖς α Τοῖς γὰρ παροῦσιν ἐκ κρύοις ἀβλεψίδι,
 Νάρκη Καπνὸς Γαλνὸς γίνεται πρὸ ἕπιδά·
 Νάρκη ἢ νάρκη τὰς ἀφὰς τῶν ὀργάνων,
 Φώκης ἔστι γὰρ ἐν δέοντι καὶ νάρκης γαστρί.
 ἔσται δὲ Φώκης φλεγμονὰς οἰδημάτων
 Ἰπποκράτους Σθένυσιν, ὡπερ τὰς καμίνους ἢ δρόσος.
 καμποί. Καὶ συμφλεγμάτων ἰπποκράτων ἀθάλη,
 β πόνους Σφίγγα πρεμοῖσας ἐκρυψίαι τὰς τείχεσ'.
 κέντρον βυρ- Τρυγῶν δὲ παύει τῶν ὀδόντων πρὸς κλόνοισ,
 γένος θα- Ὡς ἐν ταλαντῶν τεχνικὸς ζυγοστάτης,
 λαοῦ Τὸ κέντρον αὐτὸ ἐντετεῖσται γ τοῖς πόνουσι.
 γ ἐπιθεῖναι Καὶ βρώσις ἀπλή τῆς σκάρου τῶν ἐντέρων,
 Σκάρος Εἶργη τὸ ῥόυμα τῶν πρὸς ἰμῖν ἐντέρων.
 κωβίος Ποθεῖς δὲ χυλὸς τῶν κωβίων περὶ σφύγων
 Ὀχημα γαστρός γίνεται πεφραγμένης.
 δ θέραι Φθῖον δὲ ἐ χίμετλα, ἐ τῶν σκαρπίων
 καρχίνος δ Φθῖνὴ τὰ κέντρα, καὶ κατὰ φύσιν πόνους
 θαλασπῆτιος Τοῖς λυσοδμήκτοις πρὸς ἢ καρχίνους ἕξεί
 Καρχίνος ἕξται ἐκ βυθοῦ θαλασπῆτιου·
 θαλασπῆτιος Σοφίζεται δὲ ἐ πρὸς ἀγροῦ ὄσφρων.

1520

1530

Ψάμμου

	Et gutta cedri detrahit pruriginem.	Cedrus.
	Absinthij sed amaror est valde utilis :	Absinthiū.
	Mel leniter fufum iuuat in anguftijs.	Mel.
	Asperrimorum sentiūmque furculi	Sentes.
1510	Hippocratis simplicia gignunt remedia :	
	At sterilium leges minus verentibus,	Ecclef. 38.
	Medicina sunt spinæ falubris maximè.	Spinæ.
	Iuuant cinisſque & puluis & parui pili :	
	Nam ſentienti cæcitatem à frigore,	Fumus.
	Fumus Galeni præter omnem ſpem vice eſt.	
	Torpere ſed Torpilla res tactas facit :	Torpedo.
	Nam cum eſt opus Torpedo confert gratiam.	
	At Phocæ adeps plagas tumorum turgidas	Phoca, vi-
	Exſtinguit, vti dulcis caminos ros ſolet.	tulus mari-
		nus,
		Plin. l. 32.
		c. 9. 10. l. 36.
		c. 4.
		Hippocæpi.
		Turtur ma-
		xinus.
1520	Fuligo aduſtorum Hippocamporum nigra	
	Arctat capillos, ne trementes deſſuant.	
	Turturque mitigat dolores dentium,	
	Si, vt libripens peritus in trutina facit,	
	Acumen inferat ſuum doloribus :	
	Scarique ſimplex viſcerum comestio,	Scarus.
	Grauem coerçet fluxionem viſcerum :	
	Hauſtusque ſuccus Gobij faxatilis,	
	Ventris vehiculum, cuius obſtructum eſt iter.	Gobius.
	Tabemque, & vlcera pernionum, & ſpicula	
1530	Sæua anteuertit ſcorpionum, & frigerat	Cancer ma-
	Morſos cane à rabido, ſimul radit feros	rinus.
	Cancros marinus Cancer exortus ſalo :	
	Edoctus ad prædam oſtreorum idem quoque eſt,	Plinius l. 32.
		c. 10.
		Cic. 2. de
		nat. Deo.

PISIDÆ, MVNDI OPIFICIVM.

Hiantibus namque his arenam dum iniicit,
Ne comprimant patulas suas conchas vetat,
At ianuis laxis sali-iste callidus
Fur allicit cibum in recessibus abditum.

de Pulmone
pifce.
Plin. l. 32.
c. 9. 10.

Et pulmo piscis in maris spirans cauis,
Commune cui cum cæteris nîl piscibus:
Rudis figura, incognitum spectaculum,
Animo carens vitæque, sed leuiter modò
Se se explicans & colligens mox per vices:
Diros pedum ardores calentium nimis,
Si conteratur, leniet pulcherrimè.

1540

Leonis
adeps & san-
guis hirci.

Neruos at à contractione languidos,
Adeps Leonis ampliare dicitur.

Canthari.
Plin. l. 30.
c. 11.

Ac sanguis hirci passione liberat:
Et cantharos refugit reflexis cornibus
Tremens febris quartana, flagransque ignibus.

Afili vel
myopes,
vnde luscio-
sis nomen.

Subtili Afilorum fauillâ qui labor
In lusciosis cernitur, leuabitur:
Nam syllabæ ambiguae minimè vult parcere
Natura ad æmulationem operis se habens.

1550

Cocleæ ter-
restres &
marinæ.

Sunt Cochleæ terrenæ & æquoris incolæ
Ingentium causæ bonorum paruulæ:
Nam si cinere testarum operieris cutem
Albas notas delebis: at melle temperans
Siccam fauillam si humido perfuderis,
Ventris tumorem, influxiones ac pedum,
Neruorum & vlcera, luminumque nubila,
Fluxumque sistes sanguinis de naribus:

1560

Et

Ψάμμον γδ αἰεὶς ἐμβόλων χασμωιδύοις,

Εἶργη σίνελεθῖν τὰς λαβὰς τῆν δυπύχων·

Αιφιδύων δὲ τῆν θυρῶν ὁ τῷ σάλου

Κλέπτης αἰασσῶ πλὴν Ἐσφίω κεκρυμμένω.

Ἰρθεὶς δὲ πνύμων τοῖς σάλοισι αἰ ἐπιπνέων,

α ἐπιπλῖον

Ὡ μὴδὲν ἔστιν ἐμφερές πρὸς ἰρθῦας,

Αμορφος εἰκῶν, δευδῆλῆνωτος ἴεα,

πνύμων

1540 Αψυχος οὐκ ἐμφυχος, ἀλλ' εἰκῆ μόνον

ἰρθεὶς.

Δοκῶν ἑαυτὸν δῆσαπλῶν καὶ συλλέξαν,

Τὰς δυσκατέκλεις τῆν ποδῶν ὑπερῆστος,

Ὡς οὐδὲν ἄμο, σιωπευθεῖς ἀπορέπει.

Καὶ νύρεα μὴ ἀπαθείτα συτολῆς βία

Λέοντος, ὡς λέγεισιν, θύριωδ' ἴεαρ.

Πάθοις δὲ λῦθον αἶμα γίνεται πρᾶγου.

Καὶ τρεῖς κεράσας δὲ λαβῆται χαμητάρους

Τὸ φλεκτικὸν πῦρ τῷ τεταρτάου ἔμμου.

Καὶ τῆν χροάδῃ τῆν μυώπων αἰτάλη,

μύωπες

1550 Τὸ τῆν μυώπων δῆσοίετα πάθος

Οὐ φεΐδετα γδ συλλαβῆς ὁμωνύμου,

0878 Εἰς ζῆλον ἔργου β συγκράτου μὴ φῖσις.

β συγκροτού
μῆτιν

Εἰσὶ δὲ καὶ γῆς καὶ θαλάσσης κοχλίας

Μικροί, μεγίστων συμφορῶν θύεργέται·

Ὡν εἰ τεφρώσας πλὴν δόξαν τῆν ὀφράκων,

Αλφοὺς ἀναρῆς, εἰ δὲ συμπλέξας μῆτι,

Τῶν ἔπρεαν ὑρεῶν σοιχῆστος αἰτάλιω,

Οἰδημα γαστρός καὶ ποδῶν ἐπιρρύσας,

Νύρων τε πληγὰς ἐξοφῶσας ἰμμάτων,

1560 Καὶ πλὴν πρὸς ῥινῶν αἵμα ὑρροῖαν στέσας·

ΓΙΣΙΔΟΥ ΚΟΣΜΟΥΡΓΙΑ.

Καὶ θαυμασας ὁ θεῖον ὑμνήσας κέλεος,

Βολῶν ἐν ἀντίφραγμα μωραίας νόσοις.

Πότεν δὲ καὶ πῶς τρωτα γῆς θέλων

α. ευρήσεις

Εἰπεῖν, ἀτερματισσὶν αὐτλήσας βάθος.

βλέννος ἢ

Καὶ τῆν ἀναλαχίων γῶ ὡς φασὶ πόρων,

βλενώσ.

Ὁ βλέννος εἶργχ τὰς ἀκροσίας ρύσας.

β γύρου

β Λύκου δὲ γλωσσαι παρ. τεθείστα νηπίοις,

ἴσ. τε πυκτοῖς

Λύφ τὰ κληθρα τ' ἀφώνου γλωσσιδης,

τ. π. πρὸς

Λίθοις δὲ * τέπηξ τῆν ποδῶν παειγλύφ,

πὰς γλυφὰς

Ὀπῖος λιθουργὸς εἰς. ἀείσασι πίνου.

Ὀπῖα λιθ. εἰς

παράσ.

Καὶ ψυχρὸς ἴος θερμὸν ἔσβεσεν πάθος

1570

Ὀπῶ δὲ θερμῶ ψυχρὸς ὠκλασεν πόρος.

Εχιδνοί.

Καὶ σάρξ ἐχιδνῶν ἀντιφάρμακος δδσις,

Καὶ σφίγμα ἄρκος γίνεται λωδσ υδρῆς.

Τὸν ροῦν γῶ ἴσα, καὶ τὸν ἰχώρ. ξέφ,

Καὶ σωματουργεῖ τὰς ρεούσας εἰκόνας,

Μορφοδοσα τὰ παρῶπα τ' ἀμορφίας.

Καὶ που πνὲς λέγρυσιν ὡς φρικτοῦ πάθος

Εἰς λοιμὸν εἰσφρήσδμτος ἐνθῶμα ζεσφ,

1580

Ἐνέοντος αὔραν τῆ νοτοῦρσ ἐχρίτω,

Ἡδη πρ' αὐτὰς τ' ἄφης τὰς εἰσόδους,

σχαρπίου

Τὸ κέντρον εἰς τὸ δξ ἀδήλου σχαρπίου,

κέντρον.

Ἰῶ τὸν ἰὸν ἀνιπάζας παρῶς μάχην,

Ἡμβλωεν, ἠμθύρωσε συγκαρσφ ξέτη,

Ψυξὴν βολῶν ἀπλησιν ἀκράτω ζεσφ.

Οὕτως ἔκατα συμφερότως ἠ χάρις,

Καὶ παρῶς ἠ ρυθμίτασα τῆν ἀγαμίμων,

Οὐδὲν ἀειπὸν ὁσδὲ λήπον εἰσάχ,

Καὶ

Et prædicabis hinc Dei potentiam,
 Dum mille morbis vnicum obicem subiicis:
 Ast vnde, quo pacto ve fiant talia,
 Narrare si velis, profundum exhaurias.

Nam Blennus internis meatibus, vt ferunt
 Fluxus vetat, qui sponte non eueniunt.

† Linguam at lupinam si applices infantibus
 Statim resolues claustra mutæ lingulæ.

Ruptos lapillos fissionibus pedum,

1570 Lapidarius torret dolorem vt mitiget.

Virûsque rigidum æstus calores comprimit:

Calido at liquori frigidus cedit dolor.

Ac pulpa Echidnorum veneno opponitur,

Carnemque mutilam astringit atque sauciam:

Nam fluxionem sistit & saniem eluit,

Restaurat & corpus fluentum imaginum,

Deformitati reddat vt formæ decus.

Et asserunt nonnulli in horrida lue

Grassante morbo, per tremores feruidos,

1580 Anhelante iam ægro spiritum vitæ vltimum,

Portis in Orci ipsis, sepulchri & limine,

Si spiculum ignoti inferas tum scorpionij:

Virus veneno, prælio opponens fero,

Retundit enervatque mixtura noua,

Cùm maximum algorem calor tantus capit.

Ita singulas res gratia ipsa commodè

Ad quidpiam adnectens eorum quæ iuuant,

Nihil redundans intromittit, nil minus:

STVJSM

P ij

Blennus
 piscis.

Lingua lupi.

In his 4. versibus
 lo. Aurati
 P. R. conie-
 cturam & iu-
 dicii sequutus
 est interpres.

Echidai.

Acule^s scor-
 pij. luis re-
 medium.

Minima que
 que prodesse.

PISIDÆ, MVNDI OPIFICIVM.

Ad corticem vsque vel pilos vel lachrymas,
Lutum quoque ipsum, fumum, & olida stercora: 1590
Quanquam hæc quidem plerosq; mortales latent,
Ast alia nota commodis satis suis.

Gen. 1.

Duntaxat in rebus mali reliquum nihil,
Cum sint venusta, ritè & effecta omnia.

Vitis ac racemorum consideratio.

Quis dum aspicit pulchrum racemum, non stupens
Miratur humorem igneum ligno inditum?

Et vt folia, caduca grana fluxaque
Circum plicata vestiant, vis ne imbrium

Lædat quod est tenerum, vel ardor flammeus
Solis perurat, aut liquores extrahat. 1600

De malo granato seu punico.

Quis Malo granati cutem benè diuidens,
Noscensque carbonum vuidorum ipsum ordinem,

Vt singulisque cellulis serie fitis,
Sæpes secâtque & separat confinia:

Membrana laqueos paruulos tendit rubens,
Ne mollitudinem liquorum quid grauet,

Neu comprimatur vinculorum nexibus,
Atque inde Mali succus excidat tener: 1610

Néve effluens granum alterum corrumperet:
Non altiorem mente causam cogitans, 1610

Prius cibum quam sumat, opificem canit?
Mens namque, natura suâ celerrima,

Miraculum linquens, ad authorem aduolat.
Quis inferens lac solidum in immenso mari,

De lapillis & geminis.
Plin. l. 37.
Margaritæ
Plin. l. 9. c. 35.
Smaragdus.

Albos lapillos vnionésque educat?
Vnde hunc virorem dat Smaragdo maximum

Natura

1570 Καὶ μέγρι φλοιδὴν καὶ τειχῶν καὶ δακρυῶν,

Καὶ μέγρι πηλοῦ ἔκ κραιπνοῦ καὶ κοφρίας.

Εἰ καὶ τὰ μὲν λέληθεν ἠγορημένα,

Τὰ δὲ παρῶν δὴ δὴ πῶς ὄντως ἔχουσιν.

» Ως παρῶν τὴ Φαῦλα μινδαμῶς λοιπὸν λέχον.

» Αἰεὶα πύρα καὶ καλὰς εἰργασμένα.

Τίς γὰρ θεωρῶν βοῦν, οὐ κατεπλάγη

αὐτὸν βο-
φύου

Τὸν δόντα θερμῶν ὑγρότητων ἔξ ἑλῶν,

Καὶ πῶς τὰ φύλλα τὰς ἐπίμοις εἰς ῥύσιν

Ράγας ἀειπίουσι, μὴ βροχῆς βέλος

1580 Πλήξῃ τὸ χεῖρον, ἢ φλογώδης ἰλίου

Φρύξασα θερμῶν τοῖς ὀπλοῖς ἔξικμαση.

Τίς δὲρμα ροιᾶς ἀδιαρέτους χήσας,

αὐτὸν ροιᾶς

Καὶ πῶς τὴν γοῖν τῶν ἐνύχρων ἀνδράκων,

Καὶ πῶς ἐκάτω συντεθέντι χεῖρα,

Φραγμὸς μεσάξ καὶ μεξίξ τοῖς ὄρεσι

Υμῶν φλογώδης λεπτὰ τείνων ἀπαρτία,

Μήπως βαρυνθῇ τῶν ὀπῶν ἢ χεῖρότης,

Καὶ θλίβῃ ἐξ τῆ δέσῃ τοῦ σφίματος,

Καὶ τεῦθεν ἰκμαῖς τὸ ὀπώρας ἐκπέση,

1590 Σήψῃ τε χέκκος δῆλος δῆλον ἐκρέων.

Οὐ πῶς ὑπὸ νοῦν ἐνοήσας ἀπίδω

Πρὸ τῆ φαγεῖν ὑμῖσι τὸν πῶντεργάτιν,

Ο νοῖς γὰρ ὄντως, ὡς ταχύδρομος φύσῃ,

Αφείδ τὸ ταῦμα παρῶν τὸν ἀπῖον κέχθ.

Τίς ἐμφυτεύσας τὰ βυθῶν πικρὸν γάλα,

αὐτὸν μῦ-
ραϊτών,
καὶ δῆλον.

Τοῖς μῦραϊταις λυκοδέσμοις ἐκρέθη;

Πότεν χλοάξ τῆ σμαράδων ἢ φύσις

ΠΙΣΙΔΟΥ ΚΟΣΜΟΥΡΓΙΑ

Εἰς πρῶτα χειρῶν, ἔγδ' εἰς ἕαυ μόνον

Τίς δ' ἄνθρωπος ἐντέλλετο σαπφείρῳ λίθῳ,

Εἰ μηδὲν αἴθερος ἐν λίθῳ φυτεύεται;

Πόθεν πυρραυγῆς ἢ βαφῆ τῶν ἀμύθρακων;

Εἰ ψυχρότητι πᾶσα πηῖνυται λίθος;

Τίς τῶν ποιῶν ἔστωι καὶ τρέπει,

Εἰ μὴ τὸ σὸν βούλημα ἔστωι κείνου;

Τοῦ πρῶτα δρόντος ὡς δοκῆσαι καὶ γέλης;

Τὸ σὸν γὰρ εἰς ἀπειροὺς ἐκτείνεαι κείνου;

Φαῖνη, καλύπτῃ, καὶ παρέρχῃ καὶ κείνης;

Σπᾶσθ' ὑπερβολῆς ἔστωι πεπληγμένη;

Καὶ τὰς ἀμόρφους εἰδοποιῶν οὐσίαι;

Αὐτὸς ὃ τῶν συμπόρων ἔζηρηκέναι;

Υπερτελής εἶ, καὶ γὰρ ἔχεις οὐκ ἔχον;

Τέλους ἀπέτης, καὶ διέτης τῶν μέστων;

Εκθὺς βεβηκῶς τῶν τελευτῶν, καὶ τῶν ὅλων;

Ἐπὸς πεφυκῶς, τῶν ὅλων ἐκτὸς κείνου;

Πρόδηλος ὢν, ἀδηλος, οὐκ ἔχον ὄρους;

Ἀλλ' ὢν εἰσιμὸς τῶν ἀειζώντων ὄρων;

Ἀρχὴν ἀνάρχος, οὐ μετρουμένον χρόνον;

Ῥοπήν ἢ ποιῶν ἀχρόνον τὰ τοῦ χρόνου.

Ὡς ἔντεχνος δὲ τῶν φρενῶν ὑπεριστάτης,

Πᾶσάν τε παρᾶξιν τεχνολογῶν ἠσκηκέναι;

Καὶ πᾶν ἰδῶν ὄνομά τε καὶ ῥῆμα ξένον,

Καὶ λεπτὸν ἀρθεῖν, καὶ μελοχρῆν κεκρυμμένον;

Ἀντωνυμίαν δὲ πᾶσιν ἠκριβωκέναι;

Προθέσθ' ὃ πᾶσιν μέτρα δούς ἠρμωσμένα;

Τὸν πρῶτον κόσμον εἰς ὑπερέρρημα τρέπεις,

Εἰ μὴ

α μετῆ
τεχνολο-
γία θεοῦ.

1620

1630

1640

Natura ad omne tempus, haud ad ver modò?

Florem quis iniecit lapillo illi aureo

Sapphirus.

Sapphiro, an aliquis flos lapidibus gignitur?

Carbunculi.

1620 Vnde igneus vigor & color Carbunculis?

Densatur omnis quippe lapis è frigore.

Quis author hæc agit, coagmentat, mouet?

Conuersio ad
summum rerũ
opificem.

Nunquid voluntas est tua, & robur tuum,

Qui cuncta præstas vt videtur & liber?

Nam robur extendens in immensum tuum,

Aperis, tegis, procedis & stas in loco,

Statione currente, & quietis cursibus,

Formantque naturas figura quæ carent:

Ast ipse natura vniuersa exemptus es,

1630 Fine superior, vt qui cares initio:

A fine abes, distas & à medio procul,

Extra recedens terminis illis tribus:

Cunctis at intus insitus, es extra tamen.

Manifestus, haud obscurus, absque termino:

Sed finis ipsos finientes terminos:

Nullo ordiens initio, nec tempore,

Momento & absque tempore facis tempora:

Vt arte præditus magister mentium,

De admirabilẽ
Des Technolo-
gia & Gram-
matica rerum
analogia.

Quique actionem omnem arte tractare est potis,

1640 Et omne cernens Nomen, & Verbum nouum,

Minutum & Articulum, latensque Patriceps:

Pronomen omne examinans subtiliter,

Orationis
partes.

Præpositioni omni suum adiungis modum:

Omnemque mundum vertis ipso Aduerbio,

PISIDÆ, MYNDI OPIIFICIUM.

Nisi si tuæ esset conscius potentia.

Ac copulante vinculo cuncta alligas:

Porrectionesque arte constantes docens,

Producis omnia sicut acceptum tibi est.

Tempora
ac modi.

Instans, futurum, quod infectum est simul,

Quod subiacet, perfectum, & infinitum, item

1630

Obliteratum iam: modos dein diuidis

In indicantem, perpetuum, & optantem modum.

[Hæc arte inexplicabili connexa sunt.]

At imperante dictione ad formam agens

Cuncta, efficis tibi subditum quod conditum est.

Expersque formæ, omnem induis: statu cares,

Vestigio, motu atque gressu cognito:

Antitheses
diuinitatis.
D. Aug. l. 1. de
ciuit. Dei c. 29.

Namque omnium tu motio & progressio es.

Simplèxque multiplèxque, primus, infimus,

Mediùsque, & altus, latus, imus, magnus, &

1640

Horum nihil, sed inuis in terminis

Affixus es tuæ abdite potentia.

Vbique præsens, nusquam es, & verso ordine:

Et omnia vnùmque es: licet enim hæc iungere,

Ne fortè formis subtrahatur sensuum

Vnum quod & solum est: at omnium ambitu

Docemus hanc, quæ non capitur, essentiam:

Ac denuò accuratiùs distinguimus:

Ne suspicetur quis mali quid ob OMNIA,

Serièsque sit concretioni quæ fluit.

1650

Nam, Vbique Deus est præpotens, cùm dicitur,

Est nullibi, ex parte altera subiungitur:

No

Εἰ μὴ τὸ σὸν ἀνεῖδεν ἀρρήτως χεῖρας,
 Συζυκτικὸν σπώδεσμον ἄ ἐμβολῆς ὄλοις.
 Αἰεὶ ᾗ δεικνὲς τεχνικὰς ἐπεκτάσας,
 Ἀπύρτα β γαίη παρὰ τὸ σοι δεδιδυμένον
 Μήλων, ἐνεσῶς, ἀδραστηκῶς, ἀδρακείμμος,

1650 [Σὺ τῶν δὲ *** *** ἄμα
 Ἀόεις, ὑποστυμυτελικός· ἐγκλίσις νέμων,
 Ορεικὴν, ἀπέρεμφατον, ὀκλικὴν πλέον
 [Ἐνθεὶς δὲ τῶν τῆ τέχῃ τῆ * ἀρρήτων]
 Πρωτακλικῶ ᾗ πύρτα μωφώσας λόγῳ,
 Ὑποτακτικὴν ᾗ δημιουργεῖς τ' κλισίαν.

Πάμμορφος ὢν, ἀμορφος, ὅσα ἔχον εἶσιν,
 Οὐκ ἴχθος, ὃ κίνησιν, ὃ γωσὴν βάσιν,
 Γάντων γὰρ εἰ κίνησις, ἢ πύρτων βάσις.

Ἀπλοῖς, μετεκτός, παρῶτος, ἔχατος, μέσος,
 1660 Ὑψηλός, ὀρεῖς, ἀπλατῆς, βαθύς, μέγας·
 Οὐδὲν ᾗ τῶν τῶν, ὅμη ἐν * ἀβάσις ὀρεῖς *
 Τῆς σῆς ἐπὶ ἕξω μουσικῆς ἔξουσίας.

Ὁ πανταχοῦ μὲν, οὐδαμοῦ δὲ, καὶ πύρτων·
 Καὶ πάντα καὶ ἐν τῶν γὰρ σωμαπτόν·
 Μήπως ὑποαρῆ τῶν καὶ αἰσθησιν τύποις,
 Τὸ ἐν μονωτῆν τῆ δὲ (πάντα) σωμαπτόν
 Δηλοῦντες αὐτῶ τῶν ἀπερίληπτοι φύσιν·
 Ἀδῆς τέ γ' ἐγκρίνωμεν ἠκριβωμῶνως,
 Μήπως * τὰ πάντα ἡ κακὴν ὑπομῆδον,

1670 Καὶ δῶμεν εἰρμὸν τῆ ρεούση σωμαπτόν.
 Τῶ πανταχοῦ δὲ τ' ἡ γὰρ πεφυκέναι,
 Τῶ μηδαμοῦ παρῶσιν ἀντισωμαπτόν,

α ἐμβολῆς.
 Hæc lectio
 alium sensum
 adfert, nempe,
 Nisi si tuæ
 esset munus
 hoc potētia,
 Res alligare
 copulante
 vinculo.
 β γίνη. hoc
 si probas, lege,
 Efficeris
 omnia.
 σίγος νοδῶ
 νόμος

ἴσ. τὸ πᾶντα

ε

ΠΙΣΙΔΟΥ ΚΟΣΜΟΥΡΓΙΑ

^{α διακρίσει.} Μήπως μελαθρὴν τῆ διχῆ α Διφασσῆ,
 Τὸ μηδαμοῦ μὲν ἕς ἀνούσιον ῥέπει,
 Τὸ πανταχοῦ δὲ τοῖς μερίοις ἀρμόσει·
 Ἀλλ' ἀνηρόμοις, ὡς ἄν εἴποι τις, λόγους,
 Τὸ πάντα καὶ ἐν, καὶ τὸ μηδαμοῦ πᾶν
 Τῆ πανταχοῦ σφίγγοντες ἀνφθεγγία·
 Στερρόν τὸ βάθος πῆξομεν ἢ δογμαμάτων.
 Εἰ καὶ βάθος γὰρ ἐμβαθύνει σοι λόγου,
 Πρὸς ἕψος ἄρχεις ἐμφανίζῃν οὐ θέλεις·
^{β δὲ παρ.} Εἰ β καὶ πρὸς ἄκρον ἕψος ἄρχεις φρένες,
^{γ εἰς ἄκρ.} γ Πρὸς ἄκρον αὐτὰς ἀνυποσφρέφεις βάθος,
^{δ παείσασθ} Ως μήτε μήκος ἔσθ' ἐπαίπλοοις βάθος,
 Μήτε πλάτος σὸν ἕψος ἕς πέρας τρέχῃν,
 Ἀλλ' ἕς ἀπειρα ἢ ἀπείρων ἢ χύσις.
 Χυθεῖσα, τῆ σῆ τέμνε) πῆρεκταῖσθ·
 Ως εἰ λέγῃν γῆ καὶ τὰ μήπω πρὸς κτίσιν
 Ἐλθόντα τῆ σῆ ζῶπυροῦσθαι πρῶταίσθ.
 Εφίσασθαι γὰρ, καὶ πῶν ἀφίσασθαι,
 Μένων δὲ φύλας, καὶ σκιάς λεωπῆς δίκην,
 Ἐν τῷ κρατεῖσθαι τὰς λαβὰς ἕπεκτρέχῃς.
 Οὕτω σε καὶ νῦν ὄξ ἀπληστίας πόθου
 Μαθεῖν θελήσας, καὶ τρυγῆσαι τὰς λόγους
 Τὸν ἀμπελαῖνα ἢ σοφῶν σε κλισμῆ,
 Οὐκ οἶδα ποῖον βόθρῳ ἄρπασσας λάβω·
 Τῆ ποικίλῃ γὰρ καὶ σοφῆ θεωρεῖα
 Τὸν νῦν μερίζω, καὶ φενοῦμαι, καὶ θέλων
 Ἐλεῖν τὰ πρῶτα, κλέπομαι τοῖς ἐσχάτοις,
 Καὶ δυσκατέκτοις ἀνιήχομαι σάλοισι.

1680

1690

1700

Ως

Ne partiatur duplici discrimine, vtriusque
 Quod nusquam adest par sit vacanti essentia,
 Sed singulis Vbique partibus respondeat.
 Dictisq; ceu cuneis sibi aduersantibus,
 Et Omnia, vnúmque, & quod est nusquam retrò
 Vbique nectentes reclamanti sono,
 Sententiarum stabile fulcrum figimus.

680 Quamquam altitudo orationis summa sit,
 Elatus in sublime non vis reterege:
 Sin euehantur corda ad arcem altissimam,
 Reducis ea profunditatem ad infimam,
 Vt longitudo nulla ad imum hoc deuolet,
 Nec latitudo currat ad fastigium:
 At fluxus immensorum ad immensum patens
 Porrectione scinditur fusus tua.

Dei prestan-
 tissimã sapien-
 tiam & essen-
 tiam neminem
 neque dicendo
 neque cogi-
 tando assequi
 posse.
 Ex Psal. 138.

Vt, si loqui ita fas sit, quæ adhuc non condita
 Coniunctione tui excitentur numinis.
 1690 Insistis etenim, ac tum recedis quando ades,
 Manes, fugisq; exilis, atque vmbrae in modum:
 Dum detineris, prensionem tum effugis.

Sic ergo inexploro scientiæ tui
 Amore captus, vineam & desiderans
 Vindemiare conditorum à te omnium,
 Quem carpam & amputem racemum nescio:
 Nam dispari speculatione & vtili
 Mentem meam diuido, premorq; angustiis,
 Ad primaque aspirans, ab imis pertrahor,
 1700 Atq; enato aduersis in vndis æquoris:

Alia diuini
 operum confi-
 deratio & ad-
 miratio.

PISIDÆ, MVNDI OPIFICIVM.

Vt nauigantibus in cauis pelagi abditis,
 Quò latiùs protenditur vastum mare,
 Tantò magis se contrahunt præcordia.

Animi phi-
 lotophantis
 cogitationes
 arduæ &
 anxie.

Nam fulgetri si more percurram impetu,
 Et volucer attollar, penetrans singulas

Res quasque, & altiùs ferar, scisso æthere,

PETRVS recludam clauibus fictus modò:

Nec me hæc in arctum extensio redegerit,

Orbes polorum transiens, superabo aquam,

Forſitan abyſſum ex ipſo abyſſo, & exitum

Initio iungens, videns nec terminum.

1710

Tum pronus incumbens ad inum gurgitem,

Et conuolutus ad cauum voraginis,

Vortigine æſtuo, palòque vagus, & denuo

Ad humum reflecto limus curſum meum:

Nam quid ego ſum, ſcintilla niſi ſi terrea,

Lutùmque molle, aut puluis inſidens humi?

At quâ auolabo, quem ſecabòve æthera?

Pſal. 8.

Aut quâ profectus aſtra feriam vertice,

Ariſtot. 12.
 Metaph.

Orbem actus in quintum Lycei præſidis?

1720

Aut quemnam in alterũ polũ, aut quam ianuam,

Quæ reſerat illum, aut quam alteram ruruſ petam?

Pſal. 23.

Procedo quærens, refugio tangens manu:

Profunda terræ ſi infimæ conſpexero,

Nectâmque millenam altitudinem alteri,

Immenſitatísque modulum certum ſciam:

Discam at mea à terra, meáque matre, vbi

Longiſſimum pedem ſuum contraxerit.

Tum

Ὡς οἱ πλείοντες ἐν βυθῶν θαλασσῶν,
Ὅσον περιπέτῃ τῆς ἀβύσσου τὸ πλάτος,
Πάροισι μάλλον συστολήν ἐν καρδίᾳ.

Εἰ καὶ κεφάλος γὰρ ἀγραπῆς Διφιδράμου,
Καὶ πηλὸς ἄρτων, καὶ περὶ τὰς φύσας
Καὶ μάλλον ἄρτων, καὶ τὸν αἰθέρα χύσας,
Τὰς κλεῖς ἀνοίξω, Πέτρους ὡν πεπλασμένους
Καὶ τῇ ποσούτῃ μὴ γενωθεὶς ἐκτάσει,
Υπερβελικῶς ὑφαντοὺς ὕδαρ φθάσω,

1710 Ἰσως ἀβύσσον εἰς ἀβύσσου, καὶ πέρας
Ἀρχῆς σιωπῶν, καὶ πέρας μηδὲν βλέπων.

Τότε περιπέτῃς εἰς τὸν ἄκρον πυθμένα,
Καὶ σιωπολωθεὶς πρὸς τὸ χάσμα τοῦ βάθους,
Ἰλιθία πάγω, καὶ κλονοῦμαι, καὶ πάλιν
Εἰς γὰρ ὁ πηλὸς συσραφεὶς ὑποπέτῃ
Οὐδὲν γὰρ εἶμι πλὴν γιῶδης αἰτάλι,

Καὶ πηλὸς ἄρτων, καὶ καθαῖρος κένις.
Πλὴν ποῖ περιπέτῃ; ποῖον αἰθέρα χύσω;

1720 Ἡ ποῖ περιπέτῃ, καὶ τὸν ὕφαντον πέτῃ
Εἰς πέμπτον ἄρτων ἔσταχθεῖτον πόλον;

Ἡ ποῖον αὐτῆς ἄνοιξι, ἢ ποῖον πύλιν
Εκεῖνον ἐκκλύοντα, καὶ ποῖον πάλιν
Ζητῶν ἄ περιπέτῃ, ἡλιαθῶν ὑποπέτῃ
Τὸ τῆς κάτω γῆς εἴδη ἀδρήσω βάθος,
Καὶ μύειον πλέξαμι τῶν βάθῃ βάθος,
Καὶ γὰρ τὸ συμπέτασμα τῆ ἀπειρίας,
Καὶ τῆς ἐμῆς γῆς τῆ ἐμῆς μητρὸς μάθω,
Τὸν μακρὸν αὐτῆ που σιωπέτῃ πόντα.

α περιπέτῃ

ΓΙΣΙΔΟΥ ΚΟΣΜΟΥΡΓΙΑ.

Τότε προσελθὼν ταῖς ὑψητέραις πύλαις,

Καὶ πλὴν ἀνοικτοκλήσον ἐγκλείσω θύραν

1730

Ἀνοίγει γὰρ καὶ πλέον συτέλλει·

Ἀπλουμένη ἢ καὶ τενομένη πλέον,

Χαλαρὰ καὶ κλειθρα, καὶ φοβὴ τὰς εἰσόδους,

Τοῖς εἰσβάσειν πολυῶσιν ἀμικκιδύνη.

Εὐχή.

Ἀλλ' ὦ Ἰσίδου δροχίτεκτων θαυμάχ,

Ὁ τὸν σὸν ἕν, Ἦν σιωάφρασον λόγον,

Ἐκδοὺς δι' ἡμας τοῖς ἀτάκτοις οἰκέτας,

Εἰς λύτερον ἔθροισ, ἕν ἡγαπημένον·

Ὅπως ἔχοντες, ὡς ἄρ' οἱ κεχωσμένοι

Σκάληκες ἕς γλῶ, ἐν ἄφω τὰς οἰκίας

1740

Ἡ γῆ γὰρ ἡμῖν ὡς ἐκείνοις ἦν ὄλα,

Βία, Ἐφῆ, δίατα, καὶ ζωὴς ἄφω·

Μὴ συγκατασπαοῦμαι ἐν ζῴφω πῶλιν,

Ἀλλ' ἕς ἀνάστασιν τε καὶ νέμν πλάσιν,

Ἐλθὼν, ἐγείρη ἢ πεσοῦσαν εἰκόνα,

α. ἐποξέση

Καὶ τὰς δράχτας τῆς πατῶν ἀποξέση,

Καὶ πῶτα ἢ χροῦ ἐκπινάξῃ λενία·

Σπόγγω ἢ ἢ ρύπτωσιν ἐκμάξας ὄλην,

Βεῖθουσαν ἕς γλῶ πνδυματώσει ἢ κῆνιν,

Γὰρ ἔ' ἔ' πνδῦμα ἢ ἀηθείας ὄλης,

β. ἀφοφάρθεν

Ἐκφάρθεν β οἶδεν ἢ κλισίς σεβάσμιον

1750

Τὸν δρ' ἀβαθνα ἢ ἀύω κληροχίας,

Τὸν ἀγέλον ροῦω τῆς καλῶν χειρομῆχ,

Τὸ ζωοποιὸν τῆς ἀηθείας κῆτος,

γ. σέλας

Τῆς ὑόθεσίας τὸ πρῶταρχιον γ κῆτας,

Τὸ καὶ μερίζον καὶ ἀφαιροῦ ὡς ἡλεῖ,

Τὰς

1730 Tum ad altiores promptus accedam fores,
 Ac ianuam claudam, quæ aperta clausaque est:
 Hæc cum recluditur, magis tum clauditur,
 Expansa quippe, arctatur hoc ipso amplius:
 Et claustra laxat, ac timere aditus facit,
 Opponiturque hanc ingredi tentantibus.

*Apocal. 3.
Esa. 22.*

O Machinator magne mirorum omnium,
 Qui Filium, Verbum & tuum ore nescium
 Ut tu exprimi, tradis malis pro seruulis,
 Pretium hostibus, charissimum natum tibi:
 Ne nos, habentes, ceu obruti terræ aggere
 1740 Vermes, sepulchro conditas nostras domos,
 (Nam terra nobis, sicut illis, tota erat
 Vita, esca, victus ratio, vitæque tumulus)
 Nunc denuò abripiamur à caligine:

*Psal. 72.
Precatiopis,
S. Trinitatis
mysterium
explicans.*

Sed ad reuiuiscenciam atque opus nouum:
 Restituat aduentu ruentem imaginem,
 Deiciat atque passionum araneas,
 Excutiat omnem linteoque puluerem,
 Omnesque spongia eluens sordes caua,
 Tendentem humi cinerem afflet almo Spiritu,

*Christi ad-
uentus.*

1750 Totius à quo veritatis Spiritum,
 Insigne numen vidit id quod conditum:
 Pignus supernæ hereditatis inclytum.
 Flumen bonorum munerum rapidissimum,
 Et sanctitatis viuudum robur piæ:
 Adoptionis finis † ante initium:
 Qui distribuit ac diuidit, velut placet,

Ephes. 1.

*Vel,
lumen.*

PISIDÆ, MVNDI OPIIFICIVM.

s. spiritus
dona, &
Epitheta
mystica ex ve-
teri & novo
fædere.

Largitiones quas Deus seruat suis.

Qui fundit & superis & imis omnibus.

Initiatorum vnguen, & donum sacrum.

Letifera peccato nefando factio:

Stipendium immortalitatis viuudum:

1760

Lumen cremans, & flamma rore turgida,

Perennis & iucunditatis vehiculum.

Iubar Prophetarum, ad videndum aptissimum.

Apostolorum os flammeis linguis micans:

Luctationis Martyrum versutia.

Splendôrque concurrens & excurrens simul,

Sermonis alti principatus à patre.

Partus sigillum Virginis valde noui:

Miraculorum
Christi sum-
ma.

Arcana clavis ianuæ Dei hospitis,

1770

Quâ carne liber sermo postquam ingressus est,

Egressus inde vt carne vestitus, notam

Signi relinquens ianuæ, quæ inerat priùs:

Qua Dæmonum caterua truditur ferox:

Calcatur & pedibus fluens Salacia,

At mollitudo restituta flumini

A terreo nescit grauari pondere.

Framenta scaturiunt, & innumeros alunt,

Luc. 9. Io. 6.
Io. 2.

E quinque panis affluentia frustulis.

At lymphæ nectar efficitur in nuptiis:

1780

Vinum paratum de racemis abditis,

Naturam, odoratum, atque gustatum innouans,

Sermone tres mutauit vno terminos.

Math. 9.

Apud quem initiatus, exactor qui erat,

Euange-

Τὰς τ' α' θεουργῶν δωρεῶν ἐπεκτάσεις·
 Τὸ πᾶσι τοῖς ἀνώτε καὶ κάτω μύρον,
 Τὸ χρίσμα καὶ χάλισμα τῶν τελευτηδίων,
 1760 Τὸ φθαρτικὸν σύστημα τ' ἀμύβιας,
 Τὸ ζωτικὸν σῶταγμα τ' ἀφθαρσίας,
 Τὸ φλεγκικὸν φῶς, τ' ἀροσίζουσα φλόγα,
 Τὸ τ' ἰατρικὸν ὄχημα τῆς αἰωνίας,
 Τὸ τῶν περὶ φητῶν ὀπλικώτατον σέλας,
 Τὸ πυρσόγλωσσον τῶν ἀποστόλων σῶμα,
 Τὸ τῆς πάλης δῆγμα τ' τῶν μῦστων.
 Τὸ α' σιῶδρομὸν τε β' σιῶδρομὸν σέλας
 Τῆς πατρὸς φελοῦς τῆς λόγου θεαρχίας,
 Τὸ νυμφικὸν σφραγισμὸν γ' ξένου τόκου,
 1770 Ἡ μυστικὴ κλεῖς τῆς θεοδόχου πύλης,
 Δι' ἧς ἄρκτος εἰσεληλυθὼς λόγος
 Ἐξῆλθεν ὡς ἔνθαρος, ἐσφραγισμῶν
 Ἀφείδου κείνου, ὡς ἀφ' ὕψους, τ' ἰσχυρῶν,
 Δι' οὗ φάλαγγξ ἡδὲ δαυμόνων ἡαίνε·
 Γεζύεται δὲ τ' θαλάσσης ἡ χύσις,
 Αἰκιδύη δὲ τῆς ῥοῆς ἡ χερσὸς,
 Ἐκ τῆς γεώδους ἢ βαρῆται φορτίου·
 Ἄρτοι δὲ πηγάζοι μυελόεσφοι
 Ἐκ πενταεὶθμον ἐκρυέντες κλασμάτων
 1780 Ὑδωρ δὲ νέκταρ θαυματουργεῖται γάμω,
 Ἐθιμος οἶνος δὲ ἀδύλων βοτάνων,
 Καμίζεται δὲ γάσιν, ὄσφρησιν, φύσιν,
 Καὶ βῆς ὄρεσι ἡμειψὸν ἕξ ἐνὸς λόγου·
 Παρ' ᾧ τελεαθεῖς καὶ τελώνης, εἰ θέλῃ,

α' θεουργῶν

β' σιῶδρομῶν

R

ΠΙΣΙΔΟΥ ΚΟΣΜΟΥΡΓΙΑ.

Εὐαγγελιστῆς γίνε^ν θεογράφος.

Πόρνη δὲ ρείθροις δακρύων βαπτίζεται,

Διχῆυσα πῶς ἔνεσι κινδύου δίχα

α εἰς ἀνάγκην Λουθεῖ μεταστρεῖν ^α ὄξ ἀνάγκης δούτερου,

Δι' ἧ τὰ δὴνὰ δουραγωγείται πάθῃ,

Λώβης δὲ πικρὸς ἔξοείζεται βρόμος.

β ἐν ἁράθροις. Σφίγγει δὲ χαλῶς τὰς ^β ἀράθρους σωτήσεως.

Εκτείνεται ἢ συστολή πρῶτη μὲν,

Συφέλλεται ἢ διςπαθούσα μακρότης.

Ξηραίνεται δὲ κρουῖος ἡματωμῆτος,

Σφαδὰς ἀγῶρος, ἐμφραγείς τὰς κραπέδα.

Κόνις δὲ τυφλῶν ὀμματῶν θεωρία,

Τὸ πύσμα τῆ πλάσματος βίλαβουμῆ.

Και νεκρὸς ἀδης γίνεται πρῶτ' ἡπίδα,

Πλούτων πενηχρὸς ἔσφαγῆς ἐσφαγῆτος

Μαραίνεται γὰρ τοὺς νεκροὺς ἀναπύων

Οἷς εἶχεν, ἔς ἐσφιγῆ κελπώσας κἄτω

Ἐν τῆς ἐαυτῶν ψυχολέθρους ἀγκάλας

Ἐως τὸ σὸν γήνημα, τὸ ζωνφόρον,

Τὸ πατεικὸν φῶς, τὸ παρ' ἡλίου σέλας,

Τὸ τῆ παλαμῶν ἡμερῶν νέον βρέφος,

Ανθλιν αὐτὸν αἰτὴ λείχης τὰς ξύλα.

Ἀλλ' ὦ ποσῶτων δ' ἔχτεκτων θαυμάτων,

Ἀχὴ ἔτε- Ο παρὸς τὸ σὸν βούλημα τὰς ἀνώ πύλας

ρα καὶ ὅτι- Σφίγγων ὅτε χεῖρ, καὶ διθυρῶων πάλιν,

λογος. Οτὸμ παρὰ τῆ καὶ δοκεῖ σοι συμφέρειν,

Καὶ νῦν πρῶν αἰοίγε τὰς κἄτω πύλας,

Πύλας γὰρ ἡμεῖς κοσμηθῆν οἰκηθῶν

τῶντι

1790

1800

1810

Euangelista, scriptor & sacer fuit.
 Meretrix fluentis lachrymarum tingitur:
 Docens licere extra metum periculi
 Fieri lauacri compotem iteratò sacri,
 Quo passiones mancipantur effera,
 Ac prauitatis horror exulat procul.
 Soluta claudus vincla constringit pedum:
 Contractio remissa, mox extenditur.
 At longitudo nimia & ægra astringitur.
 Arescit & fœdi cruoris riuulus,
 Occisor, illex, impeditus fimbria.
 Et puluis in cæcis figurat lumina,
 Sputum creatoris reueritus maximi.
 Succumbit Orcus præter omnem spem neci,
 Dis pauper est, cæsor cadit mortalium:
 Is namque tabescit vomit dum mortuos,
 Quos obtinebat, implicabátque in sinu,
 Atque impiis vlnis quibus animos necat:
 Quousque tu proles Dei, vitæ dator,
 Lumen paternum, Soléque antiquius iubar,
 Puer vetusti temporis natus modò,
 Hunc sustulisti ligno, vt hastæ cuspide.
 Miraculorum tu Architecte maxime,
 Qui ianuas summi tuo nutu ætheris
 Quando est opus claudis, recludis has item
 Quoties libet, sentísque id esse commodum:
 Nunc inferas expande præfens ianuas,
 Valuas enim mundi incolarum dicimus

Matth. 9.
 D. Basilii
 De fide.
 Martini. 26.
 Io. 12.

Pœnitentiæ
 vis.

Act. 3.

Luc. 13.

Luc. 8.

Mar. 8.
 Ioan. 2.

Oratio Pa-
 triarchæ pro
 Heraclio
 Imp.

PISIDÆ, MVNDI OPIFICIVM.

Hanc ciuitatem quæ tua est munita ope.
Concede, vt Imperium obtinet qui à te suum,
Mundi arbiter, qui subegit Persida,
Vel liberauit potiùs ipsam Persida,
Orbis fruatur ditioe, Sol quem obit.

Ostende Terram imitarier cœli globos,
Sol vnicus dominetur his vt infimis:
Nam Persici qui visus est domitor soli,
Hunc Imperatorem orbis esse conuenit:

1820

Fac ergo sudores laborum vt ipsius
Puri lauacri sint loco, æternæ & stolæ:
Timoris auge robur illi numinis:
Insignia hinc tuta auferet victoriæ,
Referens secundam ab hostibus victoriam,
Ignobiles vt igne vastans barbaros.

Pro liberis
eiusdem He-
raclij

Fac stare virides surculos pro viuidis
Fœcunditatis secularis fructibus:

Imagines fac Patris vt sint optimi,
Nam sic eos robur tuebitur duplex:
Acutiores redde eorum cuspides,
In barbaros ferocientes ensibus.

1830

Intende mentes, quò saluti consulant,
Et comprime omne robur aduersarium:
Expande & iisdem ianuas Paci sacras,
Superba cordis sensa magni deprime.

De Sergio Pa-
triarcha Con-
stantinopolis-
tano.

Hæc Patriarcha clamitatque & dicitat,
Vt balbus is sit plurima ob ieiunia,

At non loquendo intus sonum magnum dedit, 1840
In cor-

Ταύτῃ κελδοῦν ἰὺ ἐπύργωσας πόλιν
 Καὶ δὸς ἔν ἐκ σὲ παροσλαβόντα τὸ κράτος,
 Τὸν^α κοσμορύτην, τὸν διώκτιν Περούδης,
 Μᾶλλον ἢ ἔν σάξαντα καὶ πῶ Περούδα,
 Ὀλον κρατήσαι τὸν ὑφ' ἡλίον ἔπον.

Δῆξον δὲ πῶ γῆν οὐρανὸν μιμουμένῃ,
 Ἐνὸς κραυῶτος ἡλίου καὶ τῆς γῆς.

1820 Τὸν γὰρ φανέντα ἄρσικὸν κοσμοκτόνον,
 Γρέπει χυμάσαι κοσμικὸν καὶ διαπύτιν.

Ροίηθ' αὐτῶ τοῖς ἰδρωῶσιν τῆς πόνων
 Λουθῶν καθαροῦ, καὶ σολῶ ἀφθαρσίας.
 Αὐξήσων αὐτῶ τῆ φόβου ἔν τὸ κράτος.
 Οὕτω γὰρ ἔξῃ πῶ νικητήρια,
 Νίκης κατ' ἔχρῶν ἀξιώτεις δουτέρας,
 Ὡς τοῖς^α ἀδούλοις περπολήσας βαρβάρους.

^α καὶ τὸν ἄ-
 ἡλίους

1830 Ρίζωσον αὐτῶ τοῖς ἐπιδρηῶσιν κλάδοις,
 Εἰς ζῶντα καρπὸν κοσμικῆς θυκαρπίας.

Ποίησον αὐτοῖς παῖθ' εἰκένισματα,
 Οὕτω γὰρ αὐτοῖς διπλὸν ἔσαι τὸ κράτος.
 Οξυῶν αὐτοῖς τὰ ξίφη, ^β παρὲς βαρβάρους,
 Ὅτε παρὲς ἱμαῶν βαρβαροῦται τὰ ξίφη.
 Εκτεινον αὐτοῖς εἰς τὸ σῶσαι τὰς φρένας.
 Σύσφλον αὐτοῖς πῶ εἰαντίον δράσας.
 Γλάττωον αὐτοῖς τὰς παρὲς εἰρήνῃ πύλας.
 Στένωσον αὐτοῖς τὰς ἐπαρθεῖς φροντίδας.

^β τῶν βαρ-
 βάρων

1840 Ὁ πατεῖάρχης ταῦτα κρατῆς καὶ λέγει,
 Κἂν ἔστιν ἰσρόφωνος ἔξ ἀσιτίας,
 Καὶ μὴ λαλαῶν ἤχησεν ἔνδοθεν μέγα,

R iij

ΠΙΣΙΔΟΥ ΚΟΣΜΟΥΡΓΙΑ.

Τὴν γλαφίαν οἰθεῖς εἰς ὃ πῦρ τῆ καρδίας,
 Εκρηφεν αὐτῷ, καὶ σομοῦται μειζόνως.
 Βοᾶ δὲ σιγῶν, ὡς ὁ Μώσως Φάρυγγι.
 Ακούεσθαι δὲ μὴ σαλθῶν τὸ σῶμα.
 Τέβη δὲ πῶν γλῶ, καὶ δι' ὀμμάτων βρέχη,
 Καὶ πυκνὰ νείφει τῆ φορεῖ τῆ δακρύων,
 Εγνωκῶ αὐτὸν καὶν δοκεῖ λεληθέναι.
 Δῆλος γὰρ ἰὼ τὸ βλέμμα χαυνώσας κέτω,
 Καὶ τρεῖ λογιμοὺς πῶτας ἐκτείνας αἴω.

Ἀλλ' ὦ φονεῦτὰ τῆν παθῶν τῆν βαρβάρων

α σφάξας

Σφάξας α γὰρ αὐτὰ τῆ μεγάλα τῆ λόγου.
 Τὸ τείχος ἱμῶν δειξὸν ὠχυρωμένον,
 Τὰ γὰρ σὰ τέκνα τείχος ὄρθον αἰ πόλεις.
 Πύργωσον αὐτοῖς τὰς ἐπάλλεξας ἐκ λίθων,
 Τὸν Χρυσὸν ἀκρόγωνον ἐκβαλὼν λίθον.
 Σύμπλεξον αὐτοῖς μύθραειτας ἀφθόρουι
 Εκ δακρύων παχύντας, οὐκ δὲ ὄσπρακων.

1850

β ἢ μελαί-
 γετω.

Λάλη δὲ αὐτοῖς τὰ θεῶν κατ' ἡμέραν,
 Νυκτὸς γὰρ ἱμῶν β οὐκ ἐγείρεται ζῆφος.
 Στόμασον αὐτοῖς μυστικοῖς ἀκουσίοις.

γ ἐλπιδας

Σύμπηξον αὐτοῖς σαυρομορφοῖς γ εἰκόνας.
 Τῆνον τὰ πόξα τῆ πάση τῆ δακτύλων.
 Πτέρωσον αὐτοῖς ψαλμοκίχτην βέλος.

1860

δ φεινπίδα

Ποίησον αὐτοῖς οὐκ φεναγμοῦ δ σφενδονίω.
 Χάλκευσον αὐτοῖς ἠκροισμῶρα ξίφη,
 Τὸ πῦρ νοπητῆς οὐκ πυρεθρας ἀρπάσας.

ε ἐκφυσαν

Τὸ τῆ θεοῦ δὲ πνεῦμα πωρῆς φουσῶν ἔχων,
 Κάμφον δὲ αὐτοῦς δὲ θεῶν τὸν αὐχένα,

Τὰ

In cordis igne cùm indidit linguam suam,
 Hanc condiditque, & reddita est vocalior:
 Tacénsque clamat, guttur vt Mosis sacrum.
 Attenditurque idem, licet non agitet os:
 Largo imb're terram irrorat, atque oculis pluit:
 Ningit frequenter lachrymarum cum impetu.
 Hunc nos, latère etsi videtur, nouimus:
 Nam notus infra lumina abiiciens erat,
 Cùm sensa sursum animi eleuaret omnia.

1850

O passionum barbararum carnifex,
 Siquidem has trucidas ore sermonis sacri,
 Munita quàm sint nostra monstres mœnia:
 Sunt quippe liberi vrbium muri tui:
 Ex silicibus strue alta propugnacula,
 CHRISTO angularis lapidis in loco sito:
 Adnecte & ipsis vniones inclytos,
 Ex lachrymarum fonte, non concha, editos.
 Ob hos loquere Deo diebus singulis:
 Nam haud excitatur nocte nobis nubilum.

Luc. 4. & 16.

1860

Corrobora ipsos mysticis hastilibus:
 Compinge & ipsis crucigeras imagines,
 Arcúsque tensione digitorum exere.
 Iphis volet sagitta psalmos concinens:
 Fundam effice his ex anxiis suspiriis.
 Iphis acutas ære siccas fabrica,
 Rapto igne ficta mente sola forcipe:
 Ac spiritum effundens sacris è follibus;
 Inflecte ceruicem Deo horum gratia:

R iij

PISIDÆ, OPIFICIUM MVNDI.

Et cuncta Persis subdita inclinat pedes:
Adiunge pro ipsis crura suggesto tua,
A stirpe cunctos conterent mox barbaros:
Tua terga curuato solum iuxta infimum,
Et mundus omnis erigetur illicò:
Namque hoc modo riui nefandi criminis
Claudentur, hincque parta amica pace nos
Transibimus telluris atra nubila:
Vnâque voce os prædicabit omnium,

1880

Psal. 8. 91.

O quanta quàmq; ampla est tuorū operū, DEVS,
Causa omnium sapiens, & opifex optima.

1889

Summo Deo sit laus in omne seculum.

ΠΙΣΙΔΟΥ ΚΟΣΜΟΥΡΓΙΑ

69

Καὶ πᾶσα Περσὶς ἀντικαμπή τοὺς πόδας.

1870 Κλῖνον δὲ αὐτὸς εἰς τὸ βῆμα τὰ σκῆη,
 Καὶ πῶτας ἀρδύω συμπαποδοὶ βαρβάροισ.
 Τὰ νῶτά σε σιάνθισον εἰς τὴν γαῖαν κέτω,
 Καὶ πᾶς ὁ κόσμος ὀψέως ἐγείρεται.
 Οὕτω γὰρ οἱ κτηνῶντες εἰς ἀμύρτιας
 Ολκῆι φραγῶσι, ἔ μεί εἰρήνης ὅλοι
 Τὰ θυγά τ' γῆς ὀκπερῶσων νέφη
 Μιᾶ δὲ φωνῇ πᾶν κεκερῶζεται ἄμα,

Ὡς ἐμεγαλιώθη τῷ θεοῦ τῶν κλισμάτων

ε παναίτια

1879 Ἡ δημιουργὸς καὶ Ἐφῆ^α πόμπουργία.

Τέλος, ἢ τῶν θεῶν δόξα.

S

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΓΕΩΡ-
ΓΙΟΥ ΠΙΣΙΔΟΥ ΕΙΣ ΤΟΝ
ΜΑΤΑΙΟΝ ΒΙΟΝ.

ΝΟΙΞΟΝ ἡμῖν τῷ λογισμοῦ τὰς πύλας,
Ὁ τῆς ὄνου τῶν ἀγνοίξας τόσῳμα.
Εἰ καὶ λέλεκται τοῖς θεόπλοισ πατέροσι
Τὰ τῷ κατ' ἡμαῖς ὁ ἀγνώστου βίῃ.
Ὅμως ἐκείνοις χρωόμενος διδασκάλοις,
Ἐμαυτὸν ὡς ἐνεστὶν ἐμμέτρως γράφω,
Δι' ἧς πέπονθα τ' παθῶν ἀμετείας,
Γραφάς ἐμαυτοῦ καὶ κατηγόρου λόγων
Τὴν τῷ βίῃ ρέουσαν εἰκόνα γράφων,
Καὶ τ' παθῶν τὰ κέντρα μορφῶσαι θέλων,
Καὶ τῷ λόγῳ τὰ νύκτα τῷ τύφῳ ξέων,
Δεῖξω τὸν ὄγκον μηδαμοῦ βεβηκότα.
Ἀλλ' ὡσπερ οἷς ἔδοξε τὴν τύχην γράφειν,
Σφαῖρας ἐχούσης διμετάπτωτον βάσιν·
Οὕτω τὰ δυσκάτεκτα τῷ τίφῳ σκέλη,
Καὶ κοῦφα δεῖξω καὶ πλέον πῆρι μύθῳ·
Οὐχ' ἴσαται γὰρ, ὡς ἐπὶ σφαῖρας πρέχειν,
Ἄνω δὲ πηδᾶ, καὶ καταπαῖται κάτω·
Υψόμενος δὲ δυστυχῆ, μεταρσιος·
Θάπτην δὲ πτώτῃ, καὶ πεσὼν ἀναβέπει

10

10

Τὸν

EIVSDEM GEORGII PISIDÆ

POEMATION DE VANITATE VITÆ:

eadem Fed. Morello interprete.

DX PANDE sermonis fores nobis [DEVS]
 Afinae vt loquentis ora reſeraſti prius.
 Vt dicta patribus ſint, Deum qui viderat,
 Quæ vitã ad iſtã quotidianam pertinent:
 Tamen magiſtris vſus illis optimis,
 Me in verſibus deſcribo, quantum fas mihi eſt.
 Motus ob animi non moderatos dolens,
 Et ſcriptor, accuſator & mei ipſemet:
 Vitæ fluentem imaginem cùm pinxero,
 10 Et finxero permotionum aculeos,
 Sermone Faſtûs turgidos neruos dolans,
 Docebo nuſquam altum tumorem ſiſtere.
 At ſicut eſt viſum quibuſdam pingere
 Fortunam habentem labilem ſphærę baſin:
 Sic crura Faſtus ægre conſiſtentia,
 Leuia indicabo, magi magiſque languida.
 Nam non ſtat vnquam, ceu globo qui curſitat,
 Surſum inſilit, at in ima retro labitur:
 Elatus & ſublimis, infelix modò eſt,
 20 Citòque lapſu decidendo diruit

Inuocatio
 cum propo-
 ſitione.

*Aſina Balaam
 num. 22.
 Iac. 2. 1. 2.*

Psal. 39. 73.

*Calen. in Ex-
 hortat. ad
 artes.*

*Inconſtantie
 faſtus cum
 fortunæ le-
 uitate com-
 paratio.*

S ij

DE VANITATE VITÆ.

Fortuna sedem quam leuem ante struxerat.
 Dum quippe Fortuna editum Fastum cano,
 Ambobus ecquid accidat simul arguam.
 Hic antequam nascatur in tabem incidit,
 Partus vt immaturi abortus horridus.
 Nam plectitur Fastus supercilio tumens,
 Maiore se viso, quod attollit magis.
 Extruditur tamen propellitúrque vi,
 Clauum quasi vnum trudat aliquis altero.
 Venator imbellis velut, si pineo

30

Comparatio
 fastuosi cum
 venatore.

Telo ferire vult leonem feruidum,
 Incautus inualido perit iaculo suo:
 Sic fastus humilis, grandia vbi iactat, cadit.

Apostrophe
 ad Patriar-
 chã Sergiũ,
 cum atte-
 nuatione.

Tu, ver meorum Carminum gratum & calens:
 Tu oppositus in nos concitatis fluctibus,
 Reflas procellæ passionum turbidæ,
 Nostram loquentem dirige, obtestor, ratem,
 Tua efficaci prece, leui aspirans scaphæ.
 Iactatus etenim fluctuum vitæ impetu,
 Planè incitor contrà stylúmque exerceo.

40

Vitæ inani-
 tatis descri-
 ptio.
 Gen. 3. 18.
 Eccles. 12.

Puluisculus, lutum, & cinis retrò means:
 Nam terra terræ denuò connectitur,
 Et fasciis inuoluitur terrestribus:
 Rursúmque puluis profilit, tanquam cinis
 Aut gluma, quam vis turbinis cùm sustulit
 Summum ad cacumen, mox ad ima deprimit.
 Mortalium sic euehunt versatilem
 Vitam malignorum procellæ flaminum

Iac. 4.
 Psal. 61.

In edi-

Τὸν ἔκ τύχης ὠρὴν κευφωσώτερον θρόνον.

Τῆς γὰρ τύχης κύημα τὸν τύφον γράφων,

Τὸ συμβεβηκὸς δ' ἐξελέγξω τῆς δύο.

Ὁ ὠρὴν κρηθῆ τῆ φθορᾷ σιωπεφθάρη,

Ὡδῖνος δ' ἀμβλωσις λίθλιωιδῆ.

Κολάζεται γὰρ τύφος ὠφρυωιδῆς.

Ἀποφρυωθεὶς τῆ θεᾷ τῆ μείζονος.

Ἐκχρούεται δὲ καὶ παρωθεῖται βία.

Ὡς εἴ τις ὡτεῖ πάπαλον τῆς παπᾶλας.

30 Ὡσπερ γὰρ εἴ τις ἀδελφὸς ἡμετέρου,

Θύων βόην λέοντα πάλιν ἕξιφθ,

Ἐκ τῆς ἐαυτοῦ φθείρεται τοξομαίων

Οὕτω ταπεινὸς τύφος, εἰ βάλῃ μέγα.

Ἀλλ' ὡ τὸ θερμὸν τῆς ἐμῆς λόγων ἕαρ,

Ὁ τῆς κατ' ἡμᾶς ἀντικείμενος σάλας,

Καὶ τῆς κλύδωνι τῆς παθῶν ἀντιπνέων,

Ἰθυον ἡμῶν τὴν λαλοῦσάν ὀλκᾶδα,

Τῆ σῆ πωροσυχῆ πνέουσας τὸ σκάφος.

Τῆ τῆ βίου γὰρ κυματοῦιδῆς ζάλη,

40 Ὁμοῦ καὶ αὐτὸς ἐκινούμεθα καὶ γράφα.

Ὁ χοῖς, ὁ πηλὸς, ἢ παλίντροφος κόπης.

Τῆ γῆ γὰρ ἢ γῆ συμβιβάζεται πάλιν,

Καὶ ἀπαργαυοῦται ὡς γέωδ' ἀπαργαυῆς,

Καὶ χοῖς πάλιν πωροῦσιν, ὡς αὖτ' ἢ κόπης

Ἦν ἢ βία σαρροφῆ τῆς πνέουσας

Πρὸς ἕλκος ἐξαιρουσα συφέλλῃ κάτω.

Οὕτω γὰρ ἡμῶν τὸν πολύτροπον βίον.

Αἱ τῆς πονηρῶν πνέουσας καταιγίδες.

πρὸς
Σέργιον
Παπει-
ἀρχίω.

ΕΙΣ ΜΑΤΑΙΟΝ ΒΙΟΝ.

α. μήν.

Πρὸς ἕψος ἔξαίρεισι καὶ δόξαι νόστου.

Αὐτῆς δὲ χοῖς κείττεισι ἔα ἰδίῃ κέτω,

Ἐως ὃ τῷ κτίσματος ἀρμύσῃ λόγος

Τῶν σιῦδεθέντων πλὴν ἀναγκάσαν λύσιν·

Νῦν ὃ παρεκύψας ὡσπερ ἕκ πινος βάθους

Ὁ χοῖς, ὃ θεῖα πνυματαυτεῖς εἰκόνι,

Καὶ τὰς γεώδης ἐκβοᾷ τραχυδίας,

Καὶ τὸν γῆαν δοκουῦντα δακρυῖβ βίον.

Ἦδη μὲν οὖν ἐπλαττον οἱ μυθογράφοι

Ἀνδροπόμορφον ἵππον ἢ Ἰωαντήιον,

Ταυροπερόσωπον ἄνδρα συμπεφυρμένον,

Δείκνυντες, οἷμα, τὸν πεφυρμένον εἶον·

Πολλὴ γὰρ ἡμῖν ἐντεθήσεται γῆος,

Εἰ μὴ τις αὐτῶν τοῖς ἀποκρίφοις λόγους

Ἐμφρων λογιμὸς βύσεθαις μεταρμύσῃ·

Κάτω μὲν οὖν ἀνδροπόμος ἡ πεπλασμένης,

Ἀνω δὲ μορφῶν δεικνύων κερσοφόρον,

Αἰνιγματώδης λοιπὸν εἶχεν ἐμφάσης.

Ὡς πᾶς ὁ μιγνὲς τῇ λογικῇ φύσει

Τὰς κτηνομόρφους τῶν παθῶν πᾶρῆμφασθαι,

Ἀναδέπει τὸ πλάσμα, ἔκ πεφυρμένους

Ἐκ τῷ λόγῳ μέτεισιν εἰς κτηνωδίαν·

Οὕτως ἀμειψθεῖς τῇ κακῇ πᾶρῆμφασθαι

Ἀνδροπόμος εἰς βοῦν φατικῶν πᾶρῆμφασθαι

Καὶ τῶν παθῶν τὸν χόρτον ἐσθίων μαίτιον,

Τὸ κάλλος ἀπτετέψην εἰς ἀμορφίαν.

Καὶ δεσμὸν, οἷμα, κερσοφόρας ἐδέξατο,

Ὡς λαβυεῖντα, τὰς πολυχροῦς βίαις,

iii 2

Δόξω

50

60

70

In editum locum atque falsam gloriam.
 50 Puluisque rursus decidit, manetque humi,
 Donec Creantis sermo vinxerit potens
 Solutionem, quæ ligatas res manet.
 Nunc exerens se quasi profunda de specu
 Pulvis, Dei cui spiritum forma indidit,
 Telluris effert horridas tragedias,
 Falsoque risu diffluens ævum gemit.

Iam fabularum finxerant olim patres
 Monstrum biformem, nempe Equum forma Viri,
 Virumque Tauri fronte præditum impari.

60 Vitæ innuentes disparem formam, reor:
 Nam multus in nos risus excitabitur,
 Nisi hæc recondita dicta iudicium graue
 Mentis, pia explicatione accommodet.

Ergo figura hominis tenebat infima,
 Formam supernè habens timendam cornibus:
 Aenigmatum pars reliqua erant imagines.

Sic quisquis in ratione forma prædita
 Has belluinas inserit libidines,

Inducit antiquam figuram, ac turpiter
 70 Rationis vsu perduto fit bellua.

Mutatus vnde fictione pessima

Homo bos bouis præsepe confectatus est:
 Cupidinumque fenum inaniter vorans,
 Amisit omne pristinum decus suum.

Quin vinculo connexus aptè fingitur,
 Labyrinthus ac si vita multiplex foret,

Mythologia
 Centauri &
 Minotauri,
 quæ erant
 feræ forma
 hominũ in-
 ductæ. Ouid. 8.
 & 12. Metam.

Explicatio
 Minotauri,
 de iis qui in
 figura ho-
 minis vitam
 & feritatem
 gerunt bel-
 luarum.

Psal. 31. &
 48. in eos qui
 Dei imaginem
 Et rationis di-
 gnitatem quã
 in se gerunt,
 obliterat, vide
 Opusc. mun.

DE VANITATE VITÆ.

Vitæ cum
labyrintho
comparatio.
Virg. 5. Aen.
Ouid. 8. Met.

Obliqua cuius ianua est, atque ardua:
Nam quantò contendit magis quis egredi,
Tanto magis intra limen inclusus manet.

Hinc est, opinor, vnde tot morbis malè
Curisque vexor, pigra tanquam bestia:

80

Vt aggrauatus fortis huius tædio,
Dum flector vndequaque & vsque deprimor,
Velut solent ægri valescam & recreer,
Ac pristinam formam resumam denuò.

Humanæ
fragilitatis
hypotyposis.

O gentis hominum gramen vt semper leue!
O germen animatum, decor cuius citò
Cum messe marcet appetente temporis!

Quis corde spectans ex inaspectabili
Vitæ theatrum infamiæ plenissimum,
Ridente luctu ludicrum non arceat?

90

In scurras
Sophistas.

Nam sæpe rident nos cachinnis impiis,
Risus inanes opifices vanissimi:

D. Hierony-
mus Epist. ad
Furiæ & De-
metriadem.

Audent thronos ac dignitates pingere,
Fingunt potestates, vt his temulentia
Affert, domi quicquid cachinnorum latet.

Et quispiam ex illis principem vestem induens
Extollitur, fortunam & extemplo facit:

Ambitio &
fastus Sophiste
vel Gnostici
cuiusdam,
carpitur.

Ac dignitatem sic repræsentat tacens:
Et cum nihil sit, autumat se esse omnia,
Et cum sciat nil, vult videri scire se.

100

Sic mente in vnica duplex amentia est,
Fictus Sophista, fatuus Atticum sonans,
Illuditur, sustollit animos interim,

Donec

Λόξω ἔχοντι πλὴν δυσέκβαρον θύραν·

Οσον γὰρ αὐτὴν ἐκτρέχειν ἐπέιγεται,

Τοσῶτον ἐντὸς γίνεται τ' ἔξοδον·

80 Εντεύθεν, οἶμα, καὶ νόσοις καὶ φρονήσιον

Ὡς κτήνος ἄρξεν εἰκότως μασίζομα,

Ὅπως βαρυθεῖς τῇ κακῇ μερυσιᾷ

Ἐν τῷ πᾶσιπᾶσαι τε ἔβριθην κείτω,

Ὡς οἱ νοσῶντες εἰς ἀνάκτισιν βέχων,

Τὸ πᾶσιπᾶσαι εἶδος ἀντημορφώσω πάλιν.

Ὡ τ' καθ' ἱμαῖς ἀδραγρόφου χλόης,

Ὡ βλαστὸς ἐμπνοῦ, οὗ δ' ἀκλῆτος ὀξέως

Συὸν δ' ἰεροισμῷ τῷ χρόνῳ μῦθαινεταί!

Τίς οὖν σκοπήσας εἰς ἀπόπλου καρδίας

90 Τὸ τῷ βίῳ θεᾶσθαι ἀγμῆς γέμων,

Θρήνην γελᾶντι μὴ σβέσει τὸ παρήγιον;

Ἡδὴ γὰρ ἱμαῖς καὶ γελᾶσι πολλάκις

Οἱ τῷ νόθου γήγως ἐργάται νόθοι

Θεῶνιαι πᾶσιπᾶσαι, ζωγραφοδίτες ἀξίας,

Ἀρχαὶ ἀναπλάθοντες, ὡς δὲ ἱεὺς μέθῃ

Τὴν τῷ γέλωτος συμφορᾷ ἀναπλάσθαι,

Καὶ πῖς πρὸ ἀλβῆς δευκίω ἐπιμῆτος

Στολίω ἐπῆρται, καὶ χροιάτῃ τύχῳ,

Καὶ γρηματίτῃ μὴ γαλανὴν πλὴν ἀξίω.

100 Φαντάζομαι δὲ μηδὲν ὦν, ὡς ὠν ὄρα,

Καὶ μηδὲν εἰδῶς, εἰδέναι δοκεῖν θέλω,

Διπλῶν ἔχον ἀνοίαν εἰς ψυχῶν μίαν,

Πλαστὸς σοφιστῆς, μωρὸς ἠπικισμῶν.

Καὶ παίζομαι * μῶν, πλὴν πᾶσι φρονίφ' ἰδέω,

χ. πίζομαι.

T

ΕΙΣ ΜΑΤΑΙΟΝ ΒΙΟΝ.

Εως πρὸς ἄλλοι τῶ βίῃ ὁ παίγιον.

Οὕτω πέφυκε τῷ βεόντων ἡ φύσις

Σκηπῆς ἀδελφῆ, συγγενῆς ἐνυπνίων

Παρέρχεται γὰρ πᾶς ὁ τῶ τῶφου σάλος,

Ὡς ὕπνος, ὡς ὄψος, ὅσα ἔχον χάσιν.

Καὶ πολλάκις χυθέντα ἐπεδρυμμόν

Ἐν τῇ κατ' ὕπνον τῷ λογιζομένην εἰσάσθ,

Ἀναπνεύει τὸν ἀνδρα τῇ κούφῃ θάλασσῃ.

Κλέπτει δὲ τὸν νοῦν, καὶ μεταίρει τὴν φύσιν,

Ὡσπερ πονηρὸς τῷ φρενῶν ὁδοσάτης.

Καὶ πλοῦτον αὐτὰ μὴ πρὸντα συλλέγει,

Καὶ ζηματουργεῖ τὰς ἐνύπνοις ἀξίας,

Χαραῖς ἀποφύκτου δεικνύων ἰσάλλματα.

Καὶ μὲν γὰρ ἴσας λυκαδέρμοις παροσφέρει,

Καὶ τοῖς ἀδήλοισ τῷ πύργων ἀνδράκων.

Λίθοις ὑφάπτει, καὶ πυροῖ τὴν καρδίαν

Τοῦ μὴ λαβόντος, ὡς λαβόντος τὴν χάριν

Οὐκ οἶδα πῶς τὸ πλάσμα τῷ ἐνυπνίων

10. βίβ.

Ὡς πρᾶγμα δεικνύει, καὶ φρενοφθόρα βίβ,

Αἰσθητικῶν δρῶν τὴν ἀναφορὴν πλάττει,

Πλὴν μικρὸν ἔπω καὶ πρὸς ἄλλοι ἡ χάρις.

Εὐθὺς γὰρ αὐτὸν ζῆμοι τὴν οὐσίαν,

Κλέπτοισι γὰρ ποῦ καὶ τοῖς φίλοις αἱ τύχαι.

Δι' ὧν ἔχοισι θρακικῶν ψυχρῶν,

Εἰ μήτις αὐτοῖς σωφρονῶν ἀντεμβάλοι.

Τὸ γνωστικὸν φρόνημα τὴν συμμετείας,

Ὡς μήτε γαῖαν, μήτε μὲν ὑφ' ἡμέρας

Κινῶν τὰ νόθα τῷ ἐν ἡμῖν ὀργανῶν,

Λίσθ

110

120

130

Donec erit huius acta vitæ fabula.

Natura rerum talis est fluentium,

Scenæ soror, consanguineaque infomnij:

Omnia procella nempe fastus præterit,

Vt somnus atque infomnium variabile.

110 Quin sapius molli iacentem in lectulo,

Dum per quietem sensa cordi se ingerunt,

Exsuscitat virum leui spectaculo:

Furatur ac mentem, indolémque altè euehit,

Vt hostis & grassator atrox mentium.

Accumulat absentes opes ex tempore,

Ac dignitatum læta format somnia,

Simulacra inanis gaudij blanda indicat:

Et Margaritas candicantes exhibet:

Succendit & Carbuncolorum ardentium

120 Cæcos lapillos, & facem cordi admouet

Eius nihil qui cepit, ac si ceperit.

Quanam arte dubito infomnij ludibrium

Præbeat ut ipsam rem, & nocente mentibus

Telo remotum à sensibus ad ipsos trahat

Errorem, at hæc perit repente gratia:

Nam subito multat hunc sua in opulentia.

Fortunæ eos furantur etiam quos amant,

Per carneas animæ illecebras quas habent.

Nisi si quis ipsis obiicem opponat catus.

130 Moderationis callidam prudentiam:

Nec, molliter vel remissa dum manu

Ciet organorum quæ penes nos neruulos,

Rerum hu-
manarum in-
constancia
fastus leuita-
tem indicat.

Fastus & Sa-
tanæ præsti-
giæ in som-
niis.

D. Basilus de
Humil. & D.
Greg. Naz.
ser. 53.

Plato Polit.
9. Cic. 1. de
Deuin.

DE VANITATE VITÆ.

Intensionem soluat, animi quæ copula est:

Neu tensione tam graui tamque valida

Hæc tela vitæ emolliat communia:

Aequabili at mensura adaptet barbitum:

Vt rite cùm mox tensa erit, per eam feræ

Mentis quiescant motionum belluæ.

Vbi lapsa natura à decori tramite

Ad belluinam sortem abiuit deuia.

140

Sedenim vir ille mente solida ostenditur,

Calcauerit qui retia erroris mali,

Lapsusque fortunæ vsque adeo variabilis.

Nam plurimis Fortuna quæ dici solet,

Procella fastus cuncta quàm sublimis est,

Spe feruet hac præsumpta, & vsque fluctuans,

Summum vocatur in periculum ac metum.

Vt crure si quis inquieto cursitet:

Similia.

Vt qui efferuntur summa per fastigia,

Funes obambulando vinctos firmiter,

150

Si pes labascet, summitatis vertice

Vastissimam in profunditatem corruunt.

Sin humilis incedens humi flectit oculos,

Tollitur in altum, Perseo sublimiùs,

Alatus vt non sit: trucidat Gorgonas,

Peccata nempe erroris horrida maximè,

Quæ semper in se fixa habentes lumina

In saxa vertunt protinus viuentia:

Et belluæ libidinum obiectos feræ,

Monstrum volatu conficit celerrimo,

160

Scrúatque

Persei my-
thologia in-
signis, in qua
peccata ipsa
Gorgonib.
comparat:
perturba-
tiones animi
beluz mari-
næ, cordis
puritatem
Andromedæ
virgini.

- Λύσθ' ὅν ἀρμόζοντα τῇ ψυχῇ τόνου·
 Μηδ' αὖ βίαία καὶ βαρεία στυπιάσθ'
 Φύρθ' τὰ κοινὰ τῶν τῷ βίου βέλῃ·
 Ἴσθ' ὃ ρυθμῷ συμβοιάσθ' τὴν λύρα,·
 Ὡς αὖ δι' αὐτῆς ἀσφαλῶς ἠρμοσμένῃς,
 Καὶ τῶν λογισμῶν ἠρεμῶσι θηρία.
 Ὅτε σφάξῃσα τῷ παρῆγοις ἢ φύσις
 140 Πρὸς θηριώδῃς ἐκτραπῆ μετουσίᾳς.
 Ἀνὴρ γὰρ οὗτ' εἰκνυται πεπησιμῶν,
 Ὑπερβηκῶς τ' πλάνης τὰ δίκτυα,
 Καὶ τοὺς ὀλίθους τ' ἀφρόφου τύχης.
 Ἡ γὰρ πρὸ δῆλοισι ὀνομασμένη τύχη,
 Ὅσον αὖ δόξῃ πᾶς ὁ ἔ' τύφου σάλος
 Βεβίβῃ δοκῆσθ', καὶ ἀφάρθ' τῇ φύσθ',
 Καὶ παρὸς μέγαν κίνδυνον ἦρται καὶ φόβον.
 Ὡς οἱ ἀφρέχοντες ἐκτενῆ σκέλθ'
 Ὡς οἱ παρὸς ὕψος ἐν μεταρσίῳ τάσθ'
 150 Σχοίκοις ἀφρέχουσι ἰχθυοστυπῆτοις.
 Εἴ που παρ᾽ ἀσφαλῶσι τῶν ὕψωμάτων,
 Ἐν τῷ βάθῃ πίπτοισι τῶν στυπειμμάτων.
 Εἰ δ' αὖ ταπεινός ἐστὶ τὸ βλέπει κάτω,
 Πρὸς ὕψος ἦρται, τὸ πλεόν τ' Περσέως,
 Καὶ μὴ πλεροῦται, τὸ φονδύθ' Γοργόνας,
 Τὰς δεσποσώποισι τ' πλάνης ἀμάρτίας,
 Αἱ τοὺς παρὸς αὐτὰς ἐκτενῆς θεωμένους
 Λίθοις μεταλλάττοισιν ἐμφυχωμένους,
 Καὶ παρὸς τὸ κῆτος τῶν παθῶν τετραμμένους,
 160 Τὸ μὲν φονδύθ' ὅτ' ἀμεταρσίῳ δρόμῳ,

ΕΙΣ ΜΑΤΑΙΟΝ ΒΙΟΝ.

Σώζῃ δὲ σεμνῶν πρῶτον πλὴν καρδίαν.
 Εἰ γὰρ μαθητιῶν τις ἐμφρόνως γέλοι
 Μαθεῖν ἑαυτὸν, πᾶσιν ἔγωγε πλὴν φύσιν·
 Καὶ κοσμικῶν φρονήσιν εἰκότως ἔχει·
 Σμικρὸς γὰρ ἔστι κόσμος αἰθερῶν φύσιν·
 [Καὶ μηδὲν εἶ] σαφρόνως πεπηγμένος,]
 Ἄνω βαδίξῃ τὰ βεβηκέναι κάτω.
 Φύλαξ δὲ πρὸς πλὴν καλῶν ἀπιμῖαν,
 Πολλῶν τε δόξαν πλὴν ἀδοξίαν ἔχει·
 Ἄσπερ γὰρ ὕβρις εἰσὶ τοῖς πρῶτοις,
 Ἐπαυτός ἐστι τῶν τοῖς ὑβριστῶν.
 Ἡ γὰρ πρὸ δῆλοις ὀνομασμένη τύχη,
 Εἰκὼν τις ἔστιν ἀταρεπῶς ὀρχηστρίδος
 Ἐν τοῖς ἑαυτοῖς ἀπικλωμένης εὐφροῖς,
 Χρηστονύσης τῆ βίου τὰ πλάσματα
 Σκιαῖς ἀμυδράς, οὐχ ἰσχυρῶν πραγμάτων.
 Ἡ δρῦνται μὲν ἀταρεπῶς ὀρχηστρίδη.
 Σφέφει δὲ * τὰς κόρας τῆν ὀμμάτων *
 Γρῶς οἷς τὸ χεῖρον ὄμμα λοξάσαι γέλοι.
 Εὐθύς δὲ πέμπει πρὸς τὸν δῆλον τὴν θεῶν,
 Συνασατεῖν γέλουσα τῆ θεαίᾳ
 Μορφοὶ δὲ πολλὰ, πάντα μὲν μιμουμένη,
 Μηδὲν δὲ δράσα τῆν αἰεὶ πεπηγμένων.
 Ἡ μαχρὰς ὄντως, ἢ ποτεῖ μὲν οὐδένα,
 Ἐεῖν ἢ πάλως γηματοῖται πόθου.
 Ἄλλοις μὲν ἄρχαι καὶ θεοὶ καὶ βήματα,
 Οἷς εἰσιν ἔχθρα συμφυῖς, καὶ φροντίδες,
 Ὅσοις δὲ νοῖς πέφυκεν ἐσθραγμένους,

ἴσ. δ' ἑαυτοῖς.

170

180

Θεοὶ,

Seruâtque cordis virginem venerabilem.
 Nam si sciendi cupidus optet discere
 Se, nosse naturam simul rerum potest.

Sui notitia.

Ac iure mundanam obtinet prudentiam:
 (Natura vt hominis Mundus est quidam minor)

Homo,
 paruus mun-
 dus.

[Et quòd nihil sit fixum & immotum manens]

Hic versus
 lacuna suspi-
 cionem affert.

Sursum eleuatur, quòd deorsum pergeret,

Fugitque famam, ceu decentem infamiam,

Ingloriúsque gloriam multam tenet.

170 Nam sunt honoratis viris conuicia,

Quæ iniuriâ laudes laceffit cluent.

A plurimis Fortuna quæ dici solet,

Fortuna sal-
 tatrici si-
 milis.

Imago saltatricis est ignobilis,

Quæ circulis suis reflexis & rotis

Figmenta vitæ statuit, vt visum sibi,

Vmbris subobscuris, quibus res non subest,

Lasciuibundâque indecorè saltitat.

Obuertit oculorum suorum pupulas

In quos amat spectare limis clanculum,

180 Statimque vultum flectit ad alios suum,

Vt gaudet aspectus vicissitudine.

Pleraque figurat, cuncta vult imitari:

At nil eorum perficit, quæ firma stant.

Verè meretrix, neminem quæ quanquam amet,

Amore fingit feruido se corripì.

Veri & ficti
 Christiani
 studia.

Alijs Magistratus, tribunalia, throni,

Quæis odia cordi, curæ & acres insitæ:

At quæis solida constansque mens natura inest,

*D. Hieron. epi.
ad Demetria.*

Preces, throni sunt, conciones & libri.
Est suaue nonnullis loquens audacter os,
Tranquillitas cordis pio & silentium.

190

*Eadem figura
sanguineas ri-
xas dixit
Horat. l. 1.
Od. 27.*

Aliis amicus liuor animi trux lues:
At aureum malum, cruentum iurgium.
Sed prælium est aduersus inuidiam probis,
Lis verò donec vapulet lis concita.

*Hippocrates
lib. 1. aphor.
3. & 4.*

Illis ciborum dulcis omnis sarcina,
Qui currus ad morbos repletionis est.
Prudentibus fames, cibúsque & potio,
Quæ insomniis mentem haud grauat mortalium.

*Simile est il-
lud Comici,
Pecuniã ne-
gligere in
loco lucrum
est.*

*D. Basil. in
epist. ad Ital.
& Gall. episc.*

Accretio pecuniæ quibusdam damna dat:
Iactura cum pietate sanctis quæstus est.
Optabilis plerisque præsentia.
Iucunda domus, inópsque delectatio:
Caduca falsæ gloriæ felicitas.

200

*V. videmus
dum gradu
indignos
suo.*

*De Stentore
Hom. Iliad.
& à quo pron.
Stentorea vox.*

*In Græcis est
iacuna aut
mundi suspicio.*

At principatus, si sapimus, omne est solum:
Communis ad Thronos, sepulchráque est humus:
Ni affectionis carneæ æmulatio
Vexat, † videmus dum probos, dum non probos,
Hoc intonare voce plusquam Stentoris,
Nullis honestos dedecorari probris,
Licet quis illos obruat conuiciis.
Ast improbum ne fingere quidem vnquam iuuat,
Vt Gracculum pennis amictum non suis:
Deformitatem in moribus laudem putat.

210

Vt præterit qui nunc adest splendor citò,
Omnisque leuitas gloriæ inconstans fugit!

Se por-

Θρόνοι, παροδύχαι, ἔλθροι, καὶ βήματα.

Αλλοις παροσπινές ὁ δρασύνγλωσσον γόμα,

Σοφὰ δὲ σιγή καὶ γαλήνη καρδίας.

Αλλοις ἐραστός ὁ φρενοβλαβής φθόνος,

Χρυσωῖν δὲ μῆλον ἢ φονοσαγῆς ἔεις.

Τοῖς δ' αὖτε σεμνοῖς ἢ χτ' φθόνου μάχη,

Εἰς δὲ μέγρι τῷ πατάξαι τὴν ἔειν.

Καὶ τοῖς μὲν ἰδὺ τ' ἔσφῆς τ' φορμῶν,

Τὸ πρὸς νόβεις ὄχημα τῆς ἀπληστίας.

Σοφοῖς δὲ λιμὸς καὶ ποτήρι καὶ πρέφι,

200 Ο τοῖς ὀνείροις μὴ βαρύνων τὴν φύσιν.

Αλλοις ὁ πλοῦτος ζημιῶι τῇ παροσπινῇ.

Σεμνοῖς τ' κέρδος δισεβῶν ζημια.

Αλλοις παροσπινῶν δακτύλιος ἢ παροσπινῶν,

Ο τερπνὸς οἶκος, ἢ πενιχρὰ τερπνότης,

Τὸ σαθρὸν ὑπὸ τῆς ἰσότητος κλέους.

201 Τὰ δὲ φρονοῦντι πᾶσα γῆ παροσπινῶν,

202 Κοινὴ γὰρ ἡ γῆ πρὸς θεοῖς τε καὶ πάφοις.

Εἰ μὴ τις λιμαῖς ζῆλος ἐν ἄρχου πάφοις.

210 Δάκνη βλέποντας * ἀξίας ἀναξίους.

Τοῦ Στέντορα γὰρ ἐκβοῶσα μαιζονίας,

203 Ὡς τῷ καλῶν μὲν * οὐ καθαριεὶον ψῆρος,

Εἰ καὶ τις ἀδελφὸς λοιδορῶν ὀπιχρῶσι.

Τὸν δ' αὖ πονηρὸν ὁδὸν μορφάσαι θελῶν.

Ὡσαυτὸν κολοῖον ἐκ πτερῶν ἀμφοτέρων,

Επαμνον οἶδε τὴν ἀμορφίαν πρόπων.

Παρέρχεται γὰρ ἡ ἀποδοσα λαμπαρότης,

Καὶ πᾶσα δόξης ἀσατῶν κούφοτης.

γ. ἀξίας ἀναξίως. καὶ ἀπεται λόγ. κατὰ τὸν ἀμφοτέρων.

ΕΙΣ ΜΑΤΑΙΟΝ ΒΙΟΝ.

Εκτείνεται δὲ καὶ πάλιν συτέλλεται.
Ωσαυτὸν πονηρὸς ταῖς χίξισι δράκων,
Δοκῆ τεταῖοται, ἔ πλέον συτέλλεται.
Ως δὴ μάθοιμὲν τοῖς ὑπὸ φεθνας ἔθποις,
Οφθ νομίξην, ἔ δρακόντων ἐκρήνοισι.

220

Οὕτω πέρρει πᾶς ὁ τῆ βίου δράμας,
Καὶ πάλτος ὄσκου συζολὴ τεθυμυμῆ,
Ως πομφόλυξ σφύζουσα καὶ φυσαμυμῆ.
Καὶ πρὸς μὲν ἕψος τὸ δοκεῖν ἐπιρμῆνη,
Εἰδ' αὖ ἡ μικρὸν ἐν μέσῳ λεληθότως.
Ἡ κάρφος ἡ ψίξ ἡ σαχὴν πέρρειπέσοι,
Ανετράπη δ' κροθρον εἰς τῶναυλίον,
Καὶ τῆ βιαία πρροβολῆ συμετάλη.

230

ἀποτρο- Αλλ' ὦ διαυγὲς ὄμμα τῆς ἐκκλησίας.
φῆ πρὸς Ο πατεικὸς νοῖς, ἡ παπεινὴ καρδία.
Σέργιον Εἰ καὶ πέτη γὰ καὶ τὸν αἰτέρα πρέρξας,
Γαπει- Ταπεινὸς ἡσθα, ἔ σωέρχη τοῖς κέτω.
ἀρχλυ Σὺ δεῖξον ἡμῖν γνωσικωτέρω ἔθπω.
Πῶς ἔστιν ἄρρη ἐκδρομαῖς αἰπερόφοις.
Τὸ πλωχὸν ἡδός, οὐρονόδρομον φύσθ.
Εραυλίας δὲ πως χαμαῖζηλος μὲν.
Ο πλωχὸς ὄσκος, καὶ πρροσῆλωται κέτω.

240

ως. πρρομπ. συγγραφή. Πρροσεμπεπρρηται * συκράθη τῆ καρδία,
Ως ἔραγον χιτῶνα τ' ἀμυρπίας.
Εἰ ἔ καπχύσθ γὰ δὴ δεφῆπου φύσις
Ρίψαι τὰ πολλὰ τῶ πατῶν καλύμμαθ,
Τὸν φορπηχὸν χιτῶνα τῆ τύφθ φέρθ.

Βεῖθ

220 Se porrigit modò, modò se contrahit:
Immanis vt spiras draco sinuans suas,
Videtur extendi, sed arctatur magis.

Discamus hinc mores superbos, luridos
Vitare vt angues à draconibus fatos.

Prorepat omnis curriculum aui hoc modo,
Fastus & omnis delicatæ angustia:

Vt bulla saliens & tumore turgida,
Quæ elata in altum cernitur sublimior,

Quòd si minutum quid latenter excidat,
Festuca, micave, aut aquæ stilla vnica,

230 Auertitur leue istud in partem alteram,
Vnde violento cursu in arctum cogitur.

Lumen coruscum Christianorum chori,
Tu mens paterna, cor superbum neutiquam,

Volites per astra quanquam, & adeas æthera,
Te deprimis, congrederis & mortalibus:

Ostende quæ compendiosior via
It ad cubile reciproci excursibus

Inopum quidem morum, at polos penetrantium.
Porro vt plagis contrariis humilis manet,

240 Et fixus imo pauper est fastus loco.
Hinc non ineptè, ceu mea est sententia,

Plato notauit esse cordi altè insitum
Erroris hoc velamen vltimum mali.

Quantum libet enim humana natura valeat
Permotionum proiicere velamina

Pleraque, grauem fastus tamen tunicam gerit:

Mores fa-
stuosi, dra-
conibus si-
miles.

Bulle simili-
tudo cū fastus
inanitate, ex
adagio.

Homo bulla

Sergium
Patriarcham
Cōstātinop.
ab animi
submissione
laudat.

Iac. i.

Morum facili-
tatis & arro-
gantia discrimen.

Demittit ac fauces adūsque Erebi hoc malum.

Quin cæteris libidinibus emortuis,

Est fastus expers fati, vt & senij, quoque:

D. Hieronymus in epitaphio Fabiæ, Nam morbus hic animum afficit potissimum, 250

Difficili, ait Hoc ægra mens est, pabulum morbi istius

arrogantia, Draconis est virus: sagitta is læsus est

quàm auro Ista, qua eadem tentat hominem lædere.

gemmis, Mens namque sicut aliquis Auriga impiger,

Equos iugales regit habenis optimè:

Plato in Cupidinum permotiones efferas,

Rhadro. Iram cohibet, at ægrè fastum comprimit,

Et gestientem cohtinet libidinem

Metu, flagello, quo Ratio domina vitur:

D. Hieron. Ne forte coniuurata cum socia mali

ad Fabiæ, de Ira, vehiculi turbet Aurigam Logum: 260

vest. fac. Et inter ambas totus existat lacer

Currus decorè fabricatus à DEO.

Desunt reliqua.

E. I. V. S. D. E. M. P. I. S. I. D. Æ. S. E. N. A.

R. I. O. R. V. M. F. R. A. G. M. E. N. T. A., E. X. S. V. I. D. A.

& aliis scriptoribus.

Suidas in voce (Stagirita.)

Ecquos duces tecum aut Stagiritas habens,

In barbarorum arua irruis felicium?

Et in verbo (σφίζω) in e. palpito, mico.

Cor tibi micat, Pelide, & animo es ebrío.

Facit

Βεΐη δὲ τῆτο μέγρι τ' ἄδου πύλης.

Μᾶλλον δὲ πύτων τῆ παθῶν νεκρομύλων,

Τύφος τελευτῶν ὅσδ' ἔμεφσαι θέλη.

250 Ψυχῆς γὰρ ἔστιν ὡς τὸ πλῆστον ἢ νόσος,

Καὶ νοῖς ὁ πάγων, ἢ νομῆ δὲ τῆ παθῶν

Ἴος δράκοντος· ὃ γὰρ ἐβλήθη βέλη,

Τούτω πρῶσκειν ἐπὶ τὸν ἀνδραποιν θέλη.

Ο νοῖς γὰρ ὡσπερ ἀσφολῆς ὀπιστάτης

Γῶλεις ἔχοντι συμφορὰς εἰθισμένους,

Τὰ δυσχερῆτα τῆ παθῶν κινήματα,

Τὸν θυμὸν ἄλγχι, τὸν δὲ τύφον δυσκέλω.

Ἐπιθυμίαν δὲ πρῶσδραμεῖν ἢ πειγμένω

Τῆ τῆ λόγου μέστιν συτέλλει, φόβω.

260 Μήπως ὁμοφρονοῦσα τὰ στωεργάτη

Θυμῶ, παράξει τὸν διαφορῶν λόγων

Μέτων δὲ τῶν * ἄρεθῆ πεφυρῶν

Ὀχημα λαμῶν ἐκ θεοῦ πεπηγμένον.

Λεῖπει τ' ἄλλα.

ἴσ. τούτω.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΠΙΣΙΔΟΥ

Ἰαμβοί πινες ὡδ' Σουίδα, ἔ δ' ἄνων

διεισκέμῶνοι.

Σουίδ. ἐν τῆ (Σταγειρίτης) λέξει.

Ποίους σταγειρίτας ἢ Σταγειρίτας ἔχον

Ἐπῆλθες εἰς γλῶ ὀτυχωῶτων βαρβάρων;

Ἐν τῆ (σφύζω)

Σφύζης Αχυλλῶ, καὶ μεθύσκη τὰς φρένας.

Εν τῇ (τέλμα)

Χερσὶ τὰ ρεῖθρα, τελματοῖ δὲ τὰς πέτρας.

Εν τῇ (Ηρακλεῖα λίθος)

Πάντας ὑφέλων, οἷα μαγνήτις λίθος,
Ἡ μᾶλλον εἰπεῖν Ηρακλείδῳ πλεῖον λίθον
Φύσιν γὰρ αὐτὸς ἤκτικωτέρων ἔχει.

Εν τῇ (ἀπόσπονδος)

Ταῦτῳ ἀφέντες πλεῖον ἀπόσπονδον μέθῃ,
Καὶ πᾶσιν ἰλιῶ ἀμοφύλων ἀσμέτων.

Εν τῇ (κίβδηλον)

— — — — — πρᾶγματων πάντως δύο
Κίβδηλός ἐστιν ἐργάτης εἰς ὡς λόγος.

Εν τῇ (Αρχιμήδης)

Τὰς πέντε δυνάμεις Αρχιμήδης εἰς μίαν
Ὀλκὴν σωματίας, εἰς τὸ κινήσασθαι μόλις
Τῶν δυσπραγῶν ἄξοχῶν τὰ φορτία.

Εκ τῆς Νικηφόρου, βιβ. ιη, κεφ. μη.

Ψηφίζεται ἑαυτὸν μίαν τε καὶ μίαν
Εἰ γὰρ μίαν τε ἔμια λέγῃς μίαν,
Γῆρας τὸ λεγθῆναι γίνεσθαι ἔμια παιδίοις.

Εκ τῆς Γεωργίου τῆς Κεδρῖνος, πρὸς
Ηρακλείου ἀδελφίπορος.

Μηγενοφές πέδιλον εἰλίξας, πόδα
Βάψας ἐρυθρὸν Περσικῶν εἰς αἱμάτων.

Idem in vocabulo (τέλμα) i. e. palus.

Facit ex aquis arua & paludem è cautibus.

In prouerbio, Herculis lapis.

Omnes trahit non aliter ac Magnes lapis,

Aut Herculanus, si vocare sic velis:

Namque attrahendi vim efficaciorẽm habet.

In dictione (ἀπόρωνδος) i. e. odiosus, infestus.

Hanc deserentes crapulam infestissimam,

Turamque totam barbarorum carminum.

In nomine (κίβδηλον) i. e. adulterinum.

—Vt cumque res planè duæ,

Adulterinus ceu artifex sermo vnus est.

In Archimede.

Cùm quinque vires Archimedes vnicam

In machinam conferret, vt sic ponderis

Immanis onera de loco vix truderet.

Ex Nicephoro, lib. 18. c. 48.

Decernit ocyus vnicamque & vnicam:

Nam si vnicam rem, & vnicam, vnam dixeris,

Magnum mouebunt dicta risum paruulis.

Ex Georgio Cedreno in Heraclio, Imp.

Nigrore tinctum cùm trahas foccum, pedem

Rubore tinges Persico de sanguine.

*Hos etiam
versus citat
Nicetas Chon.
l. 10. Thes.
orthodox. fid.
aduersus Mo-
nophysitas.*

Item in vocabulo (verba) i. e. palus.
 facit ex aquis sua & paludum & canibus.
 In proverbio, Herculis lapis.
 Omnes trahit non aliter ac Magnes lapis.
 Aut Herculanus, si vocare sic velit.
 Namque archibedi vim efficitorem habet.

In dictione (verba) i. e. odiosa, infelix.
 Hanc debentis crepulam infestissimam.
 Tunc inque totam barbaram certantem.

In nomine (verba) i. e. caliginum.
 Vt inque res plane ducit.
 A dulcibus est atrox lenis vna est.

In Archibedi.

Cum quibus vix Archibedi viciam.
 In machinam conseret, ut de ponderis
 Inanis onera de loco vix traheret.

Ex Virgilio, lib. 18. c. 48.

Decurrit ocyus viciamque & viciam.
 Nam si viciam rem, & viciam, vana dixeris.
 Magnam mouebant dies tunc parvulis.

Ex Georgio Citharo in Heratio, lib.

Nigro tingam cum trahas locum, pedem
 Rabore tinges Persico de sanguine.

Item in
 vocabulo
 palus
 facit
 ex
 aquis
 sua
 &
 paludum
 &
 canibus.
 In
 proverbio,
 Herculis
 lapis.
 Omnes
 trahit
 non
 aliter
 ac
 Magnes
 lapis.
 Aut
 Herculanus,
 si
 vocare
 sic
 velit.
 Namque
 archibedi
 vim
 efficitorem
 habet.

INDEX CAPITVM PRÆCIPVO-
RVM, QUÆ CONTINENTVR IN
Mundi opificio Georgij Pisidæ.

a. primam paginam docet: b. secundam indicat.

P RÆFATIO ad Sergium Patriarcham Constanti- nopolitanum, fol. 2. a.	De Solis & Lunæ defectu, 14. a.
In Proclum, sine Ioannem Phi- loponum, Procli nomine in- uehitur, 4. a.	De Veneris stella, lucifero, & Vespero, 14. a.
De admirabilitate Dei, operum- que eius, ibid.	De cali conuersione, 14. a.
De celo & celestibus globis, in genere, ibid.	De mari, 14. b.
Atlantis allegoria explicatur, 6. a.	Admiratio immensa Dei mise- ricordiae cum iustitia coniun- cta, 16. a.
De situ orbis terrarum, 6. b.	De summa Dei patientia, & sera punitione, 16. b.
De Angelorum figuris & hym- nis, 6. b.	De terræ basi, 18. b.
De mundi totius ornatu, 8. a.	De ventis, & Dei miraculis, 20. a.
De aëre, 8. b.	De grandine igni permixta, 20. a.
De Sole, & eius proprietatibus, ibidem,	Aristotelica grandinis definitio exagitur, 20. b.
Luna, radius Solis accenditur, 10. a.	De igne fulguris, nubibus in- cluso, 22. a.
Elementorum quatuor vincu- lum, 10. a.	Ratio inuestigandi Naturam, ibid.
De quatuor anni tempestatum vicissitudine, 10. b.	Iocus in Platonem, ibid.
Comparatio temporum vicissitu- dinis cum chorea, 12. a.	Quæ via ducit ad Theognosiam, 22. b.
Brumæ & verus descriptio, ibid.	Institutionis puerilis cum homi- nis diuina institutione compa- ratio, 22. b.
De astate, & solis effectu, ibid.	De procreatione hominis, & fa- brica corporis humani, 24. a.
Elementorum & temporis cum curru similitudo, 12. b.	Hominis cum natura stirpium comparatio, 24. b.

INDEX CAPITVM.

- De seminis vi & natura, 24. b.
 De sensibus, & eorum instrumentis, 26. a.
 Epiphonema, de lachrymarum vi ad eluenda peccata, 26. b.
 De mente & intelligentia, 28. a.
 De astu, & prestigijs sempiterni hostis generis humani, ibid.
 Antitheses aptissimæ ad vasa-
 menta Dæmonis declaranda, 30. a.
 Querimonia de fragilitate hu-
 mana, 30. a.
 Martyrum & Sanctorum lucta
 cum principe tenebrarum, 30. b.
 Consideratio stupendorum Dei
 miraculorum, 30. b.
 Diuinæ nature cum abyssu &
 solari lumine cōparatio, 32. a.
 Precatio accingētis se ad operum
 diuinorum descriptionem, 32. a.
 Operatio diuina quàm latè pa-
 teat, 32. b.
 Transitio cum inuocatione, 32. b.
 De natura & proprietate stir-
 pium, atque arborum, 32. b.
 Animalium proprietates, 34. a.
 Auium lingua, ibid.
 De animalium remedijs, ibid.
 Animantibus formidolosa, 34. b.
 Remedium conuulsionis vteri in
 grauidis, 36. b.
 In Porphyrium, 38. b.
 De auspicijs & presagijs auium
 40. b.
 De vulturum partu, & Virgine
 Dei para, 40. b.
 De mysterio conceptus & ortus
 Christi, 42. a.
 De materia, aduersus eos qui ne-
 gāt eam à Deo creatam, 42. b.
 Ouorum descriptio, 44. b.
 Occupatio, & comparatio edi-
 ficij cum opificio Dei, 46. a.
 De frugibus, 48. a.
 De procreatione, 48. b.
 Resurrectionis fides à vulnerum
 curatione comprobatur, 48. b.
 Manctem heresiarcham exagi-
 tat, & ad eius nomen alludit,
 50. b.
 Dei cum architecto compari-
 tio, 52. a.
 De lapidibus, 54. b.
 Vitis ac racemorum consideratio,
 58. b.
 De malo granato seu punico,
 58. b.
 De lapillis & gemmis, 58. b.
 Conuersio ad summum rerum
 opificem, 60. a.
 De admirabili Dei Technolo-
 gia, & Grammatica rerum
 analogia, 60. a.
 Antitheses diuinitatis, 60. a.
 Dei præstantissimam sapientiam
 & essentiam neminem neque
 dicendo, neque cogitando asse-
 qui posse, 62. a.
 Alia diuinorum operum consi-
 deratio

- deratio & admiratio, 62. a.
 Animi philosophantis cogitationes arduæ & anxie, 62. b.
 Precatio pia, S. Trinitatis mysterium explicans, 62. a.
 S. Spiritus dona, & Epitheta mystica ex veteri & nouo fœdere, 62. b.
 Miraculorum Christi summa, 64. b.
 Oratio Patriarchæ pro Heraclio Imp. 66. a. & eius liberis, b.
 De Sergio Patriarcha Constantinopolitano, 66. b.
 In Lib. de Vanitate vitæ.
Inuocatio cum propositione, 70. a.
 Inconstantia fastus cum fortuna leuitate comparatio, 70. a.
 Comparatio fastuosi cum venatore, 70. b.
 Apostrophe ad Patriarcham Sergium, 70. b.
 Vitæ inanitatis descriptio, ibid.
 Mythologia Centauri & Minotauri, quæ erant feræ forma hominum induta, 72. a.
 Vitæ cum labyrintho comparatio, 72. b.
 Humana fragilitatis hypotyposis, ibid.
 In scurras Sophistas, 72. b.
 Ambitio & fastus Sophistæ vel Gnostici cuiusdam carpitur, ibid.
 Fastus & Satana præstigia in somniis, 74. a.
 Persei mythologia insignis, 74. b.
 Veri & ficti Christiani studia, 76. a.
 Sergium Patriarcham Constantinopol. ab animi submissione laudat, 78. a.

INDEX RERVM ET VERBORVM
 NOTABILIVM IN GEORGII
 Pisidis versibus.

a. primam paginam docet : b. secundam indicat.

A.			
A Bsinthium,	56. a.	Aranei,	4. b.
absurdorum solutio,	52. b.	Arborum proprietates.	32. b.
Accipitris medicina,	34. b.	Argilla, torminum remedium,	54. b.
Adami costa,	38. a.	Aristotelis de grandine opinio,	20. b.
Adulteri, sues,	28. b.	Arrogantia & morum facili-	
Ægyptiorum temulentia qui de-		tatis discrimen,	78. a.
lusa,	36. b.	Asilorum pharmacum,	56. b.
Ær,	6. a. 10. b.	Asina Balaam,	70. a.
Æris proprietates,	8. b.	Atlantis allegoria,	6. a.
Æstatis descriptio,	12. a.	Auaritia,	28. b.
Æstatis prænuincia formica,		Auditus,	26. a.
44. b. hirundo,	48. a.	Anium auspicia & præfagia,	40. b.
Angelorum figure & hymni,		Anium lingua,	34. b.
6. b. materies,	32. b.		
Anguille ortus.	38. a.	B.	
Anguis vorata Ciconia mede-		B Alsamum,	32. b.
tur,	34. b.	Blennus piscis,	58. a.
Animalium proprietates,	34. b.	Bombyx, India vermiculus,	46. b.
que illis formidolosa,	34. b.	Brumæ descriptio,	12. a.
Animi philosophantis cogita-		Brumæ prænuincia formica,	44.
tiones arduæ & anxie,	62. b.	b. hirundo,	48. a.
Anni tempestatum vicissitudo,		Bulla fastui similis,	78. a.
10. b.			
Apes, 42. a. earum geometria,			
42. b. ortus,	48. b.		
Aqua,	10. b.		

Cameli

- C.**
- C**Ameli, 34. a. eorum medela, b.
- Cancer marinus, 56. a.
- Cancrorum medela, ibid.
- Canis verberatus leonem terret, 36. a.
- Canis qua utatur medicina, 34. b.
- Canis rabidi morsus medela, 56. a.
- Cantharus, 38. a. 56. b. lepores sanat, 34. b. eorum ortus, 48. b.
- Caprae ferae cruor Pardalim sanat, 34. b.
- Capillorum defluxionis remedium, 56. a.
- Carbunculi, 60. a.
- Catoblepas, 34. b.
- Cedrus, 32. b. 56. a.
- Centauri mythologia, 72. a.
- Cete, 36. b.
- Chelidonia, 78. a.
- Cherubin, 54. a.
- Christi ortus & cõceptus mysterium, 44. a. aduentus, 64. a.
- Christi miraculorum summa, 64. b.
- Christiani veri & fidei studia, 76. a.
- Ciconia medicina, 34. b.
- Cincindela, 38. a.
- Cochlea terrestres & marinae, 56. b.
- Cœli conuersio, 14. a.
- Comparatio ædificij cum Dei opificio, 46. a.
- Comparatio Dei cum architecto, 52. a.
- Comparatio diuinæ naturæ cum abyssu, & Solari lumine, 32. a.
- Comparatio fastus cum fortunæ leuitate, 70. a.
- Comparatio fastuosi cum Venatore, ibid.
- Comparatio hominis cum stirpibus, 4. b.
- Comparatio insignis caloris cœlestis, cū sole intellectuali, 12. b.
- Comparatio educationis puerilis cum diuina hominis institutione, 22. b.
- Comparatio temporum vicissitudinis cum chorea, 12. a.
- Comparatio vitæ cum labyrintho, 72. b.
- Concha, 40. a.
- Cornix, 40. b.
- Corporis cum spiritu prælium, à demone concitatum, 28. b.
- Corporis humani fabrica, 24. a. b.
- Crocodili cum Hylo bellum, 36. a.
- Culex, 44. a. hominem torquet, 36. a.
- Cygnus, 44. a. eius medecina, 34. b.

- D**emonis fragmenta, 30. a.
 Dama, 34. a.
 Dei opera admirabilia, 4. a.
 Dei bonitas & clementia infinita, 16. a. eius cognitio ardua, 22. a.
 Dei cum architecto comparatio, 52. a.
 Dei misericordiae, cum iustitia coniuncta, descriptio, 16. a. b.
 Dei miraculorum consideratio, 30. b.
 Dei monita & comminationes, 18. a.
 Dei potentia admirabilior in ijs qua praeternaturā sunt, 38. a.
 Dei sedes, 40. a.
 Dei praestantiss. sapientiam & essentiam neminem assequi posse, 62. a.
 Dei technologia admirabilis, 6. a.
 Deo maior quam medicis fiducia habenda, 50. a.
 Dentium dolor qui mitigetur, 56. a.
 Diaboli astus & praestigia, 28. a.
 Dictamum, Capri feri remedium, 34. a.
 Discordia concors, 10. b. 50. b.
 Diuina operatio quam late pateat, 32. b.
 Diuinitatis antitheses, 60. b.
 Diuinorum operum consideratio, 62. a.
 Doloris qui pathos dicitur medela, 54. b.
 Draconis natura, 30. a.
 Draconis Satanae ministri illicitebrae, ibid.
Echidni, 58. a.
 Echini, 42. a.
 Elementorum vinculum, 10. a.
 Elementorum & temporis cum curru similitudo, 12. b.
 Elephas quid formidet, 36. a.
 Equi formido, 34. b.
 Erinacius, 42. a.
F
 Fastuosi cum venatore comparatio, 70. b.
 Fastuosi mores, draconibus similes, 78. a.
 Fastus descriptio, 28. b.
 Fastus expers fati & senij, 78. b.
 Fastus leuitas vnde dignoscitur, 74. a.
 Fastus praestigia in somnijs, ibid.
 Febris quartanae medela, 56. b.
 Fides quid agat, 4. a.
 Flagellum equo formidolosum, 34. b.
 Fluxus qui sistatur, 58. a.
 Fœni flos dolores mitigat, 54. b.
 eius radix cathartica, ibid.

Formica

- Formica, 44. a. b. Hippocrates Cous. 34. a.
 Fortuna saltatrici similis. 76. a. Hirci sanguis, 56. b.
 Fortunæ cum fastu comparatio, Hirundo, 48. a.
 70. a. Hædi medicina, 34. b.
 Fructuum integumenta, & nu- Homeri fictiones, 40. b.
 clei, 34. a. Homo paruus mundus, 76. a.
 Fruges quomodo crescant, 48. b. quid formidet, 36. a. Diaboli
 Fulgetrum, 18. a. astu præuentus, qualis, 28. a.
 Fulguris ignis, nubibus inclusus, Hominis cum stirpium natura
 22. a. comparatio, 24. b.
 Fumus, 56. a. Hominis procreatio, & eius cor-
 Furentes, Pardali, 28. b. poris fabrica, 24. a. b.
 G. Humanæ fragilitatis querimo-
 monia, 30. a.
 Galenus, 34. b. 50. a. Hypotyposis, 72. b.
 56. a. Humanarum rerum inconstan-
 Galeno doctior ibis, 40. b. tia fastus leuitatem indicat,
 Gallus gallinaceus, 4. b. 74. a.
 Gemmarum descriptio, 58. b. Hylli cum Crocodilo bellum,
 Geometria apum, 42. a. 36. a.
 Gleba, sanguinis sputum sistit, Hymnorū Angelicorū summa,
 54. b. 8. a.
 Gobius, 56. a. I.
 Greci arguuntur, 40. b. Ibis, 40. b.
 Gramen, canis medicina, 34. b. Ichneumonis seu Hylli cum
 Grando igni permixta, 20. a. Crocodilo bellum, 36. a.
 eius natura, ibid. a. b. Ignis, 10. b.
 Gryphus, 34. a. Intelligentiæ angelicæ, 28. a.
 Gustatus, 26. a. Iouis fabula femur sibi secatis,
 40. a.
 H. L.
 Hierarchia celestis, 54. a. Acryma, vectigal Dei, 16. b.
 Hippocampi, 56. a. eluunt peccata, 28. a.

INDEX II.

- Lactuca amara, accipitris medicina,* 34. b.
Lapillorū proprietates, 54. b. 58. b.
Leo, 34. a.
eius medicina, ibid. b. quid ei formidolosum, 36. a.
Leonis adeps, 56. b.
Leporis medela, 34. b.
Lingua muta infantium quomodo recludatur, 58. a.
Linguae proprietates, 26. a.
Locusta, 44. b.
Lucifer, 14. a.
Luis remedium, 58. a.
Luna, 6. a. radijs solis accenditur, 10. a. eius defectus, 14. a.
Lupa turturē conspectu tabescere facit, 36. b.
Lupi lingua, 58. b. eius medicina, 34. b. pulverem lingit, 30. a.
Lusciosi vnde sanati, 56. b.
- M.*
- M** *Ala citria,* 34. a.
Malum granatum, seu Punicum, 58. b.
Manes heresiarcha, & ad eius nomen allusio, 50. b. 52. a.
Margaritæ, 58. b.
Maris descriptio, 14. b.
Martyrum lucta cum demone 30. b.
- Materia à Deo creata,* 42. a.
Mel, 56. a.
Mens, 28. a. auriga corporis, 78. b.
Meretricem Purpureo vitat, 36. b.
Minima quæque prodesse, 58. a.
Minotauri mythologia, 72. a.
Modi & tempora, 60. b.
Mores fastuosi draconibus similes, 78. a.
Morum facilitatis, & arrogantia discrimen, ibid.
Motum à vi mouente pendet, 14. b.
Mundi cognitio ardua, 22. a.
Mundi ornatus, 8. a.
Mus cæcus, 42. a.
Myopes, 56. b.
- N.*
- N** *Ardi spica,* 34. a.
Navis est terra, 18. b.
eam sistit Remora, 36. b.
Nervorum medela, 56. b.
Nitela, 42. a.
Niuis natura, 20. a.
Noctiluca, 38. a.
Note albæ quæ deleantur, 56. b.
Nubes, 20. a.
Nuptias secundas odit turtur. 36. b.

Oculi

- O.
- O**culi qua ratione illustreretur, 8. b.
- Oculorum molitio, 26. b.
- Oculorum nebula quæ curentur, 56. b.
- Odoratus, 26. b.
- Oestrum taurus formidat. 34. b.
- Oratio Patriarchæ pro Heraclio Imp. 66. a. & pro eius liberis, b.
- Orationis fons vnicus, vena plurimæ, 2. b.
- Orbis terrarum situs, 6. b.
- Orca, 36. b.
- Orpheus, 4. b.
- Ouorum descriptio, 44. b.
- Platea, siue Platalea, 40. b.
- Platonis sententia, de fastu, 78. a.
- iocus in eum, 22. a.
- Pluuia, 20. a.
- Pœnitentiæ vis, 66. a.
- Polus, pellis dictus, 4. b. omnium extremorum summitas, 6. a.
- Porculus Elephantem territat, 36. a.
- Porphyrius fabulator, 38. b.
- Precatio, 32. a.
- Precum piarum vis, 2. b.
- Proclus sophista impius, ibid.
- Pruriginis medela, 56. a.
- Pulmo piscis, 56. a.
- Purpureo, 36. b.
- Pyrecgona, 38. a.

P.

- P**alma, 34. a.
- Pardalis medicina, ibid. b.
- Passioni quid medeatur, 56. b.
- Pauo, 44. b. 46. b.
- Pedum fissionis dolorem quid mitiget, 58. a.
- Pedum tumores quomodo curentur, 56. b.
- Pelicanus, 40. a.
- Peritonum medicina, 56. a.
- Perseæ libidinosi, 34. a.
- Persei mythologia, 74. a.
- Phoca, vitulus marinus, 56. a.
- Phoenix, 40. b.

Q.

- Q**uercus frondes Camelo medentur, 34. b.

R.

- R**ana vorata olores sanant, 34. b.
- Rapaces, lupi, 28. b.
- Regulus, 36. a.
- Remedium conuulsionis in gravidis, 36. b.
- Remora, ibid.
- Resurrectionis fides à Bombyce probatur, 46. b.
- & ab Hirundine, 48. a.

Y

INDEX II.

Resurrectionis fides à vulnere curatione comprobata, 48. b.	S. Spiritus dona, & epitheta mystica, 64. b.
S.	Stagirita, Aristoteles, 20. b.
Salamandra, 38. a.	Stellæ, 6. a.
Salubria cuique obuia, 54. b.	Sterilium medicina, 56. a.
Sanguinis fluxus quî sistatur, 56. b.	Stirpium natura cum homine comparatur, 24. b.
Sanguinei sputi medela, 54. b.	Stirpium natura & proprietates, 32. b.
Sanniones, canes fœdi, 28. b.	Sui notitia, 76. a.
Sapphirus, 60. a.	
Satanæ præstigia in sônijs 74. a.	T.
Scammonia, 34. b.	T Abes quo pacto sanetur, 56. a.
Scarabeus, 38. b.	Tactus, 26. a.
Scarus, 56. a.	Taurus, 34. a. quid formidet, b.
Scorpij aculeus, luis remedium, 58. a.	Tempora & modi, 60. b.
Scorpionis spiculus quo pacto quis medeatur, 56. a.	Temporis & currus comparatio, 12. b.
Seminis vis & natura, 24. b.	Temporû vicissitudo cum chorea comparatur, 12. a.
Sensuum instrumenta, 26. a.	Terra, 10. b. eius basis, 18. b.
Sentes, 56. a.	Terra, lupi medicina, 34. b.
Sergius, Patriarcha Constatino- polititanus, 66. b.	Testudo, 38. a.
Simia, Leonis medicina, 34. b.	Theognosia, vnde, 22. b.
Similitudines, 16. a. 52. b. 74. b.	Tonitru, 18. b.
Smaragdus, 58. b.	Torminum remedium, 54. b.
Sol, 6. a. eius effectus, 12. a. defectus, 14. a. proprietates, 8. b.	Torpedo, 56. a.
Solis motus polo contrarius, 8. b.	Trochilus, 36. a.
Sophistarum reprehensio, 72. b.	Tumorum medela, 56. a.
Spectrorum illusiones, 30. a.	Turtur, 36. b.
Spina, 56. a.	Turtur marinus, 56. a.

Veneri

V. *ceatur*, 56. a.
Visus, 26. b.
Vita cum labyrintho cōparatio,
 72. b.
Vita inanitatis descriptio,
 70. b.
Vitis acracemorum consideratio,
 58. b.
Vteri conuulsionis remedium in
gravidis, 36. b.
Vultures, 40. a. *eorum*
partus, b.
 Z.
Zamolxis, 44. a.
Viscerum fluxio quo pacto coer-

V *Eneni antidotum*, 58. a.
Venti, 20. a.
Ventris obstructi medela, 56. a.
Ventris tumoris medicina,
 56. b.
Veneris stella, 14. a.
Veris descriptio, 12. a.
Vesperarum ortus, 48. b.
Vesper, 14. a.
Via qua ducit ad Theognosiam,
 22. b.
Violenti, vespæ, 28. b.

FINIS INDICIS LATINI.

Faint bleed-through text from the reverse side of the page, including large letters 'E', 'H', and 'B' and various illegible words and numbers.

ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΠΙΣΙΔΕΙΩΝ, ΚΑΤΑ
λέξιν καὶ ἑξῆς γραμμάτων.

		Γ.			
Α	Ιθγα,	41. α.	Γ	Αλιπός, 35. α. 49. β. 55. β.	
	Αζρωσις,	35. α.		Γβύσις καὶ γλώπη, 25. β.	
	Αιάδησις ε.	25. β.		Γῆς βάσις, 19. α.	
	Ακοή,	25. β.		Γρύψ,	33. β.
	Ακρίς,	45. α.		Γῦπες,	32. β. 41. α.
	Αλέκτωρ,	41. α.			
	Ανάσασις,	47. β.		Δ.	
	Ανεμοί,	19. β.		Δ	Αβιδ φαλμός, 3. α.
	Ανδρακες λαλοί,	17. β.			17. α.
	Ανδρόπου Διόπλασις,	23. β.			δορχάς, 33. β.
Απόσπονδος,	79. α.				
Αρχήνης,	43. α.	Ε.			
Αρχιμήδης,	79. β.	Ε	Γχελις, 37. β.		
Αγραπή,	17. β.		Ελέφαντος, 35. β.		
Αφή,	25. β.		Εσσερος, 13. β.		
Αψίνθιον,	55. β.		Εχιδνοί, 57. β.		
Β.			Εχίνοι, 41. β.		
Β	Αλοσαμον,	33. α.	Ζ.		
	Βάτων κλάδοι,	55. β.	Ζ	Ζάμολξις, 43. β.	
	Βλέννος ἰχθύς,	57. β.			
Βότεις,	59. α.	Η.			
Βεοντή,	19. α.	Η	Ηλιος, 5. β. 9. β. 13. β.		
			Ηερίκλα λίθος, 79. β.		

	Θ.	Λύκος,	35. α.			
				M.		
Θ	Αλασα,	15. α.		Μ	Αννης,	51. β.
	Θεοδ' ανοχή,	15. α.			Μαργαεΐται,	17. β.
					59. α.	
	I.				Μελίττα,	41. β. 43. α. 49. α.
I	Βις,	41. α.			Μήλον,	32. β.
	Ιέρει,	35. α.			Μις τυφλός,	41. β.
	Ιπποκ' αμποι,	55. β.			Μύωπες,	57. α.
	Ιπποκ' ε' τής,	33. β. 55. β.		N.		
	Ιππος,	35. α.				
	K.			N	Αρδου σ' α' χις,	33. α.
K	Αμηλος,	33. β. 35. α.			33. β.	
	Κ' α' ιταρος,	39. α.			Ν' αρχη,	55. β.
	Καρχίνος,	55. β.			Ναυκε' ε' τής ι' ρθ' υς,	37. α.
	Κατώβλεψ,	35. α.			Νέφη,	19. β.
	κέδρος,	33. α.			Νοις,	27. β.
	Κεραμύος,	19. β.		Ξ.		
	Κήτη,	36. β.			Ξύλον μ' ε' ρη,	33. α.
	Κίτρα,	33. β.				
	Κορώνη,	41. α.		O.		
	Κύκνος,	35. α. 43. β.				
	Κωβίος,	55. β.		O	Ρνίθων γλώσσα,	33. β.
	Κώνωψ,	3. β. 35. β. 43. β.			Οσφρησις,	27. α.
	Λ.				Ούρανος,	13. β.
Λ	Αμπυρος,	37. β.			Οφθαλμοί,	27. α.
	Λέων,	33. β. 35. α.			Οψις,	27. α.
	Λίθοι,	55. α.				

ΠΙΝΑΞ.

Π.

Τ.

Π Αρδαλις, 35. α.
 Π Πελαργός, 35. α.
 Π Πελεκάνες, 39. β.
 Πηλός, 55. α. 71. α.
 Πλάσμιον, 37. β.
 Πνύμων ἰχθύς, 57. α.
 Πομφόλυξ, 77. β.
 Πύρεκρνα, 37. β.

Τ Αώς, 45. α. 47. β.
 Τ Τράχης, 35. α. 57. α.
 Τ Τραχίλος, 35. β.
 Τρυγών, 37. α. 55. β.
 Τύφος, 70. ε' seq.

Ρ.

Υ.

Ρ Οία, 59. α.
 Ρόδον, 33. α.

Υ Λλος, 35. β.
 Φ Οίνιξ, 33. β.
 Φώκη, 55. β.
 Φωσφόρος ἀστήρ, 13. β.

Σ.

Χ.

Σ Αλαμαΐδρα, 37. β.
 Σίτος, 47. β.
 Σκίεος, 55. β.
 Σκορπιού κέντρον, 57. β.
 Σάφμα ἢ σάρος, 25. α. 49. α.
 Σκάληξ Σπικαῖον, 47. α.
 Σταχλείτης, 79. α.
 Στοιχθα, 13. α.
 Σφῆκες, 29. α. 49. α.

Χ Αλαζα, 19. β.
 Χελιδών, 47. β.
 Χελώνη, 37. β.
 Χερουβίμ, 55. α.

Ψ.

Ω.

Ω ἄ, 45. α.

IN GEOR. PISIDÆ POEMA
EPIGRAMMA.

EN PISIDÆ tandem monimenta vetusta Poëta,
Græcis, Romanis, omnia mira canunt.
Omnia mira canunt, nam si mirabile quicquam est,
Hic de quo carmen scribitur Orbis habet.
Barbara terrarum sileant miracula vates,
Laudibus assiduis Numen in astra ferant:
Omnis Mundano cedat labor Amphitheatro,
Mundi pro cunctis fama loquatur opus.

ALIVD.

GRandiloquo PISIDA S mūdi fundamina plectro,
Magnificum mundum cūm canit, ipse creat.
Quicquid in ætherea calorū cernitur aula,
Ceruleo quicquid gurgite pontus habet:
Quicquid in omniferis terrarum pascitur aruis,
Hoc PISIDÆ Mundo lector habere potest.
Ille quidem Mundus solis tantummodo Græcis
Notus, in Ausonia cæpit habere locum.
Cæpit habere locum diuina mente MORELLI,
Qui vertit Latiis carmina Græca modis.
Auctor & interpres laudem ergo merentur eandem,
Hic Romæ populis, ille dedisse suis.

Sebastianus Rouillard,
Melodunensis.

APPROBATIO.

NOS subsignati sacra Theologia Doctores, perlustrauimus hoc opus GEORGII PISIDÆ, versibus Jābicus conscriptum Gracè: explicatum verò Latinis eiusdem generis carminibus à Federico Morello Regio Typographo: Visum nobis est dignum quod in lucem aspectūque ad communem studiosorum vtilitatem exeat, testimonio chirographorum nostrorum, duodecimo Octobris: anno à partu Virgineo, 1584.

GIL. GENEBRARD.

R. VIART.

SVMMA PRIVILEGII REGII.

REGIÆ Maiestatis priuilegio cautum est ne quis vel coniuētim vel separatim excudat, neu quis alibi impressum diuedat per omnes eius ditionis fines, ad octo annos, hoc Georgij PISIDÆ Poëma, citra Federici Morelli Typographi Regij, à quo nūc primum Gracè & Latine editum est, voluntatem. Qui secus fecerit, libris & pœna in sanctione estimata multabitur, vt latius patet in literis datis Lutetia Parisiorum Non. Nouēbris, Anno 1583. Subsignat.

Per Senatum,

DANES.

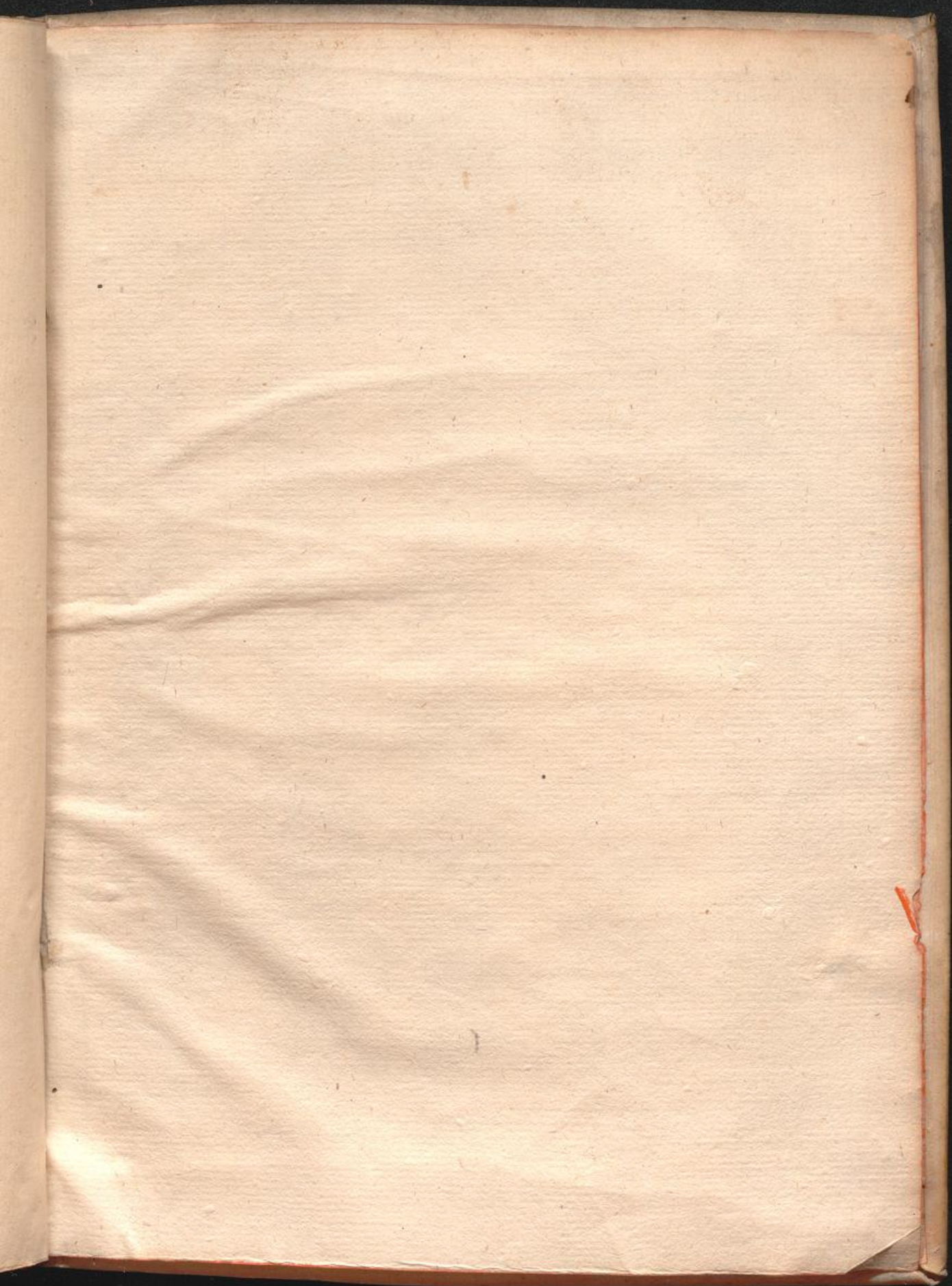
Liber Societatis S^{ci} Paderbornæ 1596.

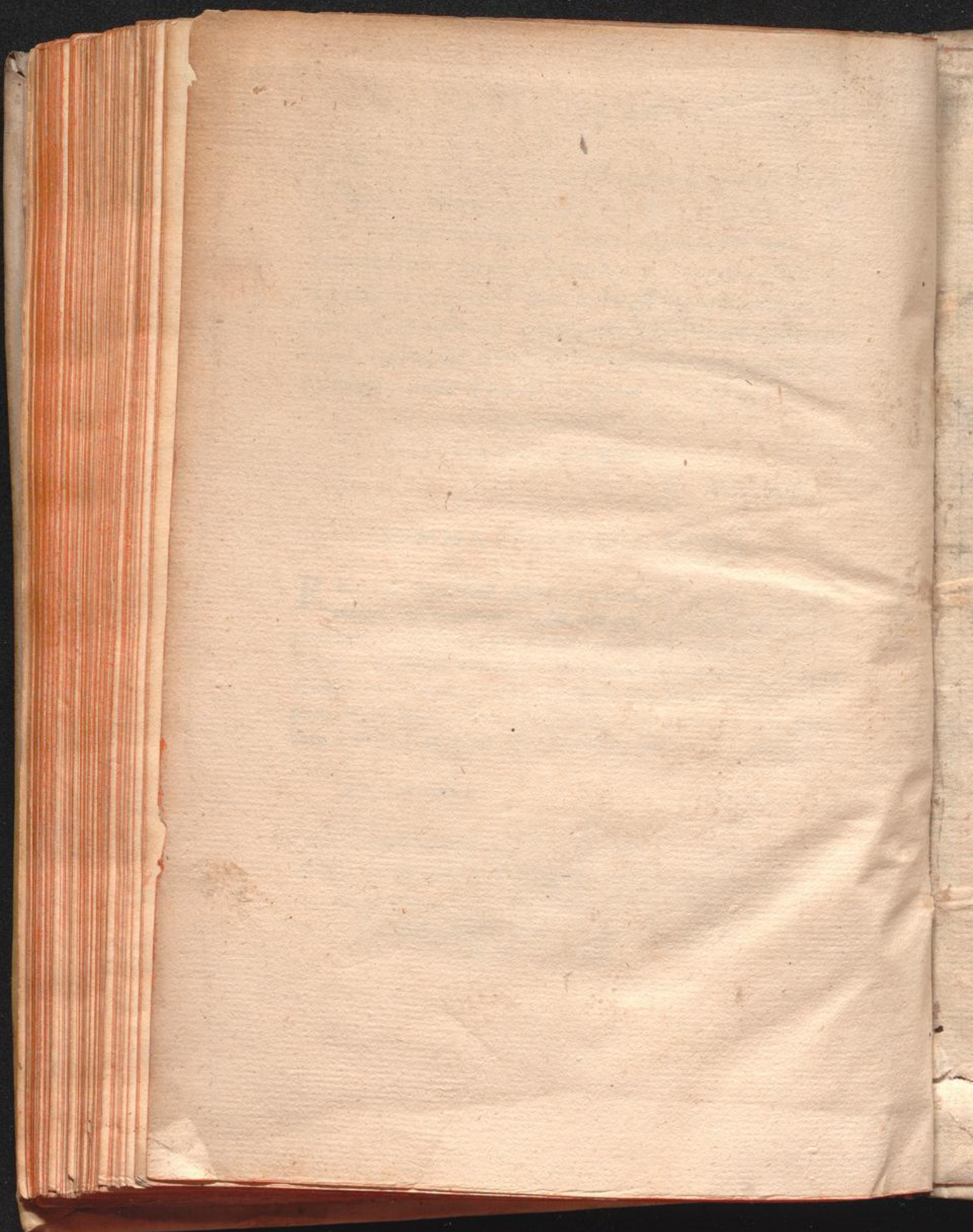
EXCVDEBAT FED. MORELLVS,

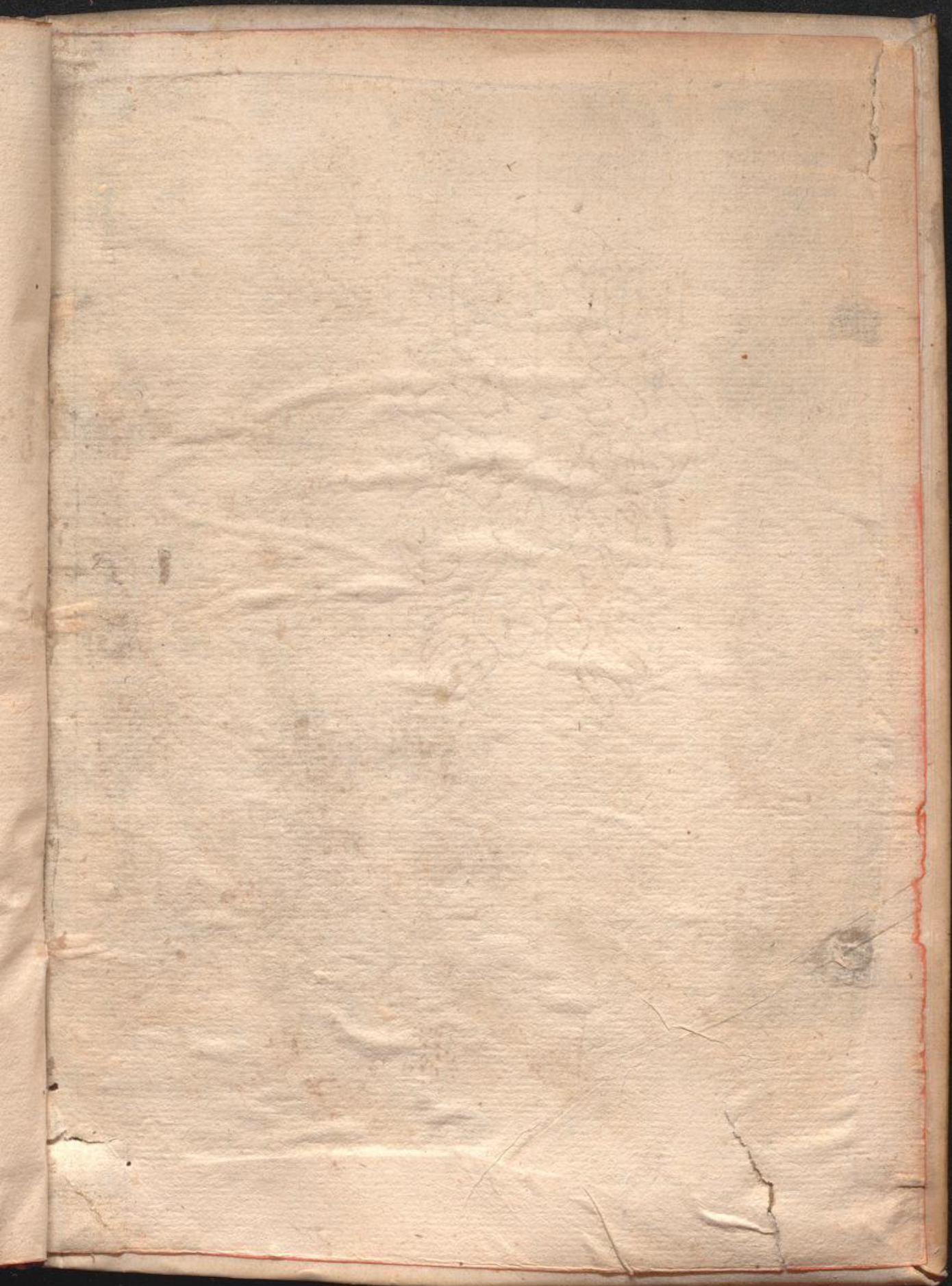
PARISIENSIS TYPOGRAPHVS REGIVS,

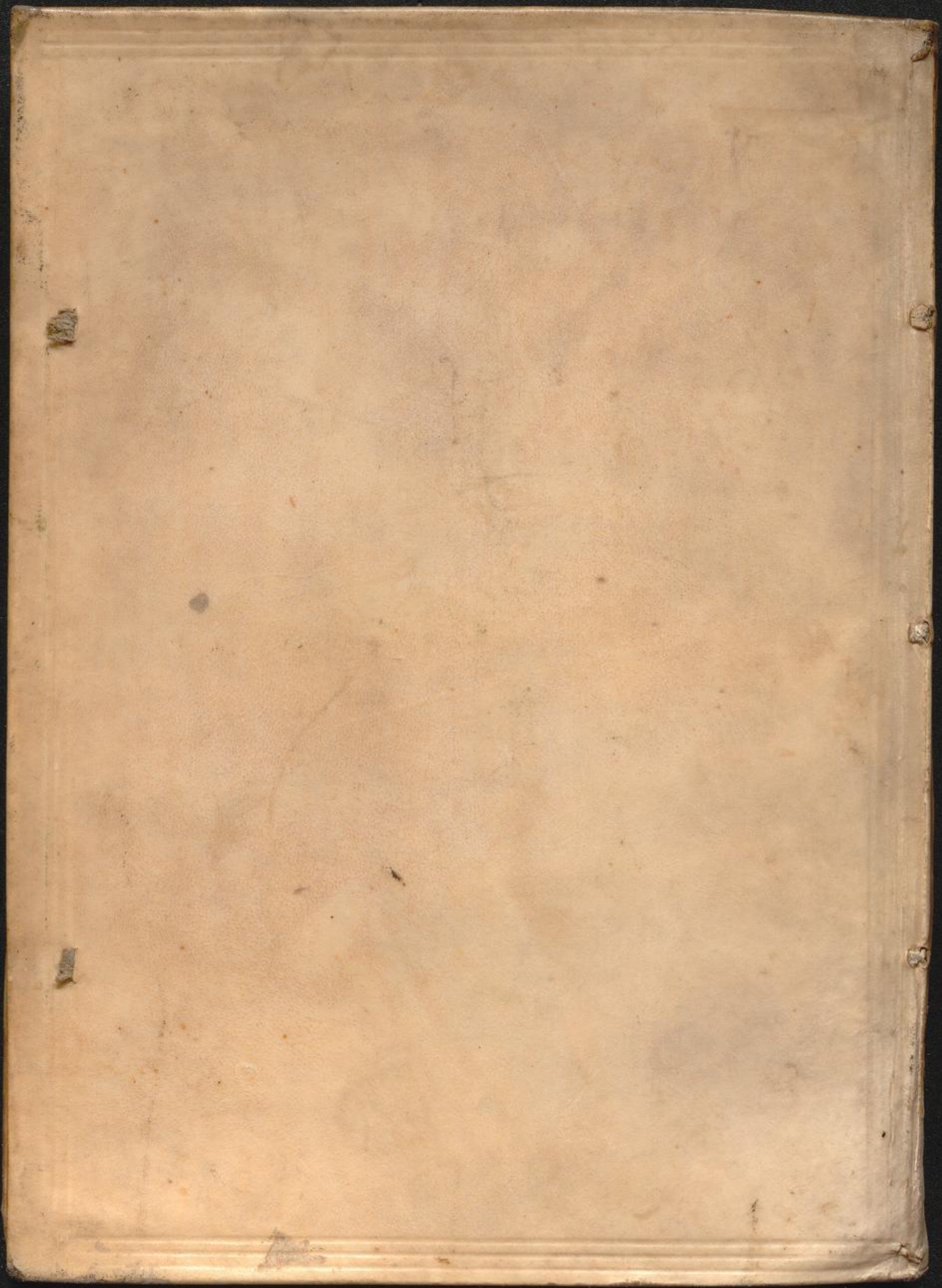
Lutetia, Anno salutis M. D. LXXXIIII.

Kal. Septemb.

Pifi
das.

Th
5951